David Vann

premium

LEGENDA UNEI SINUCIDERI

David Vann

Legenda unei sinucideri

Traducere din limba engleză
Justina Bandol

Editura LITERA
2013

Legend of a Suicide
David Vann
Copyright © 2008 David Vann

Legenda unei sinucideri
David Vann

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, Bucureşti, România
tel.: 021 319 63 90, 031 425 16 19, 0752 548 372;
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteţi vizita pe
www.litera.ro

Copyright © 2013 Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactor: Teodora Nicolau
Corector: Cristiana Miu
Copertă: Faber Studio
Tehnoredactare şi prepress: Ana Cioclo

Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidraşcu Sturza

ISBN ePub: 978-606-686-040-6
ISBN PDF: 978-606-686-041-3
ISBN Print: 978-606-686-020-8

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Pentru tatăl meu, James Edwin Vann, 1940–1980

IHTIOLOGIE

Mama a născut pe Insula Adak, o mică îngrămădire de stânci şi zăpadă în largul lanţului aleutin, la marginea Mării Bering. Tatăl meu făcea pe atunci serviciul militar de doi ani la marină, ca dentist. Alesese Alaska pentru că îi plăcea să vâneze şi să pescuiască, dar evident nu ştiuse de Adak la vremea când îşi scrisese cererea. Dacă mama ar fi ştiut, ar fi şters-o cu mâna ei. Niciodată, când a avut suficiente informaţii, mama n-a făcut o alegere greşită.

Aşa se face că a refuzat ca bebeluşul ei icteric şi năduşit de febră să fie smuls din spitalul subteran al marinei de pe Adak şi aruncat în avionul care aştepta pe pistă de mai bine de şase ore. Pentru că aveam febră peste 40 de grade şi tot creştea, doctorii şi tatăl meu erau de părere să fiu trimis pe continent, la un spital adevărat (pe Adak nimeni nu supravieţuise nici măcar unui infarct uşor cât am fost noi acolo – nimeni), dar mama a refuzat. Era sigură, cu un sentiment pe care tata l-a descris totdeauna drept o frică animalică, instinctivă, că, în clipa în care aş fi fost ridicat în înalt, aş fi pierit. M-a vârât într-o cadă albă obişnuită, plină cu apă rece, şi am supravieţuit. Am înflorit chiar. Pielea portocalie pătată mi s-a domolit încet-încet până la rozul sănătos al unui nou-născut, membrele mi s-au descleştat şi am început să dau energic din picioare, până când mama m-a scos din apă şi am adormit amândoi.

Când tata şi-a terminat stagiul în marină, ne-am mutat pe Ketchikan, o insulă în sud-estul Alaskăi, unde el a cumpărat un cabinet stomatologic şi, trei ani mai târziu, un vas de pescuit. Era un iaht nou de croazieră Uniflite, din fibră de sticlă, lung de aproape opt metri. Purtând încă halatul de dentist pe sub geacă, tata l-a lansat la apă într-o după-amiază târzie de vineri, în

timp ce noi chiuiam de pe ţărm. Pe urmă l-a strecurat în şopronul lui de pe chei, iar a doua zi dimineaţă stătea pe marginea aceloraşi chei, străpungând cu privirea cei zece metri de apă limpede şi îngheţată până la locul unde *Snow Goose*[1] zăcea ca o nălucire albă pe pietrele cenuşii rotunjite. Tata o numise astfel pentru că visase la coca ei albă avântându-se peste valuri, dar uitase să astupe găurile de drenaj în după-amiaza lansării la apă. Spre deosebire de mama, tata nu avea nici ochi, nici urechi pentru ceea ce se afla dincolo de suprafaţă.

În vara aceea, de câte ori goneam înapoi peste valuri după o zi de pescuit (tata aranjase ca *Snow Goose* să fie ridicată şi curăţată, dovadă că perseverenţa poate ţine uneori loc lipsei de viziune), eu stăteam de obicei pe puntea deschisă din spate, mărginită de un bord înalt, lângă recolta de halibut a zilei, săltând în aer împreună cu peştele de fiecare dată când tata luneca pe câte un val şi se ciocnea de următorul. Peştii zăceau ca nişte câini gri-verzui pe puntea albă a vasului, cu ochii mari căprui îndreptaţi plini de speranţă către mine, până când îi izbeam cu un ciocan. Sarcina mea era să-i împiedic să sară de pe punte în apă. Aveau o forţă incredibilă în corpurile late şi turtite şi, cu o plesnitură zdravănă din coadă, puteau să se înalţe şaizeci-şaptezeci de centimetri în aer, cu o străfulgerare a burţilor albe. Între noi se stabilea un fel de înţelegere: dacă nu săreau, nu le zdrobeam capetele cu ciocanul. Şi totuşi, uneori, când marea era foarte agitată şi eram toţi zvârliţi în aer fără contenire, iar sângele şi mâzga lor mă acopereau din cap până-n picioare, le împărţeam câteva lovituri suplimentare, gest de care mi-e acum ruşine. Iar ceilalţi, rămaşi vii, cu ochii lor căprui rotunzi şi gurile lungi care păreau să vorbească, vedeau. Când trăgeam la ţărm după călătoriile acestea, mama verifica totul, inclusiv buşoanele găurilor de drenaj, în timp ce tata stătea lângă ea. Eu mă jucam în genunchi pe scândurile roase ale debarcaderului, şi o dată am văzut târându-se afară dintr-o cutie ruginită de conserve, răsturnată pe o parte, o creatură înfricoşătoare. Dezgustat de picioarele ei sălbatice, am scos un urlet şi am căzut pe spate în apă. Am fost pescuit repede şi aruncat într-o baie caldă, dar n-am uitat ce văzusem. Nimeni nu îmi vorbise vreodată despre şopârle –

sincer, nu visasem niciodată reptile –, dar de la prima vedere am ştiut că ceva nu era în regulă cu ele.

La scurt timp după aceea, pe când mă apropiam de vârsta de cinci ani, tata a început la rândul lui să creadă că ceva nu era în regulă cu el şi a pornit să caute acele tipuri de experienţă de care simţea că fusese privat. Mama era abia a doua femeie cu care fusese în viaţa lui, aşa că a adăugat-o pe listă pe asistenta care lucra pentru el. Nopţile din casa noastră s-au umplut curând de un bocet general, de o varietate şi de o per-severenţă inimaginabile până atunci.

Am părăsit nava într-o noapte când tata plângea singur în sufragerie, iar mama spărgea obiecte în dormitor. Nu scotea nici un sunet omenesc, dar îi ghiceam traiectoria prin cameră imaginându-mi lemnul frânt, sticla spartă, plasticul sfâşiat. M-am furişat afară în universul moale şi apos al pădurii nocturne, în care nu se auzea decât sunetul ploii, şi am rătăcit în pijama pe partea cealaltă a străzii, spionând prin ferestrele întunecate şi joase ale sufrageriilor şi ascultând la uşi, până când, la una dintre ele, am auzit un fel de zumzet necunoscut mie.

Am dat colţul casei, am tras la o parte uşa de plasă şi mi-am lipit urechea de lemnul rece. Sunetul părea acum mai grav, aproape un geamăt, abia audibil.

Uşa era încuiată, dar am ridicat colţul de cauciuc al preşului de la intrare şi, exact ca la noi acasă, am zărit cheia. Aşa că am intrat.

Am descoperit că zumzăitul venea de la o pompă de filtrare dintr-un acvariu. Faptul că umblam singur printr-o casă străină era oribil, dar eu am traversat solemn linoleumul şi m-am căţărat pe un taburet înalt de bucătărie. M-am uitat la peştii vărgaţi cu portocaliu şi negru, la felul cum înghiţeau pietricele şi apoi le scuipau afară. În acvariu erau şi nişte pietre mai mari – roci magmatice, dotate cu mici grote şi crevase întunecate din care se iţeau numeroşi ochi rotunzi de peşte, lucioşi ca staniolul. Corpul unora dintre ei era colorat în roşu şi în albastru intens, al altora, în portocaliu strălucitor.

Mi-a venit în minte că poate le era foame. M-am dus la frigider, am văzut înăuntru un borcan de castraveţi muraţi dulci, l-am deschis şi l-am

adus să-l vadă peştii. Pe acoperişul acvariului, mai în spate, am găsit nişte fante. Am lăsat castraveţii să cadă înăuntru – unul sau doi mai întâi, apoi întregul borcan, felie după felie, şi în cele din urmă am vărsat şi zeama, aşa încât apa din acvariu s-a umflat şi s-a revărsat în băşicuţe peste margini.

Priveam absorbit feliile de castraveţi care pluteau strălucitoare printre peşti. Unele se scufundau şi se roteau, săltând uşor pe pietrele roz şi albastre de pe fundul acvariului. Peştii dungaţi cu portocaliu se împrăştiaseră fulgerător când vărsasem zeama, dar şi ei se mişcau acum agale. Se întorceau uşor într-o parte când înotau, iar câţiva se odihneau pe pietre. Alţii îşi întindeau gurile lungi, transparent-cartilaginoase, la suprafaţă, o dată la câteva secunde, şi înghiţeau aer. Aripioarele laterale le fluturau delicat precum cea mai fină dantelă.

Când s-au lăsat la fund, feliile de castravete au început să se clatine ca nişte peşti adormiţi chiar deasupra pietrişului roz şi albastru, în timp ce peştii adevăraţi se legănau tăcuţi lângă ei, ca în nişte crânguri domoale de iarbă-de-mare şi nuferi scufundaţi. Imaginea era foarte frumoasă şi, în acea clipă de frumuseţe, m-am aplecat în faţă.

Mi-am lipit mâinile şi faţa de peretele de sticlă şi am privit ţintă în miezul mut şi negru al unuia dintre ochii aceia argintii. Am simţit că şi eu pluteam, mă legănam uşor, ciudat de nepotrivit cu locul acela, şi, în aceeaşi clipă, mi-am conştientizat senzaţia şi mi-am dat seama că eu eram eu. Asta m-a distras. Apoi am uitat ce mă atrăsese, mi-am pierdut interesul faţă de peşti şi, lipăind cu paşi mari pe linoleumul din bucătărie, am ieşit din nou în ploaia liniştită şi întunecată de afară.

Trei ani mai târziu, după ce eu şi mama ne mutaserăm spre sud, în California, am primit cadou un acvariu şi am decis să devin ihtiolog. Părinţii mei se despărţiseră, bineînţeles, aproape la fel de surprinşi de gestul meu ca şi de ceea ce făcuseră tot timpul ei înşişi. Nu făcuseră nici o legătură între actul meu de vandalism şi duelurile lor nocturne.

Primul meu acvariu a fost numai o cutie de plastic transparent, de felul celor în care se ţin de obicei cuie şi şuruburi. Înăuntru erau doi caraşi aurii

pe care îi câştigasem la târgul local şi nişte pietriş pe care mama îl cumpărase la Sal’s Fishworld în drum spre casă.

Eu îi aveam în grijă pe cei doi caraşi subţiri şi palizi, dar cutia nu avea capac, aşa că, după ce Smokey, pisica noastră, i-a agăţat cu laba şi i-a mâncat pe blatul din bucătărie în timp ce eu am privit-o incapabil să fac vreun gest, mama m-a luat la magazinul lui Sal şi mi-a cumpărat un acvariu adevărat de treizeci de litri, cu pompă de aer, mai mult pietriş, o plantă de plastic cu frunze late, o bucată de rocă vulcanică cu o gaură în ea, câţiva caraşi aurii şi chiar şi un peştişor din aceia dungaţi cu portocaliu şi negru pe care îi ştiam din Ketchikan şi despre care am descoperit acum că se numeau botia.

Ne uitam la peşti în fiecare seară, le curăţam acvariul la fiecare sfârşit de săptămână şi supravieţuiam molimelor ocazionale de griş – o proliferare bruscă, misterioasă, de puncte albe pe înotătoare şi pe cozi, care ameninţa să-i omoare pe toţi.

Pe primii decedaţi i-am înmormântat cu ceremonii elaborate, în timpul cărora mama îngenunchea lângă mine pe pământ, iar eu purtam un cearşaf alb vechi. Peştii erau întotdeauna înfăşuraţi în mai multe straturi de hârtie igienică, puşi în cutii mici şi îngropaţi la cincisprezece centimetri sub pământ, de unde pisica nu putea să-i dezgroape.

Curând am început să-i aruncăm pur şi simplu în vasul de toaletă şi să-i înlocuim, dar, chiar şi aşa, peştii erau singurul lucru la care îmi stătea gândul. La şcoală scriam referate despre ei în loc de rezumate ale cărţilor citite. Învăţătoarele mele n-au părut niciodată să se prindă. Credeau, se pare, că citisem cărţi intitulate *Bodia macracantha*, *Dolarii de argint*[2], *Pangasius* sau *Plecostomus, zis şi pleco*. Acvariul era o copie fidelă a societăţii omeneşti. Scalari în galben şi negru, şarmanţi şi bătători la ochi, înotau delicat, înşirând în urma lor serpentine de excremente. Peştii pleco de pe fundul acvariului le înghiţeau, le scuipau dezgustaţi şi hoinăreau mai departe, nesătui. Iar la cinci minute după ce, o dată, am dat drumul înăuntru la doi „dolari argintii“, am fost martor la o scenă de autentică brutalitate. „Dolarii“ erau peşti laţi şi subţiri, aproape identici, ca formă şi luciu, cu

monedele după care au fost porecliţi. Scăpaţi din punga de plastic de la magazinul lui Sal, l-au încercuit pe singurul meu pangasius. Acest aşa-numit „rechin irizat“[3] fusese botezat cu totul greşit; în realitate, nu era decât un caras auriu lung şi subţire, cu corpul lucios şi ochi mari, bulbucaţi. „Dolarii“ erau abili şi nemiloşi şi ştiau să lucreze în echipă. Într-o fracţiune de secundă, fiecare s-a repezit la câte un ochi de-al „rechinului“ şi l-a supt. Nici măcar nu i-au înghiţit, ci au lăsat ochii rotunzi ca nişte mingiuţe de biliard să se scufunde lent, ca în vis, către fundul acvariului, unde au fost înfulecaţi de către pleco.

Mama n-a şovăit să le-o plătească. În câteva minute, „dolarii“ au fost prinşi cu plasa şi aruncaţi la closet, şi în seara aceea am stat şi am privit amândoi cum pangasiusul se ciocnea orbeşte de pereţii acvariului, şi l-am aşteptat să moară.

În timp ce viaţa noastră în California trasa de la un an la altul cercuri tot mai strânse, tata se avânta tot mai spre nord în Alaska şi tot ce făcea părea lipsit de sens. Nu îi plăcuse niciodată prea mult stomatologia şi acum simţea că poate pescuitul era ceea ce voia de fapt să facă. Cred că aici avea dreptate, şi era cu siguranţă serios, dar nu şi-a făcut prea bine socotelile. Şi-a vândut cabinetul, a comandat un frumos vas de pescuit comercial, scump, din aluminiu, lung de douăzeci de metri, care ar fi trebuit să fie gata înainte de încheierea sezonului la halibut, şi l-a convins pe unchiul meu să fie echipajul. Pescuiseră împreună de plăcere toată viaţa, dar nici unul din ei nu avea experienţă pe un vas de pescuit comercial şi, în plus, erau singuri la bord, căci imaginea de explorator singuratic pe care tata şi-o făcuse despre sine ar fi fost subminată dacă ar fi acceptat să lucreze mai întâi pe alt vas sau să-şi angajeze un căpitan.

A numit vasul *Osprey*[4]. Dacă *Snow Goose* îşi întinsese aripile albe peste valuri în excursii de pescuit de plăcere pentru numai o zi-două, Osprey era o creatură mai ambiţioasă. Cu o deschidere a aripilor de până la doi metri, uliganii pescari se ridică de obicei mult deasupra apelor, în arcuri şi cercuri vaste, şi adesea zboară singuri.

Osprey nu a fost terminată la timp, aşa încât tata şi unchiul au intrat în sezonul de pescuit cu o întârziere de o lună şi jumătate. Apoi, în graba lor, au încurcat una dintre plasele de halibut pe care le întinseseră, blocând astfel timp de mai bine de o săptămână uriaşa roată hidraulică care trăgea peştele pe vas, şi bineînţeles că nu au prins aproape nimic. Cei peste 100000 de dolari pierduţi anul acela numai pe pescuit l-au lăsat totuşi pe tata neclintit, pentru că el plana deja în ultimele cercuri – splendide, disperate, vaste – ale propriei vieţi.

Unchiul meu povesteşte despre o noapte pe puntea de comandă când tatăl meu, care pierduse pentru a şaptesprezecea oară consecutiv la rummy, în loc să se arate posomorât şi să mormăie niscaiva felicitări mincinoase, şi-a arcuit deodată spinarea şi şi-a întins larg braţele. Urcând pe scaunul său de căpitan, în sclipirea alb-albăstruie a radarului şi a sonarului, şi-a avântat bărbia înainte, închipuind desluşit ceea ce unchiul meu îşi aminteşte până în ziua de azi drept un clonţ încovoiat, şi a cârâit:

— Trei grade la dreapta!

Unchiul a ajustat pilotul automat, iar dimineaţă au instalat ceea ce avea să fie una dintre cele numai trei sau patru lansete bune din toată călătoria.

O asemenea coordonare între prorocirile tatei şi succesul final se producea însă rareori. Magazinul de unelte în care investise restul banilor în acel an a picat şi el, la fel cum s-a întâmplat şi cu preţul aurului, şi cu răbdarea fiscului faţă de scamatoriile lui cu taxele în ţări sud-americane (îl înfuria faptul că trebuia să achite contribuţii sociale, care, în mod ironic, ne-au asigurat traiul după moartea lui), şi cu relaţia lui cu asistenta devenită logodnică. Pe scurt, anul acela nu a fost prea grozav. Am petrecut exact patru zile alături de el, la mijlocul lui ianuarie.

În fiecare noapte, întins într-un sac de dormit pe podea la picioarele patului său, l-am auzit sucindu-se şi răsucindu-se până foarte târziu şi am simţit, cu siguranţa pe care o au uneori copiii, că n-avea să mai fie tatăl meu prea mult timp. Se mişca în cercuri care se strângeau tot mai tare în jurul lui. Împingea sălbatic cearşaful cu picioarele, gemând a frustrare, furie şi disperare, până când aşternutul se umfla şi se zbârlea ca o briză pe ţărm,

apoi îşi îngropa faţa în pernă ca să plângă, complet resemnat şi prăbuşit. După care o lua de la capăt. În tot timpul ăsta eu presupuneam că mă crede adormit, pentru că, din câte ştiam, nu-şi îngăduise niciodată să plângă în faţa cuiva. Dar într-o noapte mi-a vorbit.

— Pur şi simplu nu ştiu, a spus cu voce tare. Roy, eşti treaz?

— Da.

— Doamne, pur şi simplu nu ştiu.

Aceasta a fost ultima noastră conversaţie. Nici eu nu ştiam, şi nu-mi doream decât să mă afund cât mai adânc în sacul meu de dormit. El avea o durere cumplită de cap pe care analgezicele nu i-o puteau alina, o străvezime în voce care nu făcea decât să devină şi mai găunoasă şi cine ştie ce alte mistere ale deznădejdii pe care nu voiam nici să le văd, nici să le aud. Ştiam încotro se îndreaptă, aşa cum ştiam cu toţii, dar nu ştiam de ce. Şi nici nu voiam să ştiu.

Tata s-a avântat tot mai departe în anul următor pe *Osprey*, convertindu-se la pescuitul de ton alb în largul coastelor mexicane, apoi la cel de crabi imperiali în Marea Bering. A început să vâneze trofee de la pupa largă şi înaltă a vasului şi, într-o zi, a prins câţiva somoni mari, pe care i-a eviscerat pe loc. Ameninţat de iminenţa întoarcerii în port şi a vânzării lui *Osprey* (după doi ani de pierderi masive nu mai putea nici măcar să ia un împrumut), urmărit îndeaproape de fisc şi incapabil să-şi imagineze noi zboruri, şi-a luat Magnumul 44 din cabină şi s-a întors la pupa argintie, singur, sub cerul greu, alb-cenuşiu, însoţit de ţipetele pescăruşilor, cu cizmele îmbibate de sângele întunecat al somonilor proaspăt prinşi. E posibil să se fi oprit o clipă să reflecteze, dar mă îndoiesc. Elanul său era făcut numai din aer, netulburat de pământ. S-a spulberat acolo, printre măruntaiele de somon, iar rămăşiţele i-au fost ciugulite de pescăruşi timp de câteva ore înainte ca unchiul să urce din sala maşinilor şi să-l găsească.

Eu şi mama am supravieţuit. Cum nu ne avântaserăm spre nici o înălţime, n-am avut unde să ne prăbuşim. După ce unchiul ne-a sunat şi ne-a dat vestea, am mâncat o fiertură de pui cu câteva boabe de mazăre în ea, iar seara, pe când lumina cerului pălea în azuriu şi apoi în negru, am stat în

sufragerie, în strălucirea fluorescentă a acvariului, şi am privit peştii. Pangasiusul învăţase deja să-şi găsească drumul şi se lovea mai rar de geam. Orbitele goale, a căror carne vie fusese la început străbătută de dâre subţiri de sânge, se alinaseră şi se acoperiseră cu o peliculă albă opacă. Peştele-arcaş, vărgat ca un tigru, jumătate fălci, jumătate coadă, care înota întotdeauna înclinat la patruzeci şi cinci de grade şi scuipa alice masive de apă, mătura cu buza inferioară groasă suprafaţa apei, aşteptând, şi, la un moment dat – habar n-am când, pentru că timpul rămâne neclintit după o moarte, fără să dea senzaţia că ar trece –, m-am ridicat să-i aduc borcanul cu muşte. Am dat drumul uneia în acvariu în spaţiul dintre capac şi apă, am acoperit din nou gura borcanului cu scoci şi m-am aşezat lângă mama să privesc ritualul familiar, relicvă a ceea ce fuseseră vieţile noastre, dar ştiam că îmi pierdusem orice interes. Peştele-arcaş s-a încordat, a trasat, parcă dansând, un cerc tremurător, atingând cu buza încovoiată pivotul capacului, a urmărit zborul nebunesc al muştei cu o tenacitate tăcută şi şi-a scuipat alicele de apă cu o asemenea iuţeală şi totuşi mişcându-se atât de puţin, încât a părut că nici n-o făcuse. Dar musca se zvârcolea deja împotmolită în apă, trimiţând în jur mulţimea de valuri minuscule de panică.

1 Gâsca polară (n.tr.)
2 În original, *silver dollars*, nume dat de americani peştilor din specia *Metynnis argenteus*, cu corpul lat şi plat, argintiu (n.tr.)
3 Denumire comună dată (în limba engleză) mai ales exemplarelor tinere din specia *Pangasius hypophthalmus*, care au o iridescenţă vizibilă. Acest tip de pangasius are o înotătoare dorsală înaltă şi triunghiulară, asemănătoare cu a rechinilor. (n.tr.)
4 Uliganul pescar (n.tr.)

RHODA

Când mi-am văzut pentru prima oară mama vitregă, am crezut că îmi făcea cu ochiul. I-am făcut şi eu. Dar ea s-a încruntat doar, şi pleoapa dreaptă i-a rămas căzută. Purta o rochie de nuntă galbenă, fără voal sau trenă, şi se întorsese spre mine exact în clipa când treceam pe lângă primul rând de bănci, ducând verighetele pe o pernuţă de catifea. Cred că tatei i-am aruncat cel mult o privire fugară. N-o vedeam decât pe această femeie nouă pe care tatăl meu o ascunsese până acum de toată lumea şi care avea părul negru ca smoala, pielea palidă şi o pleoapă căzută care, la o privire mai îndeaproape, o făcea nespus de frumoasă.

Proaspăta mea mamă vitregă, Rhoda, a desfăcut şnurul de care era legată verigheta pentru tata cu degete albe, subţiri. M-am uitat din nou în sus la ochiul acela alb, fascinat de el – era foarte puţin deschis – şi mi-am dat seama prea târziu că mă privea. Celălalt ochi îi era căprui şi strălucitor. A râs tare, chiar acolo în toiul slujbei, în faţa tuturor, exact în clipa când îi punea tatei inelul pe deget. Râsul ei ne-a speriat pe toţi, dar mai ales pe tata, care s-a uitat în jur ca şi cum l-ar fi auzit venind din altă parte a bisericii. Gura i s-a deschis uşor în timp ce şi-a ridicat privirea şi, pentru prima oară în viaţă, l-am văzut pe tata înspăimântat.

La petrecerea de după, Rhoda a mâncat cu grijă, tăindu-şi mâncarea în cubuleţe minuscule. Ştia că e privită. Mesele noastre fuseseră aşezate în curte, pe gazonul tatei, la marginea unei mici livezi de nuci cu un pârâiaş şi două povârnişuri împădurite în fundal. Priveliştea era frumoasă, dar toată lumea se uita numai la Rhoda. Iar în clipa în care ea s-a scuzat şi a intrat în casă – ca să meargă la baie, am presupus –, bunica a deschis focul.

— Mare păcat că mama ta n-a putut veni azi, mi-a spus, înghesuit cum eram între ea şi tata, fără nici o speranţă de scăpare. Deşi părinţii Rhodei nu veniseră la petrecere şi nici măcar la cununie, sora ei mai mare şedea exact vizavi de noi. Nu ştiu de ce taică-tu n-a putut să rămână împreună cu mama ta, a continuat bunica. Ştiaţi că Rhoda asta are numai douăzeci şi patru de ani?

— Margaret, nu e momentul, a intervenit bunicul.

— A, dar n-am zis nimic! Doar că întotdeauna ne-a plăcut foarte mult de mama lui.

— Margaret!

Bunicul a ridicat vocea şi şi-a pus mâna peste a ei, pe masă.

— Mai vrei ceva, mamă? a întrebat tata.

Nu se uita la sora Rhodei.

— Şi n-are decât un singur ochi, a şoptit bunica în urechea bunicului, suficient de tare ca s-o auzim toţi.

— Doamne Dumnezeule! a spus tata.

— Nu-i nimic, a zis sora Rhodei. Ştim cu toţii că nu e nimic de rău. E doar o situaţie stânjenitoare, atâta tot.

— Exact, s-a băgat bunica. Asta încercam şi eu să spun.

— Vine, am şoptit.

Rhoda ne-a privit pe toţi cu atenţie în timp ce se aşeza.

— Aţi vorbit despre mine, nu?

— Ei, bineînţeles, a spus bunica, zâmbind. Tu eşti mireasa.

Tata şi Rhoda nu au avut lună de miere. M-au avut în schimb pe mine în weekendul acela şi mi-au dat cadouri. Era, poate, o formă de mită.

Stăteam pe verandă şi priveam soarele asfinţind între doi munţi. Aerul era cald şi uscat. Auzeam sunetele scoase de prepeliţe în tufişuri, de parcă ar fi supt ceva. Musafirii plecaseră cu toţii, şi singurul indiciu al nunţii încă vizibil era grătarul vag fumegând.

— Mulţi ani trăiască! au intonat tata şi Rhoda ieşind pe verandă.

Rhoda mi-a dat un walkman. Eu trebuie să fi arătat destul de uimit, pentru că ea s-a încruntat din nou. Nu eram obişnuit cu cadouri scumpe.

Apoi tata mi-a pus în mână prima mea armă, o carabină 30–30 de căprioare.

— Încearc-o, a zis. E o veveriţă cenuşie acolo sus.

Şi a arătat cu degetul înspre stejarul înalt din faţa noastră.

Văzusem şi eu veveriţa – cam la şapte metri înălţime. Aş fi putut s-o nimeresc cu o minge de minigolf.

— Nu e încărcată, am spus.

— Are un glonţ. Nu trebuie decât să armezi.

Am armat şi am ţintit veveriţa. Mânca ceva, învârtind hrana la nesfârşit între lăbuţe, cu degete negre fusiforme, cu obrajii cenuşii ce păreau roz în lumină şi încreţiţi de atâta clefăit, cu un ochi îndreptat exact spre mine. Am apăsat pe trăgaci şi am văzut o bucată de carne zburând din ea ca o mică pasăre roşie. A părut să explodeze. În timp ce fragmentele cădeau pe pământ, printre copaci s-a auzit zgomotul ploii.

— Ai nimerit-o, a spus Rhoda.

În seara aceea am plecat în oraş, la părinţii Rhodei, şi am făcut cunoştinţă cu mama ei. Tot timpul cât am fost noi acolo a stat pe un scaun de bar, bând şi fumând ţigară de la ţigară. Avea un câine lung cam cât o veveriţă, dar tuns şi îngrăşat, cu o faţă turtită şi ochi mici furioşi, care se ascunsese sub scaunul ei, mârâind atât de tare că abia ne auzeam unul pe altul. Din când în când, mama Rhodei ţipa: „Taci din gură, Prune!“ şi întindea piciorul să-l lovească. Creatura străbătea în fugă bucătăria, ţăcănind şi alunecând pe linoleum cu ghearele, apoi fugea înapoi, salivând în timp ce respira.

Cu o voce răguşită de tutun, mama Rhodei mi s-a adresat:

— Eşti un băiat bun, nu-i aşa?

Tatăl Rhodei îl invitase pe tatăl meu în fundul casei, în camera lui cu arme, unde avea o colecţie frumuşică, zicea el, de pistoale şi de automate.

— Ce mai faci, mamă? a întrebat Rhoda la un moment dat, mult după începutul conversaţiei.

Întrebarea a sunat ca şi cum nu mai vorbise cu mama ei de ceva vreme.

— Jigodia aia de taică-tu vrea să mă părăsească.

A urmat o pauză lungă şi urâtă, după care Rhoda a spus:

— Ştii că nu e adevărat, mamă. N-a fost niciodată adevărat.

— În regulă. Atunci lucrurile merg cum nu se poate mai bine. A mai dat o duşcă. Dar tu tocmai te-ai recăsătorit. Vremuri bune la orizont, nu?

Mama Rhodei şi-a turnat încă un pahar şi s-a uitat la mine.

— Deci, ce-ţi place să faci?

Fumul expirat pe gură îi intra în nas. Avea nişte pantaloni largi roz şi îşi agăţase papucii sub bara dintre picioarele scaunului. Căţelul ei se uita fix la gambele mele.

— Nu-mi place, am spus.

Ea a râs, apoi a tuşit, şi pe urmă m-a privit cu neîncredere. Voisem să spun „Nu ştiu“, dar undeva pe drum încurcasem cuvintele.

— Are abia doisprezece ani, mamă, a spus Rhoda.

— E un băiat bun. Mama ei mi-a făcut cu ochiul, apoi şi-a strivit ţigara într-o scrumieră. Hei, Billy! a ţipat ea spre coridor. Ce naiba e atât de interesant la puştile alea? Vino încoa’ şi fă cunoştinţă cu băiatul!

Şi-a turnat încă un rând.

— Tata te iubeşte, a zis Rhoda.

— Deschide bine ochii, Rhoda! Mama ei a ţintuit-o cu privirea. Ha! a zis ea şi a râs, apoi a început din nou să tuşească. Întotdeauna ai fost mult prea frumoasă. Nu e bine să-ţi eclipsezi mama. S-a uitat la mine şi mi-a făcut cu ochiul. Să nu crezi că nu-mi dau seama ce mi se întâmplă.

Tatăl Rhodei a intrat păşind agale. Arăta scund şi lat în spate pe lângă tata.

— Cred că ai băut destul, i-a spus soţiei sale.

Ea mi-a făcut din nou cu ochiul şi a dat pe gât ce mai rămăsese din pahar.

Tatăl Rhodei nu arăta atât furios, cât stingherit şi nesigur. Şi-a trecut uşor mâna peste capul cu un început de chelie.

— Cum ţi s-a părut colecţia tatei? l-a întrebat Rhoda pe tatăl meu.

Stătea acum mai aproape de mine, departe de mama ei. Îi vedeam perişorii fini şi moi de pe ceafă.

— E într-adevăr formidabilă. Nu vezi în fiecare zi aşa ceva.

— Te rog, Sharlene. Nu în faţa băiatului, a zis tatăl Rhodei.

— Nu-i nimic, tati, a spus Rhoda, făcând un pas spre el. Oricum nu stăm mult.

— Tu îmi vorbeşti mie de ruşine? a întrebat mama Rhodei, cu spatele către noi. Bărbatul care nu vrea să fie văzut cu soţia lui în public îmi vorbeşte mie de ruşine? Prune a început să mârâie ameninţător. Ştia că se pregăteşte ceva şi adulmeca nebuneşte. Bărbatul care se fofilează cu ştoarfe de două ori mai tinere ca el?

Mama Rhodei s-a răsucit pe scaun şi a arătat cu degetul spre soţul ei.

— Dă-te la o parte, Rhoda, a zis ea, pentru că Rhoda era între ei.

Tatăl Rhodei şi-a ridicat palmele cerându-şi iertare, apoi s-a întors şi a pornit-o singur pe hol.

— Laşule! a strigat ea.

Mai târziu în seara aceea, ascultând-o pe Rhoda cum plângea şi pe tata cum încerca s-o consoleze, m-am întrebat dacă din ochiul cel alb îi izvorau lacrimi. Peretele care separa camerele noastre era subţire, şi auzeam totul: respiraţiile lor şuierate, plânsul ei şi cum Rhoda îi spunea tatei că îl iubeşte. Îmi amintesc doar cât de straniu părea totul.

A doua zi, Rhoda m-a rugat să vin lângă ea la pian. I-am spus că nu ştiu să cânt, şi ea a zis că nu contează. Aşa că m-am aşezat alături.

— Închide ochii, a zis.

— Ai tăi sunt închişi?

— Da, a spus. Deşi ochiul meu drept nu se închide niciodată complet.

— Vezi cu el?

— Da. Întotdeauna.

Am închis ochii.

— Pune-ţi mâinile pe clape, a zis ea. Ascultă cu atenţie şi lasă-ţi degetele să cânte.

Timp de câteva minute, am păstrat tăcerea. Spaţiul dintre noi era parcă mai dens şi se rostogolea dintr-o parte într-alta.

Prima ei notă a răsunat joasă, gravă. A cântat mai multe note, şi toate şi-au luat locul în aer.

— E super, am spus.

— Ascultă! mi-a şoptit ea.

Am ascultat până când notele din jur ar fi putut fi ale mele, şi curând câteva chiar au fost. Nu sunau rău deloc: un cântec fără cap şi coadă, ale cărui fragmente se potriveau unele cu altele pentru că respiraţia ei era atât de aproape de a mea.

Nu ştiu cât timp am cântat astfel, dar ştiu precis că nu voiam să se termine niciodată şi că totuşi, cine ştie cum, s-a terminat. Tata a aplaudat de undeva din spatele nostru – un sunet neplăcut, pentru că era ascuţit şi tare.

— Cum e Rhoda asta? a vrut mama să ştie.

Desprindea grăsimea de pe un piept de pui.

— E drăguţă, am spus.

— Şi altceva?

Am împuns cu degetul fâşiile de grăsime galbenă adunate în cocoloaşe pe marginea tocătorului de lemn.

— E haioasă, am zis.

— A, da?

— Da. Şi nu cred că i-e frică de nimeni. În afară de mama ei, bineînţeles.

Mama a râs. Apoi mi-a ciufulit părul.

— Opa! a zis. Scuze! Şi a apucat un şervet de bucătărie ca să-mi şteargă grăsimea din păr. E frumoasă?

A spus asta cu voce înceată.

— Nu, e diformă, am zis, şi mama a râs din nou.

Toată săptămâna aceea am aşteptat cu nerăbdare momentul în care aveam să cânt din nou la pian cu Rhoda, dar, în clipa în care am ajuns acasă la tata vineri seară, am fost împins în grabă în maşina lui, şi toţi trei am gonit până la casa părinţilor ei. Mama ei sunase.

— Ce-a vrut să spună? întreba Rhoda întruna.

Avea haina pe ea şi palmele încleştate între genunchi.

— Nu-i nimic, repeta tata, de fiecare dată când Rhoda spunea ceva. Sunt sigur că nu-i nimic.

Dar, când am ajuns la părinţii ei, nici Rhoda, nici tata n-au putut deschide uşa. Au bătut şi au tot bătut, dar n-au primit nici un răspuns, numai mârâielile lui Prune. Nici unuia nu i-a trecut prin cap să apese pur şi simplu pe clanţă şi să deschidă.

Aşa că am făcut-o eu, în cele din urmă. Am lăsat uşa să se dea de perete.

— Intraţi! a strigat mama Rhodei. Billy, de ce nu răspunzi la uşă?

— Tati? a întrebat Rhoda.

Tatăl Rhodei a apărut pe hol, târşâind nişte papuci din blană de oaie.

— S-a întâmplat ceva, Rhoda?

Rhoda s-a întors către tata.

— Îmi pare rău, a spus. Du-mă înapoi acasă, bine?

— A fost o fază cam stupidă, a zis tata în timp ce urcam înapoi în maşină.

Rhoda n-a spus nimic. Şi-a strâns doar haina mai bine în jurul ei şi şi-a aţintit privirea asupra drumului. Eu m-am jucat cu scrumiera de pe mânerul uşii. Am scos din ea toate ambalajele de gumă şi le-am înghesuit înapoi. Am deschis şi închis la loc capacul de metal de un milion de ori.

— Termină cu prostiile, Roy, a zis tata în cele din urmă.

Şi a călcat pe acceleraţie ca să-mi arate că ameninţarea e reală.

Când am intrat din şosea pe aleea cu pietriş din faţa casei şi am văzut în lumina farurilor tufişurile de mure de pe ambele laturi şi podul roşu în faţă, tata a întrebat:

— Ce anume ţi-a spus?

— Să ştii că nu inventez nimic, Jim.

— Deci ce ţi-a spus?

Rhoda s-a foit şi şi-a aranjat centura de siguranţă.

— A spus: „Te iubesc, Rhoda. Totul e perfect aici. De ce nu-i aduci pe băieţii veseli să bem ceva?“

— Exagerezi, Rhoda.

— Nu fi idiot, Jim! a spus ea foarte încet.

Tata s-a uitat în oglinda retrovizoare să vadă dacă auzisem. Habar n-aveam ce trebuia să fac, aşa că am ridicat degetul mare în semn de aprobare.

— O să-l omoare, a spus Rhoda la micul dejun, pe un ton foarte detaşat, şi a întâmpinat cu o privire calmă plictiseala, furia şi spaima tatei. Eşti pregătit pentru aşa ceva, Jim?

O oră mai târziu, am picat la examenul matinal de igienă orală.

— Şase şi unşpe încă mai trebuie periaţi, a spus tatăl meu dentistul. Şi gingiile îţi sângerează iar. Ştii ce înseamnă asta.

— Unde e Rhoda? am întrebat.

— Nu ştiu, a spus.

S-a uitat peste umăr, ca şi cum s-ar fi aşteptat ca ea să fie exact în spatele lui. Când a chemat-o, n-a primit nici un răspuns. S-a uitat prin fiecare cameră, dar nu era nimeni.

În după-amiaza aceea, asamblându-şi puzzle-ul de o mie de piese în livada de nuci, îmbrăcată cu una dintre rochiile lungi, bleu pal, ale străbunicii ei, cu pălărie de soare şi purtând ghete graţioase cu şiret, Rhoda n-a întors nici măcar o dată privirea spre locul unde tata şedea, complet pierdut, pe treptele verandei. Nu o înţelegea şi habar n-avea cum s-o consoleze.

— Nici măcar nu s-a întâmplat ceva rău, mi-a spus.

Rhoda se dusese departe în livadă, aproape până la pârâu, şi acolo îşi aşezase măsuţa de puzzle şi scăunelul pliant. Stătea cu faţa spre vale, cu partea stângă a corpului întoarsă spre noi. În jurul ei creşteau tufe de muştar sălbatic şi de floarea miresei. Funigei plutind prin aer deasupra capului ei scânteiau o clipă în soare, apoi dispăreau.

— O să stea pur şi simplu acolo, a spus tata. Fără apă, fără o vorbă, fără să-mi arunce măcar o privire. Ca şi cum toată povestea asta ar fi din vina mea.

În nemişcarea ei, Rhoda părea ireală. Numai din când în când mâna i se mişca uşor, ca să pună o piesă la locul ei.

— Nu era aşa înainte, a spus tata. Nu asta e femeia cu care m-am căsătorit.

Atunci m-am uitat la el.

— N-am vrut să spun asta, a zis.

Am stat alături de el pe verandă până când soarele a asfinţit, iar şederea mea acolo lângă el a părut să nu mai însemne nimic. Apoi am luat-o prin livadă până la Rhoda.

Aerul era încă fierbinte. I-am văzut picăturile mici şi limpezi de transpiraţie acolo unde îşi trăsese părul negru de pe frunte, umezeala de deasupra buzei superioare şi de pe linia curbă a cefei.

— Roy, ştiu că te uiţi la mine.

Dacă i-aş fi atins ceafa, ce-ar fi făcut? Mi-ar fi împins mâna la o parte, ar fi râs de mine, ar fi zâmbit? În după-amiaza aceea, am ştiut că Rhoda putea face orice. Putea să dispară. Să o ia în jos spre pârâu în rochia ei lungă, să pornească pe firul apei şi să nu se mai întoarcă, iar povestea ei să ne rămână numai în cărţi poştale sau în vise. Nimic n-o oprea.

— Şi tatăl tău se uită la mine? a întrebat.

— Da.

— Stă pe treptele verandei, cu mâinile pe lângă corp?

— Da, am spus. O să ne părăseşti?

Rhoda a ridicat atunci privirea la mine şi a zâmbit. Arăta tânără, mult mai tânără decât tata.

— Bineînţeles că nu, a spus. Să nu crezi asta.

Toată dimineaţa de duminică, Rhoda a mers la oarecare distanţă în urma noastră. Purta blugi, un tricou şi o şapcă, dar eu mi-o imaginam încă îmbrăcată în rochia străbunicii ei, urcând, cu faţa ascunsă de pălăria de soare, panglica îngustă a potecii, care tivea crestele una după alta.

Tata păşea în faţa mea, cărându-şi puşca pentru prepeliţe. Îi auzeam cartuşele zornăind în buzunar. Stânjenit, se tot uita în spate la Rhoda, care mergea la vreo patru sute de metri în urma noastră, şi curând a început să bolborosească.

— Nu ştiu ce-i chestia asta, mormăia el în fel şi chip, în timp ce lăsam în urmă ţipetele veveriţelor şi ale ciocănitorilor.

Peste noapte căzuse o ploaie uşoară. Îmi amintesc cât de tare mirosea păiuşul, îl simţeam amar în nări şi în gât. Am ridicat deodată privirea de la pământul care scânteia şi totul s-a strâns la un loc, toate şuviţele de nori şi de aer albăstrui, ca şi cum în centrul cerului ar fi existat o gură uriaşă care le aspira.

— Ce chestie? am întrebat în cele din urmă.

— Totul, a spus el, clătinând din cap.

— N-o să plece, am spus.

Tata a mijit ochii, privind departe, peste tufişurile de pe marginea drumului, cu ochi neîncrezători.

— Aş vrea să pot să te cred.

— Crede-mă! am spus. Mi-a spus mie că n-o să plece.

Tata s-a oprit din mers şi s-a uitat atunci la mine ca şi cum aş fi fost un străin.

— Ţi-a spus ţie?

— Da.

— Dar de ce?

— Am întrebat-o.

Tata a aruncat o privire spre Rhoda. Ea îşi ridicase partea din faţă a rochiei ca să n-o târască pe pământ şi îşi ţinea cartea în cealaltă mână, plutind încet către noi.

— Rhoda, zise tata. Îşi amintea sieşi, poate.

După următorul urcuş, tufişurile s-au rărit şi am intrat în văile de pe culmi, acolo unde se uneau munţii. Stejari albi cu scoarţa fin dungată şi luminişuri de păiuş perlat, albastru-verzui. Auzeam aripile vindereilor care planau în bătaia vântului.

— Ai văzut vreodată vreunul din ăştia de aproape? m-a întrebat tata.

— Nu, am spus.

A privit cerul îndelung, apoi a ochit pe unul care plutea în aer la câteva sute de metri depărtare. Când a tras, aripile zvelte au părut să ezite o clipă,

dar poate a fost doar imaginaţia mea, pentru că nu a urmat nici o cădere.

Când a venit spre noi pe lângă tufişuri, Rhoda îşi scosese pălăria de soare şi, cu ochiul ei cel bun, se uita ţintă la pasăre.

Tata a introdus alt cartuş în magazie şi a aşteptat ca vindereul să ajungă în bătaia puştii. Rhoda a venit din spate şi i-a pus degetele ei albe pe ceafă. Când pasărea s-a apropiat în sfârşit, cu capul într-o parte, cu ciocul deschis şi penele răvăşite, am văzut-o pe Rhoda închizând ochiul cel bun. I-am văzut gâtul arcuindu-se, biciuind aerul, şi aripi crescând din trupul ei. Am auzit împuşcătura şi am ţipat.

Tata a sărit de lângă mine şi a întors fulgerător ţeava puştii spre pieptul meu. Fusese numai un gest instinctiv, avea să explice mai târziu. Îl speriasem.

Dar Rhoda a venit la mine, mi-a luat faţa în mâini şi m-a tras aproape de ea, voind să ştie.

— Ce se întâmplă acolo? a întrebat. M-a tras atât de aproape, încât am putut să văd în ochiul ei oblonit – albul ochiului mărginit de pleoapa căprui-deschis curbată şi perfectă, peisajul lui necuprins, cu miezul ascuns vederii.

LEGENDĂ DESPRE BĂRBAŢI CUMSECADE

Stăteam odată într-o pădurice la capătul unui lac şi am auzit o puzderie de alice minuscule scuturând frunzele din jurul meu ca o ploaie, atât de blând încât aş fi putut să prind una pe limbă. Apoi o explozie deasupra apei, ţipătul lui John, ţipătul mamei şi mâinile lor fluturând. Mi-am desfăcut braţele şi am aşteptat încă o şarjă. Aerul se subţiase într-atâta încât părea să nu mai existe nici o distanţă, ca şi cum toate lucrurile – frunzele, firul apei, flanelul roşu, câmpurile şi orizontul – le-aş fi putut ciupi cu două degete. Scâncetul şi scârţâitul ascuţit al aripilor de raţe sălbatice se înteţi, apoi slăbi. Deşi nu fusesem lovit, m-am împleticit pe spate în semicerc, m-am asigurat că mama, care venea în fugă, mă văzuse şi m-am prăbuşit în noroi. A fost prima dată când am cunoscut împuşcătura de la celălalt capăt.

John Laine nu voise să mă împuşte. Era iubitul mamei şi voia să-mi câştige bunăvoinţa. Mă aşezase mai într-o parte, în spatele unor tufe de pipirig, dar eu mă apropiasem, târându-mă pe coate şi pe genunchi, prin mocirlă şi prin miriştea de grâu, apoi mă ridicasem când auzisem explozia înăbuşită a aripilor de raţă plesnind apa. John mă văzuse abia în clipa când dăduse deja drumul trăgaciului.

De acolo de unde zăceam, ţipetele şi plescăitul apei păreau să vină din toate direcţiile. Apoi mlaştina începu să mi se prelingă în urechi. M-am uitat cu privirea goală la cerul cenuşiu. „Am să-mi amintesc de asta“ m-am gândit. „Sâmbătă, 8 noiembrie. Am treisprezece ani. Până şi gleznele mi se afundă.“

Mâinile mamei smulgându-mă din noroi m-au făcut să zâmbesc, şi asta m-a dat de gol. Am căzut pe spate cu un plescăit umed.

— Ticălos mic ce eşti! a spus mama.

Apoi a râs. A râs şi John, uşurat că nu mă omorâse. Era poliţist, aşa că n-ar fi dat bine.

Mama a apucat o mână de noroi şi a zvârlit-o spre el. Nămolul i s-a împrăştiat pe cămaşa roşie de flanel ca o rană. Ea s-a aruncat pe spate în mocirlă lângă mine şi a început să plângă. Ăsta a fost începutul sfârşitului pentru John. El nu ştia asta în timp ce stătea acolo zâmbind nervos, nesigur dacă mama plângea cu adevărat sau nu, dar era pe cale să dispară din viaţa noastră. Am mijit un ochi la el şi aproape că l-am văzut evaporându-se.

Deşi mama se văzuse cu un singur bărbat mai mulţi ani la rând după divorţ, n-a mai ţinut nici unul prea mult timp pe lângă ea după sinuciderea tatei. Bărbaţii pe care i-a cunoscut de atunci semănau mult cu circurile ambulante care treceau prin oraşul nostru. Toţi se mutau repede la noi şi despachetau tot ce aveau, de parcă ar fi venit să rămână. Ne ademeneau cu obiecte frumos colorate – flori, baloane, maşini de curse cu telecomandă –, făceau giumbuşlucuri cu bărbile şi mâinile, ne dădeau tot felul de nume haioase – „zgâmboi“, „dovlecel“, „găgăuţă“ sau „păcălici“ – şi ne asurzeau zi şi noapte cu poveştile lor. Apoi dispăreau fără să lase nici un semn, nici măcar o amintire, ca şi cum ar fi existat doar în închipuirea noastră.

John a fost numai unul dintr-o întreagă serie. Cel mai important dintre cei de dinaintea lui a fost Angel. Când mama mi-a spus cum îl chema, am crezut că pronunţase *on hell*[5], ceea ce mi s-a părut o idee excelentă, adică să poţi să fii „pe iad“ fără să fii în el, ca atunci când erai doar „în vizită la închisoare“ la jocul de Monopoly[6]. Cu Angel am mers la schi în munţi, am moţăit în faţa şemineelor, am „experimentat“ opera şi în general ne-am îmbrăcat mai frumos. În spatele faţadei sclipitoare, mama era totuşi aceeaşi. I-a dat papucii lui Angel în mai puţin de două luni jumate, fără nici un avertisment, din câte putusem să observ, într-o după-amiază târzie de marţi, la telefon. Diferenţa a fost că, de data asta, a plâns. Şi eu am plâns, deşi nu pentru că îmi era dor de Angel.

Următorul a fost Leonard, care şi-a făcut apariţia în lunile de vară. „Ce bărbat urât!“ mi-am spus când l-am întâlnit prima oară. Era astrolog şi mi-a explicat că Jupiterul meu cu ascendent în Venus înseamnă că trebuie să mă

aştept la multe victorii amoroase. N-am putut găsi nici o trăsătură comună la bărbaţii pe care îi alegea mama: Angel şi Leonard erau cât se poate de diferiţi.

— Bărbaţii, spunea mama, sunt plini de surprize. Nu sunt niciodată cei care crezi că sunt.

Am început să-mi imaginez că toţi bărbaţii erau costumaţi, că aveau un fermoar la spate. Apoi mi-a venit în minte că, într-o zi, aveam să fiu şi eu bărbat şi m-am întrebat unde o fi fermoarul ăla.

Eu şi mama aveam fiecare programul propriu. Ea preda la liceu, făcea lungi plimbări în parcurile naturale din apropierea casei, citea romane mystery şi uneori dispărea cu explicaţii subţiri de genul: „Am nevoie de câteva zile libere“ sau „Mă duc în vizită la o prietenă“.

— La care prietenă? întrebam.

— Corect, răspundea ea.

Eu mâncam îngheţată în faţa televizorului, îmi făceam temele destul de bine şi seara mă strecuram afară din casă cu puşca tatei, ca să trag în felinare. În jumătate de an, lăsasem pe întuneric cartiere întregi şi o luasem de la capăt după ce becurile fuseseră înlocuite.

Nimic nu mi se părea mai grozav decât explozia alb-albăstruie a unui bec prins în bătaia puştii. Detunătura – acel pocnet care era aproape un bubuit, apoi liniştea, apoi ploaia de sticlă – venea abia după ce fiecare fărâmă şi fiecare ciob zburaseră sau se învârtiseră scânteietor în aer ca o ceaţă fină.

John Laine a făcut excepţie pentru că a fost primul bărbat care a durat mai mult de trei luni. Nici măcar ziua aceea la lac nu l-a descumpănit. Nu se putea spune cât timp va rămâne.

Deşi aveam abia treisprezece ani, John m-a învăţat să-i conduc camioneta – „Glonţul de argint“ îi spunea el – şi mi-a dat voie să gonesc pe drumurile secundare din tot comitatul Sonoma[7]. Dacă treceam pe lângă vreun alt poliţist, îi făceam doar cu mâna. Îmi amintesc viile, târziu în septembrie, la o sută cincizeci de kilometri pe oră, felul cum violetul, roşul şi verdele lor mat se învolburau pe lângă noi ca peticele de alge pe un ocean

năpădit de vegetaţie. John, a cărui voce era întotdeauna calmă, chiar şi când cauciucurile alunecau sub noi ca nişte bucăţi de săpun, spunea că am un talent înnăscut. Spunea că, într-o zi, aş putea chiar să ajung un bun poliţist.

John avea favoriţi închişi la culoare, pe care putea să şi-i fâţâie în sus şi-n jos. Coborâse dintr-un copac, ne-a spus el când l-am întrebat de unde era.

— Şi înainte de asta? am întrebat.

M-a ciupit de nas cu degetele lui aspre şi mi-a spus să mă duc la culcare. Şedeam pe canapea cu el şi cu mama. Ea a rânjit la mine şi degetul ei mare a arătat brusc spre dormitorul meu.

Când mama s-a despărţit în sfârşit de John, pe aceeaşi canapea, în timp ce eu îmi făceam de lucru în bucătărie, trăgând cu ochiul prin storurile uşii, John a spus „Bine“ şi a continuat să-i ţină mâna. Fără ceartă, mama nu prea ştia ce să facă. Tata îi greşise în mod concret, în feluri despre care ea putea să ţipe. Cu tata existase posibilitatea de a avea, triumfător, dreptate. Dar, în cazul lui John, în fiecare dintre noi nu a existat decât durerea de a şti cât de mult am fi vrut să rămână.

După John a venit Emmet. Asta se întâmpla în ianuarie, când mama visa la Legoland şi la celebritate. A tras masa noastră de bucătărie în sufragerie cu ajutorul lui Emmet, i-a adăugat plăcile de extensie până când a atins dimensiunile maxime şi ne-a poruncit să tăcem din gură. Scrisese la Motorland Magazine, întrebându-i dacă ar fi interesaţi de un articol despre călătoria pe care o făcuserăm în Danemarca, la Legoland, şi, în ciuda tuturor aşteptărilor, revista îi răspunsese afirmativ. În fiecare seară, mama se aşeza în faţa însemnărilor şi a diapozitivelor pe care le făcuse, în timp ce eu şi Emmet stăteam ascultători pe canapeaua din sufragerie – Emmet citind romanele western ale lui Louis L’Amour, eu făcându-mi temele.

Emmet era un bărbat care ne tot spunea cine este. Şi această identitate se tot schimba. Într-o săptămână ne spunea că se născuse în Sandpoint, Idaho; săptămâna următoare era din Red Bluff, California. Dând din umeri, pretindea că memoria i se îmbunătăţeşte, atâta tot. Iar dacă îl prindeai în

somn, aşa cum mi s-a întâmplat mie odată, afirmaţiile lui erau şi mai fantastice.

— Mittenwald, a gemut, împingându-şi capul mai departe în colţ. Îl găsisem în fundul dulapului de pe hol, la 4.30 dimineaţa, încovrigat în jurul aspiratorului, cu draperiile noastre vechi sub cap.

— N-am avut încotro. Sunt din Mittenwald. E un orăşel puţin mai la nord. O mulţime de incendii.

Luase dulapul drept dormitorul mamei, eram sigur. Îl înţelegeam. Cu ani înainte, luasem şi eu din greşeală acelaşi dulap drept baie şi urinasem în colţul în care zăcea el acum, apoi smulsesem două dintre fustele vechi ale mamei în încercarea de a trage apa.

— Imposibilul a devenit realitate, ne-a spus mama într-una dintre acele prime seri Legoland.

Îmbrăcată în halatul ei violet de velur, şi-a ridicat chiar mâinile în aer.

Eu şi Emmet am schimbat un zâmbet. Era un bărbat care ştia să aprecieze exagerările.

Pe diapozitive eram eu şi o fată daneză pe care mama pusese mâna în august, cu tot cu tatăl ei necăsătorit. Mişcarea fusese calculată: mama ştia că un posibil articol de revistă trebuia să includă doi copii şi amândoi părinţii. Fata avea o coadă blondă de cal, ochi foarte mari şi o frunte de asemenea neobişnuit de amplă. Mama îi spunea Helga, pentru că nici unul din noi nu-şi amintea numele ei.

Eu şi Helga conduceam maşini Lego, ne arătam permisele de conducere Lego, navigam în bărci Lego pe lângă Muntele Rushmore făcut din piese de Lego şi ne împuşcam unul pe altul cu revolvere Lego din Vestul Sălbatic. Diapozitivul favorit al mamei era cel în care douăzeci sau treizeci de cai şi de bărbaţi Lego stăteau îngrămădiţi pe terasa unui palat Lego, în timp ce grădinarul masiv şi cu înfăţişare cât se poate de umană trecea pe gazon cu o maşină de tuns iarba. Eu şi Helga trăgeam cu ochiul fiecare de după o aripă a palatului. Ceva din imaginea aceasta o încânta pe mama. Poate era vorba de farmecul discret al bătrânei Europe, dar toţi bărbaţii aceia aruncaţi acolo nu tocmai ceremonios, împreună cu caii lor, îşi

aveau şi ei farmecul lor. Erau o mulţime de indicii la vedere, dacă Emmet ar fi catadicsit să ia seama la ele.

Spre sfârşitul perioadei Emmet, m-am aventurat mai departe printre dealuri, am început să trag din desişuri şi am nimerit primul meu semafor de la o distanţă de peste patru sute de metri. Comandasem prin poştă de la revista *Survivalist Magazine* un convertor care îmi permitea să trag cartuşe de pistol de calibru 32 din Magnumul 300 al tatei. Cartuşele de pistol erau perfecte pentru felinarele de cartier pentru că erau mult mai silenţioase şi puteau chiar fi luate drept focuri de artificii. Odată cu semaforul însă, am trecut la cartuşe mari. Pocnetul pe care îl făceau stârnea, lovindu-se de cealaltă latură a văii, un ecou prelung, până la kilometri depărtare.

Trei gloanţe mi-au ricoşat pe asfalt înainte ca al patrulea să nimerească în sfârşit lumina roşie a semaforului. La benzinărie, oamenii au fugit căutând adăpost, s-au ascuns în spatele stâlpilor şi al maşinilor, deşi unii s-au aşezat cu spatele descoperit spre mine. Nimeni nu-şi putea da seama din ce direcţie veneau împuşcăturile. Trăgeam de prea departe.

Semaforul s-a clătinat pe fir, în aer. Lumina roşie îi devenise argintie. Am simţit miros de sulf, am auzit câinii urlând şi sirene de cealaltă parte a văii. Am văzut prin cătare o maşină de patrulare a poliţiei sosind cu un scrâşnet de frâne şi m-am întrebat dacă nu cumva John era în ea.

Pat a fost bărbatul care râdea tot timpul. Într-un nor de aftershave Amway, intra în casă râzând şi tot aşa ieşea. Din câte mi-am dat seama, până şi despărţirea i s-a părut amuzantă.

Merril locuia alături. A venit la uşa noastră cu câteva legume din grădina lui la câteva luni după ce îl părăsise soţia şi nu s-a mai întors acasă mai bine de trei zile. Uşa glisantă din spatele casei lui a fost în tot acest timp descuiată, aşa că am intrat şi am inventariat totul. I-am deschis chiar seiful ieftin şi mi-am notat câţi bani gheaţă avea. Sub pat am găsit exemplare din *Playboy* şi *The Joy of Sex*. Din dulăpiorul cu medicamente am descoperit că suferea de hemoroizi şi de herpes, de dureri de cot şi de gingivită. Am văzut fotografii ale tuturor copiilor săi – adulţi deja şi plecaţi de acasă – şi am descoperit chiar şi motivul pentru care divorţase. Soţia lui,

Carolyn Somers, pe numele de fată Alexander, explicase totul foarte minuţios într-o scrisoare scrisă cu jumătate de an înainte. Merril se filmase făcând sex cu una dintre prietenele fiicei lui, apoi lăsase caseta să zacă la întâmplare prin casă ani de zile. Alise, prietena fiicei sale, avea doar cincisprezece ani pe atunci. M-am uitat şi eu la casetă. Merril încă nu se descotorosise de ea.

Mama s-a descotorosit de Merril într-o noapte când el a refuzat să plece acasă. Era târziu. De fapt, l-a lovit cu o broască de ceramică adusă de mătuşa mea din Noua Zeelandă. Apoi a chemat poliţia, a cerut a doua zi la judecătorie un ordin de restricţie, şi Merril ne-a lăsat în pace.

În câteva după-amieze de weekend din vara aceea, l-am ţintit cu Magnumul 300 de la fereastra băii mamei în timp ce stătea la soare pe şezlong în curtea din spate. Îi desluşeam prin cătare conturul flasc al burţii şi chiar venele subţiri, albăstrui de pe braţe. Cum ar fi fost dacă aş fi apăsat pe trăgaci? Odată, în timp ce conduceam camioneta lui John cu 140 la oră, călcasem un porumbel, iar când aruncasem o privire în oglinda retrovizoare, chiar văzusem un norişor de pene.

Mama a fost demoralizată după toată povestea cu Merril. El îi vorbise despre familie, despre devotament şi despre cum îl făcea ea să se simtă din nou ca pe vremea liceului, şi ea începuse să-l creadă. Nu i-am spus despre Alise. A plâns cu mine pe canapeaua din sufragerie şi mi-a spus că încă îi era dor de Angel şi de John.

— Şi de tatăl tău, a adăugat.

Aşa că pe urmă am plâns amândoi. După un timp însă, chiar şi asta ni s-a părut amuzant.

— Doamne, ce bărbat tâmpit! a zis mama, râzând.

— N-o să te mai căsătoreşti niciodată cu altcineva, i-am spus.

Ea a privit fix uşa glisantă de sticlă.

— Hai, fii serios! a zis. După toată povestea asta?

La începutul toamnei de după Merril, când mama nu mai avea nici un prieten – eram numai noi doi –, am intrat prin efracţie în propria noastră casă. Îmi lăsasem cheia agăţată în dulăpiorul de la şcoală. Nu mai aveam

una de rezervă ascunsă sub preşul de la intrare, iar mama arareori ajungea acasă înainte de 6 sau 7 seara. Aşa că am verificat toate uşile şi ferestrele şi, când mi-am dat seama că nimic nu era deschis, am luat o piatră cenuşie şi turtită din curte şi am zvârlit-o în geamul de la baia mamei. Am tras zăvorul ferestrei, am dat uşor rama la o parte şi m-am strecurat înăuntru.

Am inspectat mai întâi dormitorul cel mare. În dulap am găsit şaisprezece pungi de hârtie umplute cu tot ce voiai, de la lucrările elevilor până la haine şi baterii de rezervă. Inevitabilele verighete erau ascunse în pantofi, înfăşurate în ciorapi de nailon. Singurul seif era o puşculiţă pentru copii, cu codul tipărit clar pe fund. De cârlige de rufe atârnau sutiene şi chiloţi, dar n-am găsit cravate, aşa că în mod vădit în camera asta nu locuiau bărbaţi.

În baie, o singură periuţă de dinţi violet atârna prinsă de perete. Nu observasem până atunci prezenţa unei diafragme în dulăpiorul de lângă chiuvetă. Femeia aceasta avea dinţi sensibili sau şi-i scrâşnea noaptea, pentru că în acelaşi dulăpior se găseau o pastă de dinţi Sensodyne şi o gutieră nocturnă.

Nu ţinea nici o fotografie la vedere, aşa că era greu de spus dacă avea familie. În celălalt dormitor, imprimeul de pe tapet era o împletitură din bambus care acoperea până şi tavanul. În colţ se aflau un acvariu cu luminile stinse şi un poster care enumera 250 de specii de rechini. Posterul cu rechini şi chiloţii albi Fruit of the Loom, de mărime mică, împrăştiaţi pe covor sugerau că în această cameră locuia un băiat – sau mai mulţi. Perechea de bocanci din şifonier şi unica pereche de adidaşi cu crampoane indicau unul singur. Armele din dulapul lui – o puşcă Browning de calibru 22, o carabină Winchester 30-30, un Winchester Magnum 300 cu lunetă, o puşcă Winchester Model 25, o puşcă cu alice Sheridan „Blue-Streak“ şi un pistol Magnum Ruger .44 – erau dificil de explicat. De unde le luase pe toate?

Acumularea de carbon din magazia Magnumului cu lunetă indica faptul că arma fusese folosită frecvent, poate chiar recent. Scândura de lemn de sub pat, plină de urme de gloanţe care nu trecuseră pe partea cealaltă,

sugera faptul că băiatul nu doar folosise puşca 22, ci trăsese poate chiar în casă. Cutia plină de reviste *Playboy, Penthouse, Hustler* şi de romane de duzină cu avertizarea „pentru adulţi“ pe copertă sugera că posesorul lor era un soi de pervers, iar faptul că ţinea atât de multe fotografii ale tatălui său în aceeaşi cutie, dar nu pe birou sau pe pereţi, părea lipsit de sens.

Cam în acel moment, după ce am examinat cutia, am încărcat puşca de calibru 12 a tatei şi am făcut ţăndări majoritatea uşilor şi a geamurilor din casă. A fost o chestie destul de extremă, mi-am dat seama după aceea. Am consumat două cutii şi jumătate de cartuşe. Mai ales uşile din faţă au încasat o mulţime de focuri – unul pentru fiecare balama, plus încă două ca să le dobor. Uşa glisantă de sticlă de la sufragerie era de departe cea mai frumoasă. Glonţul a făcut o gaură mică în mijlocul ei, cam de mărimea unei monede de 50 de cenţi. O clipă a domnit tăcerea absolută, apoi sticla a început să tremure. S-a încreţit şi s-a cutremurat pe toată lungimea ei, unduind, apoi s-a spart într-un milion de ţăndări.

John Laine a fost singurul bărbat care a reapărut în viaţa noastră. Cât timp am stat pe veranda din faţă şi am aşteptat să sosească maşinile poliţiei, am sperat ca el să fie într-una din ele – şi chiar era. El şi partenerul său au sosit cu a patra maşină. Au oprit cu un scrâşnet pe aleea din faţa casei, au trântit uşile deoparte şi şi-au aţintit pistoalele asupra mea, la fel cum făcuseră şi ceilalţi. Eram neînarmat şi dispus să cooperez, dar nu ştiam prea bine ce să fac. La început, nimeni nu mi-a spus nimic. Mă aşteptam la un megafon, dar ei n-au făcut decât să se holbeze la mine.

Am ridicat braţul şi l-am fluturat prin aer.

— John! am spus.

Iată-l deci, adus practic pachet la uşa noastră.

5 Joc de cuvinte intraductibil: numele Angel, pronunţat în spaniolă (bărbatul era probabil de origine hispano-americană), sună foarte similar cu sintagma englezească *on hell* (literal, „pe iad“). (n.tr.)
6 E vorba de situaţia în care, la jocul de Monopoly, un jucător nimereşte întâmplător (nu pentru că a fost trimis acolo) *pe* căsuţa marcată „Închisoare“ şi atunci este considerat a fi doar „în vizită“ la închisoare, fără a fi propriu-zis *în* închisoare. (n.tr.)
7 Comitat în nordul Californiei (n.tr.)

INSULA SUKKWAN

PARTEA ÎNTÂI

— Am avut un Mini Moris împreună cu mama ta. Era o maşină minusculă, ca dintr-un parc de distracţii, şi unul dintre ştergătoare era bulit, aşa că tot timpul scoteam mâna pe geam ca să-l fac să meargă. Mama ta era înnebunită pe vremea aia după câmpurile de muştar, întotdeauna voia să conducem pe lângă ele în zilele cu soare, peste tot în apropiere de Davis. Pe atunci erau mai multe câmpuri, mai puţini oameni. Asta era valabil peste tot în lume. Şi aşa începe lecţia de azi. Lumea era la început o mare câmpie, iar pământul era turtit. Şi felurite jivine colindau câmpia, şi nu aveau nume, şi vietăţile mai mari le mâncau pe cele mai mici, şi nimeni nu se supăra pentru asta. Apoi a apărut omul, şi a purces să umble, gârbov, pe marginea lumii, păros, nerod şi slab, şi s-a prăsit şi s-a înmulţit atâta, şi s-a făcut atât de parşiv şi de setos de sânge de la aşteptare, încât marginile lumii au început să se încovoaie. S-au îndoit şi încet-încet s-au lăsat în jos, iar oamenii, bărbaţi, femei şi copii, s-au căţărat unul peste altul ca să rămână pe lume, sfâşiindu-şi blana de pe spate cu ghearele, până când, în cele din urmă, toţi oamenii au fost goi, dezbrăcaţi, înghеţaţi, însetaţi de sânge şi agăţaţi de marginea lumii.

Tatăl făcu o pauză, şi Roy întrebă:

— Şi pe urmă?

— Într-un sfârşit, marginile s-au întâlnit. S-au curbat în jos, s-au unit şi au format globul, iar greutatea lui a pus lumea în mişcare, astfel încât şi oamenii, şi jivinele au încetat să mai cadă. Apoi oamenii s-au uitat unii la alţii şi, cum toţi eram grozav de urâţi fără blană, iar nou-născuţii noştri

arătau ca nişte gândaci de Colorado, s-au împrăştiat şi au pornit să măcelărească fiarele şi să îmbrace pieile lor mai cuviincioase.

— Aha, zise Roy. Şi pe urmă?

— Pe urmă, lucrurile se complică prea tare pentru a mai putea fi povestite. Cam pe atunci au apărut vinovăţia, divorţul, banii, fiscul, şi totul s-a dus naibii.

— Crezi că totul s-a dus naibii când te-ai însurat cu mama?

Tatăl îl privi într-un fel care arăta limpede că Roy mersese prea departe.

— Nu, cred că s-a dus naibii la un moment dat înainte de asta. Dar e greu de spus când.

Locul le era necunoscut, şi viaţa de acolo la fel, şi ei înşişi nu se cunoşteau unul pe altul. Roy avea treisprezece ani, era în vara de după clasa a şaptea, şi venise din casa mamei sale din Santa Rosa, California, unde luase lecţii de trombon, jucase fotbal, mersese la filme şi la şcoala din oraş. Tatăl lui fusese dentist la Fairbanks. Locul în care se mutau acum era o cabană mică, triunghiulară, din lemn de cedru, cu acoperişul foarte înclinat, înghesuită într-un fiord, o mică limbă de pământ pe o latură a Strâmtorii Tlevak în sud-estul Alaskăi, la nord-vest de teritoriile sălbatice din sudul Insulei Prinţul de Wales şi cam la optzeci de kilometri de Ketchikan. Singura cale de acces era pe apă, cu hidroavionul sau cu barca. Vecini nu aveau. Un munte înalt de peste 600 de metri se ridica exact în spatele lor şi era legat prin şei joase de alţi munţi la gura fiordului şi mai departe. Insula pe care se aflau, Sukkwan, se întindea kilometri buni în spatele lor, dar acoperită de pădure deasă, fără drumuri sau poteci, cu vegetaţie bogată de ferigi, tsuga, pini, cedri, ciuperci şi flori de câmp, muşchi şi lemn putred, sălaş al urşilor, elanilor, căprioarelor, caprelor sălbatice, caprelor negre şi glutonilor. Un loc asemănător cu Ketchikan, unde Roy locuise până la vârsta de cinci ani, dar mai sălbatic şi mai înspăimântător, acum că el nu mai era obişnuit.

Când se apropiară, Roy privi imaginea în apă a avionului galben gonind peste reflexiile mai largi ale muntelui verde-negricios şi ale cerului albastru. Văzu copacii apropiindu-se pe ambele laturi, apoi avionul lovi apa

şi împroşcă în jur cu stropi. Tatăl lui scoase capul pe geamul lateral, rânjind entuziasmat. O clipă, Roy se simţi ca şi cum ar fi sosit pe un tărâm fermecat, un loc care nu putea fi aievea.

Se puseră pe treabă. Aveau bagaje cât putuse duce avionul. Pe unul din flotoare, tatăl lui umflă barca Zodiac cu o pompă de picior, timp în care Roy îl ajută pe pilot să coboare motorul Johnson de şase cai putere peste bara transversală, unde atârnă, în aşteptare, până când barca fu complet umflată. Ataşară apoi motorul şi coborâră canistra cu motorină şi bidoanele de rezervă, şi asta fu încărcătura pentru primul drum. Tatăl lui se duse singur, iar Roy rămase să aştepte nerăbdător în avion, alături de pilotul care nu se mai oprea din vorbit.

— Sus lângă Haines[8], acolo am încercat.

— N-am fost niciodată acolo, zise Roy.

— Păi, cum ziceam, e somon cât vrei, urşi la doi paşi şi o mulţime de chestii de care alţii n-au parte, dar cam asta-i tot, inclusiv că nu prea e nimeni pe-acolo.

Roy nu răspunse.

— E mai ciudat, atâta tot. Majoritatea oamenilor nu-şi iau copiii acolo. Şi majoritatea şi-aduc mâncare cu ei.

Ei aduseseră mâncare, cel puţin pentru o săptămână-două, plus alimentele de bază fără de care nu s-ar fi putut descurca: făină, fasole, sare, zahăr şi zahăr brun pentru afumat. Şi câteva compoturi la conservă. Dar, în general, aveau de gând să mănânce de la sursă. Aşa plănuiseră. Somon proaspăt, păstrăvi, scoici, crabi şi orice ar fi vânat: căprioare, urşi, capre sălbatice, elani. Aduseseră două puşti ghintuite, o puşcă de vânătoare şi un pistol.

— O să fie bine, zise pilotul.

— Da, răspunse Roy.

— O să vin din când în când să văd cum o mai duceţi.

Tatăl se întoarse cu un zâmbet larg de satisfacţie pe faţă, pe care încerca să-l ascundă. Evită privirea lui Roy în timp ce încărcau în barcă staţia radio închisă într-o cutie etanşă, apoi armele adăpostite în containere

impermeabile, uneltele de pescuit şi de gospodărie şi primele conserve cu alimente ambalate în cutii de carton. Şi iar trebui Roy să-l asculte pe pilot, în timp ce tatăl lui se îndepărta cu barca, lăsând în urmă un siaj mic, care era alb sub pupa şi se estompa apoi în vălurele întunecate, ca şi cum ei ar fi putut să deranjeze numai această mică parte a apei, iar pe margini locul s-ar fi netezit la loc în câteva clipe. Apa era foarte limpede, dar suficient de adâncă până şi aici, la mică depărtare de mal, pentru ca Roy să nu-i vadă fundul. Nu departe însă, de-a lungul ţărmului, la marginile imaginii reflectate a avionului, desluşea contururile ca pictate pe sticlă ale copacilor şi ale pietrelor.

Tatăl lui purta o cămaşă roşie de flanel şi pantaloni gri. Nu avea fes pe cap, deşi aerul era mai rece decât îşi imaginase Roy. Soarele îi lumina creştetul – Roy îl vedea chiar şi de la distanţă scânteindu-i prin părul rar. Tatăl lui mijea ochii în lumina strălucitoare a dimineţii, dar zâmbea încă din colţul gurii. Roy ar fi vrut să meargă cu el, să ajungă pe ţărm, la noua lor casă, dar mai avea de aşteptat două drumuri. Mai erau pachete de haine în saci mari de plastic, pelerine impermeabile de ploaie, ghete şi cizme, pături, două lămpi, iarăşi mâncare şi cărţi. Roy avea o cutie cu cărţi numai pentru şcoală. Avea să fie un an de lecţii la domiciliu: matematică, engleză, geografie, ştiinţe sociale, istorie, gramatică şi ştiinţă pentru clasa a opta, la care nu ştia cum avea să înveţe, pentru că includea experimente şi ei nu aveau nimic din echipamentul necesar. Mama îl întrebase pe tatăl lui despre asta, şi el nu-i dăduse un răspuns clar. Brusc, lui Roy i se făcu dor de mama şi de sora lui şi ochii i se umeziră, dar, când îşi văzu tatăl depărtându-se de plaja pietroasă în barca pneumatică şi întorcându-se la avion, se sili să se stăpânească.

Când, în cele din urmă, se strecură în barcă şi îşi desprinse mâinile de flotor, pustietatea îl copleşi. Nu mai aveau nimic acum, şi, văzând avionul cum îşi lua zborul în spatele lor în cercuri strânse, apoi cum se înălţa huruind într-o ploaie de stropi peste apă, simţi cât de lung putea fi timpul, ca şi cum ar fi fost făcut din aer şi ar fi putut să se comprime şi să se oprească singur.

— Bine ai venit în noul tău cămin! zise tatăl şi-i puse mâna pe creştetul capului, apoi pe umăr.

Când avionul încetă să se mai audă, barca se izbise deja de plaja pietroasă, pământie. Tatăl coborî în apă, încălţat în cizmele de cauciuc lungi până la coapse, trăgând de ea. Roy se dădu jos pe mal şi se întinse să ia o cutie.

— Las-o deocamdată! zise tatăl. Hai să legăm barca şi să aruncăm o privire!

— N-o să intre nimic în cutii?

— Nu. Hai, vino!

O porniră prin iarba înaltă aproape până la genunchi, de un verde aprins în lumina soarelui, apoi în sus pe potecă, printr-un pâlc de cedri, până la cabană. Clădirea devenise cenuşie din cauza intemperiilor, dar nu era prea veche. Acoperişul cobora în pantă ca să nu ţină zăpada, iar cabana şi veranda din faţă erau înălţate aproape doi metri de la pământ. Roy zări numai o uşă îngustă şi două ferestre mici. Se uită la coşul care se iţea din acoperiş şi îşi dori să găsească înăuntru un şemineu.

Tatăl lui nu îl conduse în cabană, ci înconjură casa pe o potecă îngustă care mergea la deal.

— Latrina, zise.

Era de mărimea unui dulap şi ridicată de la pământ, cu trepte. Aproape trei sute de metri o despărţeau de cabană, dar aveau să vină acolo iarna, pe frig şi zăpadă. Tatăl porni mai departe.

— Se vede frumos de aici, zise el.

Trecând printre urzici şi rugi, ajunseră pe un dâmb. Pământul li se sfărâma sub picioare, acoperit din nou de vegetaţie de când fusese călcat ultima oară. Tatăl lui venise aici cu patru luni înainte, ca să vadă cabana înainte s-o cumpere. Apoi îi convinsese pe Roy, pe mama lui şi pe cei de la şcoală, îşi vânduse cabinetul de stomatologie şi casa, îşi făcuse planurile şi cumpărase tot echipamentul necesar.

În vârful deluşorului vegetaţia era atât de bogată, încât Roy nu fu îndeajuns de înalt ca să vadă limpede în toate părţile, deşi zări conturul

fiordului, ca un dinte strălucitor ieşit din apele mai agitate din larg, şi întinderea de dincolo de el, până la o altă insulă îndepărtată sau la vreun ţărm, şi orizontul. Aerul era foarte limpede şi strălucitor, iar distanţele, imposibil de ştiut. Zări vârful acoperişului la poalele dâmbului, iarba şi pământul drept întinzându-se pe nu mai mult de treizeci de metri de la mal şi povârnişurile abrupte ale muntelui din spatele lor dispărând în nori.

— Nu e nimeni pe câteva zeci de kilometri în jur, zise tatăl. Cei mai apropiaţi vecini, din câte ştiu, stau la vreo treizeci de kilometri de noi. Trei cabane, într-un golf asemănător. Dar sunt pe o altă insulă – nu mai ştiu exact pe care.

Roy nu ştia ce să spună, aşa că nu spuse nimic. Nu-şi putea imagina cum aveau să fie lucrurile.

Coborâră înapoi la cabană, adulmecând mirosul dulce-amărui răspândit de cine ştie ce plantă, miros care îi aminti lui Roy de copilăria în Ketchikan. În California se gândise tot timpul la Ketchikan şi la pădurile de acolo, iar fantezia lui şi laudele în faţa prietenilor conturaseră imaginea unui loc sălbatic şi misterios. Întors aici, aerul era mai rece, vegetaţia luxuriantă, şi totuşi simplă vegetaţie, şi Roy se întrebă cum aveau să-şi treacă timpul. Lucrurile erau strict ceea ce păreau şi nimic altceva.

Urcară pe verandă, bocănind cu cizmele. Tatăl descuie lacătul şi deschise uşa larg, pentru ca Roy să intre primul. Când păşi înăuntru, Roy simţi miros de cedru, de umezeală, de pământ şi de fum şi îi trebuiră câteva minute înainte ca ochii să i se obişnuiască şi să vadă şi altceva în afară de ferestre, să vadă bârnele de deasupra, tavanul înalt şi aspectul grosolan al scândurilor din care erau făcuţi pereţii şi podeaua, cu nodurile tăiate cu ferăstrăul, şi totuşi netede.

— Totul pare nou, zise Roy.

— E construită ca lumea, zise tatăl. Prin pereţii ăştia nu pătrunde vântul. O să ne fie bine dacă punem deoparte lemne de foc. Avem toată vara la dispoziţie. O să pregătim şi somon uscat şi afumat, şi gem, şi nişte pastramă de căprioară. Nici n-o să-ţi vină să crezi câte-o să facem.

Începură munca pe ziua aceea făcând curăţenie în cabană. Măturară şi şterseră praful, apoi tatăl, cu o găleată în mână, îl duse pe Roy pe o potecă până la locul unde un pârâu se vărsa în golf. Râuleţul tăia adânc pajiştea îngustă, făcând trei sau patru meandre prin iarbă înainte să se scurgă printre pietre şi să lepede în apa sărată o îngrămădire de nisip, mâl şi pietricele. La suprafaţa lui se vedeau gângănii de apă şi ţânţari.

— E timpul să ne dăm cu chestia aia de ţânţari, zise tatăl.

— Sunt peste tot, spuse Roy.

— Apă proaspătă la discreţie, zise tatăl mândru, ca şi cum el însuşi ar fi pus izvorul acolo. Calitate extra!

Se dădură cu cremă pe faţă, pe încheieturi şi pe ceafă, apoi se apucară să frece interiorul cabanei cu clor şi apă, ca să omoare mucegaiul. Şterseră totul cu cârpe şi începură să-şi aducă lucrurile înăuntru.

Cabana avea o cameră în faţă, cu ferestre, unde era şi soba, şi o alta în spate, de fapt în lateral, fără ferestre, dar cu un dulap mare.

— Aici o să dormim, zise tatăl, în camera mare, lângă foc. Dincolo o să ne punem lucrurile.

Aşa că le cărară înăuntru şi le aşezară în dulap – pe cele mai preţioase şi care era musai să rămână uscate. Aliniară proviziile – conservele de-a lungul peretelui, alimentele uscate în pungi de plastic la mijloc, hainele şi aşternuturile lângă uşă. Apoi merseră să adune lemne.

— Avem nevoie de vreascuri, zise tatăl. Şi n-o să găsim nimic uscat, aşa că poate ar fi mai bine să strângem câteva doar pentru seara asta şi pe urmă o să ne apucăm să construim ceva lângă peretele din spate al casei.

Aveau unelte cu ei, dar lui Roy i se păru că tatăl lui descoperea o parte din lucruri din mers. Ideea că tatăl lui nu se gândise dinainte la lemnele uscate îl sperie.

Veniră cu un maldăr de crengi amestecate, îl puseră lângă sobă, apoi se duseră în spatele casei şi descoperiră o bucată din perete care ieşea în afară ca un fel de cutie şi care era de fapt magazia de lemne.

— Aha, zise tatăl, nu ştiam de asta. Dar ne prinde bine. Numai că o să avem nevoie de mai mult spaţiu. Aici încap lemne doar pentru o ieşire

scurtă vara sau pentru un weekend la vânătoare. Va trebui să facem ceva pe tot peretele ăsta. Roy se gândi atunci la scânduri, la cherestea, la cuie. Nu văzuse nicăieri cherestea.

— O să avem nevoie de şindrilă, zise tatăl. Stăteau unul lângă altul, cu braţele încrucişate şi ochii aţintiţi la perete. În jur bâzâiau ţânţarii. Era rece aici la umbră, deşi soarele strălucea în mijlocul cerului. Ai fi zis că discută despre cine ştie ce necaz în care intrase Roy, atât erau de detaşaţi de ceea ce priveau.

— Putem folosi prăjini sau trunchiuri tinere, sau ceva de felul ăsta, pe post de stâlpi, zise tatăl. Dar ne trebuie un acoperiş, şi unul care să iasă multişor în afară pentru zilele când vântul sau ploaia o să bată pieziş.

Părea imposibil. Toate i se păreau imposibile lui Roy, şi amândoi păreau cumplit de nepregătiţi.

— Ai văzut vreo scândură veche pe-aici? întrebă el.

— Nu ştiu, zise tatăl. Ce-ar fi să te duci tu să te uiţi pe lângă umblătoare? Eu o să arunc o privire în jur.

Roy simţi că, într-un fel, erau chit. Nici unul nu ştia ce să facă şi amândoi aveau de învăţat. Urcă până la latrină şi văzu plantele deja strivite de trecerea lor mai devreme. O să croiască poteci peste tot, oriunde ar fi mers. Înconjură latrina şi, la un moment dat, păşi pe o scândură mică, acoperită de vegetaţie. O smulse de jos, curăţă pământul, iarba şi gândăceii de pe ea şi văzu că e putredă. O rupse în mâini. Înăuntru găsi o rolă de hârtie igienică pătată de apă pe margini, un colac bătut în cuie pe banca de lemn şi un iz diferit de cel din toaletele ecologice, pentru că nu mirosea a chimicale sau a plastic încins, ci a excremente vechi, a lemn, a mucegai, a urină stătută şi a fum. Interiorul era soios şi umed, şi în colţuri se zăreau pânze de păianjen. Roy văzu două scânduri de şaptezeci-optzeci de centimetri lungime puse în spatele toaletei, dar nu voi să le scoată, pentru că nu vedea bine în penumbră şi nu ştia la ce foloseau sau dacă nu cumva aveau pe ele văduve negre. Una dintre fetiţele vecinilor tatălui său din Fairbanks fusese muşcată de o întreagă familie de văduve negre când îşi vârâse piciorul într-un pantof vechi, în pod. Toţi o înţepaseră, şase sau şapte

păianjeni, dar fata nu murise. Zăcuse mai bine de o lună. Sau poate era doar o poveste. Dar Roy simţi nevoia imperioasă să iasă de acolo. Sări iute înapoi, lăsă uşa cu arc să se trântească în spatele lui şi-şi şterse palmele de blugi în timp ce se îndepărta.

— Ai găsit ceva pe acolo? îi strigă tatăl.

— Nu, răspunse el, întorcându-se către cabană. Doar două scânduri înguste, poate, dar nu prea ştiu la ce-au fost folosite.

— Cum e buda? Tatăl rânjea când Roy ajunse lângă el. O să murim de dorul ei? Va fi momentul culminant al zilei?

— Nici vorbă! Ţi se face părul măciucă înăuntru.

— Stai să vezi cum o să fie când o să-ţi atârne bucile peste gaura aia.

— O, Doamne! zise Roy.

— Am găsit câteva scânduri sub casă, spuse tatăl. Nu-s în cea mai bună formă, dar merg. Se pare că tot va trebui să încropim câteva scânduri. Ai făcut vreodată aşa ceva?

— Nu.

— Ştiu că se poate.

— Foarte bine.

Roy îşi văzu tatăl rânjind satisfăcut.

— Primele lecţii la domiciliu, zise tatăl. Fabricarea scândurilor, curs introductiv.

Tăiară ceea ce aveau şi căutară prin pădure ceva ce le-ar fi putut sluji drept stâlpi de susţinere la magazia de lemne şi un buştean sau un copac suficient de mare şi de tânăr pentru scânduri. Pădurea era doar slab luminată şi foarte tăcută. Nu se auzeau decât picăturile căzând din copaci şi zgomotul făcut de bocancii şi de răsuflările lor. Un vânticel adia în frunzele de deasupra, dar nu tot timpul. Muşchiul creştea gros la baza copacilor, peste rădăcinile lor, şi flori ciudate, pe care Roy şi le amintea acum din Ketchikan, apăreau brusc în locuri neaşteptate, în spatele copacilor, sub ferigi sau chiar în mijlocul vreunei cărări înguste făcute de animale – roşu şi violet intens pe tulpini groase ca nişte rădăcini, cu aspect de ceară. Şi lemne căzute peste tot, dar toate putrede, desfăcându-se la atingere în

nuanţe de roşu-închis şi maroniu. Roy îşi aminti de urzici tocmai la timp ca să nu le atingă perişorii ca de mătase şi îşi aminti de ceea ce ei numeau cândva „văcălii“[9], deşi cuvântul i se părea acum ciudat. Îşi aminti cum le rupea cu pietre şi le lua acasă ca să deseneze pe suprafaţa lor albă şi netedă. Cel mai bine îşi amintea sentimentul stăruitor că era urmărit.

În această primă excursie se ţinu aproape de tatăl său. Era alarmat de faptul că nici unul din ei nu avea armă. Căuta semne ale trecerii urşilor, pe jumătate dorindu-şi să le vadă, şi se văzu silit să-şi amintească întruna că venise după lemne.

— Va trebui să tăiem un copac, zise tatăl. Aici totul e uscat. Putregaiul se instalează prea repede. Toate astea îţi amintesc de ceva? Îţi aduci aminte de Ketchikan?

— Da.

— Fairbanks nu era aşa. Aici totul e altfel. Cred că s-ar putea să fi locuit prea mult într-un loc care nu mi se potrivea. Am uitat cât de mult îmi place să trăiesc lângă apă, am uitat munţii care-ţi suflă-n ceafă şi mirosul pădurii. Fairbanks e tot o uscăciune, munţii sunt de fapt doar nişte dealuri şi toţi copacii sunt la fel. Aproape numai mesteceni albi şi pini, la nesfârşit. Ţin minte că mă uitam pe fereastră şi îmi doream să mai văd şi alte soiuri. Nu ştiu de ce, dar de mulţi ani nu m-am mai simţit undeva acasă, n-am simţit că mi-aş fi găsit locul pe undeva. Ceva mi-a lipsit întotdeauna, dar acum am impresia că, dacă o să locuiesc aici împreună cu tine, lucrurile or să se schimbe. Înţelegi ce vreau să spun?

Tatăl se uită la el, dar Roy nu ştia să vorbească astfel cu tatăl lui.

— Da, spuse, dar nu înţelegea. Nu ştia deloc despre ce vorbea de fapt tatăl lui sau de ce vorbea întruna. Şi dacă lucrurile n-aveau să meargă aşa cum spunea el? Atunci?

— Eşti bine? îl întrebă tatăl şi-i înconjură umerii cu braţul. O să ne simţim bine aici, da? Vorbeam şi eu, da?

Roy dădu din cap şi se desprinse din îmbrăţişarea tatălui, ca să se uite în continuare după lemne.

Aduseră la cabană puţinul pe care îl găsiră. Era evident că nu avea să le fie de ajuns, aşa că tatăl scoase securea, dar apoi se uită în sus la cer şi se răzgândi.

— Ştii ce? Se face cam târziu şi avem nevoie de mâncare, trebuie să facem paturile şi toate celelalte, aşa că poate ar fi bine să lăsăm chestia asta pe altă dată.

Luară, prin urmare, din lemnele aflate în magazia cea mică din spatele cabanei, în care se putea ajunge din casă printr-o mică uşă de acces din perete, şi cu o parte din ele făcură focul în sobă.

— Cu asta o să ne şi încălzim, zise tatăl. O să stăm la căldurică şi putem s-o punem să ardă mocnit toată noaptea dacă închidem tirajul.

— Ne-ar prinde bine, zise Roy. Deşi ştia că aici n-avea să fie ca în Fairbanks. N-aveau să îndure prea des geruri de minus cincisprezece sau douăzeci de grade. Aşa le promisese tatăl lui. Stătuse în sufrageria lor cu coatele pe genunchi şi insistase că viaţa aici avea să fie sigură şi uşoară. Mama observase că prezicerile lui se adeveriseră rareori. Când el protestase, ea îi amintise de pescuitul comercial, de investiţia în magazinul de scule, de câteva dintre cabinetele sale stomatologice. Nu menţionase nici una din căsătorii, dar implicaţia fusese şi ea clară. Tatăl ignorase toate astea şi le spusese că, în majoritatea timpului, vor fi temperaturi peste zero.

Odată aprins focul, Roy se duse după câteva conserve de chili con carne în cealaltă cameră şi tatăl ceru şi pâine, ca s-o prăjească puţin şi s-o pună peste mâncare. În cabană domnea semiîntunericul, deşi afară era încă după-amiază, iar adevăratul întuneric nu avea să se lase decât mult mai târziu. Roy îşi amintea de asta, de toate serile din copilărie când trebuise să meargă la culcare încă pe lumină. Nu ştia care aveau să fie regulile acum, dar părea că nici una dintre rânduielile obişnuite legate de făcutul temelor şi de culcatul la o anumită oră nu avea să mai funcţioneze. El nu avea să mai fie niciodată ocupat şi nu avea să mai trebuiască să se scoale niciodată să meargă la şcoală. Şi nu avea să mai vadă pe nimeni altcineva în afară de tatăl său.

Mâncară pe verandă, cu picioarele încălţate în bocanci atârnând în gol. Veranda nu avea balustradă împrejur. Priviră golful calm şi câte un păstrăv care sărea din când în când din apă. Somonii încă nu se vedeau, dar aveau să apară mai târziu în cursul verii.

— Când e sezonul somonilor?

— În general, iulie şi august, depinde de soi. S-ar putea să prindem primele exemplare roz în iunie.

După ce terminară de mâncat rămaseră pe verandă, fără să mai spună nimic. Soarele nu asfinţise, ci adăstă multă vreme deasupra orizontului. Câteva păsări micuţe ieşiră de mai multe ori din tufişurile din jur, apoi un vultur pleşuv cu penele de un maroniu cretos coborî din spate, şi lumina soarelui îi strălucea galbenă pe creştetul alb. Zbură până la capătul promontoriului şi se aşeză pe vârful unui pin.

— Aşa ceva nu vezi peste tot, zise tatăl.

— Nu.

Soarele începu în sfârşit să coboare sub linia orizontului, şi ei intrară în casă să-şi aranjeze sacii de dormit pe izoprene, pe podeaua din camera principală. Roy văzu cerul roşu prin fereastra îngustă, în timp ce el şi tatăl lui se dezbrăcau pe întuneric. Apoi se întinseră în saci, fără ca vreunul să adoarmă. Tavanul se bolti deasupra lui Roy, podeaua se întări sub el şi mintea îi pendulă, până când în cele din urmă adormi, apoi se trezi din nou, pentru că îşi dădu seama că îşi auzea tatăl plângând încet, cu suspine înghiţite şi înfundate. Camera era mică, iar Roy nu ştia dacă se putea preface că nu aude, dar se prefăcu oricum, şi rămase acolo treaz încă o oră, i se păru lui, fără ca tatăl să se fi oprit încă, dar în cele din urmă îl copleşi oboseala, încetă să-l mai audă şi adormi.

Dimineaţa, tatăl făcea clătite, fredonând *King of the Road*. Îl auzi pe Roy trezindu-se şi îşi îndreptă privirea spre el cu un rânjet satisfăcut, ridicând şi coborând din sprâncene.

— Clătite şi supă-cremă de ciuperci? întrebă.

— Da, zise Roy. Sună super. De parcă ar fi fost doar plecaţi cu cortul.

Tatăl îi înmână o farfurie mare cu clătite împreună cu supa-cremă de ciuperci şi o furculiţă. Roy o puse o clipă deoparte, îşi trase pe el blugii, ghetele şi geaca şi ieşiră amândoi pe verandă să mănânce.

Era dimineaţă târziu. Briza bătea deja în susul golfului, încreţind apa. Suprafaţa mării era opacă.

— Ai dormit bine? întrebă tatăl.

Roy nu se uită la el. I se păru că tatăl îl întrebase de fapt dacă îl auzise plângând, dar vorbea ca şi când i-ar fi pus o întrebare obişnuită. Roy se prefăcuse că dormea pur şi simplu, aşa că răspunse:

— Da, am dormit bine.

— Prima noapte în noua noastră casă, zise tatăl.

— Da.

— Ţi-a fost dor de mama şi de Tracy?

— Da.

— Ei, probabil c-o să-ţi fie o vreme, până ne obişnuim cu viaţa de aici.

Roy nu credea c-o să se obişnuiască vreodată într-atât încât să nu-i mai fie dor de mama şi de sora lui. Şi apoi periodic aveau să ia câte o pauză – asta fusese o altă promisiune a tatei. Aveau să se întoarcă acasă o dată la două-trei luni, în vizite scurte, şi pe urmă două săptămâni de Crăciun. Şi mai era şi aparatul radio. La nevoie, puteau să transmită şi să primească mesaje.

Mâncară o vreme în tăcere. Clătitele se arseseră un pic şi una dintre ele, prea groasă, rămăsese crudă pe dinăuntru, dar crema de ciuperci era bună. Aerul era rece, dar soarele prindea puteri. Parc-ar fi fost în *Căsuţa din prerie*[10] sau ceva de genul ăsta, cum stăteau acolo pe veranda fără balustradă, legănându-şi picioarele încălţate în ghete şi fără ţipenie de om pe o rază de atâţia kilometri în jur. Sau poate nu, poate ca nişte căutători de aur. Parc-ar fi fost în alt secol.

— Îmi place, zise Roy. Mi-ar plăcea să fie cald şi soare ca acum tot anul.

Tatăl zâmbi.

— Două-trei luni numai. Dar ai dreptate. Asta da viaţă!

— O să începem să pescuim?

— Tocmai mă gândeam la asta. Ar trebui să începem în seara asta, după ce ne apucăm de şopronul ăla pentru lemne. Şi acolo, în spate, o să construim şi o mică afumătoare.

Puseră vasele în chiuveta îngustă, apoi Roy se duse la latrină. Ţinu uşa deschisă cu un picior şi inspectă atent în jurul capacului, dar în cele din urmă trebui pur şi simplu s-o folosească şi să spere că n-avea să-l muşte nimic.

Când se întoarse, tatăl lui apucă securea şi ferăstrăul şi plecară împreună să caute copaci pentru scânduri. Mergeau prin pădure şi se uitau la trunchiuri, dar majoritatea erau arbori de tsuga, nu mai groşi de 10–12 centimetri. Spre vârf, copacii se subţiau din ce în ce mai mult, aşa că se întoarseră şi o luară la vale spre ţărm până la micul promontoriu, unde creştea un pâlc mai mare de pini. Tatăl începu să taie unul aflat ceva mai departe de mal, pe partea cealaltă a promontoriului.

— Nu vreau să ne stricăm priveliştea, zise el. Lui Roy îi trecu prin minte că poate tăierea arborilor nu era nici măcar legală, pentru că era un fel de rezervaţie naturală, dar nu spuse nimic. Se mai întâmplase şi altă dată ca tatăl lui să ignore legea când venea vorba de vânătoare, pescuit sau campat. De exemplu, odată îl luase pe Roy la vânătoare într-o suburbie din Santa Rosa, California. Avuseseră atunci la ei numai arma cu alice şi merseseră să vâneze porumbei şi prepeliţe pe un teren pe care îl descoperiseră în apropierea unui drum izolat. Când apăruse, proprietarul nu spusese nimic, îi urmărise numai cum se urcă în maşină şi pleacă.

După un timp, Roy apucă şi el toporul, simţind de fiecare dată bufnitura în braţe şi observând albeaţa aşchiilor de lemn care zburau în toate părţile la poalele trunchiului.

— Ai grijă când o să cadă, zise tatăl. Gândeşte-te unde are centrul de greutate.

Roy se opri şi studie copacul, apoi trecu în partea cealaltă şi-i dădu ultimele două lovituri. Copacul căzu în partea opusă, prăbuşindu-se printre

crengi şi frunze. Ceilalţi copaci se cutremurară, ca o mulţime de martori la o scenă terifiantă, toţi înfioraţi şi tulburaţi, şi apoi se lăsă o tăcere stingherită.

— Bun, zise tatăl, ar trebui să ne ajungă pentru cel puţin câteva scânduri.

Curăţară trunchiul de crengi şi le puseră într-o grămadă, ca să le sorteze mai târziu pentru găteje şi, se gândi Roy în sinea sa, pentru un posibil arc cu săgeţi. Apoi fiecare apucă de câte un capăt ca să-l care înapoi la cabană, însă era mult mai greu decât se aşteptaseră, aşa că îl tăiară în mai multe bucăţi, majoritatea cam de şaptezeci de centimetri lungime, dar şi două mai lungi pentru scânduri mai lungi, pentru laturile afumătorii mai ales. Le cărară în spatele cabanei şi rămaseră să se uite la ele.

— N-avem uneltele necesare.

— Nu, zise Roy. Va trebui să ne mulţumim cu securea sau ferăstrăul, sau cu ceva de genul ăsta. Ce se foloseşte de obicei pentru scânduri?

— Nu ştiu. Un soi de unealtă pe care noi n-o avem. Cred totuşi că putem să ridicăm buştenii şi să-i tăiem.

Încercară deci cu un butuc, îl puseră vertical, aşezară ferăstrăul peste capătul de sus cam la doi centimetri şi jumătate de margine şi lucrară încet, încercând să taie cât mai drept.

— O să fie de mărimi diferite, zise Roy.

— Îhî.

Se dovedi că munca aceasta lua prea mult timp, nu mergea prea bine şi era mai degrabă potrivită pentru o singură persoană, fiindcă aveau un singur ferăstrău, aşa că Roy se duse în casă după uneltele de pescuit şi scoase amândouă lansetele pe verandă. Legă o mulinetă de fiecare, cu un cârlig cam la un metru deasupra, apoi se întoarse îndărătul cabanei. Tatăl lui încă tăia prima scândură.

Continuă să lucreze, fără să ridice privirea. Gâfâia în aerul rece şi faţa îi era trasă ca a unei păsări – ochi mici adânciţi în orbite, buze subţiri, un nas care acum arăta aproape coroiat şi părul deschis la culoare ce părea abia o încreţitură la suprafaţa pielii.

— Lansetele sunt gata, zise Roy.

— Să prinzi unul mare! zise tatăl şi ridică o clipă privirea. Şi pe urmă vino să te antrenezi la tăiat scânduri. Acum îmi dau seama că treaba asta are să ne ia cam următoarele patru luni.

Roy zâmbi.

— În regulă. Mă întorc.

Promontoriul era mai vântos. Roy stătea în picioare pe buza lui, acolo unde valurile stârnite de vânt biciuiau ţărmul la aproape un metru înălţime, privind în depărtare crestele înspumate. Nu-şi dăduse seama până atunci cât de protejat era golfuleţul din faţa cabanei lor. Se plimbă pe ţărm timp de câteva minute, cercetând atent pietrele albe lustruite de pe plajă şi, în spate, liziera copacilor înălţată pe o fâşie de iarbă, pământ şi rădăcini, care tivea plaja de la un capăt la altul. Nu înţelegea cum era fixat pământul acolo, dar, când îl cercetă mai îndeaproape, văzu că era format în cea mai mare parte din muşchi şi rădăcini. Îşi aduse aminte de urşi, privi în jur şi nu văzu nici o urmă, dar se întoarse la promontoriu, într-un loc de unde se putea vedea cabana, şi îşi aruncă undiţa chiar la buza golfului, pentru a prinde somonii care se avântau în valuri sau ţâşneau afară.

Nu văzu în apă nici momeala, nici vreun peşte, dar îşi aminti momentele când stătuse la pupa bărcii tatălui său în golfuleţe asemănătoare din preajma Ketchikanului şi văzuse peştii mişunând dedesubt. Aveau să aibă aşa ceva aici peste câteva luni, dar el spera totuşi să dea peste vreun somon timpuriu încă de azi.

Când prinse într-adevăr ceva, fu un păstrăv mic – o străfulgerare albă şi o smucitură. Roy îl scoase cu uşurinţă pe pietrele lustruite de apă, peştele căscă gura şi sângeră, Roy scoase cârligul şi îi strivi capul, şi păstrăvul muri. Trecuse ceva vreme de când prinsese ultima oară un peşte, aproape un an. Se aplecă să se uite la el şi să-i vadă culorile care se stingeau.

— Pe aceste pietre ai fost zămislit şi la ele te întorci, zise el şi rânji. Şi în haleală te vei preface.

Adună câteva pietre în jur ca să ţină vulturii departe şi se gândi la ultima oră de engleză de la şcoală, la piesele pe care le puseseră în scenă şi

la faptul că anul acesta n-o să mai aibă nimic asemănător. Nu erau aici nici prietenii lui şi nici fete.

Cât timp azvârli lanseta, o dată, şi încă o dată, în buza golfuleţului lor, se gândi la fetele de la şcoală şi apoi la una anume şi la cum o sărutase pe drumul spre casă. Avu o erecţie în timp ce se gândea la ea, se uită spre cabană, strânse firul lansetei şi se duse în spate, printre copaci, se sprijini de un trunchi cu pantalonii desfăcuţi şi se masturbă, imaginându-şi că o sărută, şi ejaculă. Descoperise cum să se masturbeze cu mai puţin de un an în urmă şi o făcea de obicei de trei sau patru ori pe zi, dar de când veniseră nu mai putuse, pentru că tatăl lui era tot timpul prin preajmă.

Se aşeză lângă alt copac, simţindu-se singur, şi se gândi la toate ocaziile pe care le pierduse.

Apoi, plictisit, pescui din nou, prinse alt păstrăv de aceeaşi mărime şi porni înapoi spre tatăl său. Se făcea deja târziu după-amiază, lumina devenea mai intensă, iar muntele, pe drumul de întoarcere, oferea o privelişte splendidă. Tatăl tăia încă la scânduri când Roy se apropie.

— Ai venit, zise el. Hei, se pare c-ai prins ceva bun. Păstrăvi, amândoi?

— Da.

— Foarte bine. Şi tatăl începu să cânte ceva ce suna a refren marinăresc. Ooo, şi păstrăvul veni înot şi înhăţă cârligul. Şi prinse-aşa vreo doi sau trei, de cină, lângă halbă. Zâmbi, încântat de sine însuşi. Mai ceva ca la radio, nu?

— Absolut, zise Roy. Tatăl lui se purta destul de ciudat. Pot să-i prăjesc până termini tu. Cum merge?

Tatăl arătă cu degetul spre grămada de lângă el.

— Iată aici zece-cincisprezece dintre cele mai reuşite şindrile făcute vreodată. Şi toate foarte egale. Hei, ştim şi noi câte ceva despre controlul calităţii aici, la fermă.

— Fermă, zise Roy. Arată ca o mică gospodărie de ţară.

— Cirezile sunt pe insulă.

— A, da, zise Roy. Mă duc să pregătesc masa. Curăţă peştele în faţa cabanei, la marginea apei, şi privi măruntaiele agăţate de pietre şi unduind

înainte şi înapoi în valurile mărunte care ajungeau la ţărm. Arătau ca nişte extratereştri. Nişte maţe aveau ceva care semăna cu nişte ochi.

Făcu focul în sobă, puse peştele într-o tigaie cu unt şi piper şi se întoarse pe verandă, simţindu-se ca un pionier şi atât de bine, încât coborî în spatele casei la tatăl său şi stătu să-l privească şi să discute până când i se păru că focul se înteţise destul. Atunci se întoarse înăuntru, învârti cărbunii şi fripse peştele.

Mâncară păstrăvii afară pe verandă, cu pâine neagră, câteva foi de salată şi sos.

— Mănâncă din salata asta cât mai poţi, zise tatăl. N-o să ţină mai mult de o săptămână, şi pe urmă o să rămânem numai cu legumele din conservă.

— O să cultivăm ceva?

— Am putea, zise tatăl. Dar ne-ar trebui nişte seminţe. La asta nu m-am gândit. Putem să-l rugăm pe Tom să ne aducă vreo câteva data viitoare când vine încoace.

— Vrei să dai comanda prin radio?

Tatăl încuviinţă din cap.

— Ar trebui să-l încercăm, oricum. Seara e momentul cel mai bun, aşa că poate îl montăm după cină.

Urmăriră soarele scăpătând. Cobora atât de încet, încât nu-i puteau distinge mişcarea, dar văzură lumina schimbându-se peste apă şi peste copaci. Umbrele lăsate de fiecare frunză şi de fiecare val mărunt în lumina piezişă făceau lumea tridimensională, ca şi cum amândoi s-ar fi uitat la copaci printr-un vizor.

Îşi puseră farfuriile în chiuvetă şi aduseră radioul în camera mare, în colţul din spate. Tatăl îl conectă la două acumulatoare şi apoi îşi aminti de antenă.

— Trebuie s-o punem pe acoperiş, zise.

Aşa că ieşiră afară şi se uitară, deciseră că era prea mult de lucru şi se hotărâră să aştepte până a doua zi.

În noaptea aceea, târziu, tatăl plânse din nou. În timp ce plângea, vorbea cu sine însuşi în şoapte mărunte care sunau ca un bocet, dar Roy nu

putea înţelege ce spunea şi nici nu pricepea în ce consta durerea tatălui său ori de unde venea. Ceea ce-şi şoptea nu-l făcea decât să plângă mai tare, ca şi cum s-ar fi întărâtat singur. Treptat amuţea, apoi spunea altceva, şi începea din nou să suspine şi să scâncească. Roy nu voia să-l audă. Îl speria, îl făcea să se simtă neputincios, şi el n-avea cum să vorbească deschis despre asta, nici acum, nici în timpul zilei. Nu putu să adoarmă decât după ce tatăl lui încetă şi adormi la rândul lui.

Dimineaţă, Roy îşi aminti de plânset şi i se păru că exact asta n-ar fi trebuit să facă. Printr-un fel de înţelegere pe care n-o semnase niciodată, trebuia să-l audă noaptea şi apoi, în timpul zilei, nu doar să-l uite, dar cumva să-l facă să nici nu se fi întâmplat. Nopţile alături de tatăl său începură să-l îngrozească, deşi nu fuseseră decât două.

Tatăl lui era din nou vesel şi făcea ouă cu cartofi prăjiţi şi şuncă la tigaie. Roy se prefăcu mai somnoros decât era şi pretinse că se trezeşte mai greu pentru că voia să stea să se gândească şi nu se simţea încă pregătit să se molipsească de veselie şi de uitare.

Mirosul mâncării gătite îl scoase totuşi până la urmă din pat, şi Roy întrebă:

— Deci, azi facem radioul?

— Sigur, şi adăpostul pentru lemne, şi afumătoarea, şi ce-ar fi să construim şi o căbănuţă de vară?

Roy râse.

— E drept că sunt o mulţime de lucruri de făcut.

— Mai ceva ca icrele într-un somon.

Mâncară din nou pe verandă, şi Roy se gândi că avea să le fie mult mai greu pe vreme rea, când o să trebuiască să stea înghesuiţi în cămăruţa dinăuntru. Dimineaţa aceasta era cam înnorată, deşi era încă destul de cald ca să poarte numai o bluză de trening. Roy îşi aminti că, în Ketchikan, vremea era cenuşie mai tot timpul, ca acum, sau burniţa. Lui îi plăcea cum se vedea apa, cum devenea de un cenuşiu topit, cum marea se făcea mai grea ca plumbul şi imposibil de străbătut cu privirea şi cum din întinderea aceea se iveau somonul şi halibutul.

După micul dejun voiră să instaleze antena, dar nu găsiră nici un mijloc de a urca pe acoperiş. Nu aduseseră nici o scară, iar acoperişul nu avea nici un fel de streaşină, nu exista nimic de care să se apuce, nici o balustradă sau alţi pereţi de care să se sprijine. Tatăl se depărtă de cabană şi o înconjură de câteva ori.

— Mda, zise el, fără scară cred că n-avem cum să ajungem sus. Şi chiar şi aşa, nu ştiu cât de sus am putea ajunge.

Aşa că întinseră antena pe marginea acoperişului. Se dovedi că era oricum numai un fir lung înfăşurat pe o bobină, aşa că soluţia păru potrivită. Dar când tatăl instală radioul şi încercă recepţia, nu se auzi nimic clar. Numai paraziţi, un ticăit şi nişte sunete bizare, deformate, care lui Roy îi amintiră de vechile povestiri ştiinţifico-fantastice, de televizoarele alb-negru, de Ultraman[11] şi de Flash Gordon[12]. Şi asta se presupunea că era singura lor legătură cu lumea.

— O să putem vorbi cu cineva? întrebă Roy.

— Exact asta încerc să fac, zise tatăl, nerăbdător. Abţine-te!

— Nu pare să se fi schimbat ceva, adăugă Roy după alte câteva minute de sunete deformate.

Tatăl se întoarse şi se uită la el cu buzele strânse.

— Du-te şi fă altceva câteva minute, bine? Mergi şi taie şindrilele alea!

Roy ocoli cabana, se uită la scânduri şi începu să taie una, dar n-avea nici un chef, aşa că găsi pe una dintre ramurile mai mari o creangă cu un unghi de vreo patruzeci şi cinci de grade, tăie cu ferăstrăul cam douăzeci de centimetri din ambele capete şi începu s-o cioplească din briceag ca să-şi facă o praştie. Se întrebă dacă aici, în nord, erau cumva iepuri sau veveriţe. Nu-şi amintea. Avea să-şi facă o suliţă pentru prins peşte, un arc cu săgeţi şi o bardă cu tăiş de piatră.

Meşteri la praştie, netezindu-i laturile şi rotunjind capetele, până când tatăl său ieşi din casă zicând:

— Nu pot să fac să meargă porcăria asta – şi atunci văzu ce făcea Roy şi se opri. Ce-i aia?

— Îmi fac o praştie.

— O praştie? Tatăl se întoarse cu spatele şi apoi reveni. Bine. Nici o problemă. Nu contează. Cred că deja o cam iau razna aici, şi ideea era să ne relaxăm şi să găsim alt mod de viaţă, aşa că gata. Hai să renunţăm la chestia asta şi să luăm o pauză.

Se uită la Roy, care se întreba dacă tatăl îi vorbea cu adevărat lui.

— Ce-ar fi să facem o excursie pe munte? zise tatăl. Ia-ţi puşca şi cartuşele. Astăzi o să aruncăm o privire prin împrejurimi.

Roy nu zise nimic, pentru că toată povestea i se părea prea nesigură. Nu era convins că peste câteva minute n-avea să apară alt plan. Dar tatăl intră în casă, iar când Roy veni şi el, tatăl îşi scotea puşca din toc, aşa că Roy o luă şi el pe a sa, vârî câteva cartuşe în buzunar şi-şi înhăţă căciula şi geaca.

— Mai bine ia-ţi şi bidonul, zise tatăl.

Era încă înainte de prânz când porniră la drum. Intrară în pădurea de tsuga şi urmară o cărare făcută de animale, care şerpuia peste dealuri, până când, la poalele muntelui, dădură de pini şi de cedri. Poteca se şterse, şi ei începură să suie prin afiniş şi tufişuri joase, încercând să calce pe crengi. Pământul de dedesubt era buretos, plin de hârtoape şi de găuri. Trecură din nou prin desişuri de tsuga şi se odihniră admirând de pe culmi priveliştea golfului. Gâfâiau amândoi, urcaseră cel puţin o sută cincizeci de metri de la cabană, şi muntele de deasupra lor era atât de abrupt, încât nu-i puteau vedea creasta, ci numai curba versantului. Cabana de dedesubt arăta foarte mică şi ireală.

— Celelalte insule, zise tatăl. De aici se văd mult mai bine.

— Unde începe continentul?

— Mult în spatele nostru, cred că dincolo de Insula Prinţul de Wales şi de alte câteva. Înspre est. Ăsta e un lucru pe care n-o să-l vedem prea des – răsăritul. Suntem în umbră până pe la mijlocul dimineţii.

Rămaseră acolo o vreme, uitându-se în depărtare, apoi îşi luară puştile şi începură din nou să urce. Sub ghete şi sub palme striveau flori mici sălbatice, muşchi şi afine încă necoapte, ierburi ciudate. Roy nu văzu nici un animal, apoi zări o veveriţă pe o stâncă.

— Stai puţin, tati, zise el, şi tatăl se întoarse. Roy căută praştia şi trase. Rată cam cu trei metri veveriţa şi scăpă praştia, care săltă de câteva ori, oprindu-se la vreo cincisprezece metri mai la vale.

— Ah, fir-ar! zise Roy, apoi lăsă jos puşca, îşi recuperă praştia şi se întoarse.

— Cred că deocamdată n-ar trebui să punem prea mare bază pe chestia aia pentru mâncare, zise tatăl.

Pe măsură ce urcau, vântul începu să vâjâie şi câteva păsări micuţe ţâşniră pe lângă ei. În continuare nu găseau nici o potecă.

— Unde ne ducem? întrebă Roy.

Tatăl mai merse o vreme şi, în cele din urmă, spuse:

— Cred că o să urcăm pur şi simplu până în vârf şi-o să ne uităm puţin în jur.

Ceva mai sus dădură însă de plafonul de nori. Se opriră şi priviră în jos. Peste tot cerul era acoperit, iar lumina, plumburie, dar cel puţin în zonele mai joase lipsea pâcla aceea noroasă şi era mai cald. Aici, la graniţă, turme mari de nori se lăsau pe munte şi erau suflate mai departe. Deasupra, numai câteva contururi vagi, după care totul devenea opac. Vântul sufla mai tare, iar aerul era umed şi mult mai rece.

— Deci încotro? zise tatăl.

— Nu ştiu, zise Roy.

Urcară totuşi mai departe, în nori şi în frig, şi tot nu găsiră nici o potecă. Mergând, Roy încerca să desluşească în formele tulburi din jurul lor urşi, lupi şi glutoni. Norul îi înveli în propriile lor sunete, aşa că Roy îşi auzea răsuflarea şi sângele în tâmple ca şi cum ar fi existat undeva în afara lui, şi asta îi întări senzaţia că e urmărit, chiar vânat. Chiar în faţă, paşii tatălui sunau monstruos. Spaima care i se cuibări în oase îl făcu să respire întretăiat, în gâfâieli scurte şi nu mai fu în stare să-i ceară tatălui să se întoarcă.

şi glutoni. Norul îi înveli în propriile lor sunete, aşa că Roy îşi auzea răsuflarea şi sângele în tâmple ca şi cum ar fi existat undeva în afara lui, şi asta îi întări senzaţia că e urmărit, chiar vânat. Chiar în faţă, paşii tatălui

sunau monstruos. Spaima care i se cuibări în oase îl făcu să respire întretăiat, în gâfâieli scurte şi nu mai fu în stare să-i ceară tatălui să se întoarcă.

Tatăl urca mai departe, fără să se uite înapoi. Lăsară în urmă pădurea, apoi tufărişurile dese, dădură de muşchi mai subţire şi de ierburi scurte şi aspre, de sub care se iţeau din când în când flori sălbatice palide, mărunţele. Trecură peste îngrămădiri de bolovani aruncate ici şi colo şi, în cele din urmă, aproape numai peste piatră, se căţărară pe stâncării abrupte, ajutându-se cu o mână şi ţinând puştile în cealaltă, până când tatăl se opri, căci ajunseseră acum pe ceea ce părea a fi piscul muntelui, deşi în jur nu se vedea nimic dincolo de formele palide care dispăreau sub ei la şapte-opt metri depărtare, ca şi cum marginea lumii ar fi fost de stâncă şi n-ar mai fi existat nimic deasupra ei. Stătură acolo multă vreme, îndeajuns ca Roy să înceteze să gâfâie şi corpul încins să i se răcorească, până ajunse să-i fie frig pe spate şi la picioare, şi îndeajuns pentru ca sângele să i se oprească în urechi şi el să audă vântul vâjâind peste creasta muntelui. Era frig, dar locul acesta îi împresura într-un fel tihnit. Totul în jur avea culoarea plumbului, şi ei făceau parte din ea.

— Nu prea avem ce vedea, zise tatăl şi se întoarse, şi amândoi coborâră pe drumul pe care veniseră, fără să vorbească iarăşi până când ieşiră dintre nori.

Tatăl privi şaua joasă care îi despărţea de următoarea creastă şi ceea ce se desluşea dincolo de ea – alţi munţi, îndepărtaţi şi tulburi în aerul fumuriu.

— Poate ar trebui să ne întoarcem direct la cabană, zise el. E destul de frig şi înnorat, şi nu par să fie prea multe poteci pe aici.

Roy dădu din cap aprobator şi amândoi o luară în jos, prin tufărişuri, către pădurea îngustă de la poalele muntelui şi apoi pe poteca făcută de animale, până la cabană.

Când se apropiară, văzură că ceva era în neregulă. Uşa de la intrare atârna într-o parte într-o singură balama, iar pe verandă era mizerie.

— Ce naiba! zise tatăl.

O luară la fugă spre cabană şi, ajunşi în faţa ei, încetiniră pasul.

— Urşii, zise tatăl. Aia de pe verandă e mâncarea noastră.

Roy văzu saci cu mâncare uscată sfâşiaţi şi conservele revărsându-se de la uşă pe verandă şi pe iarbă.

— S-ar putea să fie încă înăuntru, zise tatăl. Pune un cartuş în magazie şi trage piedica, dar vezi să nu mă iei pe mine în cătare şi ţine ţeava-n jos, bine?

— Bine.

Încărcară puştile şi înaintară încet spre cabană. Tatăl urcă pe scări, lovi cu pumnul în perete şi strigă, apoi aşteptă, dar nu se auzi nici o mişcare şi nici un sunet.

— Se pare că nu mai sunt, zise tatăl, dar nu se ştie niciodată. Urcă deci pe verandă, împinse într-o parte cu ţeava puştii uşa ruptă şi încercă să arunce o privire înăuntru. E prea întuneric, zise, iar urşii sunt tot negri, blestemaţii! Dar, în cele din urmă, păşi pur şi simplu înăuntru, se dădu imediat un pas înapoi şi apoi intră din nou, cu mare băgare de seamă. Roy nu auzea nimic, atât de tare îi vuia sângele în urechi. Şi-l imagină pe tatăl lui azvârlit afară pe uşă şi pe urs venind după el, arma aruncată cât colo şi pe sine însuşi ţintind animalul în ochi şi apoi în botul căscat cu două împuşcături perfecte, aşa cum îi spusese tatăl lui că ar trebui să tragă ca să omoare un urs cu un 30-30.

Tatăl ieşi însă din nou, teafăr, şi anunţă că ursul plecase.

— A distrus totul, zise.

Roy se uită înăuntru şi îi luă câteva minute până să i se obişnuiască ochii cu întunericul, dar apoi zări sacii de dormit cu aşternuturile sfârtecate, mâncare împrăştiată pretutindeni, radioul făcut bucăţi şi tablă smulsă din sobă. Totul era distrus. Nu văzu nimic care să fi rămas întreg şi îi trecu prin minte că aşa urmau să trăiască încă multă vreme. Nu mai aveau acum nici posibilitatea de a chema pe cineva şi nici unde să doarmă.

— Mă duc după el, zise tatăl.

— Ce?

— N-are rost să ne apucăm să facem curăţenie dacă ursul ăsta e încă în viaţă şi se poate întoarce oricând. Şi s-ar putea ca nici noi să nu fim în

siguranţă. S-ar putea să vină din nou la noapte după mâncare.

— Dar e târziu, ursul ăla poate fi oriunde şi trebuie să mâncăm şi să vedem în ce dormim şi… Roy nu ştiu cum să continue. Tatăl lui părea lipsit de orice logică.

— Rămâi aici şi fă puţină ordine, zise tatăl. Mă întorc după ce omor ursul.

— Să rămân aici singur?

— N-o să păţeşti nimic. Ai puşca, iar eu o să fiu oricum pe urmele ursului.

— Nu-mi place chestia asta, zise Roy.

— Nici mie.

Şi tatăl plecă. Roy rămase pe verandă, uitându-se după el cum dispare în susul potecii şi nevenindu-i să creadă ce se întâmplă.

Fu cuprins de spaimă şi începu să vorbească singur:

— Cum poţi să mă laşi aici? N-am nimic de mâncare şi nu ştiu când te întorci.

Era îngrozit. Se învârti în jurul cabanei în starea aceasta, dorindu-şi să fie lângă mama lui, lângă sora lui, lângă prieteni, lângă tot ce lăsase în urmă, până când într-un sfârşit i se făcu atât de frig şi de foame, încât se opri, intră în casă şi începu să cerceteze sacii de dormit, ca să vadă dacă se mai putea folosi ceva din ei.

Sacul tatălui lui era încă aproape întreg, fusese numai puţin rupt. Dar sacul lui Roy părea să fi fost luat drept jucărie. Jumătate fusese sfâşiat, iar umplutura, împrăştiată peste tot în cameră. Partea de jos era bună, se gândi el, dar restul nu mai putea fi reparat.

Mâncarea era aproape toată pierdută. Câţiva dintre sacii cu făină, cu zahăr alb şi cu sare rămăseseră intacţi, dar numai câţiva, în timp ce zahărul brun pentru afumat fusese mâncat în întregime. Mai erau şi nişte conserve pe care ursul lăsase doar urme de colţi, dar majoritatea fuseseră străpunse.

Roy puse la loc bucăţile de tablă smulse din sobă. Făcu focul, vărsă singurele două conserve neperforate de chili con carne într-o cratiţă care nu

fusese strâmbată prea tare, le încălzi şi se aşeză pe verandă, aşteptându-şi tatăl.

Când se lăsă întunericul, văzând că tatăl tot nu se întoarce, Roy reîncălzi conservele şi le mâncă – pe amândouă, pentru că nu se putu abţine.

— Am mâncat şi porţia ta, îşi ceru el iertare cu voce tare, ca şi cum tatăl lui ar fi putut să-l audă.

În noaptea aceea stătu de veghe pe verandă, în sacul de dormit al tatălui său, cu puşca pe genunchi – dar tatăl tot nu se întoarse. Dimineaţa îl găsi încă treaz, flămând, vlăguit şi înfrigurat de atâta stat afară, aşa că se duse înăuntru.

Radioul nu fusese stricat prea rău. Arăta de parcă s-ar fi aşezat cineva pe el sau cam aşa ceva. Dar oricum era posibil să nu mai meargă. Roy nu-şi dădea seama. Ar fi vrut să poată face ceva, ceva util, dar nu ştia nimic despre radiouri. Aşa că ieşi din nou afară, în bocanci şi cu geaca cea groasă, cu căciulă şi mănuşi – toate erau încă în bună stare – şi începu să taie scânduri pentru şindrile. Îşi ţinea puşca alături, cu un cartuş pe ţeavă şi piedica trasă, şi tăia. Se gândi să tragă în aer de câteva ori; tatăl s-ar fi întors atunci, dar s-ar fi şi înfuriat că irosise glonţul fără rost. Roy nu voia decât ca tatăl lui să se întoarcă. Nu-i plăcea deloc povestea asta şi habar n-avea ce să facă.

Până după-amiază făcuse abia câteva şindrile şi avea o bătătură pe degetul mare. Scândurile erau înfiorător de greu de tăiat. Ceva nu era bine în felul cum se apucaseră să le facă. Tatăl încă nu se întorsese şi Roy nu auzise nici o împuşcătură, aşa că se ridică şi-i scrise un bilet: „Am plecat să te caut. Mă întorc cam în două ore. Acum e după-amiază.“

Porni pe unde plecase şi tatăl, dar îşi dădu repede seama că habar n-avea încotro s-o ia. Se uită pe jos şi desluşi, slabe, semnele trecerii lor pe acolo cu o zi înainte. Din când în când câte o urmă de gheată, dar mai mult pământ sfărâmat şi iarbă călcată în picioare. Ţinu totuşi poteca până la poalele muntelui, dar de aici n-avu cum să mai distingă vreo urmă în terenul buretos şi nu văzu nici o cărare desprinzându-se din cea principală, aşa că se aşeză pe jos, cu spatele la munte, şi încercă să se gândească.

Tatăl lui nu-i lăsase nimic de făcut, nu-i spusese unde se duce sau cât va lipsi. Aşa că Roy şezu pur şi simplu acolo şi plânse, apoi se întoarse la cabană. Rupse biletul şi se aşeză pe verandă, uitându-se la apă. Mâncă nişte pâine cu unt de arahide şi luă un pic de gem din locul unde borcanele fuseseră sparte pe pietre în faţa verandei. Gemul fusese în cea mai mare parte invadat de gândaci şi de furnici, dar Roy reuşi să salveze aproape o lingură. Se întoarse pe verandă, mâncă gemul, se uită la soarele ce scăpăta la orizont şi aşteptă.

Tatăl se întoarse la scurt timp după lăsarea întunericului. Roy îl auzi venind pe potecă şi strigă:

— Tati?

— Da, răspunse tatăl cu voce slabă.

Urcă pe verandă, îşi scutură ghetele şi se uită la Roy cum stătea cu puşca pe genunchi.

— L-am prins, spuse.

— Ce?

— Am prins ursul, undeva într-o vale, cam la doi munţi de aici. În dimineaţa asta. Ai auzit împuşcăturile?

— Nu.

— Era departe.

— Unde e? întrebă Roy.

— A rămas acolo, n-am putut să-l car până aici. Şi nici n-aveam cuţitul la mine, doar puşca. Da’ acuma mi-e cam foame. A mai rămas ceva mâncare? Ai prins vreun peşte?

Roy nu se gândise să pescuiască.

— A mai rămas puţin, zise. Îţi încălzesc ceva.

— Mulţumesc.

Roy se duse să încălzească o conservă cu supă-cremă de pui – ultima –, laolaltă cu una de porumb şi una de fasole verde. Tatăl îşi scosese lanterna şi umbla la felinar.

— Cred că a mirosit parafina şi i-a ars o labă, zise.

Până se încălzi mâncarea, felinarul mergea din nou şi avură iar lumină în cabană.

— Cum arăta? întrebă Roy în timp ce aşeza mâncarea pe podea.

— Ce?

— Cum arăta ursul?

— Un urs negru obişnuit, nu prea mare, un mascul mic de statură. L-am văzut azi-dimineaţă mai în jos pe munte, scormonind prin tufişuri. Am tras primul glonte şi l-am nimerit în spate. A căzut, dar pe urmă a început să dea sălbatic din labe şi să răcnească. Am tras a doua oară şi l-am nimerit în gât, şi asta l-a dat gata.

— Dumnezeule! zise Roy.

— A fost ceva! zise tatăl. Data viitoare va trebui să-l jupuim şi să-l dăm cu sare şi să uscăm carnea. Ne-a rămas ceva sare, apropo?

— Da, mai avem un sac.

— Bun. Am putea şi să punem apă sărată într-o tigaie şi s-o lăsăm afară să se evapore, dar asta într-o zi cu soare – care ar trebui să apară cam o dată la un catralion de ani.

— Ce? zise Roy, dar tatăl lui nu ridică ochii din farfurie.

Părea foarte obosit. Şi Roy era. În noaptea aceea adormi aproape imediat.

Visă că tăia bucăţele de peşte, că fiecare era înzestrată cu o pereche de ochi micuţi şi că, în timp ce tăia, auzea un sunet ca un geamăt, care se înteţea. Nu venea direct de la bucăţile de peşte sau de la ochii lor, dar ochii aceştia îl priveau, aşteptând să vadă ce va face.

Roy se trezi şi-l văzu pe tatăl său aranjând lucrurile în cabană, curăţând şi făcând ordine. Căscă, se întinse şi-şi puse bocancii.

— Ursul ăsta a cam dat iama în noi, zise tatăl.

— Va trebui să-mi repar sacul de dormit, zise Roy. Dormise în jumătatea bună, îmbrăcat cu toate hainele, inclusiv geaca şi căciula, şi învelit cu o pătură mică pe care tatăl o aruncase peste el.

— Sacul şi uşa, şi radioul, şi pelerina mea de ploaie, şi cea mai mare parte din mâncare. Va trebui să ne ocupăm de toate.

Roy nu răspunse.

— Îmi pare rău, zise tatăl. Sunt doar puţin descurajat de toată povestea asta. Ursul ne-a stricat atâta amar de mâncare, şi o parte ar mai fi putut fi salvată ieri, dar acum e plină de gândaci, aşa că va trebui s-o aruncăm pur şi simplu. Să ştii că avem nişte pungi cu fermoar în care ai fi putut să pui o parte.

— Îmi pare rău.

— Nu-i nimic. Acum ajută-mă să facem curat!

Aleseră mai departe mâncarea încă bună, puseră ce era de aruncat într-un sac de plastic, îl duseră la câteva sute de metri depărtare şi-l îngropară.

— Dacă mai vine vreun urs, s-ar putea să miroasă asta mai întâi şi pe urmă să vină aici să sape, aşa că o să-l putem împuşca înainte să ajungă la cabană.

Roy nu era tocmai încântat de ideea de a împuşca alţi urşi. Moartea celui dintâi i se părea deja inutilă.

— Crezi că ursul pe care l-ai omorât era vinovatul? întrebă.

Tatăl se opri o clipă din săpat.

— Da. I-am luat urma. Dar e posibil să fi fost altul. L-am pierdut de vreo câteva ori şi a trebuit să-l dibuiesc din nou, plus că e destul de ciudat că a ajuns atât de departe de casă. Deci ar trebui să fim cu ochii în patru, pentru orice eventualitate.

Roy decise că nu avea să tragă decât dacă ursul ataca pe vreunul din ei, mai ales dacă nu aveau de gând să-l jupoaie şi să-l mănânce.

— A răcnit tare când ai tras în el?

— Ce întrebare mai e şi asta?

Când terminară de îngropat mâncarea, tatăl se întoarse la cabană şi puse lopata la loc. Stătură apoi pe verandă şi se uitară la apa liniştită şi cenuşie.

— Trebuie să ne punem la punct cu mâncarea, zise el. Tu începe să pescuieşti, iar eu o să mă ocup de afumătoare. Mai e şi magazia aia, şi trebuie să tăiem şi nişte lemne, dar nu pot face totul deodată, şi întâi de toate trebuie să mâncăm. Dacă prinzi vreun peşte, scoate-i icrele şi mai

pune vreo două lansete pe fund cu icrele în ele. Leagă-le doar de ceva şi o să le lăsăm acolo.

Roy se duse din nou pe promontoriu şi aruncă lansetele la buza golfului. Multă vreme nu prinse nimic. La început, privi ţintă apa în timp ce pescuia, convins că un peşte avea să muşte dintr-o clipă într-alta, ca şi cum ar fi putut să-l aducă la capătul undiţei prin propria-i voinţă, dar apoi îşi îndreptă privirea peste canal, către insule. În larg văzu câteva valuri cu creste albe de spumă, şi în depărtare, la marginea orizontului, trecu un vas de pescuit. Era foarte departe, dar Roy desluşi rotunjimea provei şi îşi închipui chiar că vede cruceta, deşi nu era decât imaginaţia lui. Se cufundă în visare despre cum era el nevoit să lanseze rachete de semnalizare de pe plajă ca să atragă atenţia vasului pentru că tatăl său fusese atacat de un urs şi pe jumătate mâncat, apoi un peşte muşcă în sfârşit şi Roy trase de undiţă, târându-l iute la suprafaţa apei, cu capul zvârcolindu-se, pentru că era numai un păstrăv mic, şi îl scoase pe pietre. În mod normal l-ar fi aruncat înapoi, atât era de mic, dar în momentul acela aveau nevoie de orice puteau prinde, aşa că Roy îi strivi capul şi îl spintecă de la coadă până la esofag să vadă dacă avea icre. Avea, spre norocul lor, deşi erau foarte mici şi nu multe. Roy le scoase, lăsă peştele şi undiţa acolo şi o luă spre cabană să aranjeze lansetele, dar după câteva clipe auzi aripile vâjâind în picaj, se întoarse şi o luă la fugă înapoi, însă nu fu îndeajuns de rapid. Vulturul ţinea deja peştele în gheare şi se ridică dând din aripile cafenii uriaşe înainte ca el să-l ajungă. Roy apucă o piatră şi o zvârli înspre vultur ca să-l facă să dea drumul peştelui, dar nu-l nimeri, şi pasărea zbură mătăhăloasă pe deasupra golfuleţului spre un copac de pe promontoriu şi se aşeză pe o creangă, uitându-se la Roy în timp ce mânca peştele.

Roy se gândi să ia puşca, dar, deşi înfuriat la culme şi ştiind că aveau nevoie disperată de mâncare, şi temându-se de ce avea să spună tatăl când avea să afle că pierduse peştele, nu voia să accepte ideea de a împuşca un vultur pleşuv.

Luă din cabană încă o mulinetă şi câteva cârlige pentru lansete.

— Ai prins ceva? îi strigă tatăl din spate.

— Da, am icrele ca să pun undiţele, dar a fost un peşte mic, iar când m-am întors cu spatele, mi l-a furat vulturul.

— La naiba!

— Da.

— Bine, du-te şi prinde altul!

— Sper.

Roy legă nişte plumbi mari de firul lansetelor şi le azvârli cu mâna. Spera ca apa să fie suficient de adâncă. Instală două chiar în dreptul cabanei, legându-le de nişte rădăcini, apoi se duse din nou pe promontoriu, aruncă una în locul unde pescuise înainte şi o trase înapoi prin apă ca să o lege de un copac. Vulturul stătea mai departe cocoţat în ramuri, privindu-l.

Îşi luă lanseta şi porni în josul coastei, mergând anevoie, aproape un kilometru, peste pietre, căţărându-se uneori prin pădure, până la următorul golf. Imediat ce aruncă lanseta şi înfăşură firul pe mulinetă, simţi că prinsese ceva zdravăn. Trăgea pieziş, îndreptându-se spre mare, şi firul zumzăi, până când Roy îşi dădu seama că avea frâna prea largă şi o strânse. Peştele continua să tragă, dar Roy putu deja să-l aducă la mal fără nici o dificultate. Sări de două ori chiar când era aproape de plajă, o dublă răsucire în aer, smucind din cap în dreapta şi-n stânga, încercând să se elibereze. Era un somon roz timpuriu, foarte argintiu şi proaspăt. Roy se dădu înapoi, ţinând vârful lansetei în aer ca să-l aducă uşor şi repede pe plaja pietroasă. Peştele se zbătu sălbatic şi scuipă cârligul, dar era deja prea aproape de ţărm. Roy fugi să-l apuce iute de urechi şi să-l tragă mai în adâncul plajei, unde somonul rămase întins, gâfâind, cu ochii holbaţi, şi atunci Roy îl lovi de trei ori în cap cu o piatră, până când corpul i se arcui, tremurător şi însângerat, şi căzu nemişcat. Muşchii îi mai tresăreau o dată la câteva secunde, dar era deja mort.

Roy îl acoperi cu o grămăjoară de pietre ca să-l protejeze de vultur şi aruncă din nou lanseta. În câteva ore avea şase somoni şi un păstrăv. Îi atârnă pe un fir de nailon pe care-l adusese cu el, legă capetele ca să-i poată căra şi o luă încet spre cabană, oprindu-se din când în când să se odihnească.

— Nu-i rău, zise tatăl când îl văzu că vine. Nu-i rău deloc!

— M-am dus la următorul golf. E mult mai mult peşte acolo.

— Cred, zise tatăl şi luă şirul de peşti să se uite la ei. Somon tânăr, zise. Afumătoarea e aproape gata, deci ce-ar fi să te duci să cureţi peştele ăsta şi p-ormă să-l tai fâşii?

Era deja târziu când Roy termină de curăţat şi de tăiat fâşiile pentru afumat. Spălă bine toate bucăţile, le duse înăuntru într-o găleată şi făcu saramura cu sare şi puţin zahăr alb. Ar fi trebuit să folosească din cel brun, dar toată provizia le fusese mâncată sau împrăştiată de urs. Roy se întoarse la tatăl său.

— Cum merge? îl întrebă.

— E aproape gata.

Roy nu vedea bine, dar construcţia părea să aibă patru pereţi, un acoperiş şi dedesubt o gaură de pus lemnele.

— Are grătare? întrebă.

— Am adus grătare, zise tatăl. Şi o tavă cu două straturi, unul pentru cărbunii încinşi şi unul deasupra pentru aşchiile de lemn. Nu ştiu cum aş putea face lucrurile ca lumea fără chestiile astea.

— Îi afumăm acum?

— Îi lăsăm să stea în saramură peste noapte şi începem mâine dimineaţă devreme. E prea mare bătaie de cap să supraveghem focul, mai ales că nici măcar nu ştim dacă funcţionează. Ce-ar fi să găteşti bucăţile rămase până termin eu aici?

Roy fripse două fileuri mai mari într-o tigaie cu ulei, pentru că unt nu mai aveau. Era deja obosit când tatăl se întoarse, aşa că nu vorbi prea mult şi mâncă numai, cu ochii în farfurie.

Nu se simţea mai apropiat de tatăl lui decât fusese în cele câteva vacanţe pe care le petrecuseră împreună şi se întrebă dacă situaţia avea să se schimbe vreodată.

— Bun peşte, zise tatăl lui într-un sfârşit. Nimic nu se compară cu somonul.

Spălară împreună vasele şi merseră la culcare.

Târziu în noaptea aceea, după ce Roy adormise şi se trezise din nou, înfrigurat, tatăl lui îi vorbi.

— Roy, spuse. Mă auzi?

— Da. Acum sunt treaz.

— Nu ştiu cum de am ajuns în starea asta. Pur şi simplu mă simt groaznic. Ziua n-am nimic, dar noaptea mă dărâmă. Şi atunci nu mai ştiu ce să fac, zise tatăl, şi aceste vorbe îl făcură să scâncească din nou. Îmi pare rău, Roy. Îmi dau toată silinţa. Doar că nu ştiu dacă mai rezist.

Roy simţea că e gata să izbucnească în plâns, şi nu voia sub nici o formă să plângă.

— Roy?

— Da, tati, aici sunt. Îmi pare rău. Sper să te simţi mai bine.

Tatăl scoase un oribil sunet înăbuşit şi spuse:

— Mulţumesc.

Şi amândoi rămaseră întinşi acolo, fiecare ascultând răsuflarea aspră a celuilalt, până când, în cele din urmă, se făcu din nou dimineaţă. Roy stătea întins, rememorând cele întâmplate, adulmecând mirosul sobei şi simţind căldura care venea dinspre ea.

Tatăl său era deja în spatele casei, punând peştele în afumătoare.

— Hei, fiule! zise. Chestia asta nu arată rău deloc. Mişcă din sprâncene în sus şi-n jos şi îi zâmbi. Apoi deschise uşa şi Roy privi înăuntru.

Fileurile de peşte erau întinse toate acolo, şi Roy văzu carnea albă acoperită deja de o pojghiţă lucioasă de la saramură, ceea ce era bine.

— Mai trebuie doar să pun tava, zise tatăl. Am cărbunii gata în sobă.

Merseră în casă, şi tatăl scoase cărbunii cu nişte cleşti pe care îi adusese special şi îi puse în tavă, apoi aşeză peste ei un grătar mic pe măsura tăvii şi deasupra scutură o mână zdravănă de aşchii de anin.

— O să fie delicios, zise.

Ieşiră din nou. Tatăl strecură tava pe uşiţa din josul afumătorii şi, de îndată ce se făcu fum înăuntru, verifică toate încheieturile. Ieşea câte puţin ici şi colo, dar tatăl zise că avea să fie bine, şi lui Roy chiar i se păru că

arăta bine. Se părea că aveau să mănânce somon afumat şi să rămână şi cu ceva pastramă pe care să o pună la păstrare.

— Acum ne trebuie nişte grătare să-l punem la uscat, zise tatăl. Şi n-ar fi rău să avem o ascunzătoare pe undeva în care să nu poată pătrunde urşii.

— O ascunzătoare? întrebă Roy.

— Da, pentru mâncare, ca să n-o găsească urşii sau alte jivine.

— O să ne ia mult s-o facem?

— Ei, n-am zis s-o construim acuma, doar mă gândeam. Acum ne trebuie grătarele pentru uscat şi magazia de lemne.

Se apucară de încropit scheletul magaziei, care avea să fie lipită de peretele din spate al cabanei, dar după o vreme simţiră stropi mari căzând peste ei, iar când se uitară în sus la norii întunecaţi, ploaia porni mai tare. O luară la fugă spre veranda din faţă cu uneltele în mână, ca să nu fie făcuţi ciuciulete, căci ploua deja cu găleata.

Făcură focul în sobă şi încercară să se usuce cu un prosop.

— Nu mai avem prea multe lemne uscate, zise tatăl. Nu prea mai avem deloc. Ar fi trebuit să stivuim câteva bucăţi aici, să se usuce în voie. Dacă ploaia asta ţine, n-o să fie prea vesel.

Aprinseră felinarul cu parafină, scoaseră cărţile de joc şi se aşezară pe podea să joace gin-rummy tot restul după-amiezii, aşteptând să se oprească ploaia. Tatăl nu părea prea interesat de joc şi arăta la fel de mohorât indiferent că pierdea sau câştiga. Ploaia şi vântul băteau în acoperiş şi în fereastră, şi vizibilitatea era atât de slabă, că nu se vedea la mai mult de o sută de metri.

După vreo trei ore, tatăl se ridică.

— Nu mai pot să stau aşa, zise. Cred că o să-mi repar mantaua de ploaie şi o să mă duc să văd ce-i cu afumătoarea. Adevărul e că o să avem foarte multă ploaie şi va trebui să ne obişnuim să lucrăm afară pe o vreme ca asta.

Pelerina îi fusese sfâşiată de urs în mai multe locuri. Tatăl o întinse pe podea şi lipi rupturile cu bandă adezivă pe ambele părţi, apoi ieşi. Roy îl urmă, în bocanci şi învelit în propria pelerină de ploaie.

Se opri în faţa cabanei şi se uită la golful în formă de U ce se întindea în faţa lui, la apa palidă care părea unită cu cerul. Nu exista nici un fel de linie între ele, nici un orizont. Era imposibil de spus unde se atingeau picăturile de ploaie şi ceaţa, dincolo de ţărm. Copacii de pe ambele laturi păreau să atârne deasupra golfului ca nişte fâşii. Roy merse până la apă, păşind cu grijă pe pietrele rotunjite şi ude, şi auzi ploaia peste tot – o peliculă netedă de sunet acoperind orice alt zgomot. Şi singurul miros era tot al ploii. Chiar şi atunci când simţea izul pământului sau al mării, chiar şi când adulmeca efluviile a ceea ce îşi imagina că sunt ferigi, urzici şi lemn putred, ele păreau numai o parte a felului în care mirosea ploaia. Şi îşi dădu seama că aşa avea să fie în cea mai mare parte a timpului. Zilele senine de care avuseseră parte erau excepţia. Această ploaie deasă şi lumea învelită în ea aveau să fie regula. Acesta avea să fie căminul lor.

— Întoarce-te! îl chemă tatăl cu un ţipăt înăbuşit.

Roy se înapoie şi-i dădu o mână de ajutor la magazia de lemne. Uniră stâlpii şi bătură cuiele, apoi îşi dădură seama că ar fi trebuit mai întâi să asambleze acoperişul, apoi să-l ridice, pentru că nu aveau scară, aşa că demontară iarăşi stâlpii. Tatăl lucra posomorât buştenii, cu gura încleştată şi ochii mijiţi. Îi tot spunea lui Roy ce anume să facă, şi Roy simţi că mai mult încurca şi că tatăl său îşi bătea capul să-l îndrume mai mult decât merita de fapt efortul, ca şi cum l-ar fi chemat aici numai pentru ca amândoi să stea să îndure ploaia asta blestemată.

Tatăl bătu în cuie şindrilele, suprapunându-le, şi, după ce termină acoperişul, ridicară din nou stâlpii. Roy îi ţinu, cât timp tatăl său se întinse şi bătu cuiele. Când, în sfârşit, ridicară şi acoperişul, se dădură câţiva paşi înapoi şi se uitară la magazie. Arăta în primul rând şubredă, stâlpii erau noduroşi, lucioşi şi linşi de ploaie într-un maroniu închis, scândurile de deasupra aveau felurite mărimi, fuseseră aşezate în unghiuri uşor diferite şi ieşeau în afară neregulat la margine, unele învelite încă în scoarţă, altele nu. Arăta ca un hotar, o frontieră adevărată, doar că nu atât de solidă. Părea să fie în stare să ţină ploaia la oarece distanţă, dar, când se aşezară sub ea, se dovedi că nu era grozavă. Şiroaiele de pe acoperiş nu ajungeau în mod

normal până la ei şi putură să-şi scoată glugile, dar, când venea câte-o pală de vânt, ploaia reuşea să-i stropească, mai ales pe picioare.

— Hm, am putea să punem nişte foi de plastic peste lemne, zise tatăl.

— Chiar aşa, zise Roy. Şi n-are nimic dacă se udă doar baza stivei de lemne, nu?

— Ba da. Tatăl se uită în sus la acoperiş, cu fălcile strânse şi pământii după cinci zile de nebărbierit. Dar deocamdată n-avem de ales. Ar fi trebuit să fac şindrilele mai lungi. Poate când o să plecăm în vacanţă şi o să venim cu provizii noi, o să aduc nişte cherestea.

— Când plecăm?

— Nu te bucura prea devreme. Mai durează o lună-două cel puţin, şi asta dacă reuşesc să repar radioul, deşi presupun că Tom va veni să vadă ce-i cu noi dacă nu dăm nici un semn de viaţă prea multă vreme. Cel puţin, asta ar trebui să facă.

O lună sau două i se păreau lui Roy imposibil de lungi – o viaţă întreagă petrecută într-un loc groaznic care nu era casa lui.

Verificară somonul înainte să intre în cabană, şi era gata. Lăsară fileurile de pe un grătar să se afume mai tare pentru pastramă şi restul îl aduseră în casă, puseră grilajul pe sobă şi începură să mănânce. Exteriorul se întărise şi avea un iz dulce-sărat, dar carnea roşiatică dinăuntru rămăsese fragedă şi abia puţin afumată. Nu era atât de gustos cum ar fi fost cu zahăr brun, totuşi era delicios. Roy îl mâncă cu ochii închişi.

— Nu mai mormăi! zise tatăl.

— Ce?

— Întotdeauna mormăi când mănânci, şi chestia asta mă înnebuneşte. Mănâncă şi atât!

Roy încercă să nu mai mormăie, deşi habar n-avusese că făcea aşa ceva. Îşi dori să poată doar să-şi ia bucăţile de peşte undeva în altă parte, să le mănânce singur şi să nu-şi mai facă griji că mormăie.

Mâncară mai bine de o treime până să se sature. Tatăl lăsă restul afară să se răcească şi, înainte să meargă la culcare, îl puse în nişte pungi cu fermoar.

În noaptea aceea îi vorbi din nou. „Numai o lună sau două, şi pe urmă plec de-aici şi nu mă mai întorc“, îşi repeta Roy în minte, iar şi iar, ca pe o mantră, în timp ce tatăl scâncea, plângea şi-i făcea destăinuiri.

— Am înşelat-o pe maică-ta, îi spuse. În Ketchikan, în perioada când era însărcinată cu sora ta. La vremea aia mi se părea că totul se sfârşise pentru mine, aşa cred, toate şansele mele, iar Gloria stătea întotdeauna până târziu, venea în biroul meu şi se uita la mine într-un fel… şi pur şi simplu nu m-am putut abţine. O, Doamne, ce groaznic m-am simţit! Mi-era parcă greaţă tot timpul. Dar am continuat. Şi problema e că, vezi tu, chiar şi după ce am văzut la ce au dus toate astea şi câte am distrus, tot nu sunt sigur că aş face altfel dacă aş avea din nou ocazia. Problema e că o parte din mine nu-i aşa cum trebuie. Pur şi simplu nu pot să fac ce trebuie şi să fiu cine ar trebui să fiu. Ceva dinăuntrul meu nu mă lasă.

Nu-i puse lui Roy nici o întrebare, iar Roy nu avu nici o reacţie. Tatăl vorbi în continuare, şi Roy trebui să-l asculte, deşi detesta să asculte astfel. Se gândi la mama lui, la felul cum ea şi tatăl lui se certau în Ketchikan, şi nu ştia ce sens să dea acestei noi înfăţişări a lucrurilor. Când îl anunţaseră că aveau de gând să divorţeze, îi spuseseră o altă poveste, ca şi cum ar fi fost o situaţie asupra căreia nici unul din ei n-avea nici o putere, şi când Roy îi întrebase dacă putea să-i ajute cu ceva, ei îi spuseseră că nu putea, era pur şi simplu ceva ce li se întâmpla oamenilor câteodată.

Ploaia cădea statornic afară, dincolo de ferestrele cămăruţei lor întunecate. Tatăl lui se afla la doar doi metri distanţă, şoptind, fonfăind şi scoţând în disperarea lui tot felul de sunete ciudate, înfricoşătoare – iar Roy n-avea unde să se ducă.

Dimineaţă mâncară cereale reci cu lapte praf şi nu făcură foc în sobă, pentru că trebuiau să economisească lemnul. Ploaia continua netulburată, ca şi cu o zi înainte. Pervazurile ferestrelor se înnegriră, îmbibate de apă, şi în câteva locuri pe pereţi începu să picure. Tatăl cercetă fiecare pată cu lanterna, dar nu zise nimic, pipăi doar deasupra lor, acolo unde peretele întâlnea plafonul, şi apoi se uită mai sus pe tavan, mişcând încetişor

fasciculul de lumină pe fiecare stinghie în parte şi de-a lungul fiecărei scânduri.

Roy citea o carte din seria *Călăul*[13]. Era interesat în primul rând de femeia pe care o cucerea întotdeauna eroul şi încercă să-şi imagineze că făcea sex cu ea.

— Bun, zise tatăl. E timpul să facem uscătorul, iar tu poţi să mergi să verifici lansetele.

Roy se duse mai întâi la undiţe, uşurat să iasă din cabană şi să plece de lângă tatăl său. Ploua încă destul de tare. Pelerina de ploaie îl ţinea uscat, dar afară era atât de umed şi de frig, că se simţi ud, ca şi cum totul pe el ar fi fost murat. În lansetele din faţa cabanei nu se prinsese nimic, dar cea de pe promontoriu avea în cârlig un păstrăv mort care începuse deja să se albească. Roy se întrebă dacă mai era bun. Îl evisceră ţinându-şi braţele întinse în faţă, rigide, nevrând să se apropie prea mult în caz că măruntaiele i-ar fi fost deja stricate şi ar fi explodat sau ceva asemănător. Dar părea să n-aibă nimic. Era un mascul cu doi saci lungi de spermă în loc de icre, aşa că Roy se întoarse la cabană după nişte icre pe care le sărase, le legă de cârlig într-un tifon şi aruncă din nou lanseta. Aruncă apoi o privire către pădure şi îi trecu prin minte că n-ar fi fost rău să şi-o frece niţel, fiindcă n-o mai făcuse de multă vreme, dar, cine ştie de ce, nu se simţi suficient de energic, în plus, totul era atât de ud şi de rece, iar el avea o sută de straturi de haine pe el, aşa că, în cele din urmă, se întoarse la cabană.

Tatăl lui nu era nicăieri, şi atunci Roy o luă înapoi prin pădurea de tsuga şi îl găsi într-un sfârşit undeva mai sus, printre cedri.

— Salut! zise.

— Mă uit după buşteni pentru uscător, zise tatăl. Ne-ar trebui unii lungi de cel puţin doi metri. Ai prins ceva peşte?

— Un păstrăv mic care era deja mort. Carnea pare totuşi bună.

— Aha! Bine. Dar ne mai trebuie. Poate ar trebui pur şi simplu să pescuieşti mai departe până termin eu chestia asta. Deşi avem neapărată nevoie de lemne – astea ne trebuie în primul rând.

Se opri din mers şi rămase pe loc, uitându-se la muşchiul de pe jos.

— La naiba, nu ştiu. Ai chef să tai nişte lemne?

— Sigur, zise Roy şi se întoarse la cabană după topor.

Tăiase lemne numai o singură dată în viaţa lui, ca să vadă cum e. Acum simţea că avea să fie altfel.

Începu cu bucăţile rămase de la magazie. Le puse în picioare, vâjâi toporul prin aer, dar lemnul nu făcu decât să bufnească şi să salte de la pământ, tăişul ricoşă şi fu cât pe ce să-l rănească, până când îşi aminti că avea nevoie de o buturugă sau de ceva solid dedesubt.

Se uită o vreme în jur, până ce tatăl lui se întoarse şi îl întrebă ce face. Roy se dădu înapoi înciudat când tatăl puse una dintre bucăţi în picioare, apoi alta deasupra, izbi şi despică lemnul în jumătate dintr-o lovitură. Se uită la Roy şi-i dădu toporul.

— Rândul meu.

— Va trebui să arăţi mai multă iniţiativă.

— Bine, zise Roy, dar, în timp ce tatăl se întorcea cu spatele, adăugă: Am făcut deja câte ceva.

Tatăl lui se uită la el.

— Nu te bosumfla, zise. Ăsta nu-i loc pentru bebeluşi.

Plecă, luând-o înapoi printre copaci, iar Roy ridică toporul şi începu să taie lemne, şi simţi că-l urăşte. Ura şi locul acesta, şi faptul că trebuia să-l asculte plângând în fiecare noapte. El vorbea despre bebeluşi? Apoi îi păru totuşi rău, pentru că ştia că plânsul acela din timpul nopţii era altceva, ceva pe care se temea să-l ia în râs.

Când termină de spart bucăţile rămase de la magazie se duse în pădure, cu toporul după el, căutând lemne. Găsi câteva, dar erau prea putrede.

„Ar fi trebuit să-ţi dai seama“, îşi spuse cu voce tare. „Când o să te înveţi să faci lucrurile ca lumea?“ Aşa că merse din nou pe promontoriu, tăie alt copac, îl curăţă de crengi, îl tăie în bucăţi şi îl târî la cabană.

Îşi găsi tatăl lucrând la uscător.

— Bravo, îi zise. Văd că ne aprovizionezi cu lemne.

— Da.

— O să-i dai de capăt până la urmă. Şi eu la fel.

Dar tatăl plânse din nou în noaptea aceea, şi lui Roy i se păru că nimic n-avea să meargă. Încercă să ignore ceea ce bălmăjea tatăl lui şi să-şi poarte propriile conversaţii în minte, dar nu-l putu ignora.

— În Fairbanks mă duceam de obicei la două prostituate. Una avea o piele foarte moale şi nici un pic de păr pubian. Era ca o fetiţă, minionă, şi nu se uita niciodată la mine.

Roy îşi băgă degetele în urechi şi încercă să fredoneze ceva, ca să acopere glasul tatălui său, fără să fie auzit, dar mărturisirile continuau, şi el trebui să audă totul.

— M-am dus la ele în continuare, la toate, chiar şi când am ştiut că Rhoda ştia.

Rhoda era mama vitregă a lui Roy, din a doua căsătorie a tatălui său, încheiată nu demult, tot cu un divorţ.

— De la una dintre ele am luat lăţei şi i-am dat şi Rhodei. Îţi aminteşti când plănuisem să mergem la ski în California şi nu ne-am dus?

Faptul era neobişnuit şi îl luă pe Roy prin surprindere. De obicei nu i se puneau întrebări.

— Da, răspunse.

Îşi amintea cum se trezise în a doua parte a dimineţii, mult prea târziu şi simţind că ceva e în neregulă. Şi nu voia să audă acum că totul fusese din cauză că tatăl lui se dusese la o curvă. Atunci îi spusese că se molipsise de pe banca din vestiarul YMCA, şi Roy îl crezuse, aşa cum crezuse şi restul.

— Atunci Rhoda s-a înfuriat groaznic. Nici măcar nu m-a lăsat să-i explic. De parcă aş fi fost un monstru, de parcă aş fi tras-o pe sfoară. Tu ce crezi? Crezi că sunt un monstru? Întrebarea fu însoţită de scâncetele şi suspinele acelea ciudate.

— Nu, tati.

Visurile lui Roy începură să se repete. Într-unul dintre ele se afla într-o baie înghesuită, împăturind prosoape roşii. Prosoapele continuau să apară în teancuri în jur şi să se îndese în el, strivindu-l din toate părţile. În altul se găsea într-un autobuz care se împotmolise în nisipuri şi aluneca incontrolabil pe coasta unui deal. În al treilea era atârnat de cârlige şi

trebuia să aleagă între a fi împuşcat, caz în care scăpa repede, dar putea s-o mierlească, şi a fi cufundat într-un cazan mare cu furnici roşii, care nu l-ar fi omorât, dar l-ar fi chinuit îndelung.

Dimineaţa, tatăl lui era întotdeauna bine-dispus. Roy nu putea înţelege asta.

— Ne descurcăm, zicea tatăl. Avem ceva pastramă de peşte pusă deoparte şi ceva lemne, şi e abia începutul verii.

Apoi, într-o zi când ploua cu găleata, Roy se întoarse de la privată şi îl găsi în cabană, stând în picioare, cu pistolul în mână. Îl aţintise spre tavan, cu privirea pironită în întunecimea bârnelor de deasupra, mişcându-se de parcă ar fi încercat să ochească acolo un păianjen mare sau ceva asemănător.

— Ce faci?

— Dă-te la o parte!

— Ce?

— Dă-te la o parte! Du-te în camera cealaltă sau altundeva!

— Ce este?

Dar tatăl nu-i mai răspunse; miji doar ochii şi aţinti pistolul asupra a ceva ce părea să se mişte pe tavan.

Roy se duse în cealaltă cameră şi îl urmări din cadrul uşii.

Şi tatăl apăsă pe trăgaci – o împuşcătură asurzitoare. Roy îşi acoperi urechile cu palmele, dar îl dureau şi începură să-i vâjâie. Tatăl trase din nou în sus, în tavan, şi pistolul uriaş, ridicol, scuipă foc în cabana întunecoasă, umplând aerul cu sulf.

— În ce tragi? ţipă Roy, dar tatăl nu-i răspunse şi trase din nou, iar şi iar, apoi azvârli pistolul pe o grămadă de haine de lângă uşă şi ieşi afară în ploaie, spunând:

— Strâmt mai e locul ăsta, naiba să-l ia!

Roy se apropie de uşă şi se uită la tatăl lui cum stătea acolo în picioare privind ploaia, care îl făcea ciuciulete fără pelerină şi fără căciulă. Părul i se lipise de scalp şi gura roşie i se căscase. Ochii i se închideau, se deschideau şi iar se închideau. Din răsuflare şi din cămaşă i se ridicau aburi. Braţele îi

atârnau pe lângă corp, ca şi cum singurul lucru pe care îl mai putea face era să stea acolo şi să lase cerul să coboare asupra lui.

Roy îl aşteptă atât de mult, încât, până la urmă, se aşeză pe jos, cu spatele rezemat de sobă, şi rămase cu privirea aţintită la fâşia cenuşie de aer şi de apă care se vedea prin uşa de la intrare şi la tatăl său stând acolo ud până la piele şi fără nici o noimă. Când, în sfârşit, tatăl se mişcă, Roy se ridică să vadă, dar tatăl o porni înainte, intră în pădure şi nu se întoarse decât după căderea întunericului.

Când se înapoie, în cabană nu era lumină, nici căldură. Roy stătea în sacul lui de dormit, lipit de sobă, şi pusese cutii de conserve prin cameră ca să strângă apa care picura sau curgea prin noile găuri din tavan.

Tatăl veni la el, îl ridică în braţe şi-l duse în camera cealaltă, cerându-şi întruna iertare, dar Roy se prefăcu adormit, căci nu voia să-l asculte, îl ura numai şi-i era frică de el.

Când se trezi dimineaţă, Roy rămase tăcut. Îşi luă nişte somon afumat cu biscuiţi săraţi, ieşi din casă şi se aşeză la celălalt capăt al verandei, fără o vorbă şi fără să se uite în jur. Privea doar ţintă în farfurie, deşi ştia că tatăl lui se simţea foarte prost şi ar fi vrut să vorbească.

Tatăl se ridică şi se rezemă de peretele cabanei. Când Roy îşi ridică privirea, îl văzu stând cu ochii închişi, cu soarele pe faţă.

Roy îşi termină micul dejun şi aşteptă.

— Ce zi frumoasă! zise tatăl într-un sfârşit. Ce-ai zice să mergem niţel pe munte?

Roy se gândi.

— Deci, ce crezi?

— Bine.

— Bun, hai să vânăm cerbi! Am putea să mâncăm şi altceva decât somon afumat, nu?

Roy se echipă încet, dar în cele din urmă o porniră pe poteca făcută de animale. Tatăl mergea în faţă. Roy nu voia nici un fel de rezolvare. Voia ca lucrurile să se înrăutăţească suficient ca să fie nevoit să plece de pe insulă.

Ştia foarte bine că putea să-i facă viaţa un calvar tatălui său dacă pur şi simplu nu spunea nimic sau nu răspundea în nici un fel.

Trecură pe lângă pădurile joase, urcară mai departe şi-şi făcură drum spre o îngrămădire de stânci de pe care se vedeau până departe două coaste ale muntelui şi linia ţărmului, cu cabana lor. Roy se întrebă câte căprioare veneau pe partea aceea, atât de aproape de cabana lor, dar acum erau deja acolo, aşa că probabil aveau pur şi simplu să-şi încerce norocul.

— Ce crezi? zise tatăl.

— Ce cred despre ce?

— Despre toate astea. Priveliştea, faptul că eşti aici, că eşti împreună cu tatăl tău.

— E bine.

Tatăl cuprinse cu privirea fiordul şi se uită ţintă la soarele de deasupra apei. Nu era nimic de văzut, doar o strălucire orbitoare. Roy se ridică de mai multe ori să-şi caute un loc potrivit unde să se aşeze, pe stânci sau în tufişuri, incapabil să stea locului. Nu se uita după căprioare şi se întrebă dacă tatăl lui se uita.

Tatăl puse puşca jos, se ridică, se apropie prea mult de marginea stâncii şi căzu. Aproape ca şi cum s-ar fi aruncat. Ricoşă, ţâşni în sus şi se lovi de crengi, rupându-le şi rostogolindu-se, apoi dispăru din vedere, dar Roy îl auzi în continuare şi simţi cum panica i se ridică în creştetul capului în filamente fierbinţi, tremurătoare.

Îşi apucă arma şi se ridică în picioare, dar nu era nimic de făcut. Tatăl lui aluneca deja printre copaci şi tufişuri, Roy auzi deja câteva bufnete puternice, apoi totul se termină şi de jos nu mai răzbătu nici un sunet. Sângele îi bubuia în urechi şi se temu să nu cadă şi el, ca şi cum tatăl lui ar fi putut să-l tragă într-acolo, dar apoi strigă după el, puse puşca jos şi se întoarse în fugă, în tufărişurile din care veniseră. Încercă să-şi croiască drum repede, dar hăţişul era des şi ţepos, iar el era speriat că n-avea să-l găsească niciodată, că tatăl lui avea doar să dispară şi să moară acolo.

Striga întruna în timp ce mergea, dar nu primi nici un răspuns. Alunecă pe o pantă acoperită de urzici, mâinile îi luară foc, apoi căzu printre nişte

copaci de tsuga, nimeri pe un loc mai drept, se ridică şi-şi croi drum prin tufişuri, căutându-şi tatăl. Ajunse acolo unde i se părea că ar fi trebuit să fie, dar nu văzu nimic. Se uită în sus, încercând să zărească stânca drept reper, dar aici tufişurile erau prea dese şi nu putu desluşi nimic. Scânci şi se răsuci în cerc, dar apoi se stăpâni, se opri şi ascultă.

Foşneau numai vântul şi frunzele, dar pe urmă Roy auzi un geamăt undeva aproape. Dădu la o parte vegetaţia din faţa lui, dar acolo nu era nimic. Răzbătu mai departe, apoi o luă înapoi pe unde venise şi cercetă peste tot în jur. Geamătul nu se mai auzea, şi Roy se întrebă dacă nu cumva şi prima dată fusese tot imaginaţia lui. Începu să se smiorcăie din nou, fără să se poată stăpâni, dar continuă să caute. Apoi îi veni ideea să calce frunzişul în picioare ca să ştie pe unde fusese deja, aşa că începu să umble cu paşi mari şi apăsaţi, în cercuri tot mai largi, strivind vegetaţia măruntă, dar tot nu găsi nimic.

Trecuse deja mai bine de o jumătate de oră, aşa că Roy o luă din nou în sus, căutând baza stâncii. O găsi tot greu şi nu fu sigur că era cea pe care o căuta, dar cercetă locul dedesubt şi dădu, în sfârşit, peste o creangă ruptă recent. De aici răzbi mai la vale, descoperind alte crengi rupte şi apoi o palmă de loc unde muşchiul, urzicile şi florile fuseseră strivite. La un metru şi ceva mai încolo îşi găsi tatăl.

Nu se mişca şi nu scotea nici un sunet. Era ghemuit pe o parte, cu un braţ întors la spate, iar ochiul lăsat vederii îi era închis. Roy se apropie încet, îngenunche şi se aplecă peste el, deşi nu voia s-o facă, şi ascultă să-i audă respiraţia sau orice altceva. I se păru că desluşeşte ceva, dar nu distinct de propria-i răsuflare, şi îşi spuse că s-ar putea să audă numai pentru că asta voia. Dar apoi se aplecă şi mai mult, îşi puse urechea la gura tatălui, îl simţi într-adevăr, îl auzi respirând şi spuse:

— Tati.

Apoi începu să-l strige şi căută să-l readucă în simţiri. Ar fi vrut să-l scuture, dar nu ştia dacă face bine, aşa că se aşeză alături şi încercă să-l trezească vorbindu-i.

— Ai căzut de pe stâncă, spuse. Te-ai rostogolit până aici şi eşti rănit, dar n-ai nimic. Acum trezeşte-te!

Faţa tatălui se umflase şi deja se învineţea, brăzdată de dâre roşii pe unde se zgâriase. Pe mână avea o tăietură sângerândă.

— O, Doamne Dumnezeule! spuse Roy, dorindu-şi să ştie ce să facă sau măcar să fie cineva prin preajmă care să-l ajute. Tatăl nu se mai trezea, şi, în cele din urmă, Roy se văzu nevoit să-l apuce de subsuori şi să-l târască în josul dealului spre cabană. Nu era nici o potecă, dar nu trebuia să traverseze nimic şi, din câte-şi amintea el, alte stâncării nu mai erau. Aşa că îl târî la vale prin vegetaţia joasă, încercând să nu se împiedice, dar împiedicându-se oricum, şi căzând pe spate din când în când, încercând să nu-şi scape tatăl şi să nu-l smucească prea tare, dar scăpându-l oricum, scăpându-i capul, care sălta şi se bălăngănea pe muşchiul poros, dar tatăl tot nu se trezi şi nici nu scoase vreun cuvânt, cu toate că încă respira. Apoi soarele apuse şi se întunecase, dar nu de tot, când ei trecură pe lângă ultimul pâlc de tsuga. Roy îşi târî tatăl prin iarbă, pe lângă latrină, până la veranda cabanei, unde trebui să se odihnească pe fiecare treaptă înainte să-l ridice pe următoarea, dar în cele din urmă îl aduse înăuntru.

Îl aşeză pe o pătură în camera principală, puse toate celelalte pături şi sacii de dormit peste el şi îi sprijini capul de o pernă. Aduse apoi lemne pentru foc. Erau încă destul de ude şi scoteau prea mult fum, dar până la urmă se uscară în sobă după ce le aprinse de mai multe ori, şi cel puţin aveau un strop de căldură.

Tatăl era foarte palid. Roy îşi apropie mâna de obrazul lui ca să vadă diferenţa de culoare. Respira, dar extrem de slab. Roy voi să-i dea puţină apă, dar nu ştia dacă face bine. Vru să-i pună nişte gheaţă pe frunte, însă nu aveau gheaţă şi oricum nu ştia dacă e o idee bună. Nu ştia nimic. Se aşeză pe jos, rezemat de perete, îmbrăcat cu geaca, şi aşteptă, atent la orice mişcare, în timp ce afară lumina se stingea, iar cabana se făcea tot mai mică. Vântul se înteţi, cabana scârţâia şi scotea din când în când câte un muget jos, iar tatăl lui zăcea acolo în continuare ca o figură de ceară, palid, cu gura deschisă şi dârele roşii de pe faţă parcă ireale, ca şi cum ar fi fost

pictat. Până şi părul îi arăta ciudat. Apoi felinarul se stinse, dar Roy se temu totuşi prea tare ca să se ridice şi să caute parafina pe întuneric, aşa că rămase acolo aşteptând, fără să vadă nimic, cu urechea ciulită ore în şir, până când în cele din urmă adormi.

Când se trezi în lumina zilei, nu mai ştia ce se întâmplase, nu înţelegea de ce tatăl zăcea aşa în faţa lui. Apoi îşi aminti. Se duse să-l pipăie pe faţă – pielea îi era caldă şi încă respira.

— Trezeşte-te! spuse Roy. Haide! O să fac nişte clătite cu cremă de ciuperci. Hai! Trezeşte-te!

Nici un zvâcnet. Roy făcu focul din nou şi cabana se încălzi încet. Stătu în uşă şi privi afară golful, unde nu era nimeni, nici măcar o singură barcă. Intră înapoi, închise uşa, umplu din nou felinarul şi aşteptă. Tatăl încă nu se mişcase. Se întrebă dacă un corp putea să fie mort şi totuşi să respire, un gând atât de sinistru, încât se ridică să pregătească micul dejun.

— Fac clătite! strigă el peste umăr în timp ce amesteca aluatul semipreparat cu apă. Adăugă puţin lapte praf ca delicatesă, încinse tigaia, puse ulei şi începu să prăjească clătitele, concentrându-se din răsputeri asupra bulelor de aer care apăreau în aluat, temându-se tot timpul că se ardea compoziţia dedesubt, dar şi că ar fi putut să întoarcă clătita prea devreme, înainte să se fi copt îndeajuns. Se ocupă meticulos de fiecare şi aşteptă până când făcu un teanc desăvârşit, şi abia atunci se întoarse şi-l văzu pe tatăl lui zăcând cu ochii deschişi, privindu-l.

Roy ţipă şi scăpă farfuria. Tatăl mişcă uşor din cap, cu ochii aţintiţi asupra lui.

— Tati, spuse Roy, repezindu-se spre el, şi-l auzi spunând, într-o şoaptă abia simţită:

— Apă.

Roy îi aduse apă şi îl ajută să bea o parte, ţinându-i cana la gură. Tatăl vărsă şi apoi bău din nou.

— Iartă-mă, zise, apoi închise ochii şi dormi tot restul zilei.

Roy se temu tot timpul că avea să cadă într-un somn din care să nu se mai trezească. Se întrebă dacă ar fi fost bine să iasă pe promontoriu cu

rachetele de semnalizare şi să încerce să atragă atenţia cuiva, dar se temea să-şi lase tatăl singur atâta vreme şi oricum nu ştia dacă el ar fi fost de acord să le aprindă. Îi şopti de două ori:

— Să mă duc să aprind rachetele, tati?

Dar nu primi nici un răspuns.

Tatăl se trezi din nou aproape de asfinţit. Roy fusese pe punctul de a adormi, dar deschise ochii pentru o clipă şi îşi văzu tatăl uitându-se la el.

— Te-ai trezit, zise. Cum te simţi?

Multă vreme, tatăl nu răspunse.

— Bine, zise în cele din urmă. Mâncare. Apă.

— Ce fel de mâncare?

Tatăl se gândi o vreme.

— Supă. Avem?

— Nu poţi să respiri, nu-i aşa? zise Roy. Nu poţi vorbi. Mă duc să aprind rachetele, bine? Încerc să chem pe cineva.

— Nu, zise tatăl. Nu. Supă.

Roy încălzi atunci crema de ciuperci pe care o pregătise pentru clătite. Era una dintre ultimele conserve care le rămăseseră de pe urma ursului. O aduse şi îl hrăni încet cu o lingură.

Tatăl mâncă numai câteva înghiţituri, apoi spuse:

— De ajuns.

— Eşti rănit, eşti tăiat? întrebă Roy. N-am ştiut ce să fac.

— Sunt bine.

Roy îi mai aduse apă, aprinse felinarul şi puse lemne pe foc, apoi stătură împreună, fără să spună nimic, până când tatăl îl rugă să-i mai dea nişte supă, şi apoi încă puţină apă, pe urmă se odihni şi adormi din nou.

Dimineaţă, când Roy se trezi, tatăl îşi scosese braţele de sub pături. Avea o tăietură numai la o singură mână, care începuse deja să prindă crustă.

— Ar trebui să mă duc să aprind rachetele, spuse Roy. Încă nu poţi să te ridici. Poate ai ceva grav.

— Ascultă-mă, zise tatăl. Dacă plecăm acum, n-o să ne mai întoarcem. Şi încă nu vreau să renunţ. Mai dă-mi o şansă. N-o să se mai întâmple nimic atât de stupid. Îţi promit.

— Am crezut că o să mori, spuse Roy.

— Ştiu. Îmi pare rău. Nu trebuie să-ţi mai faci griji.

— Mi s-a părut că te-ai aruncat.

— M-am dus prea aproape de margine. N-am nimic.

Lăsară timpul să treacă. Roy îi dădu din nou supă şi apă, apoi tatăl avu nevoie la baie.

— Trebuie să mă duc, spuse. Dar nu mă pot ridica singur. Ia nişte hârtie igienică şi ajută-mă să mă ridic.

Roy luă hârtia şi se apropie de el pe la spate ca să-l salte de subsuori. Tatăl fu în stare să se împingă puţin în picioare, apoi să se sprijine cu o mână pe masă, aşa că reuşiră să se ridice şi pe urmă să ajungă la uşă, unde se odihniră.

— Se pare că nu ţi-ai rupt nimic, zise Roy.

— Nu, nu cred, zise tatăl. Am avut mare noroc.

Mai rămaseră rezemaţi de uşă câteva minute, timp în care tatăl privi golful din faţa lor. O luară de-a lungul peretelui exterior, pe urmă până la trepte şi le coborâră una câte una – mai întâi Roy, apoi tatăl lui sprijinindu-se de el.

— O să se rezolve, spuse tatăl. O să fim bine. Mă mai doare niţel şi mă simt cam ţeapăn, dar o să-mi treacă.

Se odihniră la capătul de jos al scărilor.

— S-ar putea de fapt să fie mai uşor până la budă, zise tatăl. Chiar dacă e mai departe.

— Pot să încerc să te duc în braţe, zise Roy.

— Cred că pot să merg singur, dacă mă ajuţi.

Tatăl se agăţă de el. Porniră cu paşi înceţi către latrină, odihnindu-se la fiecare trei-patru metri. Începu să burniţeze slab, dar ei hotărâră să meargă mai departe şi ajunseră în cele din urmă la latrină, unde Roy îşi ajută tatăl să se întoarcă şi să se aşeze, apoi ieşi.

Stând afară în ploaia uşoară, Roy simţi lucruri pe care nu le putea înţelege. Spaima aceea nemăsurată îi dispăruse aproape complet, dar o parte din sine pe care nu o prea înţelegea ar fi vrut ca tatăl lui să fi murit în urma căderii, pentru că asta i-ar fi adus un fel de uşurare, totul ar fi devenit simplu, iar el s-ar fi putut pur şi simplu întoarce la viaţa lui. Dar îi era teamă să gândească astfel, ca şi cum numai ideea ar fi fost un fel de piază rea, iar gândul că şi-ar fi putut pierde tatăl îi umezi ochii pe neaşteptate, aşa încât, atunci când tatăl îl strigă dinăuntru că era gata, Roy tocmai se silea să nu plângă, se silea să-şi înghită lacrimile din gât şi din ochi.

Tatăl întinse o mână când Roy deschise uşa.

— Ajută-mă să mă ridic, spuse. Dar avea încă pantalonii în vine, şi Roy nu se putu abţine să nu se uite la penisul care-i atârna între picioare şi la părul de pe pulpe. Apoi se ruşină şi încercă să-şi mute privirea, ca şi cum n-ar fi văzut nimic.

Tatăl rămase tăcut. Când fu în picioare, ţinându-se încă de braţul lui Roy, îşi trase pantalonii cu cealaltă mână, apoi se întoarse să se rezeme de uşorul uşii, ca să-şi poată încheia şliţul cu ambele mâini.

O porniră înapoi spre cabană, unde tatăl se întinse la loc, mâncă şi bău foarte puţin, apoi dormi tot restul zilei.

Pe parcursul săptămânii următoare îşi reveni. Reîncepu să umble, suficient cât să se ducă singur la latrină şi apoi să vină încet îndărăt şi, în cele din urmă, să meargă până la promontoriu şi înapoi. Curând după aceea se declară complet vindecat.

— Am înviat din morţi, spuse. Îmi simt plămânii de fier. Şi n-o să se mai întâmple nimic de felul ăsta de-aici încolo, îţi promit.

Roy vru să întrebe din nou dacă tatăl făcuse pasul acela intenţionat, pentru că aşa păruse. Dar nu întrebă.

Vânară cerbi. Pe primul îl doborâră ţintind din trecătoarea din spatele cabanei către celălalt versant al muntelui. Tatăl îl lăsă pe Roy să tragă, şi Roy nimeri cerbul în gât. Ochise mult sub greabăn, deci ratase considerabil, dar lăsă să se creadă că ţintise gâtul. Îl găsiră întins într-un tufiş de afini, cu limba atârnând afară şi ochii încă limpezi.

— Bună treabă, zise tatăl. O să avem carne gustoasă. Îşi desprinse puşca de pe umăr şi scoase briceagul. Despică stomacul, trase afară măruntaiele, pe urmă sângeră gâtul, tăie momiţele şi tot ce mai era jos, apoi despărţi cu o crestătură picioarele din spate şi împinse picioarele din faţă printre ele ca să facă un fel de raniţă.

— În mod normal l-aş căra eu, zise. Dar mă cam dor şalele şi spatele, dacă nu te superi.

Aşadar, în timp ce tatăl luă amândouă puştile, Roy îşi trecu picioarele din spate ale cerbului peste umeri, dosul cerbului pe ceafă şi îl cără astfel în sus pe munte şi apoi la vale, pe partea cealaltă, cu coarnele bătându-i gleznele.

Atârnară cerbul şi îl jupuiră, frământând cu pumnii în despicătura dintre carne şi piele ca să le desprindă una de alta. Apoi tăiară cea mai mare parte a cărnii fâşii şi le uscară pe uscător sau le afumară.

— Asta uscată n-are să fie grozavă, zise tatăl. Nu e destul soare şi sunt prea multe muşte. Dar o să afumăm cea mai mare parte.

Întinseră pielea la lăsarea întunericului, o sărară şi merseră la culcare.

Tatăl lui nu plânse în noaptea aceea, aşa cum n-o mai făcuse în nici o noapte după cădere. Roy ascultă şi aşteptă, încordat, incapabil să adoarmă, dar plânsul pur şi simplu nu se mai ivi, şi, după alte câteva nopţi, se obişnui şi se învăţă să adoarmă.

Se apucară să facă provizii mai serioase pentru iarnă. Când tatăl îşi reveni suficient ca să poată lucra din nou, făcură o groapă uriaşă cam la o sută de metri de cabană, într-un pâlc de tsuga. Săpară cu lopeţile până când groapa îi ajunse tatălui la umeri, iar lui Roy peste cap. Apoi o lărgiră până avu peste trei metri pe fiecare latură – un pătrat uriaş tăiat în coasta dealului –, o adânciră şi folosiră scara pe care o meşteriseră singuri ca să urce şi să coboare. Când dădură peste o piatră mare, săpară în jurul ei şi sub ea până când o dezgropară complet şi apoi o scoaseră afară cu sfori. Se opriră când dădură de stâncă şi nu mai avură unde săpa.

Groapa ar fi trebuit să fie ascunzătoarea pentru mâncare, dar, după ce o terminară, tatăl începu să se îndoiască.

— Nu ştiu, zise. Nu ştiu cum să facem să nu prindă mucegai sau să nu intre gândacii. Şi cum să facem ca noi să putem intra uşor, dar urşii nu? Şi, în plus, locurile pe-aici au să fie acoperite de zăpadă.

Roy asculta şi se uita în groapa enormă pe care o săpaseră timp de o săptămână. Nici el nu ştia. Presupusese doar că tatăl lui ştia mai bine.

Stătură acolo o vreme, apoi tatăl spuse:

— Bun, hai să ne gândim niţel. Putem să punem mâncarea în pungi de plastic. S-ar putea să mucegăiască, dar n-o să se ude şi nici n-o să intre gândacii.

— Înăuntru o să construim un fel de magazie? întrebă Roy. Sau pur şi simplu le îngropăm pe toate?

— În pozele pe care le-am văzut eu, ascunzătorile sunt făcute din buşteni, fie că-s în pământ, fie la suprafaţă.

— Bine, zise Roy.

— Hai să lăsăm pe mâine, zise tatăl. Noaptea e un sfetnic bun.

Mai pescuiră o vreme pe promontoriu, în timp ce în jur burniţa şi lumina scăpăta, apoi prăjiră din nou somon pentru cină şi merseră la culcare.

Roy nu putu să adoarmă şi rămase treaz multă vreme. Câteva ore mai târziu, îl auzi pe tatăl lui începând să plângă.

Dimineaţă, Roy îşi aminti, aşa că rămase în sacul lui de dormit şi nu se sculă decât târziu. Tatăl lui plecase deja. Urcă până la groapă şi îl găsi înăuntru, cu braţele încrucişate şi cu privirea aţintită asupra pereţilor.

— Hai să ne gândim puţin, zise tatăl. Am săpat o groapă. Avem deci o groapă mare în care vrem să ne păstrăm mâncarea. Cred că ne trebuie ceva ca un fel de bortă, cu o uşă pe care noi să putem intra, dar un urs să nu poată. Uşa ar putea fi în acoperiş sau pe o latură, cu o cale de acces în pantă. Eu zic că ar trebui să fie deasupra, bătută în cuie şi îngropată. Tu ce părere ai?

Aici tatăl ridică privirea înspre el. Roy se gândea: „Nu eşti cu nimic mai bun. Nimic nu s-a schimbat. Într-o bună zi ai putea să te hotărăşti să te îngropi pe tine acolo.“ Dar spuse:

— Şi cum ajungem la mâncare?

— Bună întrebare, zise tatăl. M-am tot gândit la asta, şi cred că într-o ascunzătoare ţii lucruri pentru iarna târziu. Îţi faci provizii în cabană şi nu pleci de-acolo. Ţii puşca la îndemână şi tragi în orice urs care se-apropie. Şi dup-aia, când rezervele ţi se termină până la urmă, tot îţi mai rămâne ceva. Vii aici, sapi, scoţi tot ce ai pus la păstrare şi trăieşti bine mersi mai departe. Sau poate vii de două ori, dar nu mai des. Aşa că nu-i nevoie să putem intra uşor. Iar motivul pentru care mâncarea o să reziste e că va fi îngheţată, pe lângă faptul că e afumată sau uscată şi sărată.

— Corect, zise Roy.

— *Voilà*, zise tatăl, ridicând braţele. Sunt şi eu bun la ceva, nu?

— Poate.

Tatăl râse.

— Poate, ai? Băiatul meu îşi dezvoltă simţul umorului. Începi să te simţi ca acasă aici, nu?

Roy zâmbi.

— Un pic, cred.

— Foarte bine.

Sărbătoriră doborând câţiva copaci şi tăindu-i buşteni pentru pereţii ascunzătoarei. Asta le luă toată ziua. Până la căderea serii târâseră parii la marginea gropii.

— O să-i înălţăm mâine, zise tatăl. Se întâmplă să ai cam un kilometru jumate de frânghie la tine?

— Nu.

— Bun, o să născocim noi ceva. N-avem nici destule cuie. Dar inventăm noi ceva.

În noaptea aceea, Roy rămase din nou treaz, aşteptând plânsul. Avea nevoie să ştie dacă se întâmpla în fiecare noapte, dar apoi se trezi dimineaţă şi se întrebă dacă nu venise plânsul sau dacă pur şi simplu el nu stătuse treaz suficient de mult. Era greu de ştiut. Tatăl se ascundea acum de el, iar Roy trebuia să se prefacă a nu şti nimic.

Răsturnară cu lopeţile pământ în ascunzătoare cât să ţină stâlpii unul lângă altul. Nu erau prinşi în nici un fel, doar îngropaţi unul lângă altul.

— Cred că o să stea aşa, zise tatăl. Doar presiunea interiorului contra exteriorului.

— Dar dacă scoatem mâncarea, întrebă Roy, sau dacă vine un urs şi sapă şi încearcă să doboare adăpostul?

Tatăl îl privi, reflectând. Se uită la el mai direct decât o făcea de obicei, aşa că Roy îi ocoli privirea şi se uită la barba scurtă şi ţepoasă pe care tatăl său o avea acum şi la părul mai lung pe la tâmple şi lipit de craniu fiindcă nu fusese spălat. Nu mai arăta a dentist, nici măcar a tatăl lui. Arăta ca un alt bărbat, unul care poate nu avea cine ştie ce.

— Gândeşti, spuse tatăl. Asta-i bine. Înseamnă că putem să discutăm despre ceea ce facem. M-am gândit şi eu la lucrurile astea, şi mi se pare că trebuie să îngropăm mâncarea suficient de adânc şi să punem suficient pământ deasupra pentru ca un urs să nu poată să sape până la ea, fiindcă, dacă pătrunde acolo, nimic n-o să-l mai poată opri.

Roy dădu din cap aprobator. Nu ştia dacă planul avea să funcţioneze, dar cel puţin părea logic.

— Iar când o să scoatem până la urmă mâncarea, undeva poate pe la sfârşitul lui februarie, pământul va fi atât de îngheţat încât nimic n-o să se mai mişte. N-o să se prăbuşească nici măcar dacă scoatem buştenii de tot, ceea ce probabil o să trebuiască să facem, ca să avem lemne de foc.

Roy zâmbi.

— Sună bine.

— În regulă.

Înfipseră şi restul buştenilor, ca pe zidurile unui fort înalt de numai un metru, apoi se aşezară să se uite la ei.

— Îi trebuie acoperiş, spuse Roy.

— Şi uşă. O să tăiem nişte buşteni lungi, dintr-un capăt într-altul, şi pe urmă ne gândim noi cum să facem uşa în acoperiş. Probabil, pur şi simplu o gaură mare cu încă un capac deasupra.

— Încă n-avem mâncare de pus aici, zise Roy.

— Aşa-i. Şi nici n-o să punem nimic înăuntru până nu ninge. Până atunci trebuie să împiedicăm pereţii să se prăbuşească.

— Ar fi trebuit să mai aşteptăm cu săpatul vreo câteva luni, nu?

— Da. Am săpat-o prea devreme. Dar nu-i nimic. N-am ştiut.

În următoarele două zile tăiară, pe ploaie, buştenii pentru acoperiş şi pentru capacul uşii. Retezară trunchiuri de copac de lungimea necesară şi îi curăţară de crengi cu o toporişcă. Roy îşi privea tatăl care lucra cu chipul mohorât şi nebărbierit, în vreme ce ploaia rece îi picura de pe vârful nasului. Părea dur ca o imagine sculptată în piatră, şi toate gândurile lui păreau la fel de imutabile. Roy nu-l putea împăca pe acest tată cu celălalt, cel care plângea disperat şi nu avea în el nimic durabil. Deşi memoria nu-l înşela, i se părea totuşi că, indiferent cu care dintre ei era la un moment dat, acela era singurul tată posibil, ca şi cum fiecare, la vremea sa, îi putea anula complet pe ceilalţi.

Terminară de tăiat buştenii pentru acoperiş şi pentru chepeng, îi aşezară cu grijă şi se dădură câţiva paşi în spate să se uite. Pământul din jurul stâlpilor începuse deja să alunece, spălat de apă, şi să încline acoperişul, scurgându-se peste tot în pârâiaşe de noroi sub ploaia necontenită.

— Unii pari sunt moi, zise tatăl. Îi dărâmă ploaia. Of!

— Cum îi putem face să nu se prăbuşească?

— Nu ştiu. N-avem suficientă pânză impermeabilă. Cred că am dat-o în bară. Poate a fost prea devreme. Probabil că, la momentul ăsta, ar trebui să ne ocupăm doar de strânsul proviziilor.

În noaptea aceea, Roy n-avu prea mult de aşteptat până când tatăl lui începu să plângă. Doar câteva minute – şi nu mai încerca să se ascundă.

— Îmi pare rău, zise tatăl. Nu e din cauza ascunzătorii sau a ceva de genul ăsta. Sunt alte lucruri.

— Ce lucruri?

— Mă doare capul tot timpul, dar nu-i vorba de asta.

— Te doare capul?

— Da. Mă doare de ani de zile. N-ai ştiut?

— Nu.

— Ah!

— De ce te doare?

— Sinusurile sunt de vină, ar fi trebuit să mă duc să mi le curăţ, dar nu prea m-am sinchisit. Oricum, lucrurile nu se rezolvă întotdeauna, şi e o operaţie oribilă. Dar nu asta-i problema. Ăsta e doar motivul pentru care mă simt slăbit, plâng mai uşor şi sunt tot timpul obosit. Mai important e că am impresia că nu pot să stau singur.

Şi tatăl începu să plângă din nou.

— Ştiu că nu sunt singur, se văicări el. Ştiu că eşti aici. Dar tot sunt prea singur. Nu pot să-ţi explic.

Roy aşteptă să mai audă ceva, dar tatăl său continuă doar să plângă, şi asta dură multă vreme, timp în care Roy nu înţelese cum era posibil ca el să se găsească în aceeaşi cameră şi totuşi, pentru tatăl său, să fie ca şi cum n-ar fi fost deloc acolo.

Ploaia continuă, şi ascunzătoarea se umplu tot mai mult de apă. Roy şi tatăl lui stăteau la marginea gropii, uitându-se la stâlpii căzuţi şi reflectând, fără o vorbă, până când, în cele din urmă, tatăl spuse:

— Bine, hai să scoatem toţi buştenii şi o să încercăm din nou când o să ningă prima oară.

Roy nu credea că aveau să mai fie aici când avea să ningă prima oară, dar dădu din cap aprobator, în timp ce tatăl lui cobora în groapă, luă apoi lemnele pe care i le dădu tatăl şi le duse înapoi la cabană. Ştia că, într-un fel, această dezamăgire fusese mai rea pentru tatăl său decât altele. Dacă i-ar fi vorbit acum, se îndoia că ar fi fost auzit.

Şi înţelese despre tatăl său că era deseori adâncit în meditaţie şi că, în momentele acelea, nu se putea ajunge la el, şi că niciodată acest timp petrecut cu propriile gânduri nu era bun pentru el, că întotdeauna se afunda tot mai adânc ori de câte ori intra acolo.

Stivuiră lemnele lângă unul dintre pereţii laterali şi, când terminară, se uitară din nou la groapă, la noroiul care se îngroşa şi la pereţii care se prăbuşeau, şi amândoi priviră cerul, plumburiul acela fără adâncime şi fără sfârşit, apoi intrară în casă.

Când, câteva zile mai târziu, apăru avionul, Roy pescuia la câţiva kilometri buni depărtare în susul coastei. I se păru că-l aude, apoi se gândi că probabil i se păruse, dar se opri, ascultă şi îl auzi din nou. Trase undiţa, înşfăcă cei doi somoni pe care-i prinsese şi o luă la fugă. Era totuşi destul de departe şi ascuns vederii de o mulţime de promontorii mărunte, aşa încât nu-l văzu când intră în golful lor. Alergă de-a lungul plajei pietroase, căţărându-se, când era nevoie, printre copaci şi coborând din nou, temându-se din ce în ce mai tare că avea să-l scape. Presupunea că tatăl lui era acolo, tăia lemne, dar dacă plecase cumva pe munte şi la cabană nu era nimeni? Pilotul putea să nu se întoarcă încă multă vreme de acum încolo, putea doar să lase un bilet spunând: „Chemaţi-mă prin radio dacă aveţi nevoie de ceva“. Şi mai era ceva, un lucru pe care Roy nu voia să-l recunoască. Chiar şi dacă tatăl lui era acolo, ce avea să spună? Ar fi fost oare posibil să anunţe doar că totul e în regulă, să-l trimită pe pilot înapoi de unde venise şi să-l roage să nu se mai întoarcă? Nu părea cu neputinţă, iar Roy trebuia să plece de aici, să scape din locul ăsta. Aruncă peştele şi undiţa şi fugi mai repede.

Era la numai câteva sute de metri de ultimul promontoriu când îi auzi din nou bâzâitul şi se opri să-l vadă năpustindu-se afară din golf, aplecat pe o parte ca să nu fie împroşcat de propriii stropi, şi ridicându-se instabil deasupra canalului. Se opri locului, cu privirea aţintită spre cer, acolo unde avionul dispăruse definitiv, răsuflând din greu şi simţind că se întâmplase ceva cumplit.

— A plecat, zise cu voce tare. L-am pierdut.

Se întoarse după lansetă şi somoni şi porni din nou spre cabană.

Tatăl lui era în spate, lângă grămada de buşteni.

— A fost Tom pe-aici, zise el când Roy se apropie.

— Am auzit.

— Ei, a stat numai un minut, dar i-am dat comandă de ce ne trebuie şi se întoarce cu proviziile săptămâna viitoare, în drum spre Juneau. Deşi nu-i e chiar în drum, bănuiesc.

Şi tatăl zâmbi satisfăcut, mulţumit de cât de departe se aflau de orice aşezare omenească.

Roy se duse cu somonii la marginea apei şi-i curăţă de măruntaie. Le râcâi repede solzii şi le tăie capetele, înotătoarele şi cozile. Voia să plece din locul ăsta. Nu-i păsa ce părere avea tatăl lui; pur şi simplu, el avea să plece.

— Vrei să pleci? întrebă tatăl când Roy îi spuse, la cină.

Roy nu voi să repete, mâncă doar mai departe. Se simţea groaznic, de parcă şi-ar fi omorât tatăl.

— Dar nu ne descurcăm chiar atât de rău, nu? întrebă acesta.

Roy refuză să cedeze şi nu spuse nimic.

— Nu înţeleg, zise tatăl. În sfârşit ne mişcăm şi noi. Ne pregătim de iarnă.

„De ce? reflectă Roy pentru sine. Doar ca să trecem iarna?“ Dar nu spuse nimic.

— Uite ce e, zise tatăl. Va trebui să-mi spui ceva, altfel ai să rămâi, şi cu asta basta.

— Bine, zise Roy.

— De ce vrei să pleci?

— Mi-e dor de prietenii mei, de viaţa mea adevărată. Nu vreau doar să mă chinui să trec de iarnă.

— Înţeleg asta. Dar eu? Mi-ai spus că ai să stai aici un an, şi eu mi-am făcut nişte planuri. Mi-am părăsit slujba şi am cumpărat casa asta. Ce-ar trebui să fac dacă tu pleci?

— Nu ştiu.

— Nu te-ai gândit la asta, nu?

— Nu. Roy se simţea oribil. Îmi pare rău, spuse.

— Nu-i nimic, zise tatăl. Dacă trebuie să pleci, atunci pleacă. Eu nu te opresc.

Roy voi imediat să spună că rămâne, dar nu fu în stare. Ştia că, dacă rămânea aici, avea să i se întâmple ceva groaznic. Spălă vasele şi apoi amândoi merseră la culcare.

— Ştii ceva? zise tatăl lui în noaptea aceea, în timp ce stăteau întinşi în pat fără să doarmă. Viaţa aici e prea imprevizibilă. Ai dreptate. E nevoie de un bărbat ca să-i reziste. N-ar fi trebuit să aduc un copil.

Lui Roy nu-i veni să creadă că tatăl îi spunea aşa ceva. În noaptea aceea nu putu să doarmă. Voia să plece, să scape de acolo. Dar, pe măsură ce timpul trecea, îi devenea tot mai clar că avea să rămână. Şi-l închipui pe tatăl său rămas aici de unul singur şi înţelese că tatăl avea nevoie de el. Spre dimineaţă se simţi atât de vinovat încât, în timp ce făcea clătite, îi spuse tatălui:

— M-am gândit mai bine şi nu cred că vreau de fapt să plec.

— Serios? zise tatăl, venind până la el şi punându-i un braţ pe după umeri. Aşa mai stăm de vorbă, spuse el, radiind. O scoatem noi la capăt. O să vină provizii noi, şi o să punem deoparte destul peşte şi carne, şi mi-a mai venit o idee despre cum să facem acoperişul ascunzătorii. Mă gândeam…

Şi tatăl turui mai departe, entuziasmat, dar Roy încetă să-l audă. Nu mai credea în planuri de viitor. Simţea doar că se vârâse singur într-un fel de închisoare şi că era prea târziu ca să dea înapoi.

În ziua aceea, începură să culeagă afine. Era sfârşit de iulie, mai bine de o lună de când se aflau aici, şi, deşi sezonul fructelor de pădure era încă abia la început, pentru gem aveau să fie bune. Strânseră afinele în pungi de plastic cu fermoar. Roy îşi aminti de Ketchikan, de haina lui roşie cu glugă şi de toate dăţile când se căţăraseră pe dealul din spatele casei ca să culeagă afine. Făceau pe atunci îngheţată de casă, lichidă şi groasă, şi amestecau fructele în ea. Îşi aminti şi de mirosul de fum al aerului, şi de culorile toamnei. În Alaska se îngălbeneau nu numai frunzele copacilor, ci totul, toată vegetaţia, şi asta pe la începutul lui august. Aici era încă prea devreme, dar oricum avea să se întâmple curând. În părţile mai nordice, în Fairbanks, unde locuise tatăl său, frunzele începeau să-şi schimbe culoarea foarte curând, poate deja de pe acum, şi până la cincisprezece septembrie, aproape toate tufele de afin aveau să îşi piardă frunzele, şi la fel majoritatea copacilor, marcând sfârşitul toamnei şi începutul zăpezilor. Aici lucrurile aveau să mai întârzie, dar nu mult. Într-o vară în Ketchikan, îşi aminti el, ninsese în august. Îşi luase tricicleta afară prin zăpadă şi încercase să prindă fulgii cu limba.

Mai târziu în aceeaşi zi stătură pe promontoriu, prinzând somon o dată la câteva azvârlituri de undiţă. În sfârşit veneau bancurile, nu doar peşti izolaţi ca mai înainte. Le vedeau, compacte, dedesubtul apei limpezi, forme întunecate, şiruri ondulând încet şi simultan – încă un lucru de care Roy îşi amintea. Pe atunci trăgeau în golfuri mici, la bordul vasului lor de croazieră, unde Roy stătea la prova cu tatăl lui şi se uita la toţi peştii adunaţi dedesubt, şi ajunsese să creadă că toate apele erau aşa, că toate erau atât de populate. Mulinetele străluceau printre peşti şi acum, exact ca atunci, şi Roy vântura undiţa pe la nasurile lor până când unul se repezea să prindă momeala, apoi scăpăra argintiu când Roy smucea de fir. Chiuia la fel ca tatăl său de fiecare dată când prindea câte unul, şi atunci perspectiva de a sta aici nu i se mai părea atât de rea. Le scotea măruntaiele de fiecare dată când prindea cinci peşti, apoi le trecea o sfoară prin branhii.

— Când o să intrăm în pâine de-adevăratelea, zise tatăl, o să ne întoarcem cu câte douăzeci-treizeci de somoni pe zi la cabană. O să avem atâta treabă încât o să ne dorim să mai fi avut o afumătoare.

Avionul se întoarse săptămâna următoare cu ceea ce comandaseră: noi pungi de plastic, placaj, seminţe, conserve şi alimente de bază, pungi uriaşe de zahăr brun şi sare, un radio nou cu baterii, romane western de Louis l’Amour pentru tatăl lui, un nou sac de dormit şi – surpriză – o cutie de îngheţată de ciocolată pentru Roy. Sosirea avionului îi făcu să nu mai pară chiar atât de rupţi de lume, ca şi cum ar fi fost posibil să dea de vreun orăşel şi de oameni ca Tom dincolo de promontoriu. Roy se simţi relaxat, fericit, în siguranţă şi nu realiză că acest sentiment nu avea să dureze decât atunci când avionul porni din nou motorul şi se ridică răsucindu-se în cercuri. În timp ce îl privea depărtându-se îşi dădu seama că o lua de la capăt, că aveau să treacă din nou o lună-două, poate chiar mai mult, şi îşi aminti tot atunci că plănuiseră să ia o pauză de cel puţin o săptămână la sfârşitul verii, care venise deja. Ăsta fusese planul, dar, dintr-un motiv sau altul, el nu se îndeplinise.

Nu avu însă prea mult timp să rumege astfel de gânduri. El şi tatăl lui erau tot mai ocupaţi cu pregătirile. Se trezeau dimineaţa devreme şi, de

multe ori, munceau până după asfinţitul soarelui. La ora aceea munţii se schimbau repede, căpătând nuanţe de vânăt, galben şi roşu, şi păreau să îşi piardă conturul în lumina târzie. Aerul era mai rece şi mai curat şi se subţia cu fiecare zi, Roy şi tatăl lucrau acum înfofoliţi în geci şi cu căciuli, trăgând somonul afară din apă, tăind lemne şi stivuindu-le în spatele pereţilor din placaj. Timpul le trecea uşor, aşa ocupaţi şi lipsiţi de orice gând cum erau, muncind împreună la strângerea proviziilor. Roy dormea. Dacă tatăl lui plângea, el nu ştia de asta, şi, pentru un timp, cel puţin, nu-i mai păsă atât de mult, poate pentru că ştia acum că nu mai are cum să scape, că îşi luase un angajament şi avea să stea aici cu tatăl său indiferent că era bolnav sau sănătos.

Începură serile de învăţat acasă, numai două sau trei în acea primă săptămână. Roy citea *Moby Dick* şi tatăl lui citea Louis l'Amour. Roy scria răspunsuri la întrebări detaliate, năzuroase şi aparent insignifiante despre intrigă şi subiect, iar tatăl său spunea: „Ăsta a fost un western adevărat". După o săptămână, îşi dădură seama că pur şi simplu nu aveau timp şi de asta, cu toate celelalte pregătiri, aşa că amânară învăţatul şi se întoarseră la tăiat lemne, la afumat peşte şi la vânătoare non-stop. Vânau acum orice animal, orice întâlneau în cale şi putea fi afumat. Omorâră o femelă de elan la câţiva kilometri depărtare, pe un şes mlăştinos, unde un pârâu î?i aduna apeleşi aduna apele înainte să se verse în ocean. Era singură şi se uita la ei, rumegând, cu pielea hirsută întunecată şi şiroind de apă. Ei traseră amândoi, şi ea căzu imediat, ca strivită de o stâncă uriaşă. Tatăl cără carcasa la cabană, halcă după halcă, în timp ce Roy păzea restul, cu un cartuş pe ţeavă, privind în jur pe măsură ce întunericul creştea, uitându-se după ochii roşii ai urşilor şi după orice altceva ce putea plăsmui imaginaţia lui şi de care i-ar fi fost frică.

Prinseră somon aşa cum îi promisese tatăl lui, în şiruri lungi pe care le târau la cabană – peşti cu gurile căscate încă după aer, cu corpul roşiatic la sfârşitul sezonului şi tremurând pe pământ. Prindeau câţi aveau timp să cureţe, să taie şi să afume, scoţând la iveală carnea rozalie, roşiatică şi albă a somonului imperial, cocoşat, roz sau keta.

Împuşcară o capră de munte care venise până pe coastă, şi Roy se întrebă cât de roşu avea să arate la început sângele pe blana albă, apoi cât de negru. Era deja destul de rece, aşa că din trupul neînsufleţit ieşiră aburi când îi scoaseră măruntaiele. A doua zi de dimineaţă, munţii aveau zăpadă pe creste, ca şi cum spiritul animalului alb ar fi zburat cumva acolo, şi, într-o săptămână, zăpada ajunsese la jumătatea pantei spre cabană şi stătea nemişcată, fără vânt, şi strălucitoare toată după-amiaza.

Se apucară să lucreze din nou la ascunzătoare. Colţurile i se rotunjiseră şi pământul în jur se surpase. O dezgropară dând din greu la lopată, îi ascuţiră marginile şi o adânciră din nou până la rocă, apoi Roy îi dădu tatălui său parii, pe rând, de data asta legaţi cu frânghie şi prinşi în cuie la colţuri. Apoi aşezară buştenii de-a latul şi îi prinseră şi pe aceştia, bătând cuie de 25 de centimetri în pari, pe urmă legară la un loc buşteni mai mici pentru chepeng, pe care îl puseră peste gaura neregulată de pe acoperiş, iar la sfârşit se dădură în spate şi-şi admirară opera.

— Arată bine, zise Roy.

— E gata pentru provizii.

Camera cea mică din cabană fusese deja umplută cu peşte şi cu carne uscată şi afumată, toate ambalate cu grijă în pungi cu fermoar, apoi în saci mai mari de gunoi. Începură într-o dimineaţă devreme, ca să poată termina până la asfinţit şi să nu fie nevoiţi să le păzească noaptea. Tatăl puse toţi sacii înăuntru, împreună cu o grămadă mare de conserve care le fusese adusă, pentru cazul când toată mâncarea şi tot peştele afumat s-ar fi stricat din cine ştie ce motiv, apoi bătu în cuie al doilea acoperiş.

— Sper să rămână în bună stare, zise.

— Ar fi şi cazul, zise Roy, şi tatăl lui zâmbi larg.

— Hai să le îngropăm şi să uităm de ele!

Aşa că aruncară înăuntru cu lopeţile un strat gros de cenuşă rece pe care îl păstraseră de la sobă ca să acopere mirosul, apoi un strat de pietre, apoi pământul, şi făcură o moviliţă înaltă, pentru ca, atunci când avea să se taseze, să fie la nivelul solului din jur, pe urmă puseră şi peste moviliţă pietre şi un alt strat de cenuşă.

— Nu ştiu cât e de corect ce facem, zise tatăl, dar mi se pare că ar trebui să fie în regulă.

Continuară să prindă ultimii somoni, păstrăvi din când în când şi ceva peşti mai mici de apă adâncă. Planul original fusese să ia barca gonflabilă şi să meargă şi după halibut, dar tatăl hotărâse să păstreze barca şi toată motorina pentru vreo posibilă urgenţă. Împuşcară încă o capră de munte. Afumătoarea mergea încă non-stop, chiar şi când primele zăpezi ajunseră în pragul casei, interiorul cabanei părea el însuşi o afumătoare, cu fâşii de somon şi de păstrăv, de zglăvoc, de ophiodon, de căprioară şi de capră care se răceau peste tot, aşteptând să fie puse la păstrare, iar pungile şi sacii de plastic deja umpluţi fuseseră îngrămădiţi în camera cea mică.

Mergeau în fiecare seară la culcare extenuaţi, aşa că lui Roy nu-i mai rămânea timp să stea treaz să-şi asculte tatăl, şi în unele nopţi reuşi chiar să uite că tatălui său nu-i era bine. Începu chiar să presupună că îi era bine, pentru că nu se gândea la el în nici un fel. Trăia pur şi simplu fiecare zi, muncind de dimineaţă până seara, apoi dormind şi ridicându-se din nou, iar pentru că lucra cot la cot cu tatăl său, presupunea că şi acesta simţea acelaşi lucru. Dacă l-ar fi întrebat cineva cum se simţea tatăl lui, ar fi fost enervat de întrebare şi chestiunea i s-ar fi părut prea abstractă ca să merite atenţie.

Mare parte din zăpada care cădea era pufoasă şi nu rămânea multă vreme pe pământ în apropierea apei, ba nici măcar la oarecare depărtare în spatele cabanei. Ascunzătoarea nu apuca să se acopere bine de omăt. Roy îşi întrebă tatăl dacă vremea avea să rămână la fel, pentru că aşa părea. Tatăl îşi dădu capul pe spate ca să-şi amintească.

— Zăpezile din Ketchikan se topeau repede. Dar, pe de altă parte, îmi amintesc că schiam des undeva prin apropiere, şi îmi amintesc troienele, şi faptul că dădeam zăpada cu lopata, şi toată fleşcăiala prin care trebuia să conduc, aşa că bănuiesc că totuşi rezista şi se depunea câteodată. Nu e caraghios totuşi că nu pot să-mi amintesc prea bine?

Se duceau la ascunzătoare de câteva ori pe zi şi se uitau după urme de urs sau de orice altceva, dar nu văzură niciodată nimic. Verificarea aceasta constantă începu să li se pară ciudată amândurora, ca şi cum ar fi căpătat

amândoi o teamă inexplicabilă de această bucăţică de pământ, aşa că începură să treacă pe acolo mai rar şi să aibă doar încredere că totul va fi în regulă, mai ales pentru că se făcea mai frig, iar zilele se scurtau. Se întorceau în casă tot mai devreme de la grămada de lemne şi de la afumătoare şi începură să citească din nou şi uneori să joace cărţi. Jucau pinacle la două mâini, ceea ce, tehnic vorbind, era imposibil, şi tatăl bătea câmpii.

— Îţi aminteşti ce ţi-am spus despre faptul că lumea a fost la început o câmpie întinsă, iar pământul turtit?

— Da, zise Roy. Şi cum totul s-a dus naibii după ce ai cunoscut-o pe mama.

— Ei! zise tatăl. N-am spus chiar aşa. Dar, oricum, m-am mai gândit la chestia asta, şi aşa am început să mă gândesc la ceea ce-mi lipseşte şi la motivul pentru care nu sunt credincios, deşi am nevoie de un Dumnezeu.

— Şi? întrebă Roy.

— De fapt, nu sunt întreg la cap. Am nevoie de o lume însufleţită şi care să se raporteze la mine. Am nevoie să ştiu că, atunci când se mişcă un gheţar sau se pârţâie un urs, asta are cumva de-a face cu mine. Dar, pe de altă parte, nu pot să cred în tâmpenii de astea, deşi am nevoie să cred.

— Şi care e legătura cu mama?

— Nu ştiu. Nu mă abate de la subiect.

Aşa că terminară mâna aceea şi merseră la culcare. Dar Roy continuă să se gândească la pălăvrăgelile tatălui său şi i se păru că acolo, lângă el, se afla un tată ciudat. În primul rând, tonul vocii lui, ca şi cum facerea lumii ar fi echivalat cu Marea Scrânteală. Dar nu se gândi prea mult la asta. De fapt, voia numai să doarmă.

Zăpada coborî mai aproape de apă şi ei încetară să pescuiască, să afume şi să taie lemne.

— Avem destul oricum, zise tatăl. Acum e timpul să ne aşezăm în casă şi să ne odihnim. Ar trebui să dureze vreo două săptămâni până mă apucă pandaliile.

— Ce?

— Glumesc, zise tatăl. Am glumit.

Citeau la lumina felinarelor cu parafină şi ţineau focul aprins în sobă. Lui Roy îi era şi aici la fel de greu să se concentreze asupra studiilor ca peste tot, aşa că îşi petrecea cea mai mare parte a orelor nesfârşite privind umbrele şovăitoare de pe scândurile pereţilor şi aşteptând următoarea masă. Era cea mai delicioasă şi mai aşteptată mâncare pe care o mâncase vreodată, carnea şi peştele afumat cu orez şi legume din conservă. Tatăl lui citea şi ofta, şi dormea aproape tot timpul zilei.

Făceau încă excursii, în care îşi luau şi puştile, dar, pe măsură ce zăpada creştea şi devenea mai groasă, mersul pe afară deveni prea dificil, aşa că, în timp ce Roy lucra, tatăl începu să meşterească nişte încălţări pentru zăpadă din crenguţe proaspete şi fâşii din pielea de elan pe care o săraseră şi o lăsaseră să se usuce. În timp ce afară ningea, viscolea şi uneori ploua, el se apleca deasupra încălţărilor ca un dentist asupra danturii pacientului, cosându-le cu grijă şi cercetându-le cu degete pretenţioase.

— Gata, zise el în cele din urmă. Le-am terminat. O pornim prin zăpadă, băiete.

— Dar tocmai a plouat, îi aminti Roy.

— Da, corect. Bine, o să aşteptăm până când vine zăpada din nou şi-o să mergem. Între timp, eu mă duc să fac o plimbare pe-afară, altfel simt că prind mucegai aici.

— Şi eu, zise Roy, aşa că porniră în drumeţie pe marginea apei. Era înnorat şi ploua mărunt, valurile abia se desluşeau, apa unduia, creştea. Urcară de-a lungul coastei mai abrupte, pe care fuseseră rareori, ocoliră promontoriul de pe celălalt mal şi apoi merseră mai departe, către următorul, în tăcere, până când tatăl lui spuse:

— Nu cred că pot să trăiesc fără femei. Nu vreau să spun că nu mi-e bine aici cu tine, dar pur şi simplu îmi lipsesc tot timpul femeile. Nu pot să nu mă gândesc la ele. Nu ştiu ce-i asta. Nu ştiu de ce simt că îmi lipseşte ceva esenţial când nu sunt femei în jurul meu. Adică, foarte bine, avem oceanul, muntele, copacii, dar de fapt copacii nici nu există dacă nu mi-o trag cu o femeie.

— Poftim? zise Roy.

— Scuze, zise tatăl. Gândeam cu voce tare. Şi mă gândeam şi că nu putem să lăsăm mâncarea atâta vreme nepăzită. Dacă mai vine vreun urs, am încurcat-o.

Aşa că tatăl se întoarse, dar Roy hotărî să meargă mai departe şi, deşi credea că o să se gândească la ceea ce spusese tatăl lui, se uită de fapt numai la apă şi la pietrele netezite pe care călca şi nu se gândi la nimic.

Când ajunse acasă, tatăl lui deschisese radioul cel nou. Se auzi de mai multe ori un sunet ca un clic şi apoi o voce anunţă ora exactă şi o avertizare de furtună pentru Pacificul de Sud, cu vânturi foarte puternice, se părea, peste tot. Apoi un alt post, şi sunete deformate – un tip vorbea parcă de undeva de foarte departe despre minunatul lui echipament de radioamator, care era cam singurul subiect discutat pe staţiile de radioamatori. Tatăl închise radioul şi începu să gătească nişte orez.

— Ar trebui să vină Tom în curând, zise tatăl.

— Da?

— Da. Şi m-am tot gândit. Aş vrea să mai rămânem aici, dar ştiu că nu-ţi face nici o plăcere să mă auzi vorbind despre chestii de genul celor de care ţi-am vorbit azi, aşa că, dacă vrei să te întorci la mama şi la Tracy, eşti liber să pleci. O să mă descurc.

— N-avem ce să mai discutăm pe tema asta, zise Roy. Am spus deja că rămân.

În tot acest timp, tatăl nu se întoarse să se uite la el, şi Roy ştiu că i se pune la încercare loialitatea, că îi era măsurată, aşa că adăugă:

— Nu vreau să plec. Stau aici până vara viitoare.

— Bine, zise tatăl, şi tot nu se întoarse.

Tom veni din nou şi le spuse că avea să înceapă să ningă mai mult. Stătea în picioare pe ponton, şi ei stăteau pe ţărm, cam la cinci metri depărtare, parcă într-o lume diferită, inaccesibilă de pe apă.

— N-am să pot veni întotdeauna încoace, zise Tom, când o să fie vreme proastă, şi n-o să mai trec pe la voi chiar dacă o să-mi fiţi în drum, aşa că, dacă aveţi nevoie de ceva, va trebui să mă chemaţi prin radio.

— Bine, zise tatăl. În regulă.

— Radioul funcţionează bine?

— Da.

— Aveţi şi un VHF, ar trebui să puteţi să comunicaţi cu oricine trece pe aici, şi ei o să-mi transmită mesajul. În caz că vă mai treziţi cu vreun urs neinvitat la cină. Tom rânji. Era proaspăt ras şi îmbăiat, îmbrăcat în haine curate, şi începea să-i fie frig pe ponton. Roy îşi dădu seama că avea un fel de calorifer în avion. Bine, zise Tom. Şedere plăcută!

Se căţără în avion, porni motorul şi se ridică uşor în aer. Cei doi îi făcură cu mâna, apoi maşinăria se depărtă cu un muget şi dispăru.

— Noi suntem aici, zise tatăl. Amândoi. Şi cei doi plecaţi în pustie nu cunoscură desfrâurile omenirii şi trăiră în curăţie.

— Vorbeşti ca din Biblie, tată.

— Vom păşi prin zăpadă precum caii şi vom cunoaşte iarna mai bine decât Moş Gerilă. Lichenii şi înălţimile o să ne curăţească sufletele.

— Asta habar n-am a ce sună.

— Poezie. Tatăl tău este un geniu minor nedescoperit.

Roy râse, şi apoi îşi dădu seama că nu mai râsese de mult. Se luă după tatăl lui înăuntru.

Începu într-adevăr să ningă câteva zile mai târziu, aşa cum prezisese Tom, şi cei doi încercară încălţările de zăpadă. Deşi păreau să atârne greoi de ghete, mergeau destul de bine cu ele. Urcară pe munte mai uşor decât înainte, i se păru lui Roy, pentru că pământul nu mai era plin de gropi şi nu mai trebuiau să-şi croiască drum prin vegetaţia abundentă sau să fie atenţi la ce ar fi putut să-i susţină şi ce nu.

Încălţările li se afundau nu mai mult de câţiva centimetri la fiecare pas, şi cărarea se desluşea bine dinaintea lor. Era frig, dar îmbrăcaseră mai multe straturi de haine şi, pe măsură ce urcau, începură să lepede din ele. Era senin şi soare. Vedeau orizontul din spatele insulelor apropiate şi încă dincolo de ele, mai departe decât văzuseră vreodată.

— Majoritatea oamenilor nu dau niciodată cu ochii de aşa ceva, zise tatăl lui. Majoritatea nu văd niciodată locurile astea iarna, în mod cert nu de

pe propriul lor munte într-o zi însorită. Avem pur şi simplu noroc.

Urcară până în vârf şi stătură în picioare pe stânci. Era tot senin. Văzură întreaga insulă în spate şi nici o altă urmă de om pe ea, numai munţii albi şi copacii mai întunecaţi desfăşurându-se dedesubt.

Tatăl îşi desfăcu braţele şi scoase un ţipăt scurt.

Roy privea uimit în jur şi-i auzi ecoul.

— Sunt nespus de fericit că trăiesc, zise tatăl.

Cum era încă devreme, continuară pe partea cealaltă a muntelui, coborând până la jumătatea coastei, apoi o luară către următorul masiv şi urcară până pe pisc. Încă o privelişte splendidă, diferită de cea dinainte.

— Acolo, în valea aia am omorât ursul, zise tatăl.

— Uau! E departe.

— Da.

Ocoliră vârful, admirând priveliştea din toate părţile.

— Dacă ai putea să ai orice ţi-ai dori, zise tatăl, ce ai alege?

— Nu ştiu, zise Roy.

— Lasă întrebarea să-ţi pătrundă în suflet, fiule. Ce ai alege? Care e visul tău?

Roy se gândi şi nu-i veni nici o idee. I se părea că nu face decât să încerce să ducă la capăt visul tatălui său.

Dar, în cele din urmă, spuse:

— O barcă mare, cu care să pot merge până în Hawaii şi pe urmă, poate, în jurul lumii.

— Aha, zise tatăl. E bine.

— Dar tu?

— Eu? Eu. Sunt multe lucruri. Cred că o căsnicie fericită şi să nu le fi distrus pe cele două dinainte, şi să nu fi fost dentist, şi fiscul să nu fie pe urmele mele, şi pe urmă probabil un fiu ca tine şi poate o barcă mare.

Şi tatăl lui îl îmbrăţişă, ceea ce pe Roy îl luă complet prin surprindere. Se simţi stingherit când tatăl îi dădu drumul până la urmă. Avea să plângă, ştia deja.

Dar apoi, din fericire, tatăl se întoarse şi o luă înapoi în josul pantei.

Merseră fără să vorbească, şi, până când începură coborâşul spre cabană, sentimentul acela groaznic de izolare îi dispăruse, şi Roy zise:

— Cine a mâncat din farfurioara mea? Cine a dormit în pătuţul meu?

Şi tatăl râse.

Când îşi scoaseră încălţările, înăuntru, şi stătură lângă soba aprinsă, tatăl spuse:

— Ştii, m-am gândit la ceea ce ai zis, că ai hotărât deja să rămâi, şi ai dreptate. Nu e nevoie să-mi pară rău şi să mă simt vinovat după fiecare lucru pe care-l spun. Pot să am încredere în tine că eşti în stare să faci faţă anumitor lucruri. La urma urmei, n-am să fiu niciodată perfect, fără probleme, şi vreau să pot să vorbesc cu tine şi să mă cunoşti, aşa că n-are rost să-mi cer scuze întruna.

— Cred că e bine, zise Roy.

— Îţi mulţumesc, zise tatăl.

Roy citi apoi din cartea lui de istorie, gândindu-se că nu avusese niciodată discuţii ciudate ca acestea cu mama lui, şi i se făcu dor de ea. Ea şi sora lui luau probabil cina acum, ascultând aceeaşi muzică clasică – Roy nu ştia cum se numeşte – pe care o ascultau întotdeauna, şi mama lui o întreba pe Tracy despre toate în amănunt, iar Tracy începea să-i răspundă. Dar, pe de altă parte, şi tatăl lui părea să fie mai bine, iar viaţa asta nu era chiar atât de rea, aşa că Roy citi mai departe despre ghilotină şi încercă să uite de casă.

— Mai e ceva, zise tatăl. M-am tot gândit la Rhoda şi am impresia că s-ar putea ca lucrurile să meargă totuşi între noi. Am o atitudine mai bună. Cred că aş putea să fiu mai atent, aşa cum vrea ea, să-mi ţin promisiunile şi să n-o mai mint. Cred că acum sunt în stare să fac treburile astea. Nu vreau să le fac să pară nişte insigne de merit, nişte mici sarcini pe care trebuie să le bifez, dar cred că de acum încolo aş putea să mă port mai bine. S-ar putea s-o sun prin radio.

— În regulă, zise Roy şi continuă să citească.

„Oamenii fugeau înspăimântaţi unul de altul, ca o bandă de criminali prinşi asupra faptului, şi fiecare se întreba care din ei va vorbi şi-i va trăda

pe ceilalţi, ca şi cum fiecare i-ar fi pus celuilalt un cuţit la gât.“ Cartea asta părea să furnizeze foarte puţine informaţii reale. Se presupunea că e un manual de istorie. N-ar fi trebuit să conţină fapte?

Jucară din nou cărţi, seara târziu, şi tatăl lui câştigă toate mâinile.

— Se întoarce roata, zise el. Am renăscut din cenuşă. Am aripi de vultur şi cu ele voi zbura în tăriile cerului.

— Dumnezeule mare! zise Roy.

Tatăl lui râse.

— Bine, zise, am exagerat niţel.

Continuară să exploreze şi alte părţi ale insulei, purtând încălţările de zăpadă, la început numai în zilele senine, apoi şi în cele mohorâte şi chiar pe ninsoare. Mergeau tot mai departe, până când, într-o după-amiază, rămaseră complet lipsiţi de vizibilitate şi erau încă la cel puţin patru ore de mers de cabană.

— Uf! zise tatăl. Stătea la numai un metru sau doi de Roy, şi totuşi acesta abia îi desluşea geaca, gluga şi fularul înfăşurat peste faţă. Părea o umbră care s-ar fi putut să fie acolo, dar s-ar fi putut şi să nu. Mai spuse ceva, dar Roy nu-i distinse vorbele prin vuietul vântului şi-i ţipă că nu-l aude.

— Am spus că mi se pare că am făcut-o de oaie! strigă tatăl.

— Minunat! zise Roy, dar numai cât să se audă singur.

Tatăl veni mai aproape, rezemându-se de el.

— Avem mai multe variante. Mă auzi?

— Da.

— Putem să mergem înapoi şi să încercăm să găsim cabana, adică să încercăm să ajungem înainte de căderea nopţii, dar s-ar putea să nu reuşim, s-ar putea să obosim, să ni se facă frig şi să ne împotmolim pe undeva. Sau putem folosi ce ne-a mai rămas din ziua de azi şi din energie ca să construim o peşteră din zăpadă, şi să sperăm că mâine va fi mai bine. N-o să avem prea multă mâncare, dar s-ar putea să fim mai în siguranţă.

— Peştera de zăpadă sună super! ţipă Roy.

— Aici nu-i vorba de distracţie, zise tatăl.

— Ştiu! ţipă Roy.

— A, scuze! Şi atunci tatăl lui se întoarse, şi Roy trebui să îl urmeze îndeaproape ca să nu-l piardă. Merseră până la un pâlc de cedri, apoi, pe latura unui troian în spatele copacilor, unde zăpada era foarte înaltă, începură să sape un tunel. Ieşiseră deja din calea vântului şi acum Roy auzea respiraţia şuierătoare a tatălui său.

— Şi dacă se prăbuşeşte? întrebă el.

— Să sperăm că nu se prăbuşeşte. N-am mai făcut niciodată aşa ceva, dar ştiu că oamenii le folosesc din când în când.

Săpară până când dădură de pământ şi apoi continuară să lărgească peştera dinăuntru, dar unghiurile erau toate greşite.

— N-o să reuşim să dormim aici, zise tatăl.

Aşa că se dădură puţin mai încolo şi scobiră o intrare mai mică ceva mai jos, şi tatăl intră pe burtă să sape dinăuntru până când acoperişul se prăbuşi peste el şi numai picioarele îi rămaseră afară. Roy se aruncă peste mormanul de zăpadă şi scurmă nebuneşte să-l dezgroape, până când tatăl ieşi în sfârşit cu spatele, se ridică în picioare şi zise:

— Naiba să-l ia!

Stătură acolo, răsuflând din greu, ascultând vântul şi simţind că se face mai frig.

— Ai vreo idee? întrebă tatăl.

— Nu ştii cum se face un adăpost?

— Păi de-aia te întreb.

— Poate avem nevoie de o zăpadă mai adâncă, zise Roy. Poate că nu putem să săpăm o peşteră numai în zăpada de aici.

Tatăl se gândi o vreme.

— Ştii ce, zise în cele din urmă, s-ar putea să ai dreptate. Bănuiesc că o să mergem înapoi la cabană. Cu toate că e o idee prostească, nu-mi vine nimic altceva în cap. Ţie?

— Nu.

Aşa că o porniră în susul crestei, din nou cu vântul în faţă. Roy se chinuia să ţină pasul, să nu se răzleţească de tatăl lui. Ştia că, dacă l-ar fi

pierdut din vedere fie şi numai un minut, tatăl nu l-ar mai fi auzit ţipând, iar el s-ar fi rătăcit şi n-ar mai fi găsit niciodată drumul înapoi. Privind la umbra întunecată care i se mişca în faţă, i se păru că asta era ceea ce simţea de multă vreme, că tatăl era ceva fără substanţă înaintea lui şi că, dacă Roy ar fi privit o clipă în altă parte, sau ar fi fost neatent, sau nu l-ar fi urmat suficient de iute şi nu l-ar fi făcut să existe prin propria sa vrere, tatăl ar fi putut să dispară, ca şi cum numai voinţa lui Roy era cea care îl ţinea acolo. Roy începu să se teamă din ce în ce mai tare şi să obosească tot mai mult, şi avu senzaţia că nu mai putea continua, aşa că începu să-şi plângă de milă, spunându-şi: „E prea mult pentru mine.“

Când tatăl se opri, în cele din urmă, Roy se ciocni de el.

— Am ajuns pe creastă. Cred că trebuie să mergem în lungul ăsteia, şi mai avem una singură înainte de cabană. Aş fi vrut să ştiu cât e ceasul. Pare încă zi, dar e imposibil să-ţi dai seama cât o să mai dureze.

Stătură pe loc şi se odihniră o clipă, apoi tatăl îl întrebă:

— Te simţi bine?

— Sunt obosit, zise Roy, şi încep să tremur.

Tatăl îşi desfăcu fularul şi Roy se gândi că avea să i-l dea lui, dar tatăl nu făcu decât să i-l lege în jurul braţului şi apoi să-l înnoade de braţul său.

— Hipotermie, zise el. Nu ne putem opri. N-ai voie să cedezi în faţa oboselii şi n-ai voie să adormi. Trebuie să mergem mai departe.

Aşa că merseră în continuare, şi paşii lui Roy deveniră mai uşori şi parcă mai depărtaţi în timp unul de altul. Îşi aminti cum mersese o dată în jeepul tatălui său, în portbagaj, îngrămădit în sacul de dormit, de la Fairbanks la Anchorage, legănat de ritmul somnolent al drumului. Sora lui se afla şi ea acolo într-un sac de dormit, şi se opriseră la o cabană din buşteni, unde găsiseră hamburgeri uriaşi şi cele mai mari clătite pe care le văzuse Roy vreodată.

Fu numai vag conştient de întuneric, şi mai târziu de lumina zilei, apoi de o lovitură care-l trezi, şi din nou legănatul acela, şi, când se deşteptă în sfârşit, era în cabana lor, într-un sac de dormit, pe întuneric, şi tatăl era în spatele lui, şi Roy îşi dădu seama că amândoi erau dezbrăcaţi, simţi părul de

pe pieptul şi de pe picioarele tatălui pe spatele său. Îi era teamă să se mişte, dar se ridică totuşi, găsi o lanternă şi îl lumină pe tatăl său, care zăcea încovrigat în sacul lui, cu pielea înnegrită pe vârful nasului. Îşi puse repede nişte haine uscate, pentru că era cumplit de frig. Mai puse lemne în sobă, înteţi focul şi îşi înveli bine tatăl în sacul de dormit, apoi îşi găsi propriul sac, se băgă în el şi-şi frecă mâinile şi picioarele între ele până când se încălzi îndeajuns şi adormi la loc.

Când se trezi din nou, era lumină şi de la sobă venea căldură, iar tatăl lui stătea în capul oaselor pe un scaun şi se uita la el.

— Cum te simţi? îl întrebă.

— Mi-e sete şi foarte foame, zise Roy.

— Au trecut două zile, zise tatăl.

— Ce?

— Două zile. Ne-am întors abia a doua zi, şi apoi am dormit şi toată noaptea trecută. E mâncare caldă pe sobă.

Era supă de mazăre din conservă. Roy nu putu să mănânce decât un castronaş cu câţiva biscuiţi săraţi şi se simţi deja plin, deşi ştia că i-e încă foame.

— O să-ţi revină pofta de mâncare, zise tatăl. Trebuie doar s-aştepţi puţin.

— Ce-ai păţit la faţă?

— Cred că mi-a îngheţat niţel. A degerat. Nu prea îmi simt vârful nasului.

Roy reflectă o vreme, gândindu-se dacă faţa tatălui se va vindeca vreodată complet, dar temându-se să întrebe, şi, în cele din urmă, zise:

— A fost cât pe ce să nu mai ajungem, aşa-i?

— Într-adevăr, spuse tatăl. Am fost prea neprevăzător. Era să murim amândoi.

Roy nu mai spuse nimic, şi nici tatăl lui. Îşi petrecură ziua mâncând, punând lemne pe foc şi citind. Merseră amândoi la culcare devreme, şi, cât timp aşteptă să-i vină somnul, pe Roy nu-l încercă nimic din sentimentul înălţător pe care îşi imagina el că îl au oamenii care fuseseră aproape de

moarte şi scăpaseră ca prin minune. Se simţi doar foarte obosit şi un pic trist, ca şi cum pierduseră ceva acolo.

Dimineaţă, tatăl lui îşi petrecu mai bine de o oră lângă radio înainte să reuşească în sfârşit să o sune pe Rhoda, dar nu dădu decât peste robotul telefonic.

— Ah! zise el în microfon. Speram să putem sta puţin de vorbă. Ştiu că sună stupid pe robot, dar mi se pare că m-am schimbat niţel aici şi că aş putea fi mai bun. Asta-i tot. Voiam să vorbesc cu tine. O să încerc altă dată.

Când închise radioul, Roy îl întrebă:

— Dacă ai vorbi cu Rhoda şi ea ar fi de acord, ai pleca de aici imediat ca să te duci la ea?

Tatăl scutură din cap.

— Nu ştiu. Nu ştiu ce mi se întâmplă. Mi-e pur şi simplu dor de ea.

Petrecură încă o zi în cabană, citind, mâncând şi stând la căldură, fără să vorbească prea mult. În sfârşit, jucară macao, care nu merse prea bine.

— M-am gândit la Rhoda, zise tatăl. Poţi să dai într-o zi peste o femeie care nu e tocmai drăguţă cu tine, dar care îţi aminteşte cumva de cel care eşti de fapt. Pur şi simplu nu se lasă păcălită, înţelegi?

Roy, bineînţeles, nu înţelegea nimic. Nici măcar n-avusese vreo prietenă până atunci, poate cu excepţia lui Paige Cummings, de care îi plăcuse timp de trei ani, şi a lui Charlotte, pe care o sărutase o dată, dar părea să ştie fetele din revistele porno mai bine decât pe orice fată din realitate.

Tatăl lui încercă din nou radioul în seara aceea, după ce terminară de jucat cărţi, în timp ce Roy spăla vasele. De data asta avu noroc.

— Ce e în capul tău, Jim? zise Rhoda. Eşti departe de toată lumea de câteva luni şi ţi se pare că poţi să te porţi altfel, dar ce-o să se întâmple când ai să te întorci în aceleaşi situaţii, cu aceiaşi oameni?

Roy începea să se simtă stingherit. Radioul nu oferea nici o intimitate. Aşa că îşi şterse mâinile şi se încălţă, în timp ce tatăl lui trăgea de timp, scoţând diferite sunete şi aşteptându-l să iasă din cameră.

Şi apoi Roy ieşi din cabană pentru prima oară după patru zile, afundându-şi ghetele complet în zăpadă, şi o porni spre ţărm. Aproape de apă nu erau nici zăpadă, nici gheaţă. Nu era suficient de frig aici, presupuse Roy, sau poate le topea sarea. Luă pietre din zăpadă şi le aruncă înspre peticele subţiri de gheaţă din susul pârâiaşului, crăpându-le şi spărgându-le ca pe nişte parbrize de maşini. Nu ştia cât timp ar fi trebuit să lâncezească afară, dar îşi imagină că avea să dureze. Trecu de gura pârâului şi se îndreptă spre promontoriul cel jos, ţinându-se aproape de marginea lui, ca să nu intre în zăpada mai adâncă, şi se întrebă dacă mai erau peşti în golf. Trebuiau să fie, presupuse, pentru că nu aveau unde să se ducă în altă parte, dar habar n-avea cum supravieţuiau. Şi se întrebă ce făceau el şi tatăl lui aici, în miezul iernii. Părea stupid.

Când tatăl o întrebase pe mama lui dacă Roy putea veni cu el pe insulă, ea nu-i răspunsese şi nici nu-l lăsase pe Roy să vorbească la telefon. Închisese, îi povestise lui Roy despre propunerea tatălui şi-l rugase să se gândească la ea. Apoi aşteptase câteva zile şi o dată, la cină, îl întrebase dacă vrea să meargă. Roy îşi aminti cum arătase ea atunci, cu părul strâns la spate şi şorţul de bucătărie la brâu. Întrebarea i se păruse un fel de ceremonie, săvârşită cu mai multă seriozitate decât era el obişnuit să vadă. Chiar şi sora lui mai mică, Tracy, tăcuse din gură, privindu-i. Lui Roy îi plăcea mult ceea ce urmase, chiar şi acum. Simţise că îşi decide singur viitorul, deşi ştiuse că mama ar fi vrut ca el să spună „nu“, şi ştiuse de asemenea că el avea să spună „nu“.

Şi acesta fusese răspunsul lui în seara aceea.

— De ce? întrebase ea.

— Nu vreau să plec de aici şi de lângă prietenii mei.

Ea continuase să amestece cu lingura în supă. Dăduse din cap uşor, a aprobare, dar asta fusese tot.

— Tu ce crezi? întrebase Roy.

— Cred că răspunzi aşa cum ţi se pare că vreau eu să răspunzi. Aş vrea să te mai gândeşti o dată şi, dacă răspunsul tău va fi din nou „nu“, foarte bine, şi, bineînţeles, ştii că vreau să stai aici, şi Tracy la fel, şi că o să-mi fie

dor de tine dacă pleci. Vreau totuşi să iei cea mai bună decizie pentru tine, şi nu cred că te-ai gândit suficient. Dar, orice vei hotărî, să ştii că este cea mai bună decizie pe care o poţi lua acum, indiferent de ce se va întâmpla mai târziu.

Nu se uitase la el în timp ce rostise toate astea. Vorbise ca şi cum ar fi ştiut ce avea să se întâmple, ca şi cum ar fi putut vedea viitorul, iar viitorul pe care Roy îl văzuse atunci fusese imaginea tatălui său sinucigându-se, singur în Fairbanks, după ce Roy îl abandonase.

— Nu te duce! zisese Tracy. Nu vreau să pleci!

Şi apoi fugise în camera ei şi plânsese până când mama se dusese la ea.

În următoarele zile, Roy se gândise. Se văzuse ajutându-şi tatăl, făcându-l să zâmbească, se imaginase mergând cu el pe munte, pescuind şi hoinărind peste gheţari în lumina strălucitoare a zilei. Îi era deja dor de mama, de sora lui şi de prieteni, dar simţea că totul era, din cine ştie ce motiv, inevitabil, că de fapt nu i se dădea de ales.

Când mama îl întrebase din nou la cină câteva seri mai târziu, el spusese că da, voia să se ducă.

Ea nu răspunsese. Pusese furculiţa jos şi apoi trăsese adânc aer în piept de câteva ori. El văzuse că mâna îi tremura. Sora lui fugise din nou în camera ei şi mama lui trebuise să se ducă după ea. Era ca şi cum cineva ar fi murit, simţise el atunci. În mod sigur, dacă ar fi ştiut la vremea aceea tot ce ştia acum, n-ar mai fi venit. Dar acum o învinuia pe mama lui, nu pe tată. Ea aranjase totul. El voise la început să spună „nu“.

Norii pluteau înalţi şi subţiri şi în jurul lunii se desenau cercuri albe uriaşe. Aerul era alb şi părea aproape fumegos, chiar şi deasupra canalului. Nu bătea nici pic de vânt şi nu se auzea aproape nici un sunet, aşa că Roy merse apăsat pe zăpadă şi pe pietre ca să-şi audă bocancii. Apoi i se făcu frig şi o luă încet înapoi.

Când intră, tatăl său şedea pe jos lângă radio, deşi aparatul nu mai era deschis, şi se uita ţintă în podea.

— Deci? întrebă Roy, apoi regretă că vorbise.

— E cu un tip, Steve, zise tatăl. Se mută cu el.

— Îmi pare rău.

— Nu-i nimic. Oricum e vina mea.

— De ce e vina ta?

— Am înşelat-o, am minţit-o, am fost egoist, orb şi prost, şi nu i-am dat atenţie, şi… stai puţin, trebuie să fie şi alte lucruri, o dezamăgire generală, bănuiesc, aşa că acum am să rămân de căruţă şi e numai vina mea. Cred totuşi că problema cea mai mare e că n-am fost alături de ea când a trecut prin perioada aia grea cu părinţii. Mi s-a părut o povară prea grea, bănuiesc. Şi cred că am lăsat-o să se descurce singură. Am crezut că de-aia avea familie, ca s-o ajute.

Cu zece luni în urmă, Rhoda îşi pierduse părinţii într-un caz tipic de crimă urmată de sinucidere.

Roy nu aflase prea multe, doar că mama ei folosise o puşcă să-şi ucidă soţul şi apoi se omorâse cu un pistol, şi că după aceea Rhoda descoperise că mama ei o scosese de la moştenire. Roy nu înţelegea prea bine această ultimă parte, dar toată povestea i se părea prea cumplită ca să se poată gândi la ea.

— A simţit că atunci am abandonat-o, zise tatăl.

— Poate că lucrurile o să se schimbe, răspunse Roy, numai ca să spună ceva.

— Asta sper şi eu, zise tatăl.

A doua zi se porni o furtună grozavă. Ploaia bătută de vânt izbea atât de tare acoperişul şi pereţii, încât părea să se năpustească în foi compacte, ca un râu uriaş. Prin ferestre nu se vedeau decât ploaie şi grindină, şi din când în când zăpadă, lovind din unghiuri mereu schimbătoare. Ţinură focul aprins continuu şi tatăl fugi câteva minute afară ca să mai aducă lemne. Se întoarse de trei ori, îngheţat şi înjurând, şi îngrămădi lemnele împreună cu mâncarea în camera din spate, apoi se aşeză în picioare lângă sobă, să se usuce şi să se încălzească din nou.

— Urlă vântul ca un apucat, zise tatăl. Zici că vrea să şteargă timpul din calendar.

Întreaga cabană se zguduia din când în când şi pereţii păreau să se mişte.

— Nu poate să sufle acoperişul sau altceva, nu? zise Roy.

— Nu, zise tatăl. Tatăl tău n-ar cumpăra o cabană cu acoperiş detaşabil.

— Bun, zise Roy.

Tatăl încercă din nou radioul.

— O să fiu scurt. Vreau doar să-i spun câteva lucruri. N-o să trebuiască să ieşi afară, bineînţeles.

Dar nu reuşi să prindă nici un semnal pe furtună şi, în cele din urmă, se dădu bătut.

— Ăsta e unul dintre lucrurile pe care ea n-o să le creadă, zise el. Că am încercat s-o sun, dar furtuna m-a împiedicat. Concluzia va fi pur şi simplu că eu n-am reuşit să ajung până la ea, iar furtuna nu va mai conta.

— Poate n-o să fie aşa, zise Roy.

— Ce vrei să spui?

— Nu ştiu.

— Uite ce e, zise tatăl. Bărbatul e numai un apendice al femeii. Femeia e completă de una singură şi nu are nevoie de bărbat. Dar bărbatul are nevoie de ea. Aşa că ea e şeful. De asta regulile nu au nici un sens şi de asta se tot schimbă. Nu sunt hotărâte de ambele părţi.

— Nu ştiu dacă e adevărat ce spui, zise Roy.

— Asta pentru că tu creşti alături de mama şi de sora ta, fără mine. Eşti atât de obişnuit cu regulile femeieşti, încât ţi se pare că au logică. De-asta o să-ţi fie mai uşor într-un fel, dar asta înseamnă de asemenea că s-ar putea să nu vezi unele lucruri aşa de clar.

— Nu prea am de ales.

— Vezi? Asta e una din replicile lor. Eu am încercat să avansez o idee, şi tu ai răstălmăcit-o într-atât, încât m-ai făcut să mă simt prost, să mă simt de parcă nu mi-aş fi făcut datoria conform regulilor şi n-aş fi fost un tată bun.

— Păi, poate n-ai fost.

Lui Roy îi venea deja să plângă, deşi nu voia.

— Vezi? zise tatăl. Nu ştii decât să te cerţi ca o femeie. N-ai decât să urli până crăpi.

— Dumnezeule mare! zise Roy.

— N-are a face, zise tatăl. La dracu', trebuie să ies de aici, chiar dacă afară e uragan. Mă duc pe munte.

În timp ce el se îmbrăcă, Roy stătu cu faţa la perete, încercând să-şi potolească plânsul, dar totul i se părea atât de incredibil de nedrept şi de neprevăzut, încât nu se putu opri. Plânse încă după ce tatăl plecă, şi apoi începu să vorbească singur cu voce tare:

— Naiba să-l ia! Lua-te-ar naiba, tată! Du-te dracului!

Şi apoi plânse şi mai tare şi scoase un sunet bizar, ca un scâncet, încercând să-şi înghită lacrimile. „Termină odată cu plânsul ăsta nenorocit!" îşi zise.

În cele din urmă se opri într-adevăr, se spălă pe faţă, puse lemne pe foc, se băgă în sacul lui de dormit şi citi. Tatăl se întoarse câteva ore mai târziu. Tropăi cu ghetele pe verandă, apoi intră în casă, îşi scoase hainele, se duse la sobă şi pregăti cina. Roy ascultă sunetele din bucătărie, urletul vântului afară şi ploaia zvârlită de pereţi în rafale. I se păru că puteau să continue aşa, fără să vorbească, şi chiar că aşa ar fi fost poate mai uşor.

— Poftim, zise tatăl, punând farfuriile pe măsuţa din mijlocul camerei.

Roy se ridică, şi mâncară fără să se uite unul la altul sau să spună ceva. Mestecau doar pastele cu zglăvoc şi ascultau vuietul din pereţi. Apoi tatăl spuse:

— Spală tu vasele!

— Bine.

— Şi n-am de gând să-mi cer scuze. Îmi cer prea mult scuze.

— Bine.

Furtuna continuă încă cinci zile, zile de aşteptare, fără multe cuvinte şi mustind de sentimente neexprimate. Din când în când, Roy sau tatăl lui mergeau în câte o scurtă plimbare sau aduceau lemne, dar în restul timpului nu făceau decât să citească, să mănânce, să aştepte, iar tatăl lui încerca să o

contacteze pe Rhoda pe unde scurte sau pe VHF, dar fără să reuşească vreodată.

— Nu pot să cred că nu ajung să prind legătura măcar câteva minute, zise tatăl. La ce mai e bună porcăria asta dacă nu-l putem folosi pe vreme rea? Ar trebui să avem situaţii critice numai în zilele cu soare?

Roy vru să spună: „Bine că n-am avut nevoie de el până acum“, ca mod de a reînnoda firul discuţiilor, dar se temu că replica putea fi interpretată ca un fel de comentariu la nevoia tatălui său de a fi cu Rhoda, aşa că rămase tăcut.

Când tatăl lui prinse în sfârşit legătura din nou, furtuna se domolise aproape complet. Roy ieşi afară în burniţa uşoară. Pământul era atât de îmbibat de apă, încât i se păru că merge pe bureţi. Copacii picurau peste tot, scuturând stropi mari pe gluga şi umerii pelerinei lui de ploaie. Se întrebă cine era de fapt Rhoda. Petrecuse mult timp cu ea, desigur, pe vremea când ea şi tatăl ei fuseseră căsătoriţi. Dar toate amintirile lui erau ale unui copil, cum îi ameninţa că le înţeapă coatele cu furculiţa dacă le mai pun pe masă la cină, de exemplu, sau cum o spionase o dată în baie printr-o crăpătură a uşii. Câteva certuri între ea şi tatăl ei, dar nimic distinct. Divorţaseră cu numai un an în urmă, când el avea doisprezece ani, dar, cine ştie de ce, totul era altfel acum, toate percepţiile lui. Ca şi cum treisprezece ani ar fi fost o viaţă diferită de doisprezece. Nu-şi putea aminti cum gândea atunci, cum îi funcţiona creierul, pentru că pe atunci nu se gândea la funcţionarea propriului creier, aşa că acum nu înţelegea nimic din perioada aceea, de parcă ar fi avut amintirile altcuiva. Ca atare, Rhoda ar fi putut fi oricine. Pentru el, acum, ea nu însemna decât acel lucru pe care tatăl său trebuia să-l aibă, cu o poftă nebună ca de pornografie, o nevoie care îl îmbolnăvea – deşi Roy ştia că greşeşte, era incorect să creadă că ea era cea care îl îmbolnăvea. Ştia că tatăl şi-o făcea cu mâna lui.

Ocolind promontoriul, Roy se aşeză pe un buştean adus de curenţi, rece şi îmbibat de apă. Îşi privi răsuflarea aburind, se uită pe deasupra golfului şi văzu trecând o ambarcaţiune, cam la un kilometru jumătate depărtare. Un eveniment extrem de rar. Un vas mic pescăresc, ieşit la pescuit sau în

expediţie cu cortul, cu canistre suplimentare de motorină legate de balustrada de la prova. Roy se ridică şi îi făcu semn cu mâna, dar era prea departe ca să vadă măcar dacă primea vreun răspuns. Vedea peticul întunecat din mijloc, în care se aflau o persoană sau poate mai multe, dar nu putu distinge nimic altceva.

Se întrebă dacă chestia asta pe care tatăl lui o avea cu Rhoda i se va întâmpla vreodată şi lui. Deşi spera că nu, ştia, într-un fel, dinainte că probabil i se va întâmpla. Dar acum se gândea deja numai să facă ceva şi îşi dori să fi fost înapoi în cabană, la căldură. Aici era pur şi simplu prea frig. Era un loc oribil.

Când se întoarse, venise oricum prea devreme, dar nu mai ieşi. I se păru că stătuse destul.

— Ştiu, zicea tatăl. Nu asta spun. Apropo, a venit Roy. A fost afară.

Vocea Rhodei se auzi neclară, deformată de radio.

— Jim, Roy nu e singurul care aude discuţia asta. Oricine are un radio de amator poate să ne audă.

— Ai dreptate, spuse tatăl. Dar nu-mi pasă. E prea important.

— Ce e important, Jim?

— Să vorbim, să lămurim lucrurile.

— Şi cum o să lămurim noi lucrurile?

— Vreau să fim împreună.

Paraziţii bâzâiră timp de cel puţin jumătate de minut înainte ca Rhoda să revină.

— Îmi pare rău că trebuie să spun asta în faţa lui Roy şi a oricui altcuiva, Jim, dar noi n-o să mai fim niciodată împreună. Am încercat deja, de multe ori. Trebuie să mă asculţi, să asculţi ce-ţi tot repet. Mi-am găsit pe altcineva şi sper să mă căsătoresc cu el. Şi, oricum, nu despre el e vorba. Oricum n-am fi împreună. Uneori lucrurile pur şi simplu se termină, şi trebuie să le lăsăm să se termine.

Roy se prefăcea că citeşte, în timp ce tatăl său stătea cocârjat în faţa radioului.

— Idioţenia asta de radio! exclamă tatăl către Rhoda. Dacă am fi fost acuma unul lângă altul, faţă în faţă, altfel ar fi stat lucrurile. Şi apoi închise radioul.

Roy ridică privirea. Tatăl său stătea încovoiat, cu braţele pe genunchi şi cu capul plecat. Începu să-şi frece fruntea şi rămase pur şi simplu aşa lungă vreme. Lui Roy nu-i trecea nimic prin cap să-i spună, aşa că nu zise nimic. Dar se întrebă de ce veniseră până la urmă aici, când tot ce conta cu adevărat pentru tatăl său se afla în altă parte. Faptul că tatăl stătea aici nu avea sens. Începea să i se pară că poate tatăl pur şi simplu nu fusese în stare să conceapă un alt mod mai bun de a trăi. Deci viaţa lor aici nu era decât o mare operaţiune de retragere, şi Roy făcea şi el parte din uriaşa disperare care stăruia oriunde s-ar fi dus tatăl său.

După asta nu mai urmă nimic bun. Tatăl se adânci în sine, şi Roy se simţi singur. Tatăl citea când vremea era imposibilă şi se ducea singur afară când era doar urâtă. Vorbeau numai ca să-şi spună lucruri de genul: „Poate ar trebui să pregătim cina, nu?“ sau „Mi-ai văzut mănuşile?“ Roy îşi urmărea tatăl fără încetare, dar nu putu descoperi nici o crăpătură în carapacea disperării lui. Devenise impenetrabil. Şi apoi Roy se întoarse într-o zi de la plimbarea pe care o făcuse singur şi îl găsi şezând lângă aparatul de radio cu un pistol în mână. Era ciudat de linişte, se auzeau numai câteva bâzâieli şi ciripituri slabe de la radio.

— Jim! spuse Rhoda la radio. Nu-mi face aşa ceva, ticălosule!

Tatăl închise radioul şi se ridică. Stătu acolo, uitându-se la Roy rămas în uşă, apoi îşi roti privirea prin cameră, ca şi cum ar fi fost stânjenit de un lucru mărunt şi căuta să spună ceva. Dar nu spuse nimic. Se apropie de Roy şi îi dădu pistolul, pe urmă îşi puse haina şi ghetele şi ieşi din casă.

Roy îl privi îndepărtându-se până când dispăru între copaci, apoi se uită la pistolul din mâna lui. Cocoşul era tras şi văzu înăuntru cartuşul învelit în cupru. Lăsă cocoşul în jos, orientând gura pistolului în afară, şi apoi apăsă din nou percutorul, ridică ţeava la tâmplă şi trase.

8 Orăşel în partea de nord a regiunii Alaska de sud-est, aceeaşi în care se află şi insula Sukkwan (n.tr.)

9 Ciuperci parazite, lemnoase, în formă de etajeră, care cresc pe trunchiul arborilor (n.tr.)
10 *Little House on the Prairie*, serie de cărţi de Laura Ingalls Wilder, publicate pentru prima oară între 1932 şi 1943 şi devenite clasice ale literaturii americane pentru copii. Au la bază biografia autoarei, a cărei familie de pionieri a locuit în Vestul Mijlociu la sfârşitul secolului al XIX-lea. (n.tr.)
11 Renumit erou al unor programe ştiinţifico-fantastice de televiziune din Japonia, difuzate în 1966–1967 (n.tr.)
12 Eroul unor benzi desenate americane, tot de factură ştiinţifico-fantastică, foarte populare încă de la apariţie, din 1934 (n.tr.)
13 Serie extrem de populară de romane de acţiune grupate în jurul aceluiaşi personaj principal, iniţiată de scriitorul american Don Pendleton în 1969 (n.tr.)

PARTEA A DOUA

Jim auzi împuşcătura între copaci şi nu-şi dădu seama de unde venea. Se întrebă o clipă dacă o auzise cu adevărat, dar apoi ajunse la concluzia că da. Roy făcea probabil o scenă. Avea să ciuruiască pereţii cu gloanţe pentru că simţea nevoia să fie consolat. Jim nu se opri. Spera ca Roy să nimerească radioul.

Afară burniţa, iar ceaţa era densă, s-o tai cu cuţitul. Copacii deveniseră ca nişte stafii şi întreaga insulă părea de nelocuit. Jim continuă să meargă, şi răsuflarea lui era singurul ritm perceptibil, singurul lucru care se mişca. Nu se putea gândi la Rhoda. Ea devenise deja unul dintre simţurile lui, o parte din el pe care nu o diferenţia suficient ca să se poată gândi la ea. Un dor şi un regret în el, ca o tumoare. Şi îl părăsea – îl părăsea cu adevărat. Jim se simţi din nou gata să plângă, aşa că porni mai repede şi îşi numără cadenţa paşilor, undoitreipatru dintr-o suflare, cincişaseşapteopt, iar şi iar. Continuă să meargă până când se opri pentru că era obosit, şi apoi se întoarse şi o luă îndărăt, dar nu îi plăcea ideea de a ajunge la cabană, de a trebui să găsească iar ceva cu care să-şi umple timpul. Zilele erau nesfârşit de lungi.

Când se apropie, văzu că uşa era încă pe jumătate deschisă, ceea ce îl scoase din sărite. Era tipic pentru Roy să plece singur ca o vijelie şi să nu închidă uşa ca lumea, lăsându-i să îngheţe.

Apoi ajunse la intrare, se uită în jos şi-şi văzu băiatul. Văzu trupul fiului său, şi nu pe fiul său de fapt, căci capul îi lipsea. Sfârtecat, ţeapăn, roşu, cu părul negru lipit pe margini şi sânge împrăştiat peste tot. Se dădu în

spate, pentru că, uitându-se drept în jos, văzu că păşise pe o bucată desprinsă din capul fiului său. O bucată de os.

Jim stătu acolo, clătinându-se, privind şi răsuflând apăsat. Aruncă o privire în restul camerei, dar nu mai era nimic de văzut, apoi trebui să stea jos şi se aşeză în uşă, la un metru de Roy, şi, deîndată ce îi auzi numele în minte, începu să tremure şi păru că plânge, deşi nu plângea şi nu scotea nici un sunet.

— Ce se întâmplă? întrebă el cu voce tare.

Atinse atunci geaca lui Roy şi îl scutură blând de umăr. Se uită la sângele din palma sa şi înapoi la ciotul de cap care era tot ce mai rămăsese din Roy şi apoi de undeva dinăuntrul lui izbucni un urlet. Şi urletul nu făcu decât să se umple pe sine însuşi, şi el era ca un actor al propriei dureri, neştiind cine era sau ce rol avea de jucat mai departe. Îşi scutură mâinile fără noimă în aer şi se plesni peste coapse. Se împinse mai departe de Roy, dar era fals, era tot teatru, şi încă nu ştia ce să facă. Nimeni nu se uita la el.

Şi, cu toate că acolo, alături, nu putea să fie fiul lui, era totuşi fiul lui, neîndoielnic.

O parte din interiorul lui Roy era albă. Jim aşteptă ca totul să se facă roşu, dar nu se făcu. Şi curând apărură musculiţe, ţânţari şi gângănii care aterizară înăuntrul capului fiului său, târându-se şi sărind în toate părţile. El le dădu la o parte cu mâinile, dar nu voia să-i atingă de fapt capul, şi ele continuară să se întoarcă. Se aplecă aproape, suflă peste ele şi mirosi duhoarea de sânge, apoi apucă geaca lui Roy şi îl trase în poală, şi în clipa aceea ciotul se ivi cu o parte din faţă, o falcă, un obraz şi un ochi care fuseseră ascunse înspre podea. Jim se uită la ele, se tot uită, şi scutură trupul pe loc, şi continuă să-l privească atunci când putea, când nu era orbit de propria răsuflare chinuită, şi nu putea gândi decât „de ce?“. Pentru că nu avea absolut nici un sens. El fusese cel care se temuse că s-ar fi putut să facă aşa ceva. Roy fusese în regulă, întotdeauna fusese în regulă.

— Nu, continuă el să spună cu voce tare, chiar dacă ştia că era o prostie.

Se forţă mai departe să gândească, pentru că, de fiecare dată când înceta, fie şi numai pentru o clipă, plângea incontrolabil. Şi totuşi, chiar şi de asta era conştient. Era ca şi cum n-ar fi putut să reintre în normal ca să acţioneze fără să fie tot timpul lucid.

Ca şi cum fiecare gând, sentiment şi cuvânt şi tot ce vedea erau artificiale, chiar şi fiul lui mutilat. Ca şi cum nici măcar fiul acesta mort în faţa lui nu era suficient de real.

Îl puse pe Roy înapoi pe podea şi se uită la sângele de pe mâinile lui, de pe geacă şi de pe blugi, sânge peste tot, aşa că se ridică, se duse jos la apă şi intră în ea greoi. Icni de frig şi picioarele îi amorţiră aproape instantaneu. Erau ca nişte cioturi – şi teroarea îl copleşi din nou de la acel cuvânt, „cioturi“, şi începu să plângă dezgustător, cu sughiţuri. Umblă fără ţel prin apa puţin adâncă, alunecă şi căzu, se înapoie la ţărm şi ieşi, tremurând acum şi de frig, şi se întoarse la Roy, care zăcea acolo tot mort, nu se mişcase. Îl văzuse viu nu demult. Cu maximum o oră în urmă, Roy fusese în regulă.

Şi atunci Jim simţi o furie inexplicabilă. Intră în cabană, căutând vreun obiect cu privirea, şi se apropie de aparatul de radio, îl luă şi îl trânti de podea, apoi îl lovi de mai multe ori cu piciorul, înşfăcă lămpaşul şi îl repezi în perete unde se făcu fărâme, pe urmă apucă VHF-ul şi îl azvârli şi pe acesta, aruncă o pungă de somon afumat care zăcea deschisă pe masă, apoi răsturnă masa cu piciorul, dar până la urmă se opri în mijlocul camerei, pentru că trecuseră numai câteva minute, şi acelea prea lungi, şi faptul că stricase atâtea nu-i fusese de nici un ajutor. Nici măcar nu-l interesa. I se păruse că asta îl va face să trăiască, dar acum i se părea un gest absolut gol.

Se aşeză din nou lângă Roy şi îl privi. Era acelaşi, absolut neschimbat. Ridică pistolul de unde sărise, la un metru distanţă, îşi puse ţeava la tâmplă, dar apoi îl lăsă jos şi râse sălbatic.

— Nu poţi nici măcar să te împuşti, îşi zise cu glas tare. Poţi doar să te prefaci că te împuşti. Ai să stai treaz şi ai să te gândeşti la asta în fiecare clipă din următorii cincizeci de ani de viaţă. Asta ai să faci.

Şi apoi plânse, din milă de sine, şi nu doar de Roy. Ştia, şi se dispreţui pentru asta, dar îşi scoase veşmintele ude, se schimbă în hainele cele mai călduroase pe care le avea şi de data asta plânse ore întregi, fără pauză, nici sfârşit, întrebându-se numai dacă avea să se oprească vreodată.

Dar se opri, bineînţeles, la căderea serii, iar Roy era tot acolo pe podea, şi Jim nu ştia ce-ar fi putut face cu el. Îşi dădu seama că avea să trebuiască să facă totuşi ceva, că nu putea să-l lase pur şi simplu acolo pe podea. Aşa că merse în spatele cabanei şi găsi o lopată. Era deja trecut de asfinţit, se făcea întuneric, dar el se duse cam la vreo treizeci de metri în spatele cabanei şi începu să sape, apoi îşi dădu seama că era prea aproape de latrină şi asta nu-i plăcu, aşa că merse mai departe printre copaci, spre promontoriu, şi începu să sape din nou, dar erau rădăcini, aşa că se întoarse după un topor, şi tăie şi săpă până când făcu o groapă adâncă cam de un metru şi douăzeci şi mai lungă decât corpul lui Roy, după care ideea aceasta, „corpul lui Roy“, îl făcu să plângă din nou, şi, când se opri în sfârşit şi se întoarse la cabană, era miezul nopţii.

Roy era în uşă, blocând-o. Tot nu se mişcase. Jim îngenunche să-l ridice, dar ceea ce mai rămăsese din capul fiului său i se clătină rece şi ud peste faţă, şi Jim vomită şi-l scăpă din mâini, apoi se învârti în cercuri în faţa casei, spunând: „Doamne, Dumnezeule mare!“

Se întoarse şi-l ridică din nou pe Roy, îl cără de data asta repede până la mormânt şi încercă să-l aşeze cu grijă în el, dar sfârşi prin a-i da drumul înăuntru, şi atunci urlă şi se lovi singur, şi ţopăi nebuneşte la marginea gropii pentru că îl scăpase pe fiul său.

Apoi îi veni în minte că nu putea face asta, că nu putea pur şi simplu să-l îngroape pe Roy aici. Mama lui avea să vrea să-l vadă. Iar gândul că va trebui să-i spună ei îi încleştă din nou măruntaiele, şi ieşi din nou în pădure, împiedicându-se iarăşi, mergând la întâmplare, plângându-şi de milă, şi, când se întoarse, se crăpa deja de zi, chiar şi printre copaci.

— Am scrântit-o, zise. Stătea pe vine lângă groapă şi se legăna. Am scrântit-o rău de tot de data asta. Şi apoi îşi aminti din nou de mama lui Roy, Elizabeth. Avea să trebuiască să-i spună. Avea să trebuiască să-i spună

ei, şi tuturor, dar n-avea să fie în stare să le spună tot, era sigur. N-avea să le poată spune că el îi dăduse lui Roy pistolul. Şi apoi plânse din nou cu sughiţuri, incontrolabil, ca şi cum o forţă străină îi scutura corpul, şi ar fi vrut să se termine, dar în acelaşi timp n-ar fi vrut, pentru că cel puţin asta îi umplea timpul, însă, după o vreme, după ce afară se lumină complet, plânsul i se opri într-adevăr brusc, şi Jim rămase din nou acolo, lângă groapă, privind în jos la Roy şi întrebându-se ce să facă. Mama lui trebuia să-l vadă.

Nu putea să-l înmormânteze aici pur şi simplu. Ea avea să-şi dorească o ceremonie de înmormântare şi trebuia să ştie ce se întâmplase. Iar el avea să fie nevoit să-i spună. Şi lui Tracy.

— Of, Dumnezeule! oftă Jim.

Avea să-i spună lui Tracy că fratele ei mai mare era mort. Iar ea trebuia să-l vadă la rândul ei. O clipă se întrebă dacă exista vreun mod de a recompune cât de cât faţa lui Roy, dar îşi dădu seama imediat că era o idee stupidă.

Se întinse în groapă şi îl trase pe Roy afară, apoi îl ridică din nou şi îl duse înapoi la cabană. Era greu, rece şi rigid, îndoit acum într-o poziţie ciudată pentru că stătuse în groapă, acoperit de pământ. Avea pământ peste tot în zona capului. Jim nu voia să se uite într-acolo, dar nu se putea abţine să arunce câte o privire şi să se îngrijoreze. Nimic din toate astea n-avea cum să arate bine.

Îşi puse fiul înapoi pe podea în cabană, în camera mare, apoi se aşeză rezemat de peretele din fund şi se uită la el. Nu ştia ce să facă. Ştia că trebuie să facă ceva cât mai repede, dar habar n-avea ce.

— Bine, zise în cele din urmă. Trebuie să le spun. Trebuie să-i dau de ştire mamei lui. Se duse să ia radioul, dar pe urmă văzu că îl distrusese şi îşi aminti că zdrobise şi VHF-ul. Lua-te-ar dracu’! urlă din toţi plămânii şi lovi iar aparatul cu piciorul. Şi apoi începu să plângă din nou, vertiginos.

Plânsul putea să înceapă oricând, avea o voinţă a sa proprie, şi nu îl făcea să se simtă deloc mai bine, aşa cum ar fi trebuit. Era un plâns oribil, care nu reuşea decât să-l rănească şi să facă totul din ce în ce mai greu de

suportat şi, deşi îi umplea timpul, de fiecare dată părea gata să nu se mai sfârşească. Trebuia să-l evite, aşa că, atunci când ochii i se limpeziră suficient ca să vadă, se duse la barca pe care o legaseră în spatele cabanei şi apoi se întoarse după pompă, luă motorul, gecile de salvare, semnalele luminoase, vâslele, claxonul, pompa de santină, un bidon de motorină de rezervă şi cără totul afară pe plajă, apoi trase şi barca şi o umflă acolo, îi instală motorul şi puse toate lucrurile în ea.

Apoi se întoarse după Roy.

Stătea încă rezemat de perete, într-o postură bizară, încă ţeapăn. Partea cu resturile de faţă se vedea, dar pielea era toată galbenă şi vineţie ca un peşte umflat, încât Jim vomită iarăşi şi trebui să se ducă să se plimbe puţin pe afară, nevrând să se mai întoarcă vreodată în cabană şi spunându-şi: „Ăla dinăuntru e băiatul meu.“

Când intră din nou în casă, se uită iar la Roy, apoi privi într-o parte şi se întrebă cum avea să-l care. Nu putea pur şi simplu să-l arunce în barcă aşa cum era. Se gândi la sacii de gunoi, dar apoi începu să se căineze şi să strige:

— Nu e gunoi, futu-i! Aşa că, atunci când se linişti din nou, întinse un sac de dormit şi îl rostogoli pe Roy în el, închise fermoarul şi strânse sfoara de la capăt, apoi îl săltă pe Roy peste umăr şi îl duse în barcă.

— Bine, zise. O să ne descurcăm noi. O să găsim pe cineva care să ne ajute. Se înapoie la cabană după mâncare şi apă, dar, când ajunse acolo, nu-şi putu aminti pentru ce venise, aşa că închise doar uşa şi se întoarse la barcă.

O umflase prea departe de apă, deci îl dădu jos pe Roy şi bidoanele cu motorină şi apoi târî barca până la mal, după care reîncărcă bidoanele şi pe Roy. Când se depărtă în sfârşit de ţărm era după-amiază, nu tocmai bine, îşi dădu el seama, dar trase de firul care pornea motorul şi împinse şocul când barca tuşi, trezită la viaţă, apoi băgă în viteză şi porniră în larg. Apa era foarte liniştită în golful lor, cerul cenuşiu, aerul greu şi ud. Încercă să accelereze până aproape să planeze la suprafaţa apei, dar erau prea încărcaţi, aşa că, în timp ce treceau pe lângă promontoriu, reduse viteza

până la numai cinci sau şase noduri. Tremura puţin în vânt, iar fiul lui zăcea învelit în sacul de dormit.

Dincolo de promontoriu îi întâmpinară o briză rece bătând dinspre larg şi valuri mărunte, stârnite de vânt, care împroşcară puţin în barcă.

— Nu-i chiar bine, îi spuse Jim fiului său. Nu facem cea mai bună mişcare.

Dar merse mai departe şi apoi începu să se întrebe încotro se ducea.

— Nu ştiu, zise cu voce tare. Poate la casele alea, oriunde ar fi. Dar asta înseamnă mai bine de treizeci de kilometri. Nu e tocmai aproape. Ar trebui să ne găsească o barcă.

Şi apoi se gândi din nou la mama lui Roy, la chipul ei când avea să audă, când auzise de toate celelalte, când îi spusese că se culca de ceva vreme cu Gloria, de pildă. După ce se mutaseră şi încercaseră să dreagă lucrurile, iar el fusese aşa cum îşi dorise ea timp de aproape o lună, exact treizeci de zile în care se purtase politicos, afectuos şi încercase să nu se gândească la alte femei, ea venise la el în pat zâmbind fericită, şi el simţise că nu-şi dorea decât ca ea să nu-l mai atingă vreodată. Îi spusese că jucase teatru toată luna dinainte, că nu fusese el însuşi – şi chipul ei atunci, şi chipul ei când le spuseseră copiilor că divorţează, şi acum asta. Care nici măcar nu se putea compara cu celelalte lucruri.

— Ăsta nu e doar un lucru, spuse cu voce tare, suspinând, şi nu mai văzu să cârmească, drept care barca trasă un arc peste canal, se înclină şi luă apă, până când el îşi veni în fire.

Şi Tracy. Avea să-l urască toată viaţa. Ca şi mama ei. Toată lumea. Şi pe bună dreptate. Şi ce avea să spună Rhoda? Avea să ştie exact a cui fusese vina.

Barca mergea strâmb şi curentul îi împingea într-o parte. Jim încercă din nou să ia viteză, dar vârful bărcii nu făcu decât să se ridice în aer, fără să mai coboare, aşa că el încetini din nou. Totul era cenuşiu, rece şi complet deşert. Nu se vedeau alte bărci, alte case, nicăieri. Când ajunse la jumătatea distanţei până la următoarea insulă, era după-amiaza târziu, el tremura din tot corpul, se temea că va rămâne fără motorină şi se întreba cum va arăta

Roy când vor sosi în sfârşit la destinaţie şi cu cine va trebui să vorbească mai întâi.

Se opri de două ori să pompeze apa afară din barcă şi continuă să meargă spre ţărm, nemaidorindu-şi în cele din urmă decât să ajungă odată acolo, fără să-şi mai facă griji dacă aveau să meargă mai departe în ziua aceea. Îi era atât de frig încât nu-şi mai simţea corpul şi îi venea greu să gândească. Începea: „Mă întreb cât de departe“ şi apoi creierul i se oprea o vreme, pe urmă se întreba din nou cât de departe era de mal, şi în cele din urmă îşi dădu seama că îl ameninţa hipotermia, că, dacă nu ajungea la mal şi nu se încălzea, avea s-o încurce. Şi se întrebă de ce nu luase cu el mai multe haine, plus ceva în care să poată dormi şi ceva mâncare. Îi era foame.

Când ajunse la ţărm, era aproape de asfinţit. Roy se îmbibase de apă, şi încă nu văzuseră pe nimeni. Jim se duse după lemne, în timp ce Roy rămase în barcă, apoi voi să facă focul şi adună într-o grămadă toate beţele pe care le putuse găsi, dar lemnele erau ude, iar el nu avea nici un chibrit, aşa că plânse. Se întoarse la barcă, îi ceru iertare lui Roy în timp ce îl rostogolea din sacul de dormit pe plajă, se vârî el însuşi în sacul ud şi încercă să se încălzească. Se trezi din nou în întuneric şi îi era încă frig, dar în acelaşi timp era totuşi viu. „Am avut noroc“, îşi spuse, dar apoi se gândi la Roy şi ieşi din sac să-l caute, speriat de data asta că ar fi putut fi ciugulit sau chiar târât de acolo de vreun animal, dar, când îl găsi alături, părea încă în mare măsură la fel, deşi era greu de spus cu certitudine, pentru că Jim nu avea lanternă şi Roy avea numai o jumătate de cap. Gândul ăsta suna caraghios şi Jim râse o clipă, apoi începu din nou să plângă.

— Ah, Roy! spuse. Ce-o să ne facem?

Dormi din nou şi dimineaţă îl găsi pe Roy vizibil ciugulit. Pescăruşii se învârteau încă prin apropiere şi Jim îi alungă cu pietre, alergând după ei pe plajă atât de departe încât, până când se întoarse, alţii reveniseră la Roy, furând bucăţele din el.

Jim îl puse din nou în sacul de dormit, pe care îl legă iarăşi la gură, şi reîncărcă barca.

— De data asta, zise Jim. De data asta o să găsim pe cineva.

Pe drum i se făcu foame şi frig şi abia reuşi să se ţină treaz. Nu văzu nici un fel de cabană sau de barcă, dar merse mai departe, luând valurile în piept, încercând să se uite în jur şi să nu se gândească, dar gândindu-se oricum la ceea ce avea să spună.

„Nu ştiu de ce a făcut-o“, îşi închipui că îi spunea lui Elizabeth. „M-am întors pur şi simplu de la o plimbare într-o după-amiază şi l-am găsit acolo. N-a dat nici un semn, nici un avertisment. Nu mi-aş fi imaginat că era în stare de aşa ceva.“ Dar apoi se înfurie din nou, pentru că într-adevăr nu existase nici un semn, şi el într-adevăr nu-şi putuse imagina că Roy era în stare de asta. Roy fusese întotdeauna stabil, şi da, sigur, se certaseră un pic, dar lucrurile nu merseseră rău, şi Roy n-avusese nici un motiv să facă asta.

— Naiba să te ia! zise el tare. N-are nici un sens.

În timp ce ocolea un alt promontoriu, văzu o ambarcaţiune la mare depărtare, îndreptându-se spre următorul canal. Opri motorul şi se repezi să scoată unul dintre semnalele luminoase, îl aprinse în sfârşit şi îl ţinu sus deasupra capului, fumegând portocaliu, arzând şi duhnind a sulf, dar vasul, ceva mare, un fel de iaht uriaş cu o sută de afurisiţi de pasageri, din care unul măcar trebuia să se fi uitat în direcţia lui, trecu pur şi simplu mai departe şi dispăru dincolo de o linie de coastă la mare distanţă.

Aşa că Jim continuă să înainteze pe lângă ţărm cu viteză mică, de vreo cinci noduri, şi din nou împotriva curentului, şi se întrebă cât de bine cunoştea regiunea aceasta. Se întrebă dacă era posibil pur şi simplu să continue de-a lungul acestei insule şi apoi a altora şi să i se termine motorina, fără să găsească pe cineva. Se putea foarte bine. Nu era tocmai o zonă rezidenţială. Dar apoi, după-amiaza târziu, după ce turnase în motor bidonul cu motorină de rezervă şi era sigur că avea să i se termine pur şi simplu combustibilul şi să fie silit să plutească pe apă la nesfârşit, văzu un vas de pescuit traversând pe partea cealaltă, înapoi, către insula unde locuiseră el şi Roy şi de unde veniseră. De acolo ar fi putut să-i facă amândoi semn. Jim scoase un alt semnal luminos şi lovi capătul cu capsa percutoare, dar nu se întâmplă nimic, şi atunci lovi din nou şi ridică privirea la vasul care trecea repede şi se depărta deja de ei. Apucă ultimul semnal, îl

lovi, şi acesta se aprinse, îl ţinu sus, şi ambarcaţiunea coti uşor către el şi el fu sigur că îl văzuseră. Dar apoi vasul cârmi înapoi, căci nu făcuse decât să evite vreun buştean sau ceva în apă, semnalul se stinse şi nava din depărtare rămase doar o pată minusculă, estompându-se în fundalul cenuşiu.

Jim urlă, urlă din nou, întruna, către linia ţărmului, către apă, şi aer, şi cer, şi tot, azvârli torţa arsă şi şezu în barcă, uitându-se pur şi simplu la sacul de dormit în care era Roy şi apoi la propriile lui mâini pe genunchi. Barca se clătina, plutind în derivă, şi apa rece îl stropea pe şale şi pleoscăia pe banca unde era aşezat.

Merse mai departe şi, ocolind un mic promontoriu, se nimeri să se uite peste umăr exact la timp ca să vadă o cabană mică dispărând printre copaci. Întoarse barca, porni motorul şi o luă rapid înapoi, şi văzu că, de fapt, era mai mare decât i se păruse, arăta a casă, a reşedinţă de vară, aşa că opri pe mica plajă pietroasă din faţa ei şi îl lăsă pe Roy acolo, ca să se ducă pe uscat să cerceteze.

Cabana era ascunsă în spatele unui pâlc de cedri. Avusese noroc s-o vadă, deşi nu se afla departe de ţărm. O cărare ducea într-acolo şi, când se apropie, Jim văzu că era o construcţie din buşteni, dar suficient de mare ca să fie casa cuiva, cu câteva camere şi ferestrele acoperite toate de scânduri, încuiată peste iarnă.

— Bună ziua! spuse şi urcă pe verandă, care era plină de crengi aruncate de furtună, şi ştiu că n-avea să găsească pe nimeni.

— Hei, ţipă el, am venit încoace cu fiul meu mort! Putem să intrăm să stăm de vorbă, să luăm masa şi să înnoptăm aici, ce ziceţi?

Nu primi nici un răspuns, aşa că se întoarse la barcă şi la Roy şi încercă să se gândească. Era târziu şi nu văzuse nimic altceva. Mergea deja pe motorina de rezervă, care n-avea să mai ţină mult, şi el tremura încă, flămânzise şi era ameţit, iar oamenii aceia poate lăsaseră ceva de mâncare în casă. Şi poate un radio. În mod sigur trebuiau să aibă o pătură, un cămin şi ceva lemne. Văzuse coşul. Iar el avusese noroc să se încălzească noaptea trecută. Nu ştiuse dacă avea să reuşească într-un sac de dormit ud, iar a doua oară era posibil să nu-i mai meargă, pentru că acum era mult mai

slăbit. Trebuia să-l ducă pe Roy acasă, ştia asta, dar adevărul era că băiatul oricum nu arăta prea grozav. Jim râse cu înverşunare.

— Eşti o figură! Eşti un tată de tot râsul şi un caraghios, pe deasupra! Aşteaptă aici, îi spuse lui Roy, şi se întoarse la cabană, şi de data asta se duse până în spate, căutând un mod de a intra. Ferestrele erau acoperite toate cu scânduri pe post de obloane, exact de mărimea geamului, încuiate probabil dinăuntru. Uşa din faţă avea un lacăt mare şi, după cum se dovedi, şi cea din spate la fel. Se uită peste tot în jur şi nu văzu nimic lăsat deschis, nici măcar un geam care să poată fi spart.

— Bun, spuse. Era linişte, numai copacii picurau din când în când. Soarele se lăsa spre apus. Jim nu avea lanternă şi nici mâncare. Merse mai departe în spatele casei şi găsi magazia de lemne. Uşa era închisă cu un lacăt, dar părea suficient de slabă, aşa că Jim găsi un pietroi şi îl azvârli în ea. Bolovanul scrâşni, părând să muşte din uşă, apoi ricoşă, aşa că el trebui să sară într-o parte.

— La naiba! zise el, veni în fugă spre uşă şi se izbi cu toată puterea de ea, căzu, se ridică şi porni din nou. Respira greu. Lovi cu bocancul şi simţi cum uşa se îndoaie de fiecare dată, dar fără să cedeze, aşa că se înapoie la barcă.

Văzu sacul de dormit sprijinit acolo, cu Roy în el, şi-şi dădu seama că uitase de fiul lui timp de câteva minute. Gândul i se păru îngrozitor de trist, dar nu se opri să se complacă în el. Avea treabă de făcut înainte de lăsarea întunericului. Scoase motorul din montura sa, îl cără greoi în sus spre cabană şi îl puse pe verandă. Cântărea cel puţin douăzeci şi cinci de kilograme, numai metal.

Se duse din nou la magazia de lemne după pietroi şi se întoarse la cabană. Sperase să găsească în magazie un topor, un ferăstrău sau ceva asemănător, dar acum hotărî să acţioneze direct asupra construcţiei. Lovi în fiecare uşă şi oblon cu piatra, până când găsi o scândură la fereastra bucătăriei care păru să cedeze ceva mai mult. Probabil pentru că fereastra era mai mare, se gândi. Aşa că aduse motorul bărcii în locul acela, îl ţinu bine cu amândouă mâinile şi izbi capătul cu elicea de scândură. Elicea abia

dacă se zgârie, dar lovitura îl dezechilibră atât de tare, că Jim aproape căzu cu motorul peste el.

Depăşise deja stadiul înjurăturilor sau al urletelor. Simţea numai o ură rece, criminală, şi nevoia de a distruge această cabană. Apucă mecanismul, de data asta de capătul mai uşor şi mai zvelt, echipat cu arborele-motor, şi reuşi să ridice capătul celălalt, mai greu, numai răsucindu-se ca un aruncător de greutăţi. Se învârti de vreo două ori, azvârli motorul spre oblon şi sări în spate.

Pocnetul fu asurzitor, şi motorul căzu pe verandă cu carcasa zdrobită.

— Bineînţeles, zise Jim. Carcasa era numai din plastic. O desprinse şi o scoase, îndoită şi strivită, lăsând la vedere partea de oţel, capul motorului, îşi luă din nou avânt, răsucindu-se în loc, şi îl azvârli, răcnind, şi motorul ţâşni din nou înapoi, aproape atingându-l, dar de data asta sfărâmase o parte din scândură. Jim îl ridică şi îl mai aruncă de două ori, distrugându-l, practic, dar sfărâmase deja şi scândura oblonului, şi geamul din spatele ei, şi avea acum o cale de acces.

Cabana era întunecată şi fără curent, fără nici o lumină pe care să o poată aprinde. Bâjbâind în bucătărie pe întuneric, Jim găsi în cele din urmă chibrituri şi apoi o lampă cu petrol, care aruncă umbre bizare peste tot în timp ce el cutreieră dintr-o cameră în alta. Găsi o sobă cu lemne în bucătărie şi apoi alta pentru încălzire în sufragerie, alături de care zări încă o stivă de lemne uscate. Din sufragerie dădeai într-un dormitor, care rămăsese aproape pustiu. Salteaua era dezvelită, fără pături. Toată casa fusese golită, pregătită pentru iarnă. Dar Jim continuă să inspecteze toate dulapurile, rafturile, sertarele, căută sub pat şi sub canapea şi, în cele din urmă, într-un sertar de şifonier găsi două seturi de aşternuturi şi o pătură.

— Bun, zise. Acum, unde e mâncarea? Nu poţi să aduci totul de fiecare dată. Trebuie să laşi ceva aici. Nişte conserve sau ceva. Deci, unde sunt?

Se uită în bucătărie şi o găsi surprinzător de pustie. Descoperi totuşi câteva conserve de supă în dulap şi apoi un alt dulap cu legume la borcan.

— Nu e de ajuns, spuse. Nu e de ajuns. Am cu mine un băiat în creştere, un flăcău vânjos. Trebuie să aveţi un beci. Mica voastră

ascunzătoare interioară, într-un loc atât de frumuşel. Bocăni cu picioarele pe toată podeaua din bucătărie, se uită după mânere, căută şi în sufragerie, dând la o parte covoraşul, şi în dormitor, apoi, după ce renunţase, pe drumul înapoi, urmat de propria umbră, stârnită de lampa cu petrol, ca de un dublu agil, văzu un mâner în podeaua coridorului dintre sufragerie şi bucătărie.

— Sesam, deschide-te! zise el, îl ridică şi găsi beciul – o sută de conserve, borcane, sticle, pachete îngheţate de paste, îngheţată de vanilie şi, într-o pungă mare, chiar şi pachete de somon afumat în vid. Bun, zise.

Roy era încă în sacul de dormit. Îl săltă peste umăr şi îl împinse prin fereastra de la bucătărie, încercând să nu sfâşie sacul în sfărâmăturile de geam de pe ramă, deşi îl rupse oricum în câteva locuri. Apoi intră şi el.

— E timpul să ne apucăm de treabă, zise. Trebuie să facem cabana asta bună de locuit. Îl târî pe Roy înapoi în dormitor, unde avea să rămână rece şi nici pe el n-avea să-l încurce. Apoi făcu focul în soba din bucătărie şi hotărî să n-o aprindă pe cea din sufragerie, ca să economisească lemne. Avea să doarmă aici, în bucătărie. Şi în felul acesta şi Roy avea să se păstreze rece.

Deschise o conservă de ravioli şi o puse direct pe ochiul de aragaz, apoi decise să nu fie chiar atât de necioplit şi o răsturnă într-o crăticioară. Încălzi lapte condensat într-un alt vas şi îşi făcu nişte ciocolată caldă.

— O delicatesă, zise.

Mâncă acolo, în bucătărie, la lumina lămpii, uitându-se întruna în jur după ceva asupra căruia să-şi concentreze atenţia, ceva de citit. Gândurile continuau să i se întoarcă la Roy şi la mama lui, şi nu voia, aşa că scotoci prin toată cabana după ceva ce putea citi, fără succes însă, dar până la urmă dădu de nişte fotografii de familie în dormitor, le aduse în bucătărie şi se uită ţintă la ele în timp ce mânca.

Familia aceasta nu arăta prea bine. Aveau o fată cu o faţă de papagal şi un băiat cu urechi mari, ochi prea apropiaţi şi o gură care se strâmba ciudat. Părinţii nu părerau nici ei prea arătoşi, bărbatul era solid şi cu mutră de tocilar, iar soţia lui încerca să exprime surpriza în faţa aparatului foto.

Mergeau în concedii peste tot, se părea. Cămile, peşti tropicali, Big Ben. Lui Jim familia nu-i plăcu şi se simţi bine că le mânca mâncarea.

— Duceţi-vă dracu'! zise el cu ochii la fotografii, în timp ce le hăpăia conserva de ravioli. Dar şi mâncatul dură numai un timp limitat, şi apoi Jim se trezi şezând la masă în lumina lămpii, fără să aibă în jur nici un obiect asupra căruia să-şi poată concentra atenţia.

— Timpul, spuse el.

Se întoarse la barcă, deşi acum era întuneric şi foarte frig, şi aduse tot echipamentul sus pe verandă, apoi târî barca în spatele cabanei, o lăsă acolo şi îşi băgă lucrurile în casă pe fereastră. Le cără pe toate în camera din spate, cu Roy, care era tot în sacul de dormit, nefăcând nimic, neparticipând, ca un licean de clasa a unsprezecea.

— Bine, îi zise Jim, se întoarse în bucătărie şi îşi făcu patul pe podea.

În noaptea aceea se trezi de mai multe ori, cu senzaţia obsedantă că se întâmplase ceva groaznic, şi de fiecare dată îşi amintea de Roy şi plângea, şi apoi, pentru că era extenuat, adormea la loc. Nu avu nici un vis şi nu văzu nimic. De fiecare dată se trezea înăbuşit de frică, cu răsuflarea întretăiată şi sângele zvâcnindu-i în vine, cu sentimentul că cerul se lăsa ameninţător asupra lui. Senzaţia nu-i dispăruse complet nici dimineaţă, când se ridică în sfârşit de pe podea şi afară era deja lumină de ore întregi.

Mai puse lemne pe foc şi vru să fiarbă apă pentru un terci de cereale, dar din robinet nu curse nici un strop.

— Foarte bine, jegoşilor, zise, maimuţoilor, unde e robinetul de apă? Căută în bucătărie şi în beci, apoi ieşi şi merse în spatele cabanei, uitându-se după robinete, dar nu găsi nimic. Urcă până la magazia de lemne, tot degeaba, aşa că cercetă tot dealul din spatele casei timp de două sau trei ore, centimetru cu centimetru, şi în cele din urmă descoperi o ţeavă îngropată parţial în pământ şi acoperită cu scoarţă de copac. Merse de-a lungul ei în patru labe, pipăind după armături, până găsi robinetul. Îl răsuci şi se întoarse înăuntru, unde văzu că ţeava chiuvetei împroşca stropi de apă şi bule de aer.

— Bun, zise, acum dă drumul la şuvoi, şi, ca şi cum toate îi urmau poruncile, robinetul încetă să stropească şi emise un şuvoi continuu de apă rece şi limpede.

Îşi pregăti cerealele, adăugă zahăr brun şi se aşeză la masă, dar îi trebuia din nou ceva la care să se uite şi nu avea nimic. Se duse în spate şi-l târî pe Roy afară, tot în sacul de dormit, şi încercă să-l proptească în celălalt scaun din bucătărie, dar nu-l putu îndoi cum trebuie. Sacul albastru de dormit era deja îngrozitor de pătat, încă ud şi înnegrit la capătul de sus.

— Bine, zise. Dacă nu vrei să stai drept… Se uită în sertare până găsi sfoară şi foarfecă, îl legă pe Roy de jur împrejur, apoi îl prinse de o grindă, de un picior al mesei şi de un cârlig care ieşea din perete, pentru atârnat oale şi cratiţe, şi Roy stătu acolo în picioare în sacul său de dormit, iar Jim putu să se aşeze şi să mănânce.

— Tatăl tău devine din ce în ce mai ciudat, îi spuse el lui Roy. Şi nu s-ar putea spune că n-ai contribuit şi tu la asta. Şi totuşi, adevărul e… vrei să ştii adevărul? Într-un fel, mă simt mai bine acum. Nu ştiu de ce.

Se concentră asupra mâncării şi, când termină, spălă vasele. Apoi îşi şterse mâinile de blugi şi se întoarse spre Roy.

— Bine, flăcăule, zise, e timpul să te întorci la răcitor. Îl dezlegă şi îl duse înapoi în dormitor, apoi, brusc, se simţi atât de pierdut, încât se întinse pe podeaua goală de lemn din dormitor şi nu făcu decât să geamă tot restul zilei, fără să aibă habar ce făcea sau de ce. Camera era rece şi cufundată în obscuritate şi părea să se întindă la nesfârşit, iar el părea o fărâmă pierdută în mijlocul ei.

La cină, după lăsarea întunericului, Jim mâncă singur.

— N-am chef de companie, zise el cu glas tare.

Apoi ieşi să cutreiere prin pădure.

— Jim, Jim, Jim, vorbi el singur, trebuie să faci ceva. Nu poţi să-ţi laşi fiul pur şi simplu legat în sacul de dormit şi pus la păstrare în dormitor. Roy are nevoie de o înmormântare. Trebuie să fie îngropat. Mama şi sora lui trebuie să-l vadă.

Mai merse o vreme, fără să se sinchisească să se aplece prea mult, lăsându-se zgâriat adesea de crenguţe. Una din mâini îl ustura, băşicată de urzici. Nu se vedea luna şi nici nimic altceva, şi era o beznă, să-ţi vâri degetele în ochi.

În timp ce vorbea, Jim îşi imagina că se află într-o sală mare, la un proces, şi că acestea erau cuvintele adresate lui. El stătea la un birou masiv, asculta şi nu putea vorbi.

„Cum a fost legat? întreba cineva. De ce ţi-ai legat fiul la masă? Avea vreun rost? Şi sacul de dormit? Asta a fost tot ideea ta? Plănuiseşi asta cu mai mult timp înainte? Ăsta a fost de fapt scopul călătoriei? Poate că a fost sinucidere, bineînţeles, dar ar fi putut la fel de bine să fie crimă.“

Ideea îl făcu să încremenească. Rămase locului printre copaci, respirând greu, fără să mai audă altceva, şi gândindu-se că oamenii ar fi putut foarte bine să creadă asta. Cum ar fi putut el să demonstreze vreodată că nu-şi împuşcase fiul? Iar acum fugise de la locul faptei, intrase prin efracţie în casa altcuiva şi se ascundea cu cadavrul. Cum ar fi putut să explice vreodată toate astea?

Se temu pentru sine, aşa că se întoarse ca să o ia înapoi spre cabană, dar nu mai ştia pe unde venise. Merse mai bine de o oră, i se păru, mult mai mult decât la venire, era sigur, şi tot nu văzu cabana, şi nici nimic cunoscut, ba de fapt nu vedea mai nimic. Nu făcuse decât să rătăcească prin întuneric şi nu se sinchisise să se uite încotro se îndrepta.

Terenul era neregulat, şi, din când în când, Jim cădea prin locurile unde se adunaseră lemne uscate şi vegetaţie, aşa că era zgâriat de la brâu în sus. Mergea oblic, cu braţele întinse şi capul răsucit, nemaidorindu-şi decât să găsească drumul, ascultând, dar auzindu-se numai pe sine, şi începând să se teamă de-a binelea de pădure, ca şi cum tot ce făcuse rău în viaţă se strânsese, cine ştie cum, aici şi îl hăituia. Ştia că gândul acesta era absurd, şi asta îl sperias şi mai tare, pentru că totuşi i se părea perfect real. El însuşi părea incredibil de mic şi parcă gata să se sfărâme.

Se oprea la răstimpuri şi încerca să rămână nemişcat, să tacă şi să asculte. Încerca să audă încotro să se îndrepte, sau, pentru că asta nu avea

nici o logică, să audă poate ce venea după el. Mult mai târziu, după ce văzduhul se mai înseninase, văzu în sus, printre copaci, câteva stele licărind slab. Îi era frig, tremura, inima îi bătea energic în continuare, şi spaima i se cuibărise mai adânc în oase, până când ajunse să aibă sentimentul că era condamnat, că n-avea să mai găsească niciodată calea înapoi, către un liman, sau să mai fie în stare să alerge îndeajuns de repede ca să scape. Pădurea era înfiorător de zgomotoasă, chiar mai mult decât propriul lui puls. Se rupeau crengi, rămurele şi frunze se mişcau în adierea vântului, tot felul de lucruri mişunau prin tufişuri şi undeva mai departe se auzeau trosnete mai puternice, pe care nu ştia dacă nu cumva doar şi le imaginase. Aerul pădurii era dens şi greu şi se confunda cu întunericul, ca şi cum amândouă ar fi fost una, şi se năpustea asupra lui din toate părţile.

„Toată viaţa m-am temut“, se gândi. „Ăsta sunt eu.“ Dar apoi îşi porunci să tacă din gură.

— Crezi asta numai pentru că te-ai pierdut în pădure, zise.

Era imposibil să dureze atât de mult să se întoarcă la cabană. Nu se pierduse niciodată în pădure, şi umblase prin păduri tot timpul, vânând şi pescuind. „Dar, odată ce faci acel prim pas greşit“, îşi spuse, fiindcă ştia că după aceea era posibil să nu-ţi mai găseşti niciodată drumul, pentru că nu-ţi dădeai seama de unde vii, astfel încât nu aveai nici un reper sigur pentru nici o direcţie. Şi ideea aceasta i se păru că se aplică şi altor lucruri din viaţa sa, mai ales în privinţa femeilor. Lucrurile se încâlciseră atât de rău încă de la bun început, încât devenise imposibil să-ţi dai seama ce era bine, şi acum, cu Roy mort, nu-i mai rămăsese absolut nimic pentru care merita să continue. N-ar mai fi contat dacă pierea în pădure în noaptea aceea, dacă pur şi simplu renunţa, se întindea pe pământ şi se lăsa să îngheţe.

Dar continuă să meargă, până când cerul se lumină în cele din urmă, şi apoi veniră zorile şi el ajunse la ţărm mergând tot timpul în jos. Nu era ţărmul din faţa cabanei, şi nu ştia în ce direcţie s-o apuce în lungul lui, dar era un ţărm, şi Jim o porni în sensul care i se păru corect, mergând pe mal şi aşteptând să apară cabana.

Era o zi cu soare, rece şi senină, prima zi limpede de multă vreme. Lui Jim îi era foarte foame, obosise şi îl durea tot corpul, dar era recunoscător pentru soare. Nu găsi cabana în câteva ore, aşa că se întoarse şi merse în direcţie opusă, dar până şi asta i se păru normal. Probabil pe la amiază, cu soarele deasupra capului, trecu de locul de unde pornise şi mai merse cam o oră până ajunse la plaja din faţa cabanei. Se opri locului şi se uită la ea o vreme, apoi intră.

Totul era exact aşa cum îl lăsase şi Roy era tot în camera din spate. Jim mâncă nişte supă direct din conservă, fără s-o încălzească, apoi se întinse pe podea înfăşurat în pătură şi dormi.

Când se trezi, îi era foarte frig şi era noapte. Găsi lampa şi făcu focul în sobă. „O să fiu mai atent de acum înainte“, îşi spuse în timp ce împingea lemnele înăuntru. „Şi o să mă ocup de toate. O să găsesc pe cineva pe insula asta, o să-i dau de ştire mamei lui Roy şi o să-i fac lui Roy o înmormântare decentă. O să plec chiar azi.“

Mâncă încă o conservă de supă şi apoi nişte piure de cartofi instant, după care se întoarse să doarmă câteva ore şi se trezi dimineaţă.

— Bun, zise de îndată ce deschise ochii, am plecat.

Puse din nou lemne în sobă şi îşi prepară micul dejun. În timp ce mânca, îşi dădu seama că trebuia să lase un bilet. Dacă venea cineva aici şi găsea toate astea, cabana spartă şi pe Roy în camera din spate, şi vedea că el trăise aici, şi-ar fi putut face o impresie greşită. Şi trebuia de asemenea să acopere fereastra bucătăriei, ca nici un animal să nu poată intra să mănânce mâncarea sau să ajungă la Roy.

Căută prin sertare până găsi un pix şi un plic pe care putea scrie. „Am plecat după ajutoare“, scrijeli el. „Fiul meu s-a sinucis şi se află în camera din spate. Nu am avut posibilitatea să iau legătura cu nimeni. N-am putut merge mai departe cu barca. Plec acum pe insulă să caut ajutoare şi mă întorc.“ Reciti textul de câteva ori şi nu-i veni în cap nimic mai bun, aşa că semnă biletul, îşi împachetă ceva de mâncare şi puse pătura într-un sac de gunoi, în caz că trebuia să doarmă pe afară.

Fereastra era o problemă. Nu avea ciocan sau cuie şi nici măcar scânduri bune. Cără aşadar motorul zdrobit până la magazie şi îl folosi ca să spargă uşa, la fel cum făcuse cu fereastra bucătăriei. După ce reuşi să intre, îşi trase sufletul, apoi scoase aşchiile de lemn din motor şi se întoarse după lampă ca să cerceteze magazia.

Toate uneltele erau aici: topor, lopată, ferăstraie, ciocan, cuie, chiar şi o maşină de şlefuit şi un ferăstrău cu lanţ, lanţuri de rezervă, un burghiu, şurubelniţe, chei franceze, toate zăceau aici ruginind. Jim reteză o bucată mare din uşă cu toporul şi apoi o puse peste fereastra de la bucătărie ca s-o bată în cuie. Înainte însă se duse să-şi ia rămas bun de la Roy şi să-i spună ce avea de gând să facă.

— Am început să mă ocup de situaţie, spuse, stând în picioare în uşa dormitorului. Îmi pare rău că lucrurile au mers atât de prost până acum, dar acum încerc să le îndrept.

Apoi îşi scoase pe geam sacul cu mâncare, pătura şi biletul, bătu scândura în cuie, prinse biletul peste ea şi porni la drum.

Era deja dimineaţă târzie. Ar fi trebuit să înceapă mai devreme. „Dar cel puţin mă duc“, îşi spuse. Merse de-a lungul ţărmului, trecând de locul unde fusese cu o zi înainte, şi continuă să meargă în pas susţinut, cu ochii în patru după bărci sau cabane, căutând vreo potecă umblată. Vizibilitatea era suficient de bună, aşa că ar fi putut să atragă atenţia unei bărci. Aerul nu era nici el prea rece, şi puţinii nori pluteau subţiri sus pe cer.

Ţărmul acesta, cu grămezi de pietre, plin de lemne căzute, încâlcite de vegetaţie, şi de nisip întunecat la culoare, îi părea lui Jim antic, preistoric. După ore întregi de mers în tăcere, în care auzi numai sunetul propriilor bocanci, câte o pasăre din când în când şi vântul şi valurile mici clipocind pe plajă, i se păru că era poate singura fiinţă umană, ieşită să vadă cum era lumea. Reflectă la asta şi merse mai mult ca o pisică, sărind de pe o piatră pe alta, şi tânji după simplitatea aceasta, după inocenţă. Ar fi vrut să nu fi fost cel care era şi să nu găsească pe nimeni. Dacă găsea pe cineva, trebuia să-şi spună povestea, care, recunoştea acum faţă de sine însuşi, n-avea cum să sune decât groaznic.

Merse mai departe, promontoriu după promontoriu, gândindu-se că probabil ocoleşte insula, deşi fu sigur de asta abia când soarele apuse puţin mai în spate decât cu o zi înainte. Părea să fie o insulă lungă, şi nu avea cum să ştie dinainte dacă şi unde locuia cineva aici. Cabana lui putea foarte bine să fie singura.

Apusul târziu era încă roşu pe cer când pietrele de la picioarele lui deveniră greu de desluşit. Deasupra roşului, cerul era verde şi apoi se estompa în albastru. Jim continuă până când nu mai putu merge în siguranţă, până când aproape dădu cu capul într-un ciot de copac întunecat, fără să-l fi văzut deloc, şi atunci se opri. Urcă în pădure, se înveli cu pătura şi tăie un pachet de somon afumat pentru cină. Somonul era picant şi bun – o reţetă şi cu alte condimente pe lângă sare şi zahăr brun. Stătu în capul oaselor, mestecând şi uitându-se la lumina palidă de peste apă, şi ascultă pădurea în jur, care părea mai tăcută decât de obicei, fără nici un sunet decât al adierii uşoare şi câte un trosnet când şi când, fără nici o mişcare cât de cât perceptibilă a vreunei făpturi vii.

Roy nu voise să vină aici. Jim înţelegea acum. Venise ca să-l salveze pe el, pentru că îi fusese teamă că tatăl său avea să se sinucidă. Dar nu fusese interesat de locul acesta sau de traiul aici pe termen lung. Jim îşi imaginase că orice băiat îşi dorea să întemeieze o gospodărie împreună cu tatăl său în Alaska – deşi, practic vorbind, ei nu întemeiau propriu-zis o gospodărie, desigur, pentru că el cumpărase pământul şi cabana exista deja –, dar nu se gândise cu adevărat la Roy sau la ceea ce şi-ar fi dorit fiul său, nici măcar o clipă. Şi lucrul ăsta fusese valabil chiar şi după ce sosiseră aici. Jim îşi considerase întotdeauna fiul cumva de la sine înţeles, şi acum fiul acesta nu mai era – iată care era marea ciudăţenie.

Dacă Roy ar fi încă în viaţă şi Jim l-ar putea duce undeva acum, l-ar lua să navigheze în jurul lumii. Era ceva ce Roy chiar îşi dorise. O spusese el singur. Şi era ceva ce Jim ar fi putut să aranjeze la fel de uşor ca şi aventura lor în Alaska. Avusese banii pentru un vas, ştia să navigheze, avusese timp. Dar, pentru ca asta să se fi putut întâmpla, el ar fi trebuit să-l asculte pe Roy. Ar fi trebuit să-l bage în seamă cât timp fusese încă în viaţă. Şi aşa ceva

fusese pur şi simplu imposibil. Jim se gândise tot timpul la Rhoda şi la alte femei.

Încercă apoi să doarmă, întinzându-se pe un strat de muşchi, învelit în pătură, şi ţinându-şi mâncarea adunată lângă el. Nu-i păsa dacă venea într-adevăr vreun urs; n-avea să-şi cedeze hrana.

Dar nu putu să doarmă. Se uită după stele, căutându-le fără încetare, deşi nu era nici una, şi îşi ţinu ochii deschişi, cu toate că nu era nici o lumină şi nimic de văzut. Îşi imagină cum ar fi putut să navigheze prin Pacificul de Sud. Văzuse imagini cu Bora-Bora. Jungla verde întunecat şi roca neagră, apa albăstrie şi nisipul alb. Ar fi fost întotdeauna cald, s-ar fi simţit relaxaţi şi ar fi putut să facă scufundări. Ar fi putut chiar să înveţe să folosească tubul de oxigen. De ce să-ţi petreci fie şi numai o mică parte din viaţă într-un loc rece? Nu avea sens.

Nu se simţea obosit, nu se putea imagina dormind, aşa că se ridică din nou, îşi puse pătura în sac, împreună cu mâncarea, şi se întoarse la ţărm.

Noaptea era întunecată, fără stele sau lună. Nu vedea nimic, deşi ochii lui avuseseră deja ore întregi la dispoziţie să se obişnuiască. Întindea câte un picior în faţă şi pipăia în jur cu talpa înainte să se sprijine. Se deplasă astfel încet, pas cu pas, de-a lungul ţărmului, până când ajunse prea aproape de marginea apei, alunecă pe alge şi căzu greoi pe pietrele ude. Se ridică repede şi căzu din nou, gemu de durerea din cot şi din coapsă, îşi găsi sacul şi se târî în patru labe în sus, pe pietrele uscate, până ce putu să se ridice în picioare fără să mai alunece. Urcă mai departe în pădure, cu piciorul rănit tremurând, se întinse pe jos, învelit cu pătura, ca să se odihnească, şi se trezi dimineaţă, când îşi dădu seama că adormise.

A doua zi merse mult, deşi corpul îl durea încă după căzături. Cotul îl supăra ca şi cum îşi fisurase osul, iar piciorul şi-l simţea parcă prost legat de corp, dar nu prea conta. Rămase cu ochii în patru după bărci şi după cabane şi continuă să se convingă singur, în timp ce mergea, că are să găsească pe cineva. Dar apoi se întrebă dacă nu cumva se afla pe insula Prinţul de Wales, cea mare. Nu era atât de departe de locul de unde venise el, arăta exact la fel ca toate celelalte din jur, şi era aproape mai izolată decât

Sukkwan, pur şi simplu pentru că era atât de mare. Porţiuni lungi din coastă erau nepopulate. Jim presupuse că pe Prinţul de Wales ar fi avut mai multe probleme cu urşii. N-avea cum să ştie sigur dacă era o insulă mai mică până când nu o înconjura, dar el mergea încă pe aceeaşi parte a ţărmului, cu apusul în stânga.

La amiază se odihni şi mâncă. Se aşeză la umbră, deşi soarele abia strălucea prin atmosfera înceţoşată. Nu văzu nici o barcă. Nu văzuse nici o barcă până atunci. Era remarcabil cât de izolat era locul acesta. Venise la capătul lumii şi crezuse, cine ştie de ce, că avea să fie un lucru bun: când se uitase la început pe hartă, cabana i se păruse prea aproape de insula Prinţul de Wales şi de cele câteva orăşele de pe coasta ei de sud-vest, dar acum îşi dorea să fi ţinut minte numele orăşelelor acelora şi ale celorlalte mici enclave împrăştiate pe insulele vecine. Colonii mai mult, doar două sau trei case, aproape fără drumuri. Genul de locuri pe care le idilizase întotdeauna. Cunoscuse câteva familii care locuiau în ele, le vizitase cabanele cu câte o singură încăpere, construite chiar de către oamenii aceia, cu dulapuri meşterite grosolan şi pături atârnate pentru a închipui un dormitor. Blănuri de urs pe podea şi pe pereţi. Care era magia acelor locuri? Ce anume în ideea de frontieră îl făcea să simtă că nimic altceva nu era viaţă adevărată? Nu părea logic, pentru că lui nu-i plăcea disconfortul şi ura să stea singur. Ajunsese acum să-şi dorească să vadă pe cineva în fiecare clipă a fiecărei zile. Voia o femeie, orice femeie. Peisajul nu însemna nimic pentru el dacă trebuia să-l vadă singur.

Îşi strânse lucrurile şi porni mai departe. În cursul orei care urmă, linia ţărmului coti brusc la dreapta, şi Jim avu certitudinea că nu se afla pe insula cea mare. La apus văzu o nuanţă trandafirie în norii dinspre est, dar vestul era blocat de pădure.

— Tot nu e nimeni, spuse. Aş putea să-mi petrec toată iarna aici.

Se făcea iar din ce în ce mai frig cu fiecare noapte. Avusese noroc de un interludiu mai cald în ultima săptămână, dar ştia că acum zăpada şi ploaia aveau să ia din nou în stăpânire ţinutul. Avea la el numai hainele groase şi o singură pătură. Până acum îi fuseseră de ajuns, dar ştia că avea

nevoie fie să găsească pe cineva curând, fie să se întoarcă la cabana unde îl lăsase pe Roy, înainte să se facă prea frig.

În noaptea aceea se trezi de câteva ori tremurând şi nu mai reuşi să se încălzească. Visă că merge în cerc, la nesfârşit, urmărit de ceva. Dimineaţă, pe copaci se aşternuse o pudră de zăpadă, pe care burniţa o topi până la prânz. Jim avea o geacă impermeabilă, dar se simţi totuşi ud parcă până la piele şi înfrigurat. Îşi luă prânzul stând pe un buştean la marginea apei şi gândindu-se. Dacă pe insula asta nu se mai afla nimeni, nu putea decât să rămână aici şi să aştepte. N-avea să existe aproape nici un fel de trafic naval până târziu în primăvară, probabil până în mai sau chiar în iunie, iar proprietarii cabanei în care se afla n-aveau să se întoarcă până în iulie sau în august. Iar el făcuse praf motorul bărcii şi radioul. Aşa că s-ar fi putut să stea aici vreme îndelungată. Se întrebă dacă avea să-i ajungă mâncarea. Nu părea, şi nu-şi luase cu sine nici puşca, nici uneltele de pescuit. N-avea nici cum să se întoarcă la toată mâncarea pe care el şi Roy o puseseră la păstrare.

Era o nebunie câte provizii îşi făcuseră! Cât să hrănească o minicolonie pe toată perioada iernii. Dar în asta se transformase pentru el călătoria. În loc să se relaxeze şi să încerce să-şi cunoască fiul, îşi făcuse griji numai cum să supravieţuiască. Şi când, în sfârşit, venise vremea să înceteze a mai face rezerve de mâncare, clipa îl îngrozise: n-avusese habar cum să-şi treacă timpul, cum să treacă de iarnă. Aşa că începuse să o sune pe Rhoda prin radio. Peste o lună cel mult ar fi plecat, era sigur. N-ar fi fost în stare să mai stea. Dar Roy crezuse că aveau să rămână.

Jim plânse din nou. Roy voise să plece, şi el nu-l lăsase. Îl ţinuse prizonier. Se sili totuşi să înceteze şi se ridică. Merse întruna până la asfinţit şi atunci îşi dădu seama că nu se mai uitase în jur de ore întregi, nu făcuse decât să înainteze fără oprire şi nu mai căutase deloc bărci sau case. Nu credea că mai era cineva aici.

În noaptea aceea fu atât de frig, încât nu putu dormi. Încercă în schimb să-şi construiască un adăpost. Era beznă din nou, nici o lumină, aşa că putu doar să pipăie în jur, în întuneric, după ferigi, după crengi şi după alte

asemenea materiale din care să facă o grămadă unde să poată dormi. O ridică lungă cât corpul său şi se strecură în ea cu grijă, încercând să n-o strice. Era mult mai cald aşa, dar adormi gândindu-se la toate gângăniile şi ciudăţeniile din mormanul de frunze care-şi făceau deja drum prin hainele lui.

Zilele continuară astfel şi deveniră greu de deosebit. Era o insulă monstruos de lungă. Dacă ar fi fost sigur că-şi găseşte cabana, Jim ar fi traversat pur şi simplu pe celălalt ţărm şi s-ar fi întors, pentru că acum era deja sigur că nimeni altcineva nu locuia aici, dar nu ştia cât de lată e insula şi nici dacă va recunoaşte coasta de pe partea cealaltă, chiar dacă ar fi fost o regiune pe care o văzuse înainte. Aşa că merse mai departe, umblând fără oprire pe lumină, în zilele acelea scurte, şi apoi aşteptând să treacă nopţile, mai mult treaz decât dormind.

Se gândea la Roy în nopţile acestea, şi-l amintea copil, conducând tractorul verde de jucărie din Ketchikan, purtând o tichie de bucătar la trei ani şi urcându-se pe un taburet ca să ajungă la castronul de pe masă. Şi-l aminti culegând afine în geaca lui roşie, rupând ţurţuri sau găsind coarnele de cerb pe care Jim le aruncase în spatele gardului. El le azvârlise acolo pentru că erau mici, dar Roy le descoperise şi le îndrăgise ca pe nişte artefacte ale vreunui alt popor. Pentru el erau enigmatice şi minunate. Jim nu ştia cum de acele vremuri deveniseră ultimii ani petrecuţi împreună cu Roy, nu înţelegea transformările care se produseseră, şi, amintindu-şi, îşi dădu seama că ani întregi fusese departe de viaţa fiului său, chiar şi în Ketchikan, când încă locuiau toţi împreună, pentru că Jim se gândea atunci la femei, uneltea, începea să trădeze. Îşi începuse viaţa sa secretă cu alte femei şi nu mai ştiuse de nimeni şi de nimic altceva. Nici după divorţ nu se trezise, ci continuase să umble după femei. Aşa că n-ar fi putut spune cine era Roy până la urmă. Îi lipseau prea mulţi dintre anii care duceau la el.

Jim reflecta deja la toate acestea cu mai mult calm, ca şi cum nu şi-ar fi putut permite luxul de a plânge când în fiecare noapte încerca doar să nu îngheţe de frig şi să supravieţuiască. Nu avea timp de extravaganţe. Trebuia să se păstreze întreg dacă voia să ajungă până în primăvară.

În timpul zilei încerca să meargă cât mai mult, dar începu să umble din ce în ce mai încet. Rămăsese fără mâncare de aproape o săptămână şi acum supravieţuia cu alge, ciuperci şi crabi mărunţi pe care îi prindea la vremea refluxului. Bea apă din izvoarele pe care le traversa din când în când, dar îi era uneori sete zile în şir.

Crabii erau de fapt foarte buni, şi abia aştepta să-i găsească. Erau laţi de numai zece-doisprezece centimetri, dar el îi curăţa ca pe cei mai mari, apucându-le picioarele din spate, dedesubtul carapacei, şi apoi zdrobindu-i de o piatră ascuţită până desprindea partea de deasupra a carapacei. Apoi rupea crabul în două şi îl scutura o dată, ca să scape de măruntaie. Îl clătea în apa mării şi-i sugea carnea curată şi fragedă. Făcea asta de mai multe ori pe zi, mâncând patru sau cinci crabi odată. Singura dificultate reală, de fapt, era când nu găsea suficientă apă proaspătă timp de câteva zile şi buzele i se umflau, iar gâtul începea să-l doară. Dar dimineţile sugea ace de pin şi asta îl uşura întrucâtva, şi apoi ploua destul de des. Din fericire, nu ningea. Avea mare noroc cu vremea.

Visa cu ochii deschişi la Pacificul de Sud, la cum ar fi băut apă de pe frunze uriaşe, ciudate, la fructele care creşteau peste tot, numai bune de mâncat. Mango, guava, nuci de cocos şi fructe sălbatice pe care nu le văzuse niciodată, dar pe care şi le imagina viorii şi foarte dulci. Soarele ar fi strălucit tot timpul, şi el ar fi făcut baie în cascade.

Şi apoi, într-o seară, văzu marginea apusului la vest şi ştiu că ocolise capătul de sud al insulei. Era acum în drum spre casă. Continuă până la promontoriu şi se aşeză printre copaci, privind cum linia subţire a apusului e devorată de norii cenuşii apoşi. Apoi încropi o moviliţă râcâind cu degetele tot ce putea găsi, se cuibări înăuntru şi dormi.

Ajunse la cabană abia după încă cinci zile. Sosi destul de devreme dimineaţă şi-şi dădu seama că îşi petrecuse noaptea la mai puţin de un kilometru şi jumătate distanţă.

— Drace! zise. E chiar aici.

Se opri pe plajă şi se uită la ea o vreme, printre copaci.

Când se apropie şi urcă pe verandă, îşi dădu seama că nu venise nimeni. Totul era exact aşa cum îl lăsase. Ploaia înmuiase biletul şi ştersese mesajul, dar asta era singura schimbare. Se duse în spate după ciocan. Barca dezumflată se afla încă acolo, uşa spartă la magazie – nici o schimbare.

Jim scoase cuiele din scândurile pe care le pusese peste fereastra din bucătărie şi simţi duhoarea încă înainte să o fi scos cu totul pe prima. Când păşi înăuntru, miasma atârna în aer, grea şi groasă. Vomită chiar acolo pe podeaua din bucătărie, cei câţiva crabi, ciupercile şi apa proaspătă pe care o supsese cu o zi înainte din rouă, şi i se păru o pierdere teribilă, deşi ştia că acum avea să aibă mâncare şi apă mai bună.

Se curăţă la chiuvetă şi îşi clăti gura. Putoarea era copleşitoare. Vedea destul de bine în bucătărie, dar camerele din spate erau în întuneric, aşa că aprinse lampa cu petrol şi se întoarse în direcţia de unde venea mirosul ca împotriva unui vânt puternic.

Roy nu mai era atât de rigid ca înainte. Sacul de dormit ajunsese, ud, pe podea şi un puf alb îi creştea chiar şi pe dinafară. Jim încercă să apuce capătul sacului, dar nu putu, şi se dădu din nou în spate.

— Iartă-mă, Roy, spuse el, plângând pentru prima oară după multă vreme.

Şi ştiu că acum trebuia să-l îngroape. Încercase să găsească pe cineva, căutase un mod de a-l arăta mamei şi surorii lui şi de a-i oferi o ceremonie de înmormântare, dar acum trebuia să se mulţumească doar cu o îngropăciune pe insula asta. Nu avea de ales. Nu putea trăi cu duhoarea aceasta, nu putea să-şi lase fiul să putrezească pur şi simplu aici.

Trebui mai întâi să iasă iarăşi afară, să respire. Aşteptă apoi până când plânsul i se ogoi, după care se duse repede înăuntru, apucă sacul ud, îl târî şi-l scoase pe fereastră. Când îl ridică pe geam, conţinutul i se terciui şi o parte din Roy se scurse prin rupturile sacului. Jim gemu dezgustat. Nu-i venea să creadă că era silit să facă aşa ceva.

Apucă o lopată şi îl târî pe Roy departe printre copaci. Nu voia să sape lângă cabană, nu voia ca mormântul lui Roy să fie atât de aproape, încât oamenii aceştia să vrea să îl mute. Aşa că se duse îndeajuns de departe în

pădure pentru ca Roy să nu fie găsit şi apoi se opri şi începu să sape. Pământul opuse rezistenţă primii treizeci de centimetri, apoi fu afânat următorii cel mult treizeci, până când dădu de piatră, rădăcini şi nisip; de aici fu foarte greu de săpat. Jim trudi toată ziua, împlântând lopata, tăind rădăcini, săpând în jurul pietrelor, sfărâmând pământul, ca să-şi facă drum, cu vârful cazmalei.

Trebui să se odihnească des, şi de fiecare dată se depărta de groapă şi de mirosul îngrozitor al fiului său în descompunere. Se aşeza între copaci la o sută de metri depărtare şi se gândea la cum avea să istorisească altora despre toate astea. Nu ştia dacă povestea lui ar fi avut logică. Fiecare etapă fusese o consecinţă necesară a precedentei, dar lucrurile în sine nu sunau bine. Deşi nu recunoştea până la capăt, o parte din el îşi dorea să nu fie găsit niciodată. Dacă nimeni nu se întorcea la cabana aceasta sau nu le observa dispariţia din propria lor cabană, atunci el n-avea să fie nevoit să spună nimănui povestea. Simţea că putea trăi acum cu cele întâmplate dacă nu trebuia să dea ochi cu altcineva. Fiul lui se sinucisese, şi asta din vina lui, şi acum îl îngropa. Putea să creadă asta. Dar nu voia ca nimeni altcineva să ştie.

Săpă până târziu după-amiază, aproape de sfârşitul zilei, apoi decise că trebuia să se mulţumească deocamdată cu ce făcuse, pentru că nu putea lucra pe întuneric, aşa că îl târî pe Roy în sacul de dormit în groapă, nevrând să încerce să-l scoată, şi apoi stătu acolo, întrebându-se cum putea să ţină o ceremonie de îngropăciune în doar câteva minute, înainte să-l acopere cu pământ şi să se întoarcă la cabană.

— N-am vrut s-o fac în grabă, îi spuse fiului său. Ştiu că asta e înmormântarea ta. Ar trebui să fie ceva special, şi mama ta ar trebui să fie aici, dar pur şi simplu nu am ce să fac. Eu… şi aici se opri şi nu ştiu ce să mai spună. Nu putea gândi decât „te iubesc, eşti fiul meu“, dar asta îl înmuie atât de tare, încât nu mai putu scoate nici un cuvânt, aşa că plânse, apoi aruncă pământul în groapă cu lopata, făcu o moviliţă şi o bătători, şi se întoarse la cabană aproape pe întuneric, fără să-i mai pese prea tare dacă se pierdea.

Mirosul persistă în casă în noaptea aceea şi în ziua următoare şi stărui, diluat, vreme de mai bine de o săptămână. După asta, lui Jim i se păru că încă îl simte, dar devenise suficient de slab ca să nu mai poată fi deosebit de un eventual produs al imaginaţiei lui. În zilele reci, când duhoarea părea să fi dispărut, Jim umbla prin camere, încercând să şi-o amintească. Afară la fel, în timpul plimbărilor prin pădure o simţea uneori, şi se oprea şi se gândea la fiul său. Acestea deveniseră singurele dăţi când se gândea la el, îşi dădu seama, ca şi cum numai acest singur soi de amintire era suficient de puternic, dar bineînţeles că era o minciună. Întotdeauna se gândea la Roy într-un fel sau altul. Avea prea puţine lucruri de făcut. Se pregătise pentru iarnă şi acum aştepta.

I se părea că nu-l înţelesese bine pe Roy, că Roy fusese mai periculos decât crezuse el, ca şi cum în toţi acei ani fusese gata să se sinucidă, dar aşteptase momentul potrivit. Ideea nu părea tocmai corectă, dar Jim o urmări o vreme. Şi dacă sinuciderea fusese întotdeauna latentă în firea lui Roy? Atunci? Asta ar fi schimbat responsabilităţile – ba chiar mai mult. Şi de ce oare se omorau oamenii, în general? Ce îl făcuse pe Jim atât de sigur că putea s-o facă şi el însuşi? Acum îi era greu să înţeleagă, să facă ideea plauzibilă. Nu credea că îşi dorise vreodată cu adevărat să se sinucidă, chiar şi când hotărâse să se arunce de pe stâncă. Chiar şi atunci simţise numai milă faţă de sine, nimic mai mult.

Gândul acesta îl opri în loc. Nu se mai gândise la stâncă de ceva vreme. Se întrebă ce crezuse Roy despre asta, dacă ştiuse că el o făcuse intenţionat. Nu recunoscuse niciodată, de fapt, în faţa fiului său, că se aruncase singur. Pentru că atunci ar fi fost mai greu să-l facă să rămână. Dar Roy trebuie să fi suspectat ceva dubios.

Ca să îndepărteze asemenea gânduri, Jim încercă să se gândească la altceva. Inventă diversiuni. Încerca să-şi imagineze cine avea să-l găsească, cum şi ce aveau să spună. Cuplul cel nearătos, venind pe potecă, urmat de copiii rămaşi mai în spate. Aveau să se oprească, să se uite la el şi să-l considere periculos. Se putea chiar s-o ia la fugă. Se putea să sosească şi să plece chiar înainte ca el să-i vadă, şi el n-ar fi avut cum să ştie până când,

mai târziu, n-aveau să sosească reprezentanţii autorităţilor. Şi totuşi credea că aveau să vină până la el şi să se arate indignaţi. Ei erau proprietarii, şi în rest toată lumea îi ignora, Jim era sigur, aşa că în privinţa asta aveau să fie înverşunaţi. Aveau să-l târască afară, să-l atace cu pliscurile lor de papagal şi cu ochii lor suciţi, să-l ciugulească şi să-l sfâşie până când aveau să rupă bucăţele din el. Pe urmă se gândea la Roy pe plajă şi la pescăruşi, şi în acest fel se tortura pe sine însuşi în fiecare noapte şi zi, sub pretextul încercării de a-şi umple timpul şi de a supravieţui.

Se mai uita după bărci din când în când, în zilele bune. Puţinele pe care le vedea erau prea departe. Nu mai avea nici un semnal luminos. Îi venise în minte că putea să încerce să aprindă un foc uriaş în pădure, la un capăt al insulei, căci asta ar fi atras măcar avioanele de recunoaştere, dar nu ştia cât ar fi durat până să vină sau dacă nu cumva el avea să sfârşească mort în incendiu. Părea destul de probabil că va muri dacă aprindea un foc uriaş pe o insulă. La sfârşit avea să fie în apă, chinuindu-se să respire. Şi nu-i plăcea ideea ca pompierii să scurme pământul în care zăcea Roy.

Apoi îi veni în cap să incendieze o altă insulă, dacă ar fi găsit una mică prin apropiere, nepopulată. Putea să vâslească până acolo, să aprindă focul cu puţina motorină care îi rămăsese, apoi să vâslească înapoi sau chiar să rămână pur şi simplu în largul apei, unde putea fi văzut.

„Nu e o idee rea“, îşi zise. „Ar putea să funcţioneze.“

Dar nu o puse în aplicare. Vâslitul pe canalele acestea nu avea să fie uşor, şi el nu era încă în stare să dea ochii cu altcineva. Aşa că aştepta în cabana lui, îşi făcea planuri, vedea flăcările peste tot, îşi închipuia că e salvat şi încerca să-şi aducă aminte cum arătase Roy înainte să-şi zdrobească jumătate din faţă. Era groaznic că îl lăsase cu imaginea aceea. Jim nu-şi putea aminti chipul lui de dinainte, ce înfăţişare avusese fiul său. Era ca şi cum fusese adus pe lume mutilat.

Cel puţin, nimeni altcineva nu avea să-l mai vadă aşa. Trecuse de acum suficient timp pentru ca nimeni să nu mai poată să vadă nimic. Asta îl uşura întrucâtva. Nu putea explica de ce vederea fiului său zdrobit ar fi fost pentru el o ruşine personală atât de mare. Dar ar fi fost. Ceea ce voia acum era să

inventeze un mod de a relata lucrurile care să le facă să pară triste, dar inevitabile. De pildă, că situaţia fusese dificilă, dar că el nu îşi dăduse seama exact cât de dificilă pentru Roy, pentru că fiul lui nu spusese nimic. Dacă Jim ar fi ştiut, ar fi plecat amândoi imediat, dar el nu avusese de unde să ştie.

Dar apoi asemenea gânduri îl dezgustau. Nu avea răbdare cu propria-i minte.

Era mijlocul lui ianuarie şi tot nu venise nimeni – lucru cu adevărat remarcabil. Părea că lumea îi uitase, deşi se aflau probabil la mai puţin de cincisprezece kilometri de locul unde ar fi trebuit să fie. Jim presupuse că fosta lor cabană fusese de acum descoperită, cu sângele de pe duşumea, cu radiourile făcute ţăndări şi cu barca dispărută. Şeriful sau altcineva trebuie să fi cercetat regiunea după aceea, dar el nu auzise nici un elicopter sau avion, nu văzuse nici o barcă de săptămâni de zile şi niciodată nu se apropiase vreuna suficient de mult.

Mâncarea i se împuţina şi slăbise, încercând să economisească. Mânca acum o singură dată pe zi, şi mai lua din când în când câte o gustare frugală. Calculă că, în ritmul acesta, mâncarea avea să-i ajungă încă aproximativ o lună sau două cel mult, după care avea să mănânce alge sau să flămânzească.

Dormea acum toată noaptea şi chiar, uneori, în timpul zilei. Era lucrul cel mai uşor de făcut, nu necesita mâncare şi nici măcar lemne pentru foc. Tăiase câteva bucăţi mari de cauciuc din barca gonflabilă, pe care le punea peste pătură şi cearşafuri, şi, pe lângă hainele în care venise, purta un pulover găsit prin cabană. Nu făcuse baie de aproape trei luni. Din câte îşi putea da seama, începuse din nou să miroasă aproape a curat.

În tot acest timp, încercă să nu se gândească. Dacă simţea că începe, se uita la ceva, la o scândură din tavan, sau pur şi simplu se holba în întuneric, încercând să uite de sine şi să nu lase gândurile să se pornească, deşi nu le putea evita întotdeauna. Erau repetitive şi insistente. Roy spunând că voia să plece. Vedea scena la nesfârşit, nu şi-o putea scoate din minte. Apoi întâmplarea cu Kathleen, vecina sa din Ketchikan, cu care voise mai întâi

să-şi înşele soţia. Vedea întruna după-amiaza cenuşie când stătuseră afară pe veranda lor, pălăvrăgind, şi când o întrebase dacă n-ar vrea să vină până la el, pentru că Elizabeth nu era acasă. Expresia de dezgust de pe faţa ei. Ştiuse exact la ce făcea el aluzie. Elizabeth era în spital, însărcinată cu Tracy. Acum îşi dădea seama că nu fusese cel mai bun moment. Se gândea şi la mâncare, mai ales la cocteiluri de fructe. Asta îşi dorea cel mai mult. Şi costiţă la grătar. Se gândea cel mai des la Roy, şi îl vizita când vremea era liniştită şi când el se simţea fără astâmpăr.

Moviliţa se tasase de ploaie; mormântul era acum o uşoară adâncitură, năpădită de ciuperci şi de ferigi. La început rupsese ciupercile care creşteau acolo, căci i se păruseră obscene, dar, pentru că ele insistau să crească la loc, le lăsase în cele din urmă – globuri alb-cenuşii, dar şi conuri mai mici, ascuţite ca nişte tepee. Se întreba cât durează până când se descompune un sac de nailon, şi îşi imagina că trebuie să ia foarte mult.

— Eşti încă viu, îi spuse lui Roy într-o zi. M-am gândit la asta. Tu nu mai trăieşti nimic, pentru tine viaţa s-a oprit când ai murit. Dar, din cauza asta, mie vor continua să mi se întâmple tot felul de lucruri, şi asta pe tine te face încă viu, într-un fel. Şi pentru că nimeni altcineva nu ştie, pentru că mama ta nu ştie, încă nu eşti nici măcar mort de-a binelea. Vei muri din nou când ea va afla, şi apoi ea te va ţine în viaţă mult timp după aceea. Şi, chiar după ce noi toţi vom muri, cineva va dezgropa sacul acela de dormit şi te va găsi din nou. Deşi bănuiesc că s-ar putea să te dezgroape mai devreme. Vor vrea probabil să se asigure că eşti tu. Probabil că n-o să mă creadă, orice le-aş spune, după tot ce s-a întâmplat.

Îi plăcea să-i vorbească tare lui Roy, aşa că îşi făcu un obicei din asta. În afară de cazul când vremea era foarte proastă, mergea la mormânt şi stătea de vorbă cu el în fiecare după-amiază. Stătea de vorbă despre cum avea să fie salvat, despre vreme, şi, din când în când, îi făcea mărturisiri.

— Am fost nerăbdător, îi spuse. Ştiu asta. Ar fi trebuit să mă relaxez un pic. Doar că mă simţeam responsabil. Vorbea cu Roy despre lucruri mărunte care îl deranjau. În ziua în care am intrat peste tine, spuse. Când ţi-o luaseşi la mână în veceu. Încă mă simt prost din pricina asta. Nu cred că m-am

purtat cum trebuia. Ar fi trebuit să spun ceva, dar pur şi simplu n-am ştiut ce.

La începutul lui martie, Jim scormonea plaja la marginea apei, încercând să prindă crabi. Găsea încă destui, chiar şi iarna, dar păreau mai rapizi acum. De fiecare dată când el se întindea, ei se retrăgeau pieziş în câte o crăpătură şi dispăreau. Îi luă mult timp să-şi dea seama că, de fapt, nu crabii deveniseră mai rapizi, ci el era mai încet. Nu mai mâncase o masă adevărată de aproape o săptămână, ci mai mult alge şi apă. Şi câteva luni până atunci economisise. Vedea acum că fusese o greşeală, care îl slăbise prea mult. Se întoarse la cabană şi încercă să se gândească la o metodă de a-i păcăli pe crabi.

A doua zi le căută puii. Răsturna pietre şi, într-adevăr, exact aşa cum sperase, găsea din când în când mici colonii de pui de crab care erau prea mici ca să fugă de el. Îi culegea cu pumnul, şi nu-şi dădu seama cum ar fi putut să-i cureţe în modul său obişnuit, aşa că îi mânca întregi şi îi sfărâma în dinţi cu carapace, cu măruntaie, cu tot.

— O să-mi iasă din cur lănţişoare din carapace de crab, le spuse. Foarte drăguţe.

Şi mesteca bine, pentru ca bucăţile să nu iasă prea mari.

La mormânt petrecea mult timp discutând despre mama lui Roy, cum se cunoscuseră şi ce nu mersese între ei.

— A fost abia a doua mea prietenă adevărată, serios, îi spuse lui Roy. Fratele meu consideră că asta a fost o greşeală, să mă aşez la casa mea cu abia a doua, şi înclin să cred că are dreptate. Chestia e că prima îmi dăduse papucii, şi mi se pare că, atunci când am început să ies cu mama ta, eram în primul rând speriat. Şi anumite lucruri n-au fost niciodată în regulă la ea. Părinţii ei, de pildă. Nu m-au plăcut, li s-a părut că sunt prea de la ţară, pentru că ei aveau bani. Bunicul tău, mai ales – nu m-am înţeles cu el. Era o jigodie. Mama ta nu voia să-l critice, dar tipul îşi bătuse nevasta şi făcuse tot felul de chestii oribile toată viaţa. Aşa că despre el nu puteam să discutăm. În plus, în general, ea voia să-i vorbesc mai mult, s-o amuz. Cam la un an după căsătorie mi-a spus că se aşteptase ca, odată cu trecerea

timpului, eu să am lucruri interesante de spus. N-a fost prea plăcut. Nu cred că se gândea prea mult la ce spunea, uneori. În fine.

Într-unul dintre momentele când stătea de vorbă cu Roy auzi Jim barca trecând prin apropiere şi încetinind. Se ridică în picioare şi o porni cât putu de repede către plajă, dar apoi se opri. O auzea acolo, bâzâind cu viteză mică, poate verificând cabana, dar nu se putu decide să o ia la fugă tot restul drumului şi să le facă semn. Părea prea mult pentru ziua aceea. Nu se simţea încă pregătit. Aşa că se ascunse între copaci şi aşteptă, nesigur, apoi auzi motorul ambalând din nou, şi barca dispăru.

Se întoarse la mormânt.

— Of, Dumnezeule mare! spuse. Nu-mi vine să cred că tocmai am făcut aşa ceva. E ceva în neregulă. Nu sunt încă pregătit să le spun oamenilor despre tine.

În noaptea aceea zăcu în pat, înfofolit în mai multe straturi, întrebându-se ce urma să se întâmple. Nu putea să rămână aici şi să flămânzească, şi totuşi exact asta alesese să facă în după-amiaza aceea. Nu putea să-l ascundă pe Roy la nesfârşit. Mama şi sora lui trebuiau să afle. Jim se simţi atât de încurcat, încât plânse prima dată după multe săptămâni.

— Pur şi simplu nu ştiu, repetă la nesfârşit, cu voce tare, privind către tavan.

A doua zi rămase în pat şi nu se duse la mormânt. Nu se duse nici la vânătoare de crabi şi nici nu mâncă altceva. Vru de mai multe ori să se ridice din pat, dar afară era frig şi el era ocupat să viseze aievea, şi-şi prelungea viziunile închizând ochii, până când, într-un final, se făcu noapte din nou şi el era tot în pat.

Se gândea la Lakeport, la liceu, la cum lucrase atâtea ore la Safeway[14]. Urâse slujba, ştiuse că nu făcea decât să se irosească, ştiuse că timpul petrecut acolo nu avea nici o valoare, pentru că în viitor avea să facă alt fel de muncă. Se gândi şi la cum omora ţânţari primăvara. Îşi aminti cum dădeau cu ulei pe iazuri şi cum împrăştiau insecticide ca să-i decimeze. Cisterne mari cu substanţe chimice. Acum se întreba ce era în ele. N-avea cum să fi fost ceva bun.

Atunci începuseră problemele lui cu sinusurile. Infecţii persistente şi apoi durerile de cap, care acum îi reveniseră. Asta era ceea ce îl adusese aproape la sinucidere, pur şi simplu durerea din capul lui. Îi era imposibil să se detaşeze de ea, să doarmă cu ea. De douăzeci de ani deja, fusese un insomniac în cea mai mare parte a timpului. Ar fi trebuit să-şi facă o operaţie, dar nu îi plăcea ideea. Ca dentist, lucrase pe mult prea mulţi pacienţi. Ştia cât de brutale sunt operaţiile şi cât de teribile, riscurile.

O altă amintire, încă mai veche, era barca pe care o aveau pe lac, un vas de croazieră al marinei, transformat, din anii 1920. Îi înlocuiseră plăcile de la cocă şi o scoteau în nopţile calde de vară, şi cântau acolo, în larg. Asta era ceea ce îşi dorea, îşi dădu seama, şi ce nu mai avusese de decenii: o comunitate de oameni, un loc anume şi sentimentul că aparţinea unui grup. De ce îi dispăruse?

A doua zi se ridică din pat şi porni în căutarea crabilor. Era reflux şi avea de unde alege. Găsi un peşte mic ascuns sub o piatră într-o băltoacă şi, în cele din urmă, îl străpunse cu un băţ. Era ţepos, dar îl curăţă chiar acolo pe pietre cu briceagul şi îl mâncă crud. Apoi se lăsă pe spate în lumina soarelui, care apărea atât de rar, şi-şi linse buzele.

— A fost al naibii de bun, zise. O masă pe cinste!

Mâncă în încheiere câteva alge şi se întoarse la cabană să bea puţină apă, apoi ieşi să-i facă o vizită lui Roy.

— Nu m-am mai gândit la fel de mult la tine, îi spuse. M-am gândit la mine când eram de vârsta ta. Cum vânam raţe sălbatice chiar în faţa casei. Noaptea prindeam pomoxis, bibani-soare şi somni, pe debarcader, la lumina lămpaşului. M-am gândit la toate astea şi mi se pare că o singură viaţă înseamnă de fapt mai multe vieţi, că toate se adună în ceva surprinzător de lung. Viaţa mea de atunci nu semăna absolut deloc cu viaţa mea de acum. Eram altcineva. Dar ce mă întristează, bănuiesc, şi motivul pentru care amintesc de toate astea, e faptul că tu n-ai să mai ai nici o altă viaţă. Ai avut două sau trei cel mult. Copilăria timpurie în Ketchikan, apoi viaţa cu mama ta în California, după divorţ. Astea fac două. Poate cât ai stat aici cu mine a

fost începutul unei a treia. Dar te-ai omorât singur, nu eu te-am omorât, aşa că n-ai rămas decât cu asta.

În restul după-amiezii, Jim cotrobăi prin magazie, uitându-se la toate uneltele ruginite şi la ciudăţeniile de acolo. Devenea mai activ, în primul rând pentru că era o vreme ciudat de caldă. În mod normal n-ar fi stat pe afară atât de mult. Deşi, de fapt, iarna în sud-est nu era cine ştie ce. Fusese el prea obsedat de ascunzătoarea aceea şi de toate celelalte. Nu era atât de greu de supravieţuit aici.

Şi apoi Jim trecu printr-o perioadă când nu păru să mai aibă nici un fel de gânduri sau de amintiri. Stătea în pat şi se uita ţintă la tavan. Când ieşea, se uita ţintă la copaci sau la valuri. Apa era liniştită, fără valuri înspumate. Din când în când o scurtă înălţare mai degrabă – apa cenuşie, opacă şi deasă.

Uneori stătea pe jos cu Roy, dar încetase să-i vorbească. Era gata să se întoarcă la viaţa lui, la alţi oameni.

Dar rămase. O furtună bântui timp de mai bine de o săptămână şi el nu avu nimic de mâncare. Nu voia să iasă din casă. I se părea că toată construcţia s-ar fi putut prăbuşi sub povara ploii. Grindină bătând în geamuri, ploaie, zăpadă, un vânt înspăimântător şi întuneric tot timpul. Ura totul. Voia o baie fierbinte.

Când furtuna se sfârşi în cele din urmă, era atât de disperat şi de flămând încât decise să provoace un incendiu. Totul era îmbibat de apă, dar ieşi din casă şi se duse printre copaci cu canistra de motorină de rezervă şi o cutie de chibrituri, odihnindu-se de câteva ori pe drum. Găsi un loc cu o mulţime de lemne căzute şi copaci înghesuiţi unul în altul, îi stropi cu motorină din belşug, apoi aprinse un chibrit şi se dădu în spate când izbucniră flăcările. Începu să ţipe, entuziasmat, în timp ce pălălaia devora lemnele căzute şi lingea trunchiurile copacilor mai mărunţi. Căldura era minunată. I se păru că se încălzeşte cu adevărat pentru prima dată din vară şi până atunci şi rămase cât putu de aproape, îndeajuns de aproape ca să-şi simtă faţa prea încinsă şi probabil uşor arsă. Fumul ascundea vederii vârfurile copacilor şi cerul de seară, iar trosnetul focului acoperea orice alt

sunet. Jim dansă pe marginile lui, îndemnându-l să ardă totul. „Creşti!“ ţipa. „Creşti!“

Şi focul crescu într-adevăr, repede. Luă în stăpânire zona unde se afla mormântul lui Roy, se întinse până la marginea apei şi avansă de-a lungul liniei ţărmului spre cabană. Jim spera că se răspândeşte şi în alte părţi. Vântul bătea însă în direcţia lui, spre cabană, aşa că încoace venea şi traseul principal al focului. Se gândi o clipă că ar fi trebuit să-l aprindă pe latura cealaltă a cabanei, ca să o protejeze de vânt, dar apoi nu-i mai păsă. „Las-o să ardă toată“, se gândi, „şi apoi lasă-i să vină după mine. Nu pot să-mi petrec restul zilelor aici, ca până acum.“

Focul se întări în următoarea oră, până la asfinţit, şi ajunse la cabană exact când începu să plouă. Jim se dezlănţui împotriva cerurilor, ameninţă să pedepsească ploaia, dar aceasta continuă să cadă. Focul arse o parte din acoperiş şi un perete al cabanei, apoi fu înecat de ploaie, fumegă şi, în final, din el nu mai rămase decât izul de ars. Era miezul nopţii. Jim intră în dormitor, care scăpase întreg şi acum mirosea mai mult a fum decât a Roy, şi dormi. Îl deşteptă bufnitura acoperişului din bucătărie, care se prăbuşise sub greutatea ploii. Bufnitura fu înfiorătoare, dar el ştiu ce era şi nu se ridică. Adormi din nou şi se trezi la prânz, ud şi zgribulit. Deşi bucata de acoperiş de deasupra sa era încă bună, ploaia bătea pieziş în cameră, făcându-l ciuciulete.

— Aţi face bine să mă găsiţi, zise el. Aţi face bine să mă găsiţi cât mai repede.

Mai târziu în aceeaşi zi se duse prin pădurea arsă până la mormântul lui Roy. Ploaia încetase. Nu ştia dacă identificase corect locul, dar adâncitura era acolo şi trunchiurile arse la fel, aşa că Jim se aşeză, tremurând, pe cenuşa neagră udă şi rămase acolo o vreme.

— Nu ştiu, îi răspunse lui Roy. Poate că o să-l vadă sau poate că o să-l vadă şi n-o să le pese. Nu mai arde, la urma urmei. Nu mai e un incendiu.

Se duse în partea neatinsă de foc a pădurii şi cojea scoarţă de copac ca să mănânce, când auzi elicopterul trecând pe deasupra, apoi întorcându-se şi planând chiar deasupra ţărmului din faţa cabanei. O luă înapoi cât putu de

repede, ca să-l întâlnească, dar mergea foarte încet şi trebui să se oprească de câteva ori să-şi tragă sufletul. Îl găsi însă tot acolo când apăru la lizieră, făcându-i cu mâna.

— Hei! ţipă el. Arăţi minunat! Dădea în continuare din mâini. Vino încoace! ţipă.

Nu puteau să aterizeze nicăieri, presupunea, pentru că aeronava rămase în aer. Era un elicopter de şerif, dar nu avea flotoare.

Jim le vedea feţele – amândoi cu căşti la urechi, cu şepci şi ochelari. Îşi vântură braţele şi îşi frecă palmele ca să le arate limpede că îngheţa şi ei îi făcură înapoi cu mâna. Aparatul i se păru lui Jim o minunăţie modernă. Rămaseră în aer timp de vreo cinci minute înainte să-i vorbească prin megafoane.

— Am cerut un hidroavion, îi spuseră. O să fiţi recuperat într-o oră sau două. Dacă sunteţi James Edwin Fenn, vă rog, ridicaţi mâna dreaptă.

Jim ridică braţul, apoi ei se ridicară, întoarseră aparatul şi plecară în zbor. Jim era entuziasmat. Era gata din nou pentru o viaţă normală.

O oră sau două mai târziu, după ce se întorsese în cabană, dezgropase soba de sub dărâmături şi făcuse un foc în ea ca să se încălzească, speriat deja de hipotermie, un hidroavion apăru peste canal, se înclină şi ameriză abrupt pe porţiunea de apă încreţită de valuri din faţa plajei sale. Jim făcu semn cu mâna şi stătu pe mal, aşteptând. Hidroavionul înaintă spre ţărm până când flotoarele atinseră pietrişul, apoi opri motoarele. Doi bărbaţi în uniformă coborâră pe flotoare, în timp ce pilotul rămânea înăuntru.

— Bună ziua! strigă cel din faţă.

Jim îşi flutură braţele.

— Mă bucur că aţi venit. Am fost pe Sukkwan cu fiul meu.

— Am aflat, zise bărbatul. Vă căutam pe dumneavoastră şi pe fiul dumneavoastră. Şerif Coos.

Îşi strânseră mâinile.

— Am fost îngrijoraţi. Sunteţi daţi dispăruţi deja de două luni.

— Ei, aici am fost. Uitaţi ce este, fiul meu a murit. S-a sinucis. Aşa că eu am plecat după ajutoare şi n-am găsit pe nimeni. Am ajuns aici şi a

trebuit să trec de iarna asta. Aproape că am distrus casa oamenilor ăstora, dar am să plătesc. A trebuit să fac ce am făcut ca să supravieţuiesc. Mi-am îngropat băiatul în pădure.

— Staţi puţin! zise Coos. Uşurel! Fiul dumneavoastră s-a sinucis?

— Da.

— Bine, zise Coos. Leroy o să vă ia declaraţia. Toate astea trebuie scrise.

Jim aşteptă şi apoi le furniză o versiune mai puţin grăbită, mai amănunţită, deşi nu le spuse încă toată povestea. Ei răspunseră că aveau să aibă nevoie de o declaraţie mai detaliată când se întorceau în oraş. Deocamdată înregistrară numai elementele esenţiale şi apoi vrură să vadă unde îl îngropase pe Roy.

Cei doi îl urmară îndeaproape. Jim încercă să meargă mai repede, dar nu putea. Apoi se zăpăci şi nu mai reuşea să-l găsească pe Roy.

— Staţi o clipă! zise. E pe undeva pe aici. E greu de dibuit acum din cauza focului. Am fost şi am stat de vorbă cu el azi, ceva mai devreme, dar nu-l mai găsesc.

Ei stăteau aproape şi nu ziceau nimic. Jim ştia că nu dă bine, că părea să încerce să nu-l găsească pe Roy, şi asta îl sperie şi-i îngreună şi mai mult căutarea. Fiecare colţişor al pădurii arse începea să arate la fel.

— Nu-l găsesc, spuse. Îmi pare rău, dar pur şi simplu astăzi nu-l găsesc.

Se întoarse să se uite la Coos. Jim ştia că poate fi rezonabil.

— N-am văzut pe nimeni de atâta vreme, spuse.

— Îmi pare rău pentru greutăţile prin care aţi trecut, spuse Coos. O să vă ducem acasă astăzi. Dar trebuie să vă găsiţi fiul.

Jim continuă aşadar să caute, până când se pomeni într-un loc, se uită în jos şi văzu că era într-o mică adâncitură, îşi recunoscu urmele de mai devreme din ziua aceea şi îşi dădu seama că acesta era mormântul. Începu să plângă fără să vrea şi le spuse:

— Aici este.

Se dădu apoi la o parte de pe mormânt şi se aşeză pe jos cât timp cei doi bărbaţi inspectară adâncitura, iar Leroy făcu fotografii şi apoi se întoarse la avion după o lopată.

— Îmi pare rău, zise şeriful, dar nu putem lăsa corpul aici. Sper că înţelegeţi.

— Sigur, spuse Jim şi se aşeză întins pe o parte să-i privească. Mirosul de fum era atât de puternic lângă pământ încât îi venea greu să respire, dar se simţi mai în siguranţă stând aşa întins, şi nu avea de gând să se ridice. Acum avea să se uite şi curând avea să-l vadă pe Roy îngropat decent. Şi apoi, dacă vor încerca să-l învinovăţească de ceva, îşi va găsi el un avocat bun şi va scăpa. Nu făcuse nimic rău. Fiul lui se sinucisese şi, deşi Jim încălcase o mulţime de legi după aceea, o făcuse numai ca să supravieţuiască. Jim simţea o milă imensă de sine şi îi ura pe şerif şi pe Leroy, fără nici o logică, era conştient de asta. Nu-şi făceau decât datoria, şi nici măcar nu-l acuzaseră de ceva.

Cei doi erau grijulii. Făcură fotografii. Când ajunseră în cele din urmă la sacul de dormit, îl fotografiară de mai multe ori, de când îl zăriră prima dată până când fu complet dezvelit, apoi Leroy îl deschise şi vomită.

Coops luă el iniţiativa, deschise sacul şi îi fotografiară cu blitzul conţinutul, dar nu-l goliră. Îl închiseră la loc şi apoi Leroy se duse la avion să aducă un sac mare de plastic transparent. Puseră sacul de dormit şi pe Roy în sac şi îl lipiră ermetic cu scotch.

— Vă pun sub arest, îi spuse Coos lui Jim şi îi citi drepturile.

— Poftim? întrebă Jim, dar cei doi nu răspunseră. Îl traseră în picioare şi Leroy îl ţinu de braţ pe drumul de întoarcere, şi păşiră peste cenuşă, peste pietre şi apoi pe plajă, la marginea apei.

Îl puseră pe Roy în spate şi apoi îl aşezară pe Jim într-unul dintre locurile din spate. Pilotul porni, apoi acceleră, şi avionul se ridică, desprinzându-se de valuri. Jim fu ameţit în timpul zborului şi adormi până când se opriră din nou pe apă.

Când ieşiră, fu surprins să vadă că se aflau în Ketchikan. Locuise aici cu Elizabeth şi cu Roy, şi Tracy se născuse aici, chiar înainte ca totul să se

ducă de râpă.

— Am sunat-o pe mama băiatului, spuse Coos. Şi vă ducem la spital ca să fiţi examinat.

— Mulţumesc, spuse Jim.

— Nici o problemă. Dar trebuie să vă spun că, dacă v-aţi ucis fiul, şi eu cred că aţi făcut-o, o să am grijă să fiţi băgat la închisoare, şi, dacă ieşiţi vreodată, vă omor cu mâna mea.

— Dumnezeule mare! spuse Jim.

Doctorul îl examină repede şi spuse că nu avea nevoie decât de multă mâncare, de apă şi de odihnă. Îi cercetă vârful nasului şi îl anunţă că îşi pierduse o fărâmă din el din cauza gerului, dar că nu avea ce face. Apoi Jim fu dus în biroul şerifului, să dea o declaraţie mai lungă.

În tot restul zilei fu pus să reia povestea de nenumărate ori. Anchetatorii se tot întorceau la motivele pentru care fiul său s-ar fi putut sinucide.

— Am vrut eu să mă sinucid, şi am fost cât pe ce s-o fac. Vorbeam la radio cu Rhoda şi chiar aveam de gând să mă omor. O vreme, Roy a trebuit să asculte mare parte din discuţii. Nu numai la radio, dar şi când vorbeam cu el despre asta, şi când a trebuit să mă audă plângând, şi alte lucruri. Jim clătină din cap. Îi era greu să continue, greu să respire. Îşi simţea plămânii cleioşi. Aşa că stăteam acolo cu pistolul la tâmplă, pregătit. Stăteam de ceva vreme şi nu fusesem în stare să apăs de fapt pe trăgaci. Mă tot gândeam: „Şi dacă greşesc?“ Dar Roy a intrat şi m-a văzut aşa, şi, când l-am văzut cum se uită la mine, eu n-am ştiut ce să fac, drept care am închis radioul, i-am dat pistolul şi am ieşit din casă. Nu am vrut să-i sugerez nimic. Habar n-aveam ce ar fi putut să facă.

— Spuneţi-ne ce s-a întâmplat pe urmă.

— Eram afară, mă plimbam, şi am auzit împuşcătura, şi nici măcar atunci nu mi-am dat seama ce se întâmplase, aşa că am mai umblat ceva vreme, ca un cretin ce eram, şi apoi m-am întors şi l-am găsit.

— Ce aţi văzut când l-aţi găsit?

— Dumnezeule! Ce mai vreţi de la mine? Era el, zăcea acolo. Îşi zburase creierii. Ştiţi doar cum arată aşa ceva.

— Nu, nu ştiu.

— Nu ştiţi? Păi avea numai jumătate din faţă, şi bucăţi din el erau împrăştiate peste tot, şi n-am avut cum să-l lipesc la loc.

— Ce aţi făcut cu corpul?

— L-am îngropat. Dar pe urmă mi-am dat seama că avea nevoie de o înmormântare la care să poată participa mama şi sora lui, aşa că l-am dezgropat, şi apoi cred că am plecat să caut o barcă, sau o cabană, sau pe cineva cu un radio.

— Ce s-a întâmplat cu radiourile dumneavoastră?

— Le-am spart.

— Când?

— Imediat după ce Roy s-a sinucis. Nu ştiu de ce.

— Aţi spart radiourile exact după moartea fiului dumneavoastră. Cumva pentru ca nimeni să nu poată să ia legătura cu dumneavoastră? Aveaţi ceva de ascuns?

— Lăsaţi-o baltă! zise Jim. Nu mai faceţi atâta pe proştii! Le-am spart pur şi simplu, şi apoi am plecat să caut ajutoare, dar nu am găsit pe nimeni şi a trebuit să intru cu forţa în cabana aceea ca să supravieţuiesc până când aş fi găsit. V-a luat o veşnicie să daţi de mine, şi asta numai după ce am dat foc la jumătate de insulă. Altfel aş putrezi încă acolo.

— Cine putrezea?

— Tacă-ţi gura, idiotule!

— Domnule Fenn, daţi-mi voie să vă amintesc. Sunteţi acuzat de mai multe lucruri, nu numai de crimă. Trebuie să cooperaţi cu noi şi să răspundeţi la întrebări.

— Sunt dentist. E o măgărie. Nu mi-am omorât fiul.

— E posibil.

*

Acesta fu numai primul dintr-un şir întreg de interogatorii. Îl puseră să relateze povestea de nenumărate ori, toate detaliile, încercând să găsească

piese care nu se potriveau. De ce Roy era în sacul de dormit. Unde era pistolul – întrebare la care Jim sincer nu putu să răspundă. Unde îl pusese? Nu-şi aducea aminte să-l fi pus undeva. Ultimul lucru pe care şi-l amintea despre el era că zăcea pe podea, dar ei nu găsiseră nimic. Deci se părea că făcuse altceva cu el.

Un alt amănunt la care se întorceau întruna era distrugerea aparatelor radio. Şi momentul când căzuse de pe stâncă. Şi faptul că-i dăduse lui Roy pistolul. Şi toate la nesfârşit, până când Jim nu mai fu absolut sigur că se întâmplaseră exact aşa cum îşi amintea el. Începu să-i pară aproape că era povestea altcuiva.

Îl ţinură în arest timp de câteva zile şi nu-l lăsară să dea nici un telefon. Nimeni în afara doctorului nu ştiu că se afla acolo, până când îi trimiseră în sfârşit un avocat. Dar acesta nu vorbi mult. Se plimbă doar cu paşi mari în faţa celulei lui Jim, apoi spuse:

— Vreţi un avocat personal, da? Asta îmi cereţi?

— Sigur, spuse Jim.

— Bine, zise bărbatul. O să mă duc să-l sun pe un coleg şi o să vină astăzi pe la dumneavoastră.

Apoi plecă. Mult mai târziu, veni în celulă un alt bărbat, în costum şi cu cravată.

— Mă numesc Norman, spuse. Aveţi noroc că aţi dat de mine. Se pare că aţi intrat în belea. Dar mai întâi am nevoie să ştiu dacă vă puteţi permite să mă angajaţi.

— Trebuie să ies de aici. Pe cauţiune sau cumva. Asta-i tot. Nu mă interesează cât mă costă.

— Bun, zise Norman. Aşa mai merge.

*

Dură aproape o săptămână până când îl puseră sub acuzaţie şi fu lăsat să plece. Voia să se ducă în California cu avionul, să le vadă pe Elizabeth, pe Tracy şi pe Rhoda şi să încerce să le explice, dar cauţiunea nu-i permitea să părăsească oraşul, aşa că luă un taxi până la un hotel din centru, un locşor mizerabil numit Royal Executive Suites. Pe timpul când locuise în

Ketchikan cu opt ani înainte, Jim se împrietenise cu proprietarul acestui hotel, care la vremea aceea era un tinerel abia coborât de pe feribot. Se muta aici şi, deşi tipul era mormon, iar Jim nu, Jim îl luase cu el la pescuit, îl lăsase să stea la el şi îl ajutase să-şi găsească de lucru. Tipul se numea Kirk şi nu avea timp pentru Jim acum, dar îl lăsă să închirieze o cameră pe termen lung, la preţ dublu.

Jim stătu în cameră cu caloriferele pornite şi începu să dea telefoane. O sună pe mama lui Roy, Elizabeth, dar nu-i răspunse decât robotul.

Când trebui să-şi înregistreze mesajul, rămase cu receptorul în mână. Habar n-avea ce să spună. Până la urmă zise doar: „Iartă-mă“ şi închise. Apoi se gândi s-o sune pe Rhoda, dar nu se simţea încă pregătit pentru asta. Nu se simţea pregătit să stea de vorbă cu nimeni, de fapt, aşa că renunţă să mai sune pe cineva.

Îşi petrecu restul zilei aşezat într-un fotoliu lângă fereastră, privind afară apa, fără să se gândească la nimic coerent. Visă cu ochii deschişi că Roy fusese împuşcat, că el îi omorâse pe cei care făcuseră asta, doborându-i cu puşca, unul câte unul, în jurul cabanei, că apoi îl cărase pe Roy până la barca gonflabilă şi pornise în viteză către insula vecină, unde găsise un vas de pescuit şi îl dusese pe Roy la bord. Îl puseseră pe punte, alături de somonul roşu, şi Jim îi făcuse masaj cardiac ca să-l ţină în viaţă, până când apăruse un elicopter şi-l luase de acolo. Jim încercă să se agaţe de această ultimă imagine, în care targa cu Roy se răsucea încet deasupra lui, înălţată către un loc mai sigur. Simţi dragostea pentru Roy dură în piept şi fu copleşit de durerea de a-şi fi salvat fiul.

Totuşi nu putu să întindă visul la nesfârşit, şi curând şedea pur şi simplu în fotoliu la geam, într-o altă zi înnorată, cu caloriferul pornit. Se uită la picioarele sale în şosete pe covorul bej curat, la pereţii crem şi la tavanul chituit şi din nou în jos, la tabloul cenuşiu al unui pescar cu plasa, care-şi trăgea prada la mal. Ar fi vrut să schimbe câteva vorbe cu fratele său ori cu Rhoda, dar nu-şi putea imagina să-i sune. Când fu prea flămând ca să mai stea acolo, se înfofoli şi se pregăti să dea ochii cu bravii locuitori ai Ketchikanului.

Trecu prin loja de la intrare fără să se uite la cineva şi traversă strada până la un restaurant care servea peşte cu cartofi prăjiţi. Se aşeză într-un separeu din colţ şi îşi privi lung propriile mâini încleştate. Când veni în sfârşit, chelneriţa nu păru să-l recunoască, deşi el o văzuse aici cu ani înainte. Încă nu părea nici să i se fi dus buhul pentru ceea ce se întâmplase pe insule. El crezuse că evenimentele aveau să atragă mai multă atenţie.

Bătu darabana pe masa acoperită cu placaj roşu, aşteptă, bău apă cu sorbituri mici şi se întrebă cum de ajunsese să nu mai aibă nici un prieten. Nimeni nu venea aici să-l viziteze sau să-l ajute să treacă prin această perioadă de aşteptare. John Lampson din Williams şi Tom Kalfsbeck din Lower Lake[15]: nu-i sunase încă, aşa că n-aveau de unde să ştie, dar, chiar dacă i-ar fi sunat, era aproape sigur că nici unul n-ar fi venit. Şi asta tot din cauza femeilor.

Obsesia lui pentru Rhoda în ultimii ani fusese motivul pentru care pierduse legătura cu prietenii din California şi nu-şi făcuse alţii în Fairbanks. Îşi văzuse de muncă, cumpărase diverse lucruri şi vorbise la telefon, mersese la prostituate şi luase cina de câteva ori cu alţi dentişti sau ortodontişti şi soţiile lor, dar cam asta fusese tot. Acum nu se mai mira că ajunsese atât de jos. Se izolase de toată lumea şi nutrise ceea ce crezuse el a fi dragoste, dar care era de fapt numai o tânjire, un soi de boală înăuntrul lui, care nu avea nimic de a face cu Rhoda. Şi fusese nevoie de toate astea ca să poată ieşi din ea, să ajungă să o vadă. Băiatul lui trebuise să se omoare pentru ca Jim să-şi poată recăpăta viaţa. Şi totuşi, nici asta nu avea să meargă, pentru că nu era vorba doar de faptul că fiul lui se sinucisese.

Jim îşi înghiţi suspinele cât de bine putu, de teamă că cineva ar fi putut să-l observe şi el ar fi putut părea un om vinovat, deşi ceilalţi n-aveau de unde să cunoască nelegiuirile pe care le comisese de fapt. Nici una evidentă, de genul vreunei crime, dar câte puţin din toate cele mai importante.

Chelneriţa îi puse în sfârşit mâncarea în faţă şi el mâncă, deşi nu-i simţea nici un gust şi nu se putea gândi decât la Roy.

În seara aceea, târziu, ieşi din nou afară şi se plimbă pe chei. Trecu de zona centrală unde îşi avusese cabinetul şi continuă către vechiul cartier rău famat, păstrat azi ca un fel de monument şi convertit în mici magazine pentru turişti. Clădirile mici de lemn atârnau instabile pe marginea râului îngust. Jim se opri la pod şi se uită la ele, încercând să-şi imagineze viaţa aici înainte să se fi născut el. Dar exact asta era ceea ce nu fusese niciodată în stare să facă – să se proiecteze în viaţa altuia.

Dimineaţă auzi un ciocănit la uşă şi, când o deschise, se pomeni cu Elizabeth şi Tracy, fiica sa.

— Ah! spuse. Doamne, nu vă aşteptam!

— O, Jim! zise Elizabeth şi îşi încolăci braţele în jurul lui pentru prima oară după ani de zile. El se simţi incredibil de bine.

Apoi se aplecă şi o îmbrăţişă pe Tracy. Plânsese şi părea extenuată. Jim nu ştia ce să spună.

— Intraţi! zise, şi ele îl urmară în cameră şi se aşezară pe canapea. Tracy începu să plângă. Elizabeth o ţinu lângă ea şi o sărută pe creştet, apoi se uită la el şi întrebă:

— Ce s-a întâmplat acolo, Jim?

— Nu ştiu, spuse el. Sincer nu ştiu.

— Poţi să faci un efort să-ţi aminteşti? Dar apoi Elizabeth începu să plângă, şi Tracy plângea şi ea, aşa că plecară, după ce Elizabeth promise că se vor întoarce mai târziu.

Jim aşteptă, stând într-un fotoliu cu faţa spre uşă, nevenindu-i să creadă că ele erau acolo, în oraş. Fusese plecat atât de mult timp! Şi încă mai greu de înţeles era faptul că se aflau toţi aici în Ketchikan, toţi laolaltă, în afară de Roy, desigur – şi apoi mintea i se opri din nou. Era prea mult pentru el. Se simţi înspăimântat, şi totuşi nu-şi dădea seama ce anume îl înspăimânta.

Când Elizabeth şi Tracy se întoarseră, trecuse ora cinei, dar lor nu le era foame, aşa că şezură în cameră fără să vorbească, şi Jim îşi dori înapoi această familie şi această viaţă, şi continuă să-şi imagineze că Roy ar putea să intre pur şi simplu în cameră.

— Tu l-ai omorât? întrebă Elizabeth, şi apoi fu năpădită din nou de suspine zgomotoase, oribile, dezgustătoare, care o făcură şi pe Tracy să izbucnească în plâns. Jim nu plângea; calcula, încerca să găsească un mod de a le recâştiga, dar nu ştia cum.

— Îmi pare rău, spuse. Tot timpul mi-a fost teamă că aveam să mă sinucid. El avea grijă de mine. Până la urmă mi-a făcut o surpriză, adică a sfârşit prin a se omorî singur.

— Ce s-a întâmplat, Jim?

— I-am dat pistolul în timp ce ieşeam pe uşă. Dar nu pentru că voiam să-l folosească el.

— I-ai dat pistolul?

Jim îşi dădu seama că n-ar fi trebuit să spună asta.

— Fără nici un gând, zise.

— I-ai dat pistolul?

Şi, în clipa următoare, Elizabeth se ridică, traversă camera şi-l plesni tare, şi el se uită la Tracy, care avea lipită pe faţă o expresie teribilă şi nu făcea decât să se uite, şi apoi ele plecară. Jim le aşteptă în noaptea aceea să revină, şi apoi şi în dimineaţa următoare, dar ele nu se întoarseră, aşa că începu să umble prin oraş, căutându-le, şi în cele din urmă le găsi hotelul, dar ele plecaseră deja. Le căută până noaptea şi apoi îşi dădu seama că putea să sune la companiile aeriene, dar nu nimeri decât o înregistrare pe robot, aşa că trebui să aştepte până dimineaţa, când află că luaseră avionul înapoi spre California, cu tot cu rămăşiţele lui Roy.

O sună pe Elizabeth, şi continuă să o sune, până când, în fine, într-o zi, ea răspunse. El încercă să-i explice, dar ea nu voi să-l asculte.

— Nu înţeleg, Jim, zise. N-o să înţeleg niciodată. Cum a putut fiul meu să se transforme în copilul care a făcut aşa ceva. Ce i-ai făcut ca să ajungă astfel. Şi apoi ea închise şi nu mai răspunse zile la rând, după care îşi schimbă numărul cu altul care nu era în cartea de telefoane, iar el nu putea să plece din Ketchikan sau să ajungă la nimeni cunoscut care să-i spună noul ei număr. Toată lumea, chiar şi propriul său frate şi prietenii lui, îi erau

împotrivă. Singura persoană pe care n-o sunase era Rhoda. Nu putea s-o sune, pentru că, într-un fel, şi ea îl omorâse pe Roy.

Jim încercă să descopere cum să-şi treacă zilele. Avea să trebuiască să-şi reia viaţa la un moment dat. Nu putea să-şi petreacă următorii cincizeci de ani stând şi suferind. Dar adevărul era că se speriase. Nu ştia cum ar fi putut să demonstreze că nu-şi omorâse fiul.

Cândva după ora două noaptea, Jim îşi dădu seama că trecuse aproape un an de când nu mai fusese cu o femeie. Aşa că se înfofoli şi plecă să-şi caute o prostituată.

Străzile erau ude, ceaţa atârna jos. De pe chei şi de pe drum veneau sunete ciudate. Clopoţei de undiţă, clopote de ceaţă, pescăruşi şi fâşâitul cauciucurilor pe asfalt. Jim merse pe jos până în centru, la vechiul său cabinet.

Faţada clădirii fusese renovată, arăta mai modernă şi era vopsită în verde-închis. Pe geam litere aurii – numele a doi dentişti.

— Aş fi putut să rămân aici, spuse. Dacă n-aş fi înşelat-o şi n-aş fi făcut totul praf. Dacă aş fi fost capabil să-mi rabd soţia. Dacă somonul ar fi zburat ca păsările pe străzi.

Nu ştia ce-ar fi putut face cu cabinetul acesta. Se întoarse în sfârşit cu spatele la el, traversă strada şi se îndreptă către cealaltă parte a oraşului, spre întreprinderile producătoare de conserve de peşte.

Vara, fabricile mişunau de studenţi, dar acum, în primăvară, erau pustii. Trecu pe lângă un bătrân care şedea pe o bancă în faţa uneia dintre ele, şi nici unul nu-l băgă în seamă pe celălalt. Merse mai departe, pe lângă toate fabricile, dar nu găsi nici o prostituată. O luă atunci către vechiul district rău famat din lungul râului, dar doar de pamplezir, ştiind că n-o să găsească aici nici una – şi nici nu găsi. Stătu la balustrada de lemn, uitându-se în jos la apa neagră-verzuie care înainta iute către mare, şi se dădu bătut.

Dar, în loc să se întoarcă la hotel, o luă în direcţia opusă, afară din oraş. Dincolo de fabricile de conserve, pe şosea, merse prin ceaţă şi prin burniţă, singur trecător pe drum. Îi făcea plăcere să se plimbe şi să fie singur afară. N-avea să mai poată sta mult în hotelul ăla.

Pădurea de pe ambele părţi ale şoselei se întrezărea tulbure şi întunecată prin ceaţă. Pe insulă fusese mai bine – îşi dădea seama acum. Pe atunci credea încă în salvarea lui, şi putea să meargă să stea de vorbă cu Roy. Acum Roy era la aproape două mii cinci sute de kilometri depărtare.

O camionetă verde-închis apăru grăbită din ceaţă şi coti brusc ca să-l evite. Se opri cam la treizeci de metri în urma lui, şi cei doi bărbaţi se uitară la el prin oglinda retrovizoare. Se uitară multă vreme. Jim stătu locului şi îi privi ţintă, până când plecară mai departe. Era însă speriat că s-ar fi putut întoarce împreună cu alţii. Fusese un prost să se plimbe pe aici. Era prea riscant. Apoi îşi dădu seama că nu era decât paranoic, pentru că nimeni nu avea de unde să ştie cine era el.

Iuţi oricum pasul înapoi, mergând pe marginea drumului şi ascunzându-se în tufişuri de fiecare dată când auzea venind o maşină. Era mult de mers până în oraş. Nu-şi dăduse seama cât de departe ajunsese. Luă curbă după curbă, şi linia ţărmului se ivi de două ori prin ceaţă, cu apa liniştită cenuşie luminată de o lună învelită ca într-un linţoliu.

Ajunse în cele din urmă la fabricile de conserve şi încetă să se mai ascundă de maşini. Trecu de vechiul cartier rău famat, de zona turistică şi apoi de centru şi merse mai departe, pe după promontoriu, până la hotel. Era deja aproape întuneric, dar îşi strânse repede cele câteva lucruri pe care le avea: un schimb de haine într-o pungă de plastic, briciul, un şampon, portofelul, ghetele. Aruncă totul în sac, îi lăsă lui Kirk un bilet cu „mulţumesc că m-ai jecmănit“ şi ieşi în crepusculul serii către feribotul care putea să-l ducă peste râu la aeroport.

Terminalul era la aproape cinci kilometri depărtare, dincolo de Jackson Street, la capătul oraşului. Era obosit când ajunse acolo şi flămând, şi nu avea unde să mănânce. Se uită la orar, apoi descoperi că nu de aici plecau feriboturile spre aeroport. Terminalul acesta era pentru cele care mergeau în sus, direct până la Haines, şi în jos, până la Washington.

Jim decise că nu avea nevoie să ia avionul. Trebuia doar să plece, şi exista un ferribot care pleca la Haines dimineaţă devreme. Avea să doarmă pe una dintre bănci.

Pe vas comandă un hotdog, o minipizza şi nişte îngheţată cu iaurt. Vibraţia şi zgomotul constant al motoarelor de sub podea îl linişteau. Îi veni în cap că, dacă şi-ar fi petrecut toată viaţa pe drum, ar fi fost poate mult mai fericit. Feriboturile acestea erau grele şi solide, aproape niciodată n-aveau ruliu şi nu gâfâiau, dar, în timp ce şedea acolo mâncând, se simţi oricum diferit, într-adevăr. Şi apoi ajunse să se gândească din nou la o croazieră în Pacificul de Sud. Dacă reuşea să scape de toată povestea asta, poate avea să încerce. Îi veni să spună asta cuiva, să discute ideea cu cineva, ca să vadă cum suna.

Privi în jur, dar toată lumea şedea în grupuri. Îşi rumegă restul de mâncare, apoi se duse să se plimbe pe puntea de sus, căutând pe cineva singur la balustradă, dar vasul acesta, cel puţin pe punte, părea a fi arca lui Noe – toată lumea era perechi.

Deşi nu bea, Jim se duse la bar, pentru că acesta părea un loc mai prielnic, cu toate că era dimineaţă. Şi găsi într-adevăr o femeie şezând singură la una dintre mese. Păr negru şi o expresie nefericită – sau poate doar plictisită. Arăta cu câţiva ani mai tânără decât el şi nu părea să aştepte pe nimeni.

— Vă deranjează dacă mă aşez alături?

— Probabil nu, zise ea, dar cuvintele sunară atât de prost, atât de sastisite, încât Jim ezită. Ea îl privi doar.

— Bine, zise el şi se aşeză.

— Nu-mi faceţi nici o favoare, spuse ea.

El se ridică şi se îndepărtă. Stătu la pupa şi urmări siajul. Voise să-i povestească femeii aceleia despre Roy. Îşi dorise o singură persoană căreia să-i poată spune întrega poveste, s-o rezolve până la capăt. Pentru că, atunci când n-o băga în seamă, părea din ce în ce mai tare că el îl omorâse pe Roy.

Jim nu se putea gândi la asta cu mintea limpede. Se uita fix la siaj. Deşi se depărta, se împrăştia şi se disipa, rămânea exact acelaşi din punctul său de vedere. N-avea niciodată să ajungă vasul şi nici să se piardă vreodată de el. Asta păru să însemne ceva, dar în clipa următoare Jim se întreba doar ce

este viaţa lui acum şi nu ştia. Lucrurile se întâmplaseră unul după altul, dar lui i se părea aleatoriu şi ciudat că totul se petrecuse anume aşa.

La pupa se simţea mirosul gazelor exhalate de motor. Lui Jim asta îi trezi nostalgia după Osprey, vasul lui de pescuit. Eşuase cu el, în cele din urmă, şi trebuise să îl vândă, dar de fapt nu fusese un eşec. Îşi petrecuse tot acel timp cu fratele său Gary, pescuind ton alb şi apoi halibut; ajunsese să cunoască flota de pescuit, pe toţi norvegienii, chiar dacă nu vorbise cu adevărat cu ei. Îi ascultase pe radio, ascultase cum intrau în serviciu în fiecare dimineaţă şi seară, ascultase raporturile lor despre pescuit, distracţiile lor de seară. Cântau cu rândul cântece vechi şi mânuiau armonica şi chiar acordeonul. Fusese o perioadă cu adevărat extraordinară, deşi el şi fratele său fuseseră nişte paria. Tin Can[16] îi numiseră ei vasul, din cauza aluminiului. Norvegienii aveau majoritatea nave mai vechi, din lemn. Unele erau din fibră de sticlă. Îi auzise menţionându-l din când în când, dar nu primise niciodată invitaţia de a intra pe radio odată cu ei. Îi era dor de viaţa aceea. Îşi dori ca lucrurile să fi mers atunci. Roy ar fi putut să lucreze verile pe vas.

Într-o noapte, norvegienii pierduseră una dintre bărci. Veniseră dimineaţă să intre în schimb, şi nimeni nu ştiuse unde era barca aceea. Cea mai mare parte a discuţiilor se purtase în norvegiană, dar se spusese destul şi în engleză pentru ca Jim şi Gary să înţeleagă ce se întâmplase. Ei înşişi o păţiseră o dată cu ancora, atunci când ancora lor tip umbrelă se strânsese. Apa era mult prea adâncă pentru ancore de fund, aşa că toată flota scosese umbrele, întinse de la prova, şi rămăsese ancorată astfel la un loc, dar noaptea ancora lor umbrelă se strânsese şi Jim şi Gary se treziseră departe de flotă, fără nici un vas de pescuit în jur şi exact pe mijlocul liniilor de navigaţie. Aşa că asta era ceea ce trebuia să se fi întâmplat cu vasul norvegian, îşi închipuiră ei, şi nimic nu se mai auzi vreodată de el.

În Haines, Jim îl sună pe fratele său Gary.

— Hei, zise, eu sunt. La capătul firului fu tăcere. Jim aşteptă.

— Da, zise Gary. Te caută nişte oameni.

— Mă caută?

— Ai încălcat cauţiunea, nu?

— Nu.

Din nou pauză.

— S-ar putea ca tipii ăia să vadă lucrurile altfel, zise Gary. Şi cred că ar trebui să te gândeşti să faci nişte corecţii, pentru că mie mi se pare că opinia şerifului e mai bună.

— De ce vorbim noi despre asta? zise Jim. Te-am sunat ca să discutăm despre alte lucruri. Am vrut să stau de vorbă cu fratele meu. M-am gândit mult la perioada pe care am petrecut-o pe Osprey, ce păcat că n-a mers atunci. Aş fi vrut să mai facem aşa ceva. Şi mă gândeam că ar fi fost frumos dacă Roy ar fi putut să lucreze pe vas vara.

— Jim, unde eşti?

— În Haines.

— Uite ce e, trebuie să te predai. Nu poţi să fugi de ei şi n-ai să faci decât să dai prost în faţa juraţilor.

— Mă asculţi? întrebă Jim. Am vrut să vorbim despre alte lucruri. Te mai gândeşti la Osprey, la cum trăiam acolo?

Apoi aşteptă. Auzea respiraţia fratelui său.

— Da, mă mai gândesc, zise Gray într-un final. Mă gândesc la timpurile alea. Şi, deşi atunci ne-a fost greu, mă bucur că am făcut-o. A fost o aventură. Dar n-aş mai face-o din nou.

— Nu?

— Nu.

— Mare păcat! zise Jim. Sunt niţel cam singur în toată povestea asta de când m-am întors. N-am avut pe nimeni cu care să stau de vorbă. Nimeni n-a venit să mă vadă sau să-mi dea o mână de ajutor.

— Nimeni nu poate acum, zise Gary. Ar deveni complice sau cam aşa ceva. Ar adăposti un fugar. Nu ştiu cum ar numi-o ei, dar ar numi-o cumva.

— N-am nici o şansă să câştig, nu? zise Jim.

Făcu o pauză, Gary nu spuse nimic şi Jim îşi dădu seama în sfârşit că era adevărat. Îşi aştepta pur şi simplu căderea. Înţelese şi că nu trebuia să-i mai spună fratelui său nimic. Trebuie să închid, zise.

— Bine, zise Gary. Aş fi vrut să te pot ajuta. Chiar aş fi vrut. Ar fi trebuit să vin să te văd când erai încă în Ketchikan.

— Nu-i nimic.

Jim se duse direct în oraş, căutându-şi banca. Trebuiau să aibă o filială aici. Găsi câteva alte bănci şi se îndreptă către ceea ce părea a fi capătul micului orăşel. Începuse să se panicheze, dar apoi o văzu. Intră cu cartea de cecuri şi buletinul în mână, aşteptă la rând şi, din cauza sumei pe care voia s-o retragă, aproape 115 000 de dolari bani gheaţă, fu îndreptat spre un ghişeu lateral. Avea de gând să scoată toţi banii care-i mai rămăseseră în contul de economii, deşi şeriful îl poprise probabil. Coos ştia despre el pentru că preluase deja 200 000 de dolari pentru cauţiune şi taxe şi câteva mii pentru cheltuielile de întreţinere ale lui Jim în Ketchikan.

Agenta care îl servea nu voia de fapt să-l servească.

— Este o sumă foarte mare şi neobişnuită, spuse ea. Mai ales în bani gheaţă. Sunt obligată să vă spun că va trebui să facem un raport despre retragerea dumneavostră. Asta e regula în cazul oricărei depuneri sau retrageri de sume mari ca a dumneavoastră.

— Nici o problemă, zise Jim.

— Pot să vă întreb de ce retrageţi suma?

— Ca să cumpăr o casă, zise Jim.

— Putem să vă emitem un cec pentru asta.

— Nu, îmi trebuie bani gheaţă.

— Un cec este echivalent cu banii gheaţă.

— Nu, vreau bani în mână.

Femeia se încruntă.

— Uitaţi ce este, zise Jim, sunt banii mei sau nu?

— Sunt, bineînţeles, spuse femeia. Dar nu ştiu dacă avem disponibili atâţia bani. De fapt, sunt sigură că nu avem.

— Cât aveţi?

— Poftim?

— Daţi-mi cât aveţi.

Jim ieşi cu 27 500 de dolari în mână. Ştia că fusese jecmănit, că aveau mai mulţi bani la îndemână, dar îi era suficient. Nu era nevoie să-şi cumpere propriul vas. Putea să găsească un vas de pescuit care tocmai terminase deschiderea din martie şi aştepta să fie închiriat. Proprietarii aveau nevoie de bani.

Jim se duse întâi la vasele mai mari. Era greu să găseşti pe cineva în zonă. Întrebă totuşi oamenii şi obţinu numere de telefon şi adrese de domicilii şi de baruri. Apoi găsi un tip care făcea curăţenie pe puntea unui vas mai mic de pescuit cu setca.

— Bună ziua! zise Jim, dar bărbatul nu făcu decât să se uite la el şi apoi să se întoarcă la treabă. Era în asemenea măsură exact ceea ce te aşteptai să fie, încât era de-a dreptul caraghiosl. Barbă, o şapcă veche ponosită – un alcoolic jalnic.

— Aş vrea să merg în josul coastei, până în Mexic. Plătesc cincisprezece mii. Sunteţi interesat?

Bărbatul îl privi atunci.

— Tocmai ai omorât pe careva? întrebă.

— Doar pe nevastă-mea, zise Jim.

— Lasă-mă să mă duc să vorbesc cu şeriful şi să întreb în jur, pe urmă discutăm.

— E vasul tău?

— Nu. Dar îl cunosc pe căpitan.

— Ce-ar fi să-l sărim pe şerif şi să zicem douăzeci?

Bărbatul îşi scoase şapca şi se scărpină în cap.

— Şi trebuie să sărim şi de Garda de Coastă? Şi eventual în Mexic să arătăm o listă a echipajului din care să lipsească un nume?

— Facem târgul.

— Bine, lasă-mă să vorbesc cu Chuck. Nu prea avem mare lucru de făcut zilele astea.

Bărbatul intră în cabină şi rămase acolo lungă vreme.

Jim nu auzi nici voci şi nici nimic altceva. Vasul era o dărăpănătură, ruginit peste tot şi legat cu sârme. Dar avea să-l ducă în josul coastei. A

merge în sus pe lângă ţărm era treaba naibii, dar în jos era mult mai uşor.

Bărbatul se întoarse cu Chuck, care avea peste şaizeci de ani şi părea să fie căpitanul şi proprietarul ambarcaţiunii. Era un bărbat cumplit de urât, cu pete maronii pe creştetul chel al capului, mărginit de o coamă întunecată şi soioasă. Se uită atent la Jim cu o asemenea ură, încât Jim înţelese imediat că nu trebuia să aibă încredere în el, şi totuşi – ce altă variantă avea? Nu-i rămăsese nimic. Trebuia să plece, şi ăştia erau singurii indivizi prin preajmă.

— În ce eşti băgat? întrebă Chuck.

Jim nu răspunse, aşteptă numai. Într-un sfârşit, Chuck spuse:

— Bine. Bănuiesc că vrei să pleci chiar acum.

— Corect.

— Avem nevoie de provizii, de motorină, de nişte filtre de rezervă, chestii de-astea. Motorul are câteva probleme. N-o să fie cine ştie ce lux sau viteză. Dar preţul e douăzeci şi cinci.

— Nu am douăzeci şi cinci. Nu vreau să negociez sau să fac vreo economie. Pur şi simplu nu-i am.

— În regulă, zise Chuck. Avem nevoie de trei sau patru ore, şi zece mii avans. Şi vreau să-i văd şi pe ceilalţi zece, doar să văd că-i ai.

Aşa că Jim urcă la bord, le dădu zece mii şi le arătă celelalte zece. Şi rămase acolo în timp ce ei merseră şi se aprovizionară. N-avea de gând să-i lase s-o şteargă fără el. Nouă ore mai târziu, seara, porneau la drum.

Vântul era rece şi tulburat, îndeajuns pentru ca valurile să împroaşte niţeluş peste prova. În larg, apa era însă mai liniştită. Stând la pupa, Jim vedea luminile din Haines şi câteva altele risipite de-a lungul malului, mai departe, şi vasele de pescuit, înghesuite unul lângă altul pe apă, aşteptând. Dincolo de ele, pământ abandonat şi ape în mijlocul pământului, iar graniţa dintre ele era întunecată şi schimbătoare. Când mergi pe apă noaptea, într-un loc ciudat, poţi crede aproape orice – Jim ştia asta –, orice direcţie, orice adâncime, şi atât de sigur eşti de temerile tale înnăscute, încât poţi să nu te încrezi în busolă şi în sonda de adâncime până în momentul în care te loveşti de stânci. Spera ca Chuck şi Ned să fie competenţi.

Înaintară în restul nopţii până la Juneau, alunecând pe lângă pământul întunecat, abia desluşit pe fundalul cerului la fel de întunecat. Jim se simţea străin. Locuise pe locurile acestea bună parte din viaţa sa, dar pământul nu se înmuiase şi nu-i devenise apropiat în tot acel timp. Îl simţea la fel de ostil ca atunci când pătrunsese prima oară aici. Simţi că, dacă s-ar fi lăsat să adoarmă, ar fi fost distrus. Chuck ar fi stat beat la cârmă, curenţii i-ar fi purtat, i-ar fi legănat într-o parte şi-ntr-alta, până când fundul s-ar fi ridicat să dea de cocă şi ei s-ar fi înclinat, s-ar fi umplut cu apă de mare şi s-ar fi înecat. Era lucru cert că posibilitatea aceasta îi pândea întotdeauna. Aveau să fie mult mai în siguranţă departe de continent. Jim se gândea la asta ca un fel de a se gândi la Roy. Roy îi fusese şi el ostil. Nu se cunoscuseră nciodată unul pe altul, nu se înmuiaseră niciodată. Nu fusese suficient de precaut cu Roy. Se rătăcise în propriile probleme şi nu văzuse ameninţarea pe care o reprezenta Roy. Îşi permisese să nu mai vegheze.

A doua zi veni încet. O linie subţire de cenuşiu, sau poate un albastru mai puţin întunecat, apoi crestele munţilor, conturate parcă de propria-le emanaţie, şi apoi o lumină crescând mai rapidă deasupra lor, până când marginile li se încreţiră în flăcări şi brusc peste tot se făcu alb, şi soarele portocaliu ticăi în sus, ca un ecran de ceas, în fâşii subţiri, segmentate, între două piscuri, crescând greu, galben şi făcându-şi apariţia în lume, prea fierbinte pentru a putea fi privit. Totul fu orbit. Apa, munţii şi aerul iradiau toate aceeaşi strălucire care rănea ochii. Jim nu putea distinge vase, valuri sau pământ, nu văzu nimic timp de aproape jumătate de oră, până când ziua se mai împlini şi pământul deveni din nou pământ, valurile căpătară distanţă şi văzu pe ele peste tot vase. Suprafaţa era încă opacă, alb-cenuşie – o membrană solidă. Vasul se legăna uşor, înaintând cu opt sau nouă noduri pe oră, Haines era la distanţă deja sau rămăsese în urmă, prea îndepărtat ca să poată fi zărit.

Pe la ora opt, când Ned îl înlocui pe Chuck la cârmă şi se apucă să scormonească într-o întreagă cutie de gogoşi cu jeleu, trecură pe lângă ceea ce lui Jim i se păru la început a fi Juneau, dar care era de fapt – văzu el pe

hartă – numai Parcul Natural Point Bridget, legat de Juneau printr-o mică şosea.

— Dacă ştii să citeşti o hartă, poţi să faci cu schimbul la cârmă, zise Ned.

— Corect, zise Jim. Eu am să fiu următorul.

Curând după aceea, Jim avu cea mai bună ocazie de a vedea Juneau, în depărtarea canalului Favorite. Apoi, un pic mai târziu, şi pe canalul Saginaw, dar de fapt nu văzu nimic. Nu erau prea aproape şi oraşul nu arăta aproape nicicum. La prânz, Jim era la cârmă, extenuat, şi ocoleau insula Couverden, îndreptându-se spre vest, către strâmtoarea Icy.

Zâmbi satisfăcut când ajunseră în strâmtoare, pentru că, brusc, se făcu într-adevăr mult mai frig. Era parcă o glumă. Îţi puteai da seama chiar din interiorul cabinei pilotului, prin micile crăpături şi deschizături.

Canalul era uriaş – cel puţin opt kilometri lăţime –, dar foarte aglomerat. Se vedeau câteva iahturi de croazieră şi două bărci cu pânze, dar multe alte vase comerciale de pescuit somon şi halibut şi câteva remorchere trăgând încărcături rămase mult în spatele lor. Pe acelea trebuia să le prevadă. Nu era obişnuit să meargă atât de încet. Pur şi simplu nu se putea da la o parte suficient de repede în vechitura asta. Şi nu pornise VHF-ul, pentru că nu voia să atragă atenţia.

Trecură de insula Pleasant în jurul orei trei, apoi de capul Gustavus, şi auziră vântul urlând dinspre golful Glacier către nord, prin strâmtoarea Sitakaday.

Puţin mai târziu, în timp ce treceau de Dundas, următorul golf mai mic, Jim văzu un vas al Pazei de Coastă, unul dintre acelea mari, trecând pe partea cealaltă a insulelor Inian, şi se simţi cuprins de panică. Dacă paznicii veneau cumva să-i abordeze, să inspecteze echipamentele de siguranţă şi să caute droguri, aşa cum făceau în mod regulat, el urma să fie prins. Nu avea nici o încredere că Chuck sau Ned i-ar fi stat alături. Îi era teamă până şi să doarmă, deşi deja abia dacă se mai putea ţine treaz. Dar nava trecu departe, pe partea cealaltă a insulei celei mai nordice, şi se mută în golful următor. Jim se ţinu cât putu de departe în larg, ascunzându-se oarecum în golful

Taylor. Gheţarul Brady arăta enorm, parcă din alte vremuri, la o scară cu totul alta, care nega orice dimensiune din ziua de azi, ca şi cum Jim n-avea cum să fie Jim pentru că gândul acesta era prea mărunt, şi instantaneu precum scânteierea orbitoare a soarelui. Gheţarul făcea munţii să pară pitici pe lângă el.

Vântul se năpustea dinspre gheţar în rafale care făceau vasul să se clatine, dar asta era bine, pentru că îl ţinea treaz.

Şi apoi ieşi în larg. Trecu de capul Spencer pe la ora opt şi se îndreptă spre ocean, departe de coastă, de insule şi de Alaska de sud-est. Conform hărţii, ieşise din apele teritoriale americane în mai puţin de o oră. Avea să le traverseze din nou, din cauza felului în care erau trasate liniile de navigaţie, dar numai pentru scurt timp. Într-o noapte şi o zi avea să ajungă suficient de departe în larg pentru ca nimeni să nu-l mai găsească sau să se mai intereseze de el. Avea să intre într-o altă viaţă.

Se gândi din nou la Roy. Părea să nu fie în stare să se abţină. De multe ori se gândea, neprevăzând schimbarea bruscă, şi apoi vedea pistolul, cum i-l înmâna lui Roy, sau cum se întorcea apoi şi îl găsea acolo pe duşumea, sau ce mai rămăsese din el. Şi se gândea la sacul de dormit şi se întreba ce se întâmplase cu el. Îl luaseră în sacul acela transparent de plastic, cu corpul lui Roy, şi nu voiseră să încerce să-l deşerte. Era aproape insuportabil să se gândească la Roy în felul acesta, dar, de fapt, ei ce ar fi putut să facă? Trebuia să fi făcut asta la un moment dat înainte să-l înmormânteze. Dar cine? Cine deşertase sacul? Şi ce văzuse Elizabeth? Ce văzuse fiica lui, Tracy? S-ar putea să n-o mai vadă niciodată. O pierduse şi pe ea.

Golful Alaska era foarte rece. Vântul bătea tare, şi valurile erau mari şi zbuciumate, valuri stârnite de vânt şi valuri de hulă, spărgându-se în jurul lui şi udând fleaşcă puntea din faţă, săltând din când în când şi peste bordul lateral. Chuck veni să-l schimbe la patru.

— Culcă-te! îi spuse.

— Cât de departe mergem în larg? întrebă Jim. Aş vrea să fim la cel puţin o sută cincizeci de kilometri depărtare.

— Se poate, zise Chuck. Deşi va trebui să ne oprim pentru combustibil pe undeva. În Oregon, probabil.

Jim coborî sub punte şi trase pe dreapta într-o cuşetă minusculă, care mirosea groaznic a sudoare veche de a lui Chuck şi a alcool. Îi era foame, dar era prea obosit, aşa că nu făcu decât să încerce să doarmă.

Un vas în mers este o fiinţă zgomotoasă. Ştiuse asta. Dar pereţii acestuia scârţâiau şi trosneau într-un fel care nu suna deloc bine. Şi pulsul motorului era extrem de neregulat, reducând brusc numărul de rotaţii şi apoi grăbindu-se brusc, şi nu numai din pricina hulei şi a cavitaţiei. Jim se ghemui de frică şi de extenuare şi aşteptă ca zgomotul să treacă, aşteptă să adoarmă, dar, în timp ce aştepta şi se temea astfel, se gândi prea mult la toate. Se gândi la fisc, la şerif, la Paza de Coastă, la fratele lui, la Elizabeth, la Tracy, la Rhoda, la Roy. Îşi imagină o lungă conversaţie cu Rhoda, în care încerca s-o convingă că nu el îl omorâse pe Roy. Sublinie faptul că Roy avusese treisprezece ani, că avea mintea lui deja, că putea să facă lucruri din proprie iniţiativă.

— Din proprie iniţiativă? întreba Rhoda.

— N-am făcut-o eu, zise Jim. N-a fost niciodată ideea mea ca el să se sinucidă.

— Niciodată ideea ta, Jim?

— Nu, îi spunea el. Dar apoi mai recunoscu un detaliu. Îi povesti despre data când trăsese în tavan.

— Şi atunci ce a mai fost?

— Nu ştiu. Am tras pur şi simplu.

— Pur şi simplu?

— Tacă-ţi gura! zise Jim tare în întuneric, dar abia dacă se putu auzi, atâta zgomot era pe vasul ăsta nenorocit. Şi apoi îşi făcu griji gândindu-se la ce traseu apucaseră. De unde ştia el că vasul nu se întorsese la o sută optzeci de grade, că Chuck nu decisese să o ia înapoi? Şi insulele? Era o frică veche, iraţională, a lui atunci când călătorea. Întotdeauna îi era teamă să nu se lovească de insule care nu erau trecute pe hartă, chiar şi în mijlocul oceanului.

Nu-şi putea ţine capul nemişcat. De asta nu putea să doarmă. Indiferent cât şi-l vâra între câteva cămăşi şi pânza atârnată lângă pat în partea de sub vânt, nu-l putea împiedica să se legene când vasul se legăna. Nu-şi putea destinde muşchii gâtului. Iar favoriţii de pe obraji i se frecau de cămăşi de fiecare dată când capul i se mişca. Roy nu ajunsese încă să aibă favoriţi. Începea să facă puf deasupra buzei superioare. Discutaseră despre bărbierit într-o zi, Roy se temea că s-ar putea tăia, fără să-şi dea seama că lamele aparatului de ras se roteau. Jim zâmbi satisfăcut. Apoi se trezi din nou că plânge şi că se urăşte pentru cât e de slab. Se văzu în Mexic şi poate într-o zi în Pacificul de Sud, pe o vreme frumoasă, pe ape calde, albastre, minunate, cu munţi verzi în depărtare, şi înţelese că avea să fie tot singur. Roy n-avea să-l ajungă niciodată. Şi se întrebă cum arăta mormântul lui Roy. Îşi dădu seama că n-avea să-l vadă niciodată.

Se uită în cealaltă parte a camerei, ca să vadă dacă Ned era şi el treaz, dar se părea că nu.

Jim rămase întins, rezemat de pânza de pat, cu ochii închişi, şi nu mai găsi nimic. Înăuntrul lui era numai un spaţiu bătut de vânt, un vacuum. Nu-i păsa de nimic şi ar fi fost mai bine să se sinucidă, pur şi simplu, dar Roy făcuse asta deja, şi acum el nu mai putea. Roy se sinucisese în locul lui, într-un schimb răspicat, şi din acest motiv Jim era responsabil de uciderea lui Roy. Nu aşa ar fi trebuit să stea lucrurile, dar, pentru că Jim fusese laş, pentru că nu avusese curajul să se sinucidă înainte de întoarcerea lui Roy, pierduse momentul, singurul moment pe care-l avusese la dispoziţie ca să îndrepte lucrurile, şi pierduse dreptul asupra acelui moment pentru totdeauna, îi dăduse pistolul lui Roy şi îl rugase pe el să aranjeze lucrurile aşa cum se pricepea, chiar dacă nu avea s-o facă în mod corect.

Şi Roy o făcuse. Roy nu fusese laş şi nu şovăise, pusese ţeava pistolului la tâmplă, apăsase pe trăgaci şi îşi zburase jumătate din cap. Şi Jim nu recunoscuse ce se întâmplase când auzise împuşcătura. Nu avusese suficientă minte ca să recunoască sacrificiul la vremea când fusese făcut.

Nu crezuse cele întâmplate nici chiar după ce văzuse corpul lui Roy zăcând în uşă, cu creierii, sângele şi oasele împrăştiate peste tot. Tot nu

crezuse şi nu văzuse nimic, nici când dovada zăcuse înaintea lui. Şi acum iată-l că evada, crezând că poate să fugă şi să se sustragă legii şi pedepsei, să-şi facă o viaţă perfectă cine ştie pe unde, mâncând mango şi nuci de cocos ca Robinson Crusoe, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca şi cum fiul lui n-ar fi făcut nimic şi el însuşi n-ar fi jucat nici un rol în povestea asta. Dar nu aşa trebuiau să stea lucrurile – ştia acum, şi ştia de asemenea ce are de făcut.

Se ridică, ieşi de după pânză şi se duse în cabina pilotului. Chuck se lăsase pe spate în fotoliul lui de căpitan şi se uita la o revistă porno. Îşi ridică ochii o clipă de pe pagină şi întrebă:

— Ce vrei?

— Trebuie să ne întoarcem, spuse Jim. Nu pot să fug. Vreau să mă predau.

Chuck se uită la el insistent, şi Jim habar n-avu la ce se gândea celălalt.

— Vrei să te predai, zise Chuck într-un final.

— Da.

— Şi cu noi cum rămâne? Noi te-am ajutat să pleci din oraş, ai uitat?

Jim nu ştia prea bine ce să facă.

— Ai dreptate, zise. O să-ţi primeşti plata integral şi o să aştept câteva zile să pleci, înainte să mă apuc să fac ceva.

Chuck se întoarse la revista lui porno.

— Bine, zise. Du-te şi trezeşte-l pe Ned pentru următorul schimb înainte să pui cornu’ la loc în pernă.

Jim îl deşteptă pe Ned, care se plânse că era devreme. El se întinse din nou şi încercă să doarmă. Adormi în timp ce îşi repeta mărturisirea. Eu, Jim Fenn, l-am ucis pe fiul meu, Roy Fenn, astă-toamnă, probabil acum nouă luni. L-am omorât împuşcându-l în cap de foarte aproape cu pistolul meu, un Ruger Magnum .44, care a fost recuperat, cred, de către şerif. Aveam pulsiuni sinucigaşe şi vorbisem la radio cu fosta mea soţie Rhoda, care spunea că nu vrea să se împace cu mine şi că are de gând să se mărite cu un alt bărbat, şi n-am mai putut să suport. Am fost prea laş ca să mă omor pe mine, aşa că l-am ucis pe fiul meu.

Nu era tocmai corect. Se întoarse la motivaţii, pentru că aveau să-l întrebe despre ele, era sigur. Repetă fiecare detaliu incriminatoriu, la nesfârşit, pistolul, radiourile, ca într-un interogatoriu. Era atât de epuizat, încât nu mai putea gândi coerent. Mintea i se oprise şi îşi simţea corpul minuscul, ca şi cum ar fi fost nou-născut. Era un bebeluş minuscul de aur zgârcit înăuntrul lui, şi fire care ajungeau la fiecare parte a corpului său mai mare îl trăgeau înăuntru. Se evapora.

Jim se trezi că o frânghie legată de gât îl smuceşte jos din pat. Încercă să ţipe, dar nu putu.

Ajunse pe podea, lovi un perete despărţitor, se zbătu, apoi îl văzu pe Ned cu o bâtă de lemn lovindu-l peste picioare. Căzu, fu târât, surprinse silueta lui Chuck la celălalt capăt al frânghiei şi-şi dădu seama că ar fi trebuit să prevadă aşa ceva. Ar fi trebuit să fie absolut evident. Apoi îşi pierdu cunoştinţa.

Când o lovi, apa era atât de rece încât se trezi şi Jim îşi dori ca Chuck şi Ned să vină să-l găsească şi să-l salveze, să-l scoată de acolo. Se luptă cu frânghia prinsă de gât, şi-o îndepărtă cu uşurinţă, dar era îmbrăcat şi se afunda, greoi, şi nu avea vestă de salvare. Simţi o enormă milă faţă de sine însuşi. Largul oceanului era o privelişte colosală. Creste formându-se peste tot, zbuciumându-se şi dispărând, povârnişuri rostogolindu-se pe lângă el. Părea imposibil să crezi că nu era decât apă, imposibil să crezi cât de departe se întindea sub el. Se zbătu un timp care i se păru o veşnicie şi trecură poate zece minute înainte să amorţească, să obosească şi să înceapă să înghită apă. Se gândi la Roy, care nu avusese ocazia să simtă această teroare, a cărui moarte fusese instantanee. Vomită apă involuntar, înghiţi şi o trase din nou în piept, ca pe sfârşitul care era, rece, dură şi inutilă, şi ştiu atunci că Roy îl iubise şi că asta ar fi trebuit să fie de ajuns. Doar că el nu înţelesese nimic la timp.

14 Lanţ american de supermarketuri (n.tr.)
15 Localităţi din California (n.tr.)
16 Conserva de tinichea (n.tr.)

KETCHIKAN

La treizeci de ani am luat feribotul spre Alaska, trecând pe lângă coasta Columbiei Britanice, pe lângă insule înconjurate cu alb şi păduri ce se întindeau dincolo de orizont, pe lângă pescăruşi şi vulturi pleşuvi, marsuini şi balene, toate văzute îndeaproape, pe lângă apusuri în largul oceanului, pe lângă faruri şi sate mici de pescari, intrând în apele Alaskăi, unde munţii se înclinau abrupt în sus din malurile fiordurilor, şi mai departe, într-un sfârşit, până în oraşul copilăriei mele, deşirat într-o linie îngustă pe ţărm, veşnic scăldat în ceaţă – un loc al stafiilor, am simţit –, locul unde tatăl meu acum mort o luase prima dată razna, locul unde acest tată şi sinuciderea lui, infidelităţile şi minciunile lui, ca şi mila mea pentru el ar fi putut în fine să-şi găsească pentru totdeauna sfârşitul: Ketchikan.

În prima mea zi şi seară mi-am găsit locuinţă într-o parte a oraşului unde casele erau strâmte, iar străzile înguste mergeau oblic, dar nu coborau niciodată drept. Scări lungi de lemn, uzate ca nişte pietre, cu lemnul cenuşiu ca marea şi lunecos de ceaţă, se prăvăleau printre ierburi, ferigi şi rugi către cheiul şi oceanul de dedesubt, unde vase de pescuit ca nişte apariţii îşi petreceau clipele de răgaz, cu micile plute galbene încercuind cei o mie de ochi ai năvodului strâns, aşteptând. Am stat în faţa lor în acea primă noapte a întoarcerii mele, deja dincolo de somn sau trezie, şi m-am minunat imaginându-mi plasele larg desfăcute, transfigurarea lor completă, ochii şi coada ca de păun filtrând în tăcere aproape un kilometru de ocean deschis, plutind, aparent, în derivă la fel de distinse şi de nepremeditate ca meduzele, dar mai teribile, mai calculate în scopul lor unic. Imaginea era prea elaborată, dar mi s-a părut potrivită cu răsfăţul acestei călătorii, cu extravaganţa încercării de întoarcere în copilărie. Lumea devenise, pentru

câteva scurte momente, însufleţită, iar eu, observatorul ei lipsit, pentru scurtă vreme, de luciditatea obişnuită.

M-am plimbat printre pescarii cu năvoade şi cu traulere, printre cei cu setci şi remorchere uriaşe, pe mici debarcadere plutitoare scânteind de solzii peştilor, şi am făcut cu mâna la doi sau trei pescari în cabinele lor luminate, care mă auziseră sau îmi simţiseră cine ştie cum prezenţa şi care şi-au ridicat spre mine privirea din orele lor ciudate, din vieţile lor ciudate, solitare, numai cât să dea din cap şi apoi să se uite din nou în jos. Majoritatea aveau puşti la îndemână, mi-am amintit. Majoritatea nu se simţeau deloc ciudaţi şi solitari, ci hărţuiţi şi prinşi în capcană, limitaţi, înşelaţi. Pescarii, ca grup, se plâng amarnic, în ciuda aparenţelor. Toate acestea mi-au revenit în minte cu un sentiment de familiaritate nouă – daruri rămase din ceva ce mi se părea acum o altă viaţă. Deşi eram un intrus, cred că niciodată până atunci, în cei câţiva ani ai mei de viaţă adultă, nu fusesem atât de aproape de a mă simţi acasă.

Dar am mers mai departe, încă intrus, turist fără scăpare, şi mi-am dorit să pot s-o regăsesc pe femeia cu care vorbisem chiar înainte să plec şi care lucra pe un remorcher venit din Seattle. Povestea despre un halibut de trei sute cincizeci de kilograme, lung de peste trei metri de la cap la coadă şi aproape la fel de lat. Se întâmplase într-o perioadă de acalmie, când un grup de remorchere trebuise să se oprească vreme de trei zile ca să aştepte să treacă o furtună ce bântuia mai departe la nord, în calea lor. Venise rândul echipajului ei să pescuiască, să scoată din mare şase sute de kilograme de halibut ca să hrănească oamenii de pe toate remorcherele, şi, când trăseseră acest peşte enorm la suprafaţă, îl împuşcaseră de şase ori în cap cu un pistol de calibru .45 înainte să-l debarcheze cu vinciul pe punte. Chiar şi străpuns de gloanţe şi sufocându-se în aer, cu creierul minuscul ciuruit şi plămânii uriaşi, incredibili, distruşi, halibutul era prea puternic ca să se poată apropia cineva de el. Peştii mai mici fuseseră înfipţi într-o scândură lungă cu o ţeapă la un capăt, apoi jupuiţi imediat de piele şi tăiaţi bucăţi. Dar pe acesta îl lăsaseră să zacă singur pe puntea de ciment văruit şi îl priveau de la distanţă.

Femeia aceea, Kate, fusese desemnată prin tragere la sorţi să cureţe şi să taie peştele. După ce aşteptase o oră, începuse să spintece, cu un cuţit lung, în bucăţi groase o parte din el – spatele, împestriţat cu verde închis şi maroniu. Şira spinării şi oasele subţiri care radiau din ea se dezveliseră în faţa ei şi ea se dusese la cap să taie obrajii, unde carnea este bogată şi se desface în fâşii – o delicatesă. O falcă fusese străpunsă de glonţ şi putuse fi recuperată numai parţial, dar cealaltă se desprinsese într-o singură bucată uriaşă, albă ca marmura, care zăcuse împăturită în mâna ei în timp ce ea se dusese la furtun s-o spele, cu gând să-i dea apoi drumul într-o căldare de plastic. În timp ce mergea însă obrazul de halibut zvâcnise şi sărise într-un arc înalt de mai bine de un metru în aer, peste o undiţă, căzând apoi pe punte, unde se prăbuşise mai mult cu un bufnet decât cu un plescăit, deşi era numai o rămăşiţă din corpul uriaş din faţa ei. „Zeii se nasc din mai puţin de atât“, îmi spusese, aplecându-se aproape de mine şi râzând.

„Rece întunecată adâncă şi perfect limpede, element accesibil nici unui muritor, ci peştilor şi focilor“[17]… Am murmurat poezii de Elizabeth Bishop apei, petelor de ulei ca nişte curcubee în lumina artificială şi stelelor roşii de mare ondulând dedesubt. Îmi imaginasem întotdeauna că poeziile acestea descriau ceea ce se petrecea aici, în Ketchikan, nu pe coasta Atlanticului.

În larg, în apele strâmtorii[18], luminile unei adunări – douăzeci sau treizeci de vase strânse la un loc ca să aştepte trecerea unei furtuni, momentul când puteau să părăsească apele puţin adânci şi să intre din nou în larg. Aranjamentul lor era în egală măsură bizar şi plăcut: reflectoare puternice instalate sus, lumini micuţe de cabină, globuri peste tot la pupa, dezvăluind plasele uriaşe, aluminiul şlefuit, plutele portocalii şi roşii, toate reflectându-se, întreţesute, pe apele liniştite ca nişte oglinzi şi fără nici un orizont vizibil, fără nici o cusătură distinctă între suprafeţe, între apă şi aer, între reflecţii şi lumini. Şi singurul sunet, părând să vină de mult mai departe – cel al micilor clopote instalate deasupra pe lansetele traulerelor, clopote care semnalau peştele. Nici o voce.

Am mers până la capătul docurilor şi am studiat îndelung o barcă măruntă cu vâsle. O noapte tăcută, cum arareori se nimerea, nici un pescar

vizibil la capătul acela, nimeni care să mă vadă, şi barca aceea cu vâsle legată numai cu două frânghii roase, la prova şi la pupa. Era făcută din lemn vechi, cu vopseaua verde jupuită pe alocuri şi crăpată, de sub care se iţea în petice un alb palid, şi numele la proră *Lady J*, înscris cu litere negre, crăpate şi ele. Am coborât în ea, nehotărât încă dacă să o scot în larg, dar visând deja la un rendez-vous cu pacheboturile de linie, la oaspeţi în fracuri şi paiete, cu voci aproape ca de nou-născuţi, intime, cu feţe subţiri şi ascuţite ca nişte ciocuri. O briză caldă şi puternică mişca orice în afară de apă, nu stârnea nici un val, dar se agăţa cu încăpăţânare de orice altceva, făcând distanţele imposibil de apreciat. Am vâslit neobservat pe sub catarge şi sonare, clopote şi reflectoare, am vâslit, îmi închipuiam, cu propulsia fluidă a meduzelor în singurul element, pe lângă stânci zimţate, într-o mare nostalgică şi opacă, umflându-se încet, ca şi cum se pregătea să se reverse până când marginea lumii s-ar fi ridicat inevitabil şi ar fi alunecat, şi eram într-o barcă, vâslind, ud de ceaţă şi tremurând, auzind plescăitul ramelor şi scârţâitul furcheţilor. Am cântat, pentru că punctul culminant trecuse, şi asta îmi rămăsese, am cântat un cântec de Memphis Slim[19], fredonând bocetul unui prost îndrăgostit înapoi către chei, probabil tare şi uşor ameţit şi, după toate aparenţele, invizibil. Când m-am întors, bărcile au scos plescăituri încete, fiecare la locul ei, cu apa captivă sub carenele triple şi amortizoarele frecându-se de lemnul debarcaderului.

Tatăl meu era îndrăgostit de ceva din Alaska. Deşi frustrat el însuşi, avea mulţi prieteni care trăiau genul de viaţă pe care şi-o imagina el. Unul era un bărbat numit Healy, care locuia la vreo sută cincizeci de kilometri de Parks Highway, într-un loc între Anchorage şi Fairbanks unde şoseaua nu traversa nimic. Nici o altă locuinţă omenească cât vedeai cu ochii, până la orizont, aşa că în serile reci de vară, când lanţurile de munţi din depărtare, cu zăpada de pe ele violetă la miezul nopţii, păreau să se ridice, plutind, din tundră ca din nişte oceane şi când terenul îşi pierdea peste tot soliditatea şi trăsăturile particulare, în tatăl meu Healy se evapora, devenea el însuşi, şi el cunoştea libertatea.

Apoi noaptea se răcea, lumina aproape se ştergea, iar tatăl meu intra în casă, vedea dulapurile construite de Healy, chiar şi pereţii căbănuţei lui, păturile atârnate între patul pentru el şi soţia lui şi patul pentru cei doi copii mici. Peste o canapea Healy drapase blăni de urşi negri, urşi bruni, piei de capre de munte, de căprioare, de karibu, şi tatăl meu le atingea cu o mână, dar ţinând-o pe cealaltă în buzunar. În clipele acestea îşi pierduse deja cuvintele, prea frânt ca să mai poată rosti laude. Atingeam şi eu aceste piei, uitat de tata, dar urmărindu-l cu privirea, simţind partea mea copilărească de regret, de dorinţă, de tânjire, dar şi tânjirea tatălui meu. Dacă o viaţă ar putea fi modelată în forma vieţii altuia, doar cu elanul diminuat! După o lungă călătorie înapoi cu maşina, foarte târziu, în timpul căreia eu dormeam, tatăl meu se trezea din nou devreme ca să sfredelească minusculii nervi infectaţi ai dinţilor, să umple carii, să ia mulaje, să dea instrucţiuni, să mijească ochii şi să-şi vadă întreaga viaţă redusă la ceva mic şi înghesuit.

În pauza de curăţat căzi, am vorbit despre specii şi duratele lor de viaţă cu un bătrân care se oprise să se uite, şi despre casă şi cămin, în timp ce bătrânul aştepta momentul când se putea întoarce acolo. Avea oarecari necazuri acasă, îmi sugerase, dar nu i-am pus întrebări. Vesta şi mâinile îi erau pătate de ulei, iar unghiile groase arătau gălbui-maronii. Pe cap avea o şapcă ţesută cu imaginea păsării oficiale a statului Alaska – cocoşul de munte – şi ochii îi erau lucioşi şi injectaţi.

Deşi nu fuseserăm prezentaţi unul altuia, ştiam cine era bărbatul acesta; mă aflam deja în Ketchikan de trei săptămâni şi căutam o modalitate de a-l întâlni, pentru că soţia lui era fosta asistentă de la cabinet cu care se culcase tatăl meu – un fel de moment de răscruce, mi se părea mie, în vieţile noastre ale tuturor. Se numea Gloria Sills, deşi apoi se căsătorise cu el şi îi luase numele, devenind doamna Bill Douglas. Plănuiam să îi invit pe amândoi la cină, să stau de vorbă cu ea şi poate să-i spun cine eram.

— La început am lucrat la fabrica de cherestea, spunea Bill. Dar nu mai e o afacere bună.

Era genul de beţiv coerent care povestea orice oricui. Nu-mi spusese oficial nici măcar cum îl chema, dar îmi spusese că îşi căuta o slujbă, că

făcuse tot felul de mărunţişuri de când se pensionase, dar că garajul la care nimerise să muncească în ultimii opt ani se închisese. Compania Amway nu adusese câinii cu covrigi în coadă promişi. Din cauza faptului că investise prea mult în produse pe care nu le putuse vinde şi pierduse timp de lucru de la cealaltă slujbă, trebuise să-şi vândă casa şi acum locuia împreună cu soţia într-o rulotă. Nu avea nici un Cadillac, nici măcar o camionetă. Avea, e drept, un bătrân Chevrolet Monza, ruginit peste tot, căruia nu i-ar fi stricat câteva piese noi. Nevastă-sa devenise mai acră decât crezuse vreodată că se poate.

— E o mare figură, pe legea mea! zise chicotind. Habar n-am avut ce-i poate pielea.

Am zâmbit împreună cu el. Absurditatea e singurul lucru care face suferinţa suportabilă.

— Deci, cam câţi scoţi în fiecare an? întrebă Bill şi arătă spre cel mai apropiat bazin cu pui de somon.

— Între cincizeci şi şaizeci de mii, i-am spus, şi în majoritatea anilor aducem cam două sute cincizeci, poate trei sute. Dar aici abia am început. Ăsta e primul meu sezon.

Somonii care se întorceau se aflau în bazine de ciment mai aproape de râu, unde veneau prin apa mai puţin adâncă, iţindu-şi spinările întunecate deasupra pietrelor şi a valurilor mărunte şi amestecându-se, cei mici, roşii sau rozalii, cu masivii somoni imperiali, de trei ori mai mari. Lăsând dâre şerpuitoare în apă, se strecurau printr-un jgheab mic, ca să sară peste patru pereţi de ciment împotriva curentului – cascade artificiale –, până când se înghesuiau atât de mulţi pe marginile subţiri ale ultimului bazin, încât mulţi cădeau înapoi afară şi trebuiau să sară din nou. Erau robuşti şi corecţi, decişi, muşchi pur decadent şi totuşi elegant în mişcările sale.

— Bill Douglas îmi zice, spuse Bill.

Ne-am strâns mâinile.

— Roy Fenn. Tatăl meu, Jim Fenn, a locuit aici o vreme. Era dentist. L-aţi cunoscut cumva?

— Când a fost asta?

— Până în ’72, cred.

— Parcă îmi sună cunoscut, zise Bill. O fi fost poate în clădirea aia de pe Third Street, cu Doc Iverson şi încă un dentist. Corect?

— El era. Bunicul meu a prins odată un halibut mare – o sută douăzeci sau treizeci de kilograme. A fost o fotografie cu noi trei pe prima pagină a ziarului, trei generaţii stând lângă un peşte uriaş.

Bill chicoti.

— Vă sună cumva cunoscut? am întrebat.

— Posibil, zise Bill, ştergându-şi colţurile gurii cu batista. Se poate.

— Ah! am spus. Eram nemulţumit. Mă simţeam stingherit de faptul că nimeni nu îşi amintea cu adevărat de noi în orăşelul acesta.

— Îmi daţi voie să mă uit mai îndeaproape?

— Da, uitaţi-vă.

Am mers până la bazinul cel mai apropiat şi am privit puii de somon imperial sărind în şuvoiul de apă de şaizeci de centimetri care ţâşnea dintr-un furtun. Chiar şi la şapte-opt centimetri arătau exact aşa cum aveau să fie ca adulţi, replici perfecte în miniatură, şi n-am putut să nu-mi imaginez aceşti peşti masivi sărind zece-cincisprezece metri în aer cu o viteză care sfida gravitaţia. În cădere nu rămâneau suspendaţi, ci dispăreau într-o clipită. Câte doi, câte trei, câte unul singuri – felii minuscule de lumină. Chiar şi când venisem acasă târziu şi îndreptasem lumina lanternei asupra corpului şi în ochii lor bleu-argintii, chiar şi atunci săriseră.

Bill îşi vârî mâna în apă, şi un arc al cercului de peşti se prăbuşi în apă ca să-l evite.

— Nu-ţi vine să crezi că ăştia sunt imperialii, zise. Îndată ce-şi scoase mâna, cercul se formă la loc. Am venit aici când aveam douăzeci şi doi de ani, în ’46. Cu feribotul, într-o camionetă Ford roşie. Până şi capacele roţilor îi erau vopsite cu roşu. Bill clătină din cap. Eram un tip interesant pe atunci. Purtam cizme de cowboy.

— Poate asta îmi trebuie şi mie, am spus. Cizme de cowboy şi capace roşii la maşină, şi cu asta sunt aranjat.

Bill îşi şterse mâna de blugi.

— Nu-i aşa de simplu, din păcate. Ar trebui să fii un beţivan, să nu ai bani şi să te căsătoreşti cu o femeie pe care ai cunoscut-o aici, în primul rând pentru că eşti speriat.

— Speriat? am întrebat.

— Da. Bill îşi încheie fermoarul gecii şi se plimbă în jurul bazinului. Se aplecă să se uite la pompă şi la furtun, apoi la săriturile peştilor. Ai găsit vreodată vreunul dintre ăştia pe partea cealaltă?

— Mă tem că nu, am spus şi am zâmbit, deşi mi se pusese deja întrebarea aceea de câteva ori până atunci. Voiam să ştiu mai multe şi despre soţia lui. N-aţi vrea să veniţi o dată la mine la cină, dumneavoastră şi soţia dumneavoastră? l-am întrebat.

— Poftim?

— Iertaţi-mă! Cred că a fost cam brusc. Acum trebuie să mă apuc din nou de treabă, dar mă gândeam să vă invit pe dumneavoastră şi pe soţia dumneavoastră la cină, dacă v-ar face plăcere.

— Drăguţ din partea dumitale, zise Bill. O să-ţi dau numărul meu de telefon şi poţi să vorbeşti cu nevastă-mea.

Tatăl meu era un insomniac. Mi-a povestit odată despre un experiment în care, într-un rezervor mare, mii de ţânţari fuseseră expuşi unor străfulgerări de lumină strălucitoare la ore nepotrivite. Pe mulţi dintre ei o noapte proastă îi dăduse peste cap pentru tot restul scurtei lor vieţi. Poate că bâzâitul lor de-a lungul pereţilor de sticlă ai rezervorului după aceea păruse mai puţin concentrat, poate se împleticiseră puţin, stătuseră agăţaţi în unghiuri ciudate, şi în mod cert nu mai dormiseră bine – deşi cine s-ar fi gândit vreodată că ţânţarii dorm? Tata mi-a spus povestea aceasta ca pe o explicaţie a propriei lui vieţi. O singură noapte proastă, sau poate pretindea că e un vizionar. Sau poate pur şi simplu se simţea un pic bizar. Singura variantă reală, desigur, era că această istorioară i se părea amuzantă, aşa cum i se păreau de altfel toate. Tot ce mi-a lăsat tata s-a evaporat. Am privit rămăşiţele şi ele au filtrat lumina până când opacitatea a devenit translucenţă şi am văzut numai o imagine difuză a pământului lipsit de

individualitate de dincolo de ele, dezordinea care promitea, dar nu dădea nimic.

Mergeam uneori pe deal în sus, să văd casa în care locuisem în copilărie. Cățărată pe un povârniş între două coline, căsuţa care fusese cândva mărginită de pădure pe ambele laturi părea acum insignifiantă pe lângă duzina de case vecine cu unul sau două etaje, fabricate dintr-un lemn închis la culoare, cu vitralii şi chioşcuri în grădină. Vederea asupra strâmtorii şi a munţilor din spate era blocată de clădiri mai ieftine. Casa nu mai fusese vopsită în cei douăzeci şi cinci de ani de când plecasem de aici, gardul nu fusese nici el reparat. Vopseaua verde pe care o aplicaserăm eu, mama şi tata se cojise până la rozul şi apoi albul de dedesubt, şi, în cele din urmă, până la lemnul gol. Pe acoperiş ieşise la iveală hârtia gudronată, uşa metalică prevăzută cu plasă şi cutia de scrisori de la stradă atârnau amândouă strâmbe, deşi fiecare în alt unghi, asfaltul de pe aleea de la intrare devenise o hartă de mici insuliţe, iar gardul stătea nevopsit – acolo unde mai stătea. Rezidenţii actuali îşi aminteau de familia mea şi m-au invitat înăuntru, dar aici nu existau amintiri, numai petele de fum, de animale de casă, de mâncare şi de copii ale altora, conserve şi haine împrăştiate peste tot pe podea. Cireşul din spate, pe care mi-l aminteam foarte înalt, avea probabil trei sau patru metri, coroana îngustă şi nu era deloc spectaculos. Gardul îmi venea până la brâu. Amintirile sunt infinit mai bogate decât originile lor, am descoperit; a călători înapoi te poate înstrăina până şi de memoria însăşi. Şi, pentru că memoria este adeseori toată fundaţia unei vieţi sau a unui sine, e posibil ca întoarcerea acasă să-ţi fure exact acest lucru.

La telefon, cu Gloria, nu mi-am spus numele de familie. M-am întrebat dacă îl ştia, dar n-a dat semn nici că da, nici că ba. Conversaţia a fost cordială şi scurtă şi nu mi-a dat, de fapt, nici o indicaţie, în afară de faptul că Gloria vorbea cu accent de Boston – nu zgomotosul dialect bostonian, ci acela mai rasat, al claselor de sus. Nu că asta ar fi însemnat ceva anume.

M-am întrebat pentru a suta oară de ce făceam asta, de ce eram aici, în Ketchikan. După momentele iniţiale şi sentimentul acela exploziv de

apartenenţă, nu făcusem decât să mă simt străin. Divorţul şi sinuciderea tatălui meu păreau să existe într-o altă lume.

În noaptea aceea m-am uitat prin toată casa în care locuiam, simţindu-mă, cred, puţin nebun. Am studiat lemnul şi până şi crăpăturile din linoleum. Parte din coasta muntelui fusese excavată pentru a adăposti clădirea. Roca se sfărâmase sub puterea explozibilului. Lemnul era vechi şi poate nu apucase niciodată să se usuce complet, dar eram convins că avea să dureze pentru totdeauna. La fel petele de pe pereţi, linoleumul de un verde strident, ceainicul cu formaţiunile sale minerale albe şi roşii, ca şi geamurile care deformau imaginea de afară – toate acestea aveau să reziste uzurii, aveau să dureze atâta timp cât casa aceasta avea să poată fi numită casă, şi încă mai mult.

Noaptea târziu am hoinărit. La porţile crescătoriei de somoni am răsucit încuietoarea şi m-am strecurat înăuntru. Am prins sute de peştişori cu plasa, am pus câteva zeci în buzunare, am luat-o de-a lungul stâncilor de deasupra drumului, piatră goală tăiată în şănţuleţe, şi am ţinut peştii unul câte unul în palma deschisă. Micii somoni săreau fiecare în voia sa, fulgerând din coadă în întunericul nopţii într-o sclipire de argint, după care urmau douăzeci de metri de răsuciri în aer şi un plescăit inaudibil pe asfaltul de dedesubt. Apoi aşteptarea. Aşteptau apa, o nouă ordine, o posibilitate nouă, ceva care să facă asfaltul să nu mai fie asfalt, aerul să nu mai fie aer, căderea să nu mai fie cădere.

Am procedat la fel cu toţi peştii, aşteptând răbdător ca fiecare să se azvârle în gol şi murmurând în tot acest timp aberaţii: „Sări peste bord, camarade! E timpul să dormi cu peştii.“

L-am privit pe ultimul dispărând, am ascultat să aud plescăitul acela slab, dar n-am detectat nimic. Ceaţa era portocalie de la iluminatul public, aerul, rece. M-am dezbrăcat de haină şi de cămaşă, le-am împăturit şi le-am pus pe un ciot de copac. Mi-am scos pantofii, pantalonii, chiloţii, ceasul şi mi-am pus din nou pantofii. Am legat şireturile cu două noduri. Aveam de gând să alerg prin pădure până când m-aş fi simţit epuizat şi aş fi putut dormi; poate chiar, în timp ce m-aş fi repezit printre ferigi şi peste buştenii

putreziţi, invizibili acum sub al doilea fals etaj al pădurii de foioase, avea să se pogoare asupra mea vreun fel de viziune. Aşa că am luat-o la fugă. Dar, nu după mult timp, m-am simţit pur şi simplu obosit şi m-am oprit, m-am întors şi am luat-o încet înapoi. Nu mai credeam în chestia asta, mi-am dat seama. Funcţionase în liceu, de câteva ori chiar în timpul facultăţii, dar acum părea zadarnică. Aşa că m-am îmbrăcat la loc, am coborât pe lângă moloz, sârme, ciment şi tufişuri şi m-am oprit deasupra peştişorilor împrăştiaţi peste tot, ca să-l strivesc pe fiecare, delicat, sub călcâi.

*

A doua zi la muncă, şeful meu, un tânăr biolog cu ochii imperfect aliniaţi, din pricina cărora nu eram niciodată sigur dacă fusesem văzut sau nu, m-a rugat să scriu o scrisoare către *Ketchikan Daily News* şi să împrăştii volante, cerând populaţiei informaţii care ar fi putut conduce la prinderea şi arestarea vinovatului. I-am sugerat o recompensă sub forma unei cine pentru doi la Fisherman’s Grotto, dar propunerea nu i s-a părut amuzantă.

— Nu cred că înţelegi, spuse, scărpinându-şi unul dintre favoriţi. Dacă nenorocitul ăsta continuă şi noi nu-l prindem, amândoi o să rămânem fără slujbă.

— Bun, am zis. Las’ pe mine! Compun scrisoarea şi volantele până la sfârşitul zilei.

Aşa că am scris un scurt comunicat de presă, în care am inclus faptul că furtul avusese probabil loc noaptea, am cerut vigilenţă, am făcut aluzie la pericolul tot mai mare pe care asemenea infracţiuni îl reprezentau pentru noi toţi şi am livrat textul la ziar. Am făcut afişe cu fotografia unui banc de peştişori surprins de aproape, în care se vedeau inele ca acelea de pe coada unui păun, dificil de recunoscut, dar surprinzătoare în felul lor. Sub ea am tipărit, cu litere groase, „dispărut“, şi mai jos detaliile crimei şi numerele la care se putea suna. Menţionam că peştii fuseseră prinşi noaptea şi sustraşi în scopuri necunoscute şi întrebam: „Vă cunoaşteţi cu adevărat cartierul?“

Bill şi Gloria au sosit cu Chevroletul Monza şi eu am deschis larg uşa şubredă a casei. Mă străduisem ca totul înăuntru să arate cât mai comod şi

mai intim posibil, în ciuda faptului că Gloria era femeia cu care tatăl meu o înşelase pe mama. Copsesem cartofi dulci şi aprinsesem lumânări, potrivisem radioul pe postul cel mai puţin zgomotos dintre cele două disponibile şi preparasem halibut proaspăt cu bere. Eram hotărât să mă simt bine şi să-i fac şi pe Bill şi pe Gloria să se simtă bine.

Gloria era mai înaltă decât Bill. Şi mai tânără – avea poate puţin peste cincizeci de ani. Părul îi era încă în cea mai mare parte blond.

— Bună seara! spuse. Îmi pare bine să te cunosc.

Am mormăit ceva stupid, apoi am trecut la ceea ce voiam cu adevărat să ştiu.

— Nu sunteţi de aici de fel, nu? De pe Coasta de Est, nu, de pe undeva din Noua Anglie?

— Boston, zise ea.

— Boston, am repetat. Poftiţi, am spus, am pregătit câte ceva de mâncare. Vreţi şi ceva de băut?

— Bună seara, zise Bill şi-mi strânse mâna. Era mai stângaci în preajma nevestei.

— O bere? am întrebat.

— Sigur.

N-mi venea să cred că aceasta era asistenta cu care se culcase tata. Întotdeauna mi-o imaginasem cu un zâmbet larg spoit cu ruj roşu, cu o voce stridentă, agasantă, şi fără creier. Era, desigur, o închipuire de copil, bazată mai mult pe sentimentele pe care le vădeau atacurile mamei asupra tatălui meu decât pe conţinutul lor, dar ea persistase. Nici conversaţia de la telefon nu reuşise, cine ştie de ce, să disipeze vechea impresie. Mă simţeam prost.

— Se face frig, zise Bill de pe canapea. Anul ăsta iarna o să vină devreme, după cum se arată.

— Da, am spus. Am auzit vorbindu-se despre asta la radio. Iarna timpurie şi declinul turismului anul ăsta par să fie singurele subiecte despre care se discută.

— E adevărat, să ştii, zise Gloria. Şi au de suferit toate instituţiile. La bibliotecă, noi a trebuit să mai ajustăm din program şi din personal şi să

restrângem sau chiar să anulăm multe dintre serviciile oferite. Nu mai avem serviciul de referinţe prin telefon, de pildă. Şi anul viitor vor fi mai multe tăieri.

— Lucraţi la bibliotecă? am spus – o întrebare de două ori absurdă, pentru că ştiam deja răspunsul de când încercasem să o reperez după sosirea în Ketchikan.

— Da, zise ea.

— În comitatul Lake din California, unde bunica mea trăieşte încă, am spus ca să mă justific, nici măcar nu mai există biblioteci publice. Nici o singură filială în tot comitatul. Toate s-au închis. Şi la fel câteva dintre şcolile primare.

I-am însoţit pe Gloria şi pe Bill în mica sufragerie, alăturată bucătăriei, care slujea şi drept cameră de zi. De unul dintre pereţii acestei cămăruţe se rezema masa, de celălalt, canapeaua. M-am aşezat pe un scaun întors cu spătarul spre masă.

— Nu ştiu, zise Bill. Mie nu mi se pare că ar trebui să întindem o mână tuturor. Ştiu că nevesti-mii n-o să-i placă părerea mea, dar vreau să spun că, dacă vreunuia o să-i meargă în ţara asta, o să-i meargă, şi cu asta basta!

Gloria se dădu mai aproape de soţul ei pe canapea şi îi luă mâna într-a ei.

— Aş prefera să nu vorbim despre Amway în seara asta, iubitule, dacă se poate. Vreau să ştiu cu ce se ocupă Roy.

— A! am spus. Mi-era greu să-i aud vocea. Mai nimic. N-am prea făcut cine ştie ce. Nu ştiam ce să fac în privinţa riscului de explozie al conversaţiei lui Bill. Şi ştiam că acum trebuia să spun ceva stupid, ca să încerc să liniştesc apele.

— Unchiul meu a vândut cândva produse Amway, am spus.

— Nu e o firmă atât de rea, zău! spuse Bill.

— Da, am zis. Ascultam casetele când mă duceam cu el la vânătoare de raţe în nord, până la Modoc[20]. Cu unchiul şi un prieten de-al lui, unul Big Al. Ţineau geamurile închise şi răcneau întruna – unchiul era din Nebraska

–, şi, din când în când, Big Al se întorcea la mine, ridica degetul mare şi… hm, probabil n-ar trebui să continui. Scuze!

— Nu, nu, zise Gloria.

— Cred că ar trebui s-o las pe altă dată, am spus.

— Nu-i nimic, zise Bill.

M-am uitat în jos la linoleum.

— Ei, am spus, ce-ar fi să mergem la masă? O să aduc peştele şi cartofii copţi.

— Cartofi copţi? întrebă Gloria. Sună super!

— Da, am spus. I-am cumpărat de la magazin.

Detestam să vorbesc ca un tâmpit. Dar acum, cine ştie de ce, tremuram din tot corpul şi nu puteam gândi clar. Am scos tava cu halibut din cuptor, unde o ţinusem caldă, am transferat bucăţile pe un platou cu cleştii de bucătărie şi am servit cartofii copţi. Pusesem bucăţele mici de fondant marshmalow peste ei, nu pentru că mi se păruse un detaliu elegant, pentru că nu esste aşa ceva, ci pentru că mă simţisem nespus de afectuos şi de fericit mai devreme – un sentiment rar şi simplu, pe care încercam să-l prelungesc –, şi aşa le făcea mama când eram copil. Acum arătau un pic ciudat.

— Îmi cer scuze pentru fondant, am spus, în timp ce aduceam farfuriile. Ceva mai devreme am suferit de nostalgie.

— Îmi place fondantul, zise Bill.

— Şi noi am făcut la cuptor chiar săptămâna trecută, zise Gloria. Deşi am tras jaluzelele, ca să fim siguri că nu ne vede nimeni.

Am râs.

— Foarte bine, am zis, dar simţeam că mi-e greaţă. Nimic nu-mi ieşea. Gloria nu era deloc tulburată. Eu eram singurul agitat. Apoi gândul acesta mă făcu să mă întreb dacă nu cumva voisem în vreun fel să mă răzbun.

— Deci, Gloria, cum ai ajuns în Alaska? am întrebat.

La radio se auzea Miles Davis, o raritate în Ketchikan. Totul îmi scăpa de sub degete, nu puteam să mă agăţ de nimic. Am simţit că poate eram de fapt în altă parte.

— Peştele e delicios, spuse Gloria.

— Da, e excelent, zise Bill.

— Mulţumesc, am spus.

— Ca să-ţi răspund la întrebare, am venit să lucrez la una dintre fabricile de conserve de aici în vara de după al doilea an de facultate şi l-am cunoscut pe Bill printr-un prieten care venise cu mine.

— Uau! am spus. Deci ai venit pentru o vară şi ai rămas pentru o viaţă.

— Da, spuse Gloria.

Am lăsat-o să ia o pauză, ca să mănânce. Am cules câteva fondante de pe cartofii copţi, păstrându-le pentru ultima îmbucătură. Când am ridicat privirea, Gloria se uita direct la mine. Ştia cine sunt – am fost sigur.

— Când eram copil voiam să fiu ihtiolog, am spus, doar ca să spun ceva. Şi acum sunt aici, curăţ filtrele la o crescătorie de peşti şi nu studiez nimic. Am chiar o diplomă de facultate, dar nu îmi foloseşte la nimic din ceea ce aş vrea să fac. Am ridicat pumnii în poziţie de boxer. Aş fi putut să fiu în ring[21], am mugit. Întotdeauna îi amuzasem pe alţii când nu ştiusem ce altceva să fac. Gloria râse. Bill râse şi el, deşi arăta dezorientat.

— Nu e niciodată prea târziu, spuse Gloria.

— Gloria, poţi să-mi dai puţin platoul cu peşte? întrebă Bill.

Am văzut peştişori căzând prin aer, rostogolindu-se, cu ochii ca nişte inele de argint incrustate cu albastru, uriaşi, imobili.

— Dumnezeule! am spus.

— Ce este? întrebă Gloria. Ce s-a întâmplat?

— Scuze. Mi s-a părut că am văzut ceva pe fereastră. Ştiaţi că ferestrele astea sunt din sticlă adevărată şi că deformează totul?

— Serios? întrebă Gloria.

Se ridicară amândoi să vadă.

— E întuneric afară, zise Bill. Nu se vede nimic.

— Duceţi-vă afară, am spus. O să mă plimb prin sufragerie şi puteţi să vă uitaţi la mine.

— În regulă, zise Bill. Dar fără glume.

Gloria râse.

— S-a făcut, am zis.

Aşa că uşa se închise cu un trosnet, şi eu am început să păşesc de-a curmezişul pe podea, parcă pentru prima dată. Nu-mi aminteam cum mergeam de obicei. Îmi simţeam paşii prea mici, şi linoleumul scârţâia, mi-am dat seama. Lumina era prea puternică. Nici un fel de decoraţii pe pereţi. Am dat puţin din mâini pentru efect şi mi-am umflat obrajii, mi-am azvârlit capul pe spate către tavan şi m-am întrebat ce însemnau toate astea. Şi cât de curând puteam să închei seara fără să par grosolan.

Bill şi Gloria râdeau când intrară.

— Nici o glumă, într-adevăr.

— A fost un adevărat spectacol, zise Bill. De parcă m-aş fi văzut într-una dintre oglinzile alea caraghioase, doar că nu eram eu.

— Bill, zise Gloria, devii poetic.

— Nu devin nimic, zise Bill. Şi nici nu spăl geamuri[22].

Am râs.

— Mai ales nu aceste geamuri, am spus.

M-am aşezat la loc şi le-am făcut semn lui Bill şi Gloriei să facă la fel. Am îndurat conversaţia de umplutură. Mi-am terminat peştele, cartofii copţi, pâinea şi chiar şi fondantele. Am băut o bere, apoi încă una. Am vorbit despre vasele de pescuit pe care le avusese tata, ceea ce a fost o greşeală.

— Tatăl tău a fost pescar profesionist? întrebă Gloria.

— Un fel de, i-am răspuns. A avut o mulţime de slujbe. Mă uimea faptul că Gloria era o femeie foarte atrăgătoare, că tatăl meu găsise poate în ea în primul rând un prieten. Poate că nu simţise niciodată asta cu mama. Poate că fusese chiar, într-o anumită măsură, singur. Nu era genul de raţionament pe care voiam să-l duc prea departe. Mila mea faţă de tata până în acest moment se limitase la un om care provocase o durere nenecesară tuturor celor din jur, dar care trebuie să fi suferit şi el într-o măsură. Nu mă interesa să dezvolt lucrurile.

— Dar, oricum, mama lucrează acum pe post de consilier la o şcoală primară în Kauai, le-am spus Gloriei şi lui Bill.

O spusesem ca să scap de propriile gânduri şi în egală măsură de conversaţie. Am discutat despre ananas şi despre zahăr brun, despre cum poţi să alergi în pielea goală tot anul şi despre cum acolo până şi ploaia e caldă. Apoi am adăugat că alergasem în pielea goală noaptea chiar aici în Ketchikan, ceea ce bineînţeles n-ar fi trebuit să le împărtăşesc.

— Aici? întrebă Bill.

— De ce? La ce te gândeai? vru să ştie Gloria.

Mi-am desfăcut braţele, fără să am habar ce să spun.

— Probabil că n-ar trebui să intrăm în detalii, Gloria, zise Bill.

— Păi, am spus, cred că se cam face târziu.

Aşa că i-am scos pe uşă, cu tot cu haine, dar Gloria se întoarse în timp ce Bill încălzea maşina.

— Te-ai întors, am spus.

— Am vrut să-ţi spun, Roy: îţi mulţumesc că ne-ai invitat. Bill bea un pic mai mult decât ar trebui, dar îţi mulţumesc că ne-ai invitat.

Îşi puse mâna pe braţul meu, un gest destul de simplu, dar care mă făcu să mă întreb totuşi ce simţise tata la atingerea ei.

— Nici o problemă, am spus. Se pare că maşina s-a încălzit.

Ar fi trebuit să vorbesc cu ea atunci, să-i spun cine eram, s-o întreb despre tata şi poate să aflu ceva adevărat, dar n-am avut curajul. Nici măcar nu m-am putut uita la ea.

— La revedere! a spus Gloria.

*

Două noaptea. Stau vârât până la genunchi în apele strâmtorii de lângă Ketchikan, ruşinat de mine însumi. Apa macină stâncile. Se aude strigătul cufundacilor ascunşi undeva la marginea pădurii. Crepusculul care nu pare niciodată întuneric deplin se adânceşte în ceaţă. Toate imaginile stupide ale singurătăţii, ca într-o parodie.

„Port haină“, m-am gândit, încercând să-mi păstrez calmul. „Mama ar fi mândră.“ Şi am plâns din nou, şi am fost dezgustat din nou, şi am făcut un pas mai adânc în canal. Pantofii mi-au alunecat peste pietre. Îmi era foarte frig la coapse. Restul amorţise. „Stau aici în apă“, mi-am spus,

încercând să-mi interzic sentimentul că poate tragediile pe care mi le imaginasem ani de zile, divorţul şi sinuciderea pe care le lăsasem să-mi modeleze viaţa atât de definitiv fuseseră cu totul altceva sau cel puţin nu aşa cum mi le închipuisem. Şi atunci cum rămânea cu cel care devenisem?

Ceaţa atârna în straturi de şifon ca o pânză topită, ceea ce nu putea fi decât o amăgire. Chiar pe sub mine treceau în clipa aceea somoni, minunaţi somoni argintii, lunecând invizibil pe toate părţile cu trupurile lor întunecate, alergând către gurile râului, considerându-mă pe mine – ce? Şi meduze, plutind, şi stele de mare roşii şi portocalii. Peşti pe care tata îi numea „reginuţe“ şi îi izbea de balustrada vasului până când corpurile lor zburau de pe nadă şi uneori le rămânea numai capul. Bibani de mare roşii, umflaţi şi decoloraţi, cu ochii ieşiţi din orbite, cărora băşicile înotătoare explodate le ieşeau din gură ca o a doua limbă, translucidă. Aduşi dintr-o lume unde aerul şi greutatea erau altfel percepute, o lume ţinută laolaltă, după cum se dovedea, de absolut nimic.

17 Citat din poezia *At the Fishhouses (La casele pescarilor)* compusă de autoarea americană Elizabeth Bishop (1911-1979) (n.tr.)

18 E vorba de strâmtoarea (sau canalul) Tongass, pe malul căreia este aşezat oraşul Ketchikan. (n.tr.)

19 Interpret şi compozitor american de jazz (1915-1988) (n.tr.)

20 Modoc este un trib de indieni americani din nord-estul Californiei şi sudul statului Oregon. După ei sunt denumite un comitat şi mai multe forme de relief în regiune. (n.tr.)

21 Celebră replică rostită de personajul Terry Malloy din filmul *Pe chei* (1954, regizor Elia Kazan) (n.tr.)

22 Joc de cuvinte intraductibil. În original, Gloria foloseşte pentru „devii“ un cuvânt mai vechi, *wax*, folosit azi mai mult în câteva expresii, cum este acest „devii poetic“, care are o nuanţă livresc-ironică. Bill probabil nu gustă dovada de rafinament a soţiei sale şi îi răspunde cu omonimul *wax* care înseamnă „a cerui“, în particular „a aplica maşinii un strat de ceară auto“. (n.tr.)

UN ALBASTRU MAI ÎNALT

Chiar la sfârşit – un timp întotdeauna surprinzător –, tatăl meu a făcut o obsesie pentru zabaglione[23]. Ştiu toate astea numai din auzite, vă daţi seama, dar îmi place să mă gândesc că, atunci când şi-a achiziţionat prima oală de cupru, când stătea în halatul lui de dentist într-un mic magazin cu ustensile de bucătărie în singurul mall dintr-un orăşel alaskan aproape abandonat, intrând pe neaşteptate în noua sa viaţă, eram lângă el, cot la cot, alegând un tel.

Casa tatălui meu nu avea nici un fel de mobilă. Era nou-nouţă, şi totul era curat şi gol, nu exista nici măcar adresă. O ridicătură vagă aproape de vârful unei creste, mesteceni albi aşezaţi la intervale egale ca nişte lumânări pe tort, întuneric la patru după-amiaza, 15 martie 1980, aurora boreală în nuanţe plăcute de verde, neobservată, un băiat şi tatăl său în geci groase cu glugă, o lanternă, un vas de cupru, un tel, zahăr cumpărat în ultima clipă şi, deşi mintea refuză aşa ceva, sentimentul de a fi acasă. Toate acestea îi poartă pe băiat şi pe tatăl său, pe tată şi pe fiul lui, în bucătărie, unde aerul nu este tocmai potrivit pentru zabaglione, poate prea uscat, aşa că tatăl închide ermetic uşile şi ferestrele, umple chiuveta cu apă, izolează bucătăria de restul casei, în timp ce băiatul vâră şervete de bucătărie în toate crăpăturile, ca să le astupe perfect.

— Am nevoie de un şorţ de bucătărie, spune tatăl. Dar nu există şorţ de bucătărie – ştie asta. Este o casă nouă. Până la sosirea băiatului, nimeni nu a mai venit aici. Dacă ar exista perdele, tatăl ar scoate una de la ferestra de deasupra chiuvetei şi ar folosi-o.

— Bun, zice tatăl, legându-şi haina în jurul mijlocului. O să trebuiască să ne mulţumim cu asta. Hai să scoatem totul pe masă.

Trei cărţi noi de bucate, trei ouă, un separator de albuşuri din plastic, o lingură, o pungă de două kilograme şi jumătate de zahăr, o cană gradată, vin de Marsala, două castroane, două pahare de vin, două linguriţe, un tel şi un vas de cupru. Îmi place să cred că băiatul e util, că lucrurile sunt puse în ordine. Tatăl nu are un bain-marie, dar are o cratiţă de metal. O umple cu apă şi o pune pe arzător.

— Hm, spune el când dă drumul la gaz şi butonul scoate un clic, dar ochiul nu se aprinde.

— „Zabaione simplu e un desert prea greu ca să-l mănânci singur“, citeşte băiatul tare tatălui său. Dar noi asta facem, nu?

— Unde ai citit? întreabă tatăl şi ia cartea din mâna băiatului.

Citeşte, cu sprânceana deasă bine conturată. Fereastra e întunecată, şi singurul sunet care se aude e clicul butonului de la aprinzătorul automat. Băiatul nu a mâncat de seară şi se simte gata să izbucnească în plâns. Cu cât se gândeşte mai mult, cu atât stomacul îi e mai gol.

— Eu nu pe asta o citisem, zice tatăl. Sau cel puţin nu pe toată. Autorul ăsta, Giuliano Bugialli – ha, ce nume! – îi tot dă cu o lingură de lemn, iar eu nici măcar nu am lingură de lemn. Exact în clipa dinainte să înceapă să fiarbă“, zice tipul ăsta, „zabaione“ – îl şi scrie altfel – „zabaione trebuie să fie suficient de gros ca să puteţi înfige în el o lingură de lemn. Atunci este gata.“ Tatăl îi înapoiază băiatului cartea. Cu un fals accent italian, mişcând un braţ prin aer, repetă: „Atunci este gata.“ Băiatul râneşte.

Tatăl deschide o altă carte de bucate.

— Uite-aici! zice. Simplu: „Bateţi tare cu un tel de sârmă până când se face spumă.“

— Hai s-o folosim pe asta, zice băiatul, gata să consimtă la orice.

— Bine, zice tatăl, împlinindu-i visul secret.

Aragazul scoate în continuare clicuri, dar fără flacără. Tatăl pune cratiţa de metal pe masă şi ridică grătarul de pe plită ca să se uite mai de aproape.

— Nou-nouţ, spune şi încearcă alt ochi.

Acelaşi clic şi un sâsâit slab.

— Ce-ar fi să spargi tu ouăle şi să separi gălbenuşurile în timp ce eu mă ocup de aragaz? zice tatăl.

— Bine, răspunde băiatul, ascultător până la capăt. Dar, când se uită la reţetă, vede că are nevoie de şase ouă. Ei au numai trei. Cealaltă reţetă vorbea de numai trei ouă. Băiatul se luptă cu frica de anihilare. Să îndrăznească să atragă atenţia asupra încă unei probleme? N-o să înceapă să pară că e vina lui? Sparge cele trei ouă şi pune albuşurile într-un castron, gălbenuşurile în altul.

Tatăl închide uşa cuptorului.

— Habar n-am, zice. Nu ştiu cum naiba funcţionează chestia asta. Şi rânjeşte către băiat.

— Putem să încercăm cu un chibrit, sugerează băiatul.

— Un chibrit! strigă triumfător tatăl. Ce băiat deştept am! Şi, ce să vezi, într-unul dintre sertarele de lângă chiuvetă chiar se află o cutie de chibrituri! Băiatul se simte încurajat; poate că acesta este un defect al propriului său caracter. Dar, uitând pentru o clipă de consecinţe, îi atrage tatălui atenţia asupra celor şase ouă.

— Şase? întreabă tatăl.

Anihilarea e definitivă. Băiatul dă înapoi, rezemându-se de chiuvetă, în timp ce tatăl citeşte pe larg din toate cele trei cărţi. Băiatului nu-i mai e foame. Pofta de mâncare i-a dispărut şi e puţin ameţit. Dacă tată lui are de gând să se sinucidă, băiatul nu mai vrea să participe. Deschide dulapul de sub chiuvetă şi se strecoară înăuntru.

— Eh, la naiba! zice tatăl. O să trebuiască să-l încercăm cu trei.

Băiatul aude cratiţa de metal pusă pe arzător. Apa se varsă puţin din ea, marginile subţiri sună ca un fel de gong în apă, un pâlpâit slab. Apoi un chibrit zgâriat, o explozie, aerul e supt din plămânii băiatului şi el îşi imaginează o fracţiune de secundă că zăreşte haina în flăcări, că tatăl se răsuceşte incandescent prin aer.

Băiatul supravieţuieşte, desigur, pentru că este la mii de kilometri depărtare. Tatăl nu are tot atâta noroc. Lumini roşii, copacii tăcuţi. Dar ar trebui să încep mai aproape de adevăr.

*

Burlacul, prefigurându-mi existenţa, trăia de unul singur, măsurându-şi viaţa cu conserve de supă şi cutii cu îngheţată. Dacă n-ar fi fost încăpăţânarea obiceiurilor şi o cratiţă de metal niciodată spălată, ci folosită întruna, încălzită pe aragaz, viaţa aşa cum o cunosc eu poate n-ar fi început niciodată.

Încovoiat şi miop, aplecat peste volume de anatomie, parodontologie, endodonţie şi alte ştiinţe stomatologice, încleştând un maxilar cunoscut până în cele mai mici amănunte, dar prea puţin folosit, încuiat în spaţii de fluorescenţă şi linoleum, visând numai la ţinuturi sălbatice şi însorite, la undiţe, arme şi bufnetul bocancilor roşi de atâta mers pe poteci, această creatură i-a inspirat milă unei femei care n-avea ea însăşi nici un talent domestic, dar care cel puţin avea inspiraţia să mănânce din când în când în oraş.

— I-am plătit o cină la un restaurant chinezesc, i-am oferit o ceaşcă de cafea şi un castron de îngheţată cu mentă în apartamentul meu şi a fost al meu, îmi spunea mama.

Această creatură a început să meargă drept, să-şi piardă paloarea, să vadă din când în când lumina zilei, să încerce mâncăruri grele din mai multe ţări şi să viseze la obiecte mai moi şi mai variate decât propriii bocanci de piele. Creaturii i s-a dat un nume. A fost numită „Iubitule“.

— Primii doi ani au fost buni. Pe urmă a început să nu mă mai bage în seamă. Eu i-am făcut o viaţă, şi el a fost atât de încântat, încât a început s-o dea altora. Unei asistente pe nume Gloria, mai exact.

Creatura numită „Iubitule“, care învăţase să meargă, să vadă, să guste şi să viseze, a mers mai departe, a văzut mai multe, a gustat tot felul de extravaganţe, apoi a visat la ele, iar şi iar. I s-a spus să înceteze să înainteze, dar el a continuat. S-a umflat şi s-a ridicat plutind peste oraş, mai uşor decât aerul.

— În ziua când am divorţat i-am dat un desfăcător de conserve, îmi spunea mama. Nu ştia la ce foloseşte. I-am spus că o să afle foarte curând.

Creatura a plesnit, a căzut ca o pleaşcă – o cădere mai grozavă decât trânta pe care a încasat-o Icar. Din pleaşcă a ieşit o mână care se putea răsuci, răsuci, răsuci, şi iar răsuci.

În anii mai târzii, am încercat să-l cunosc pe tată. L-am numit „Tati“, i-am făcut cumpărături şi i le-am adus acasă, şi, în ciuda inhibiţiilor mele genetice, am învăţat să gătesc spaghete. În speranţa că voi primi un răspuns, i-am pus chiar întrebări directe despre viaţa lui.

— Când ţi-ai dat seama prima oară că ai făcut o greşeală? l-am întrebat.

— Ce greşeală?

Poate că aş fi renunţat, dacă nu ar fi fost faptul că el era singurul tată din lume, rămăşiţa slăbănoagă a tuturor acelor pretendenţi şi potenţiali pretendenţi. Lucram cu ce aveam.

Şi ce aveam erau următoarele: o creatură posacă, uşor de rănit, care stătea la o măsuţă de cărţi îmbrăcat în halat de dentist şi făcea promisiuni:

— Dă-mi voie să te ajut cu tăieţeii. Mama ta nu m-a înţeles niciodată; în tot ce s-a întâmplat sunt mai multe decât crede ea. Pot să fac eu salata. Vrei s-o fac eu?

Tatăl avea ochi albaştri-cenuşii adânciţi în orbite şi tot felul de dureri şi suferinţe mărunte. Când îşi înşela prietena cu care era, întotdeauna avea diaree dimineaţa. Primăvara şi toamna avea alergii. Când se gândea la bani, la toate investiţiile şubrede, făcute la repezeală de-a lungul anilor, o fâşie subţire de durere intensă i se ridica din spatele ochiului drept şi îi traversa în spirală fruntea.

Ocazional, şocat pentru o clipă, îşi dădea seama că eu aveam o existenţă separată şi mă bombarda cu câteva întrebări de-ale lui.

— Cine e fata cu care te vezi, cum o cheamă?

— Ne-am despărţit în august, tati. Acum e noiembrie.

— Ha! Dar se replia repede. Îţi aminteşti tractorul?

— Ce? întrebam.

— Tractorul ăla verde. Te trăgeam pe el când erai mic. Nu-ţi aminteşti nimic?

— Nu, nu cred.

Mai era şi mersul la mall. Tatăl era foarte nervos. Avea nevoie de un cadou pentru ziua de naştere a prietenei curente.

— Nu ştiu, spunea, ceea ce însemna mai multe lucruri: a nu lua un cadou însemna a rămâne fără prietenă, a fi fără prietenă însemna a cădea din nou ca o pleaşcă, a cădea din nou astfel însemna o viaţă întreagă de vinovăţie, ruşine şi ură generală faţă de sine resimţite de cel responsabil, care, bineînţeles, aveam să fiu eu.

— Mă ocup eu, tati.

Odată ajuns pe tărâmul fixativului şi al ciorapilor lycra, încurajam creatura ghemuită de frică cu amintiri din foste excursii de vânătoare. Povesteam bine-cunoscutele istorii ale cerbului aflat la un metru depărtare, care sărise peste glonţul meu şi dispăruse în tufişuri. Vorbeam despre mistreţul care se strecurase din spate când nu eram înarmat decât cu binoclu, care mă alergase de-a lungul unor creste mărginite de stânci tăioase până când aproape căzusem (răsturnând pietricele peste buza prăpastiei) şi de care scăpasem numai întinzându-mă peste crengile cele mai de sus al singurului copac din zonă, un stejar care abia dacă atingea trei metri înălţime. Nici cerbul, nici mistreţul nu existaseră vreodată, bineînţeles. Trăsesem glonţul cu pricina în aer. Porcul se născuse şi el din plictiseală, mândrie, imaginaţie şi teroare lăuntrică.

— Ai avut nişte experienţe de-a dreptul incredibile, zicea tata, cu privirea lipită de dosul vreunei liceene, provocând în mine un moment de îndoială: un mincinos, la urma urmei, e cel mai uşor recunoscut de către un alt mincinos.

Dar tata era, în orice caz, înviorat.

— Hai să mergem să vânăm un colier, poate, zicea, sau vreo altă podoabă.

În restul după-amiezii, ne treceam degetele cu care apăsam pe trăgaci peste fiecare bucată de aur şi argint pe care ni le punea la dispoziţie mallul. Picioarele îndoite ale tatălui deveneau agile şi limba i se dezlega.

— Ţi-am spus vreodată că am vrut să fiu pictor? întreba el.

— Tu?

— Desigur. Am fost un fel de Brueghel cu mai puţină răbdare.

Am reflectat o vreme. Apoi am întrebat:

— Şi altceva?

— Cum adică altceva?

— Ce altceva ar trebui să ştiu despre tine? Ştiu foarte puţine, îţi dai seama.

— Păi, fiule, dă-mi voie să-ţi spun totul.

Tata nu mi-a spus niciodată totul, bineînţeles, dar, privind înapoi, îmi dau seama că în după-amiaza aceea m-am simţit cel mai aproape de el. Poate a fost vorba numai de gesturi – felul în care îşi sumeţea blugii, de exemplu, rânjetul lui pieziş la declamaţiile unui vânzător ambulant, gratitudinea şi dragostea pe care mi s-a părut că i le văd în anumite mici mişcări ale ochilor –, dar, chiar şi dacă aceste semnale au fost doar imaginate de mine, ele păreau să furnizeze ceea ce îmi dorisem de foarte multă vreme.

Privind retrospectiv, îmi dau seama că tata a atins un fel de punct culminant în acea după-amiază la mall. Aş putea chiar să spun că s-a mai înălţat o dată peste oraş. Foarte încântat de un colier scurt în trei nuanţe de aur, fără să bănuiască inevitabilul picaj care avea să urmeze, ca şi cum spirala descendentă a vieţii lui fusese oprită pentru o clipă, tata s-a urcat pe un podium din colţul magazinului Oshman’s şi, în timp ce eu le distrăgeam atenţia vânzătorilor pocnind întruna o minge de squash de peretele cel mai îndepărtat, într-un joc care ar fi trebuit jucat de doi jucători, el s-a prins în hamurile unui deltaplan agăţat de tavan. Purta o geacă fluorescentă galbenă şi un coif sportiv fără cureluşă, a ridicat degetul mare către mine şi s-a înălţat.

Mama, bineînţeles, prezisese toată seria de picaje inevitabile din viaţa postmaritală a tatălui.

— Unele lucruri nu se învaţă niciodată, spusese. Dacă tatăl tău ar fi un leming, ar urca pe stâncă doar ca să coboare din nou.

Poate n-am fost niciodată suficient de generoşi cu tata. La urma urmei, a fi tată e foarte mult. Sună amar, bănuiesc, dar nu o spun cu amărăciune.

Au fost dăţi când tata mi-a arătat foarte clar ce aveam să devin, şi acesta, în mod cert, este un fel de dar, dacă nu neapărat o binecuvântare.

La ora actuală, tata este o placă mică de granit aşezată lângă casa mamei de la ţară, într-un câmp de iarbă sălbatică şi flori de gheaţă, lângă mare. Mamei îi place să îl aibă aproape şi pretinde că discuţiile lor s-au ameliorat.

— Nu mai e nevoie să fiu furioasă, spune. Acum poate să-mi fie milă de el şi pot să mă port ca o femeie bătrână plină de amintiri şi nostalgie. Deşi din când în când îmi mai ies din tipic.

Mica placă de granit satisface destul de bine şi propriile mele nevoi. Aduc flori şi stau cu el, exact ca în timpurile de demult, doar că acum nu mai trebuie să gătesc spaghete. Ascult valurile care se zdrobesc singure, strivesc o floare de gheaţă între degete, privesc în albastrul mai înalt şi, uneori, când, prin curenţii din înalt am impresia momentană a unei bătăi din aripi insistente, pline de speranţă, aproape că îmi imaginez că tata a venit în cele din urmă la viaţă.

23 Desert spumos preparat din gălbenuş de ou – crud sau fiert delicat în bain-marie –, zahăr şi vin dulce (de regulă, vin de Marsala) sau lichior, bătute împreună şi încălzite în condiţii optime într-un ceaun de cupru (n.tr.)

MULŢUMIRI

John L’Heureux m-a ajutat cel mai mult să dau formă acestor povestiri, ca de altfel şi propriei mele vieţi. Michelle Carter m-a ajutat şi ea enorm. Adevărul este că am primit cu generozitate de la câţiva mari scriitori mai mult ajutor decât şi-ar putea dori un tânăr autor. Pe vremea când eram student la Stanford, Grace Paley şi Adrienne Rich m-au recomandat pentru o bursă timpurie (administrată de Laura Selznick). În timpul doctoratului la Cornell, Stephanie Vaughn şi Robert Morgan m-au ajutat să-mi dau seama cum aş putea transforma aceste povestiri într-o carte. Mike Curtis de la The Atlantic Monthly mi-a publicat-o pe prima, Ihtiologie, iar la începuturi m-a încurajat Kim Witherspoon. Când m-am întors la Stanford cu o bursă Wallace Stegner, Tobias Wolff, care era de multă vreme scriitorul meu preferat, m-a încurajat şi el.

Am avut noroc, cu alte cuvinte. Sunt recunoscător Asociaţiei Scriitorilor şi a Programelor de Scriere Creativă şi editurii UMass Press, în particular lui Bruce Willcox, Carol Betsch, Connie Oehring şi Noy Holland, membrii juriului din concurs, pentru faptul că au tipărit această carte. Mă bucur mai ales că premiul poartă numele lui Grace Paley, deoarece ea a fost un profesor remarcabil şi pentru mine o bogată sursă de inspiraţie. Mă gândesc încă, adeseori, la tot ceea ce ne-a învăţat, inclusiv la faptul că „oricine, real sau inventat, merită destinul deschis al vieţii“.

Datorez multe, de asemenea, unui mare număr de scriitori din a căror operă s-au inspirat aceste povestiri. Marilynne Robinson şi Elizabeth Bishop, în primul rând, dar şi Annie Proulx, Cormac McCarthy şi alţii.

Vreau să le mulţumesc lui Stewart O’Nan, Robert Olen Butler şi Noy Holland pentru sprijinul lor generos şi să mulţumesc de asemenea Comitetului Naţional pentru Arte pentru bursa de scriere creativă primită anul acesta, în 2008. Şi din partea Universităţii de Stat din Florida, unde predau acum, am beneficiat de un sprijin extraordinar, iar de la mulţi dintre colegii mei am primit numeroase sfaturi generoase şi utile.

În fine, trebuie să mulţumesc familiei mele, pentru că subiectul despre care am scris – sinuciderea tatălui meu – a fost unul incomod şi pentru că aceste povestiri dezvăluie anumite lucruri. Întâmplările din ele sunt fictive, dar au la bază multe lucruri adevărate. Mama mea vitregă, Nettie Rose, m-a ajutat cu multă generozitate să discut despre toate, de-a lungul mai multor ani. A trebuit să înfrunte multe alte morţi în viaţa ei şi pe atunci mi-a părut neînfricată.